

RAPORTUL PUBLIC
al Curții de Conturi
pe anul 2020

**RAPORTUL PUBLIC
AL CURȚII DE CONTURI**

pe anul 2020

NOTĂ

Reproducerea textului este permisă numai cu indicarea sursei.

CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi nr. 22-24, sector 1

BUCUREȘTI, cod 011948

Tel.: (+4) 021 3078731

Fax: (+4) 021 3078875

Website: www.curteadeconturi.ro

ROMÂNIA, București

© CURTEA DE CONTURI

ISSN 2821 – 4560 (versiune tipărită)

ISSN 2821– 4854 (versiune online)

ISSN-L 2821– 4560

RAPORTUL PUBLIC AL CURȚII DE CONTURI pe anul 2020

a fost analizat și aprobat de Plenul Curții de Conturi

Membrii Curții de Conturi:

Președinte Mihai BUSUIOC

Vicepreședinte Cosmin Vasile NICULA

Vicepreședinte Ilie SÂRBU

**Consilieri de conturi: Călin ION, Adrian POPA, Bogdan Nicolae STAN, Dan FÎRȚESCU,
Claudia BOGHICEVICI, Sorin LAZĂR, Csongor-Attila DEZSÖ, Aurel DUMITRU, Attila DÉZSI,
Miron NICA, Ileana Manuela PIELEANU**

Autoritatea de Audit

Președinte Lucian Dan VLĂDESCU

Vicepreședinte Florin TUNARU

Vicepreședinte Niculae BĂDĂLĂU

CUPRINS

INTRODUCERE	7
CONTEXT ECONOMIC	8
ACTIVITATEA ÎN CIFRE	13
ANALIZĂ ȘI AUDIT	
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ	15
FINANȚE PUBLICE ȘI BĂNCI	18
SĂNĂTATE	41
EDUCAȚIE, CERCETARE, CULTURĂ ȘI SPORT	50
MEDIU ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	58
ECONOMIE, ENERGIE ȘI MEDIU DE AFACERI	65
TRANSPORTURI, INFRASTRUCTURĂ ȘI COMUNICAȚII	74
AGRICULTURĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR	82
APĂRARE, ORDINE, SIGURANȚĂ PUBLICĂ ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ, JUSTIȚIE	90
MUNCĂ ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ	101
LOCUINȚE, SERVICII ȘI DEZVOLTARE REGIONALĂ	111
AUTORITĂȚI PUBLICE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	116
ANALIZĂ ȘI AUDIT	
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	121
CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE	137

INTRODUCERE

Curtea de Conturi a României a realizat *Raportul public al Curții de Conturi pe anul 2020* într-un format nou, cu schimbări notabile de structură și de abordare.

Ne exprimăm speranța că informațiile privind modul de formare, de administrare și de întrebuițare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public vor fi mai accesibile și mai ușor de asimilat de către legiuitor, cetățeni, beneficiari și factorii de decizie, oferindu-le acestora orientări utile.

Care este motivul schimbării?

În contextul procesului de reformă instituțională pe care îl parcurge și al cărui scop este consolidarea capacității de a realiza activitatea de audit public extern în conformitate cu standardele internaționale în domeniu și cu așteptările societății, Curtea de Conturi a României a făcut obiectul a două evaluări internaționale, concretizate într-o serie de recomandări.

În acest sens, o echipă de experți formată din reprezentanți ai Instituțiilor Supreme de Audit din Polonia, Olanda și Austria a realizat, în perioada decembrie 2020-iulie 2021, o analiză peer review (evaluare inter-pares) a Curții de Conturi a României.

Totodată, în cadrul unui Acord de servicii de consultanță cu finanțare rambursabilă privind întărirea capacității instituționale a Curții de Conturi a României, încheiat între Curtea de Conturi și Banca Mondială, a fost realizată, în anul 2021, o analiză funcțională a instituției, cuprinzând printre altele o analiză funcțională a decalajelor și o analiză comparativă de bune practici din două țări membre UE, în domeniile tematice selectate. Analiza detaliată a fost efectuată de Centrul pentru Excelență în Audit al Oficiului Statelor Unite ale Americii pentru Responsabilitate Guvernamentală.

Mai multe dintre recomandările formulate în cuprinsul ambelor analize subliniază necesitatea elaborării de rapoarte mai clare și mai convingătoare, astfel încât informațiile referitoare la rezultatele auditului să fie ușor accesibile publicului, consolidând în acest mod încrederea cetățenilor. Propuneri similare s-au conturat și cu prilejul întâlnirilor pe care reprezentanții Curții și experții internaționali le-au avut, pe parcursul anului 2021, cu membri ai Parlamentului României, ai organizațiilor neguvernamentale și cu reprezentanți ai mass-mediei.

Abordarea noastră

Pentru o mai bună înțelegere a ansamblului, *Raportul public al Curții de Conturi pe anul 2020* propune o prezentare a rezultatelor activității de audit concentrate în cadrul domeniilor de activitate, a căror expunere urmează, în linii mari, configurația stabilită de unitatea de coordonare a strategiilor din cadrul Guvernului.

Astfel, domeniile economice și sociale sunt prezentate într-o formă structurată, care să permită viitoare intervenții ale Curții de Conturi asupra principalilor parametri ce definesc performanța specifică a fiecărui domeniu.

Raportul prezintă și arhitectura instituțională caracteristică fiecărui domeniu, ceea ce va asigura o programare a activității de audit public extern în mod integrat, care să vizeze toți actorii instituționali relevanți.

O particularitate a abordării o reprezintă caracterul sintetic al informației, tocmai pentru a nu deveni dificil de urmărit, principalele nereguli constatate, concluziile, recomandările formulate și măsurile dispuse fiind prezentate pe site-ul Curții de Conturi.

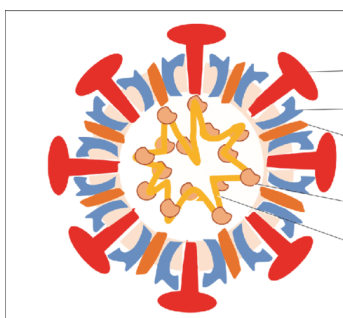
CONTEXT ECONOMIC

În anul 2020, pe fondul crizei sanitare care a afectat activitatea economică la nivel mondial, economia României a înregistrat o contracție de **3,9%**, mai puțin pronunțată comparativ cu cea înregistrată în zona euro (**-6,6%**) sau în UE 27 per ansamblu (**-6,1%**).¹

În România, traiectoria în continuă ascensiune a nivelului PIB pe cap de locuitor din ultimul deceniu a fost întreruptă în 2020 ca urmare a crizei pandemice. PIB pe cap de locuitor s-a situat în anul 2020 la **68,1%** din nivelul zonei euro, raportul fiind în creștere cu **2,5%** față de anul anterior și cu aproximativ **21%** față de 2010.

Pe ansamblul anului 2020, declinul PIB-ului real a fost de doar **3,9%**, mai puțin sever decât cel înregistrat la nivelul Uniunii Europene (**-6,1%**²). O contribuție în această privință este asociată structurii economiei, în sensul în care sectorul turistic și hotelier, segmentul care a resimțit cel mai puternic efectul crizei pandemice, are o pondere scăzută pe plan local, comparativ cu alte țări.

Pandemia mondială a exercitat o presiune uriașă asupra sistemului național de sănătate. Efectele directe asupra sănătății publice au fost reflectate atât în dimensiunea indicatorilor de morbiditate și, din păcate, a celor de mortalitate în rândul cetățenilor români, cât și în creșterea exponențială a cheltuielilor sistemului de sănătate impuse de prevenția și de tratarea cazurilor de îmbolnăvire cu noul virus.

Un al doilea nivel de impact generat de expansiunea pandemiei de COVID-19 și de valurile succesive de extindere a îmbolnăvirilor a fost cel economic. Pandemia a generat, în primul rând, perturbări în lanțurile de valoare globale, cu repercusiuni imediate asupra unor domenii importante ale vieții economico-sociale, cum ar fi: asigurarea de medicamente, aparatură medicală, teste COVID-19, măști și alte furnituri strict necesare combaterii pandemiei. De asemenea, a fost afectată furnizarea de materii prime pentru toate sectoarele procesatoare și, mai ales pentru sectorul serviciilor, unde măsurile de carantină au condus la suspendarea activității majorității operatorilor pe

perioade variabile, corespunzătoare valurilor pandemice succesive. În sectorul construcțiilor, prețurile materialelor de construcții au cunoscut o creștere de **30%-40%**, lucrările fiind dificil de organizat în condițiile în care au fost impuse reguli de distanțare socială. Agricultură la rândul său a fost sever afectată, pe de o parte, de o disponibilitate sensibil diminuată a forței de muncă sezoniere, agravată, pe de altă parte, de cererea externă, cu un nivel de remunerare net superior față de cel românesc.

Pe fondul unei incertitudini excepționale, persistente, creată de pandemia de COVID-19 și al impactului macroeconomic și bugetar extraordinar, în România au fost adoptate măsuri menite să consolideze capacitatea sistemului său de sănătate, să țină sub control pandemia și să ofere sprijin cetățenilor și celor mai afectate sectoare.

Printre aceste măsuri se numără acordarea indemnizațiilor de șomaj tehnic pentru angajați și pentru alte categorii de lucrători, achiziționarea de medicamente, materiale și echipamente medicale care contribuie la lupta împotriva COVID-19, precum și primele pentru angajații din sectorul sănătății, care lucrează cu pacienți infectați cu COVID-19.

Costul total al măsurilor de sprijin legate de COVID-19 a fost de **4,85%** din PIB, iar impactul măsurilor de prevenire și combatere a pandemiei COVID-19 asupra bugetului general consolidat a fost de **3,65%** din PIB.

Procentul din PIB alocat de România pentru combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 asupra sănătății publice și a economiei s-a situat la cel mai scăzut nivel dintre toate statele membre UE.

¹ Programul de convergență 2021-2024 elaborat de Guvernul României, mai 2021.

² Conform datelor Eurostat.

Pe fondul pandemiei de COVID-19, în niciun stat membru UE nu s-a înregistrat excedent bugetar.

Conform datelor prezentate de Eurostat, România a înregistrat în anul 2020 un deficit al bugetului general consolidat de **9,4%** din PIB³, nivel superior mediei europene de **6,9%**. În contextul economic determinat de pandemia COVID-19, ponderea în PIB a deficitului bugetului general consolidat măsurat conform metodologiei ESA⁴ a înregistrat o adâncire de proporții în anul 2020 comparativ cu anul 2019 (**4,4%**), depășind astfel recordul înregistrat în anul 2009 (**9,1%** din PIB), atins în contextul crizei financiare globale.

Deficitele cele mai mari comparativ cu media UE au fost înregistrate în: Spania (**11%**), Grecia (**10,1%**), Malta (**9,7%**) și Italia (**9,6%**). Țările care au obținut cele mai reduse deficite din UE sunt: Danemarca (**0,2%**), Suedia (**2,8%**), Luxemburg (**3,5%**) și Bulgaria (**4%**).

În anul 2019, Comisia Europeană, cu aprobarea Consiliului Uniunii Europene, a declanșat procedura de deficit excesiv⁵ pentru depășirea pragului de **3%** stabilit pentru deficitul ESA prevăzut prin *Pactul de Stabilitate și Creștere*⁶. Recomandările aprobate pentru România în cadrul procedurii se refereau la revenirea la un deficit de sub **3%** până în anul 2022, pentru anul 2020 fiind stabilită o țintă a deficitului ESA de **3,6%**.

Nerespectarea criteriului cu privire la deficit este rezultatul unei acumulări constante a dezechilibrelor bugetare, cauzată de politica fiscal-bugetară expansionistă aplicată începând din 2016, într-o perioadă de creștere economică puternică. Derogările sistematice și repetate de la normele fiscal-bugetare naționale în perioada respectivă au făcut ca acestea să devină în mare măsură inoperante. În plus, în repetate rânduri, România nu a luat măsurile eficace care se impuneau pentru a da curs recomandărilor care i-au fost adresate de Consiliul Uniunii Europene în contextul procedurii aplicabile abaterilor semnificative. La 3 aprilie 2020, Consiliul a emis, de asemenea, o recomandare în care invita România să pună capăt situației de deficit public excesiv până cel târziu în 2022⁷.

Având în vedere situația economică negativă generalizată, această țintă a fost revizuită de către Consiliu, care a acceptat o proiecție bugetară pentru România construită pe o țintă de deficit bugetar de **8%**. Deși recomandarea Consiliului stabilește că România ar trebui să pună capăt situației de deficit excesiv cel mai târziu în 2024⁸, cu toate acestea, în avizul său, Consiliul insistă asupra necesității ca România să își propună un termen mai scurt de încadrare în pragul de deficit bugetar, reamintind că pachetul de sancțiuni incidente nerespectării pragului este doar suspendat temporar și nu abrogat.

---

³ Conform datelor raportate de Eurostat, *Government deficit/surplus, debt and associated data*.

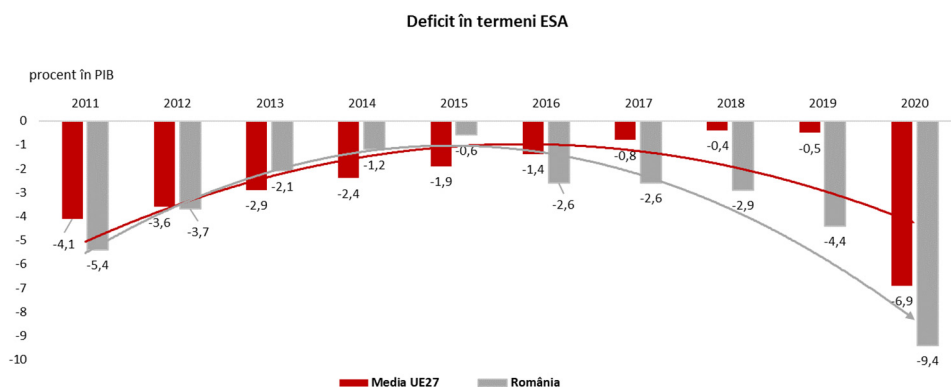
⁴ Prin Regulamentul (UE) nr. 549/2013 s-a instituit Sistemul european de conturi 2010 (European System of Accounts – ESA 2010). ESA 2010 prevede o metodologie referitoare la standardele, definițiile, clasificările și normele contabile comune, destinate utilizării pentru elaborarea conturilor și a tabelelor, pe baze comparabile, în scopurile Uniunii, împreună cu rezultatele cerute în temeiul articolului 3 (Transmiterea datelor către Comisie).

⁵ Conform *Protocolului privind procedura aplicabilă deficitelor excesive*, anexă la Tratatul de la Maastricht, valorile de referință sunt: **3%** pentru raportul dintre deficitul public prevăzut sau real și produsul intern brut la prețurile pieței; **60%** pentru raportul dintre datoria publică și produsul intern brut la prețurile pieței.

⁶ Conform Pactului, *Procedura privind deficitul excesiv* reprezintă principalul instrument de constrângere a statelor membre de a respecta criteriile de convergență. În cazul în care un stat are un deficit bugetar mai mare de **3%** din PIB sau o datorie publică mai mare de **60%**, Comisia Europeană poate recomanda Consiliului Uniunii Europene să ia o serie de măsuri împotriva statului care încalcă termenii pactului.

⁷ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind *Programul național de reformă al României pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2020*, (2020/C 282/23), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

⁸ Recomandarea stabilește că, pentru a respecta acest nou termen-limită, România ar trebui să atingă o țintă de deficit public de **8%** din PIB în 2021, de **6,2%** din PIB în 2022, de **4,4%** din PIB în 2023 și de **2,9%** din PIB în 2024.

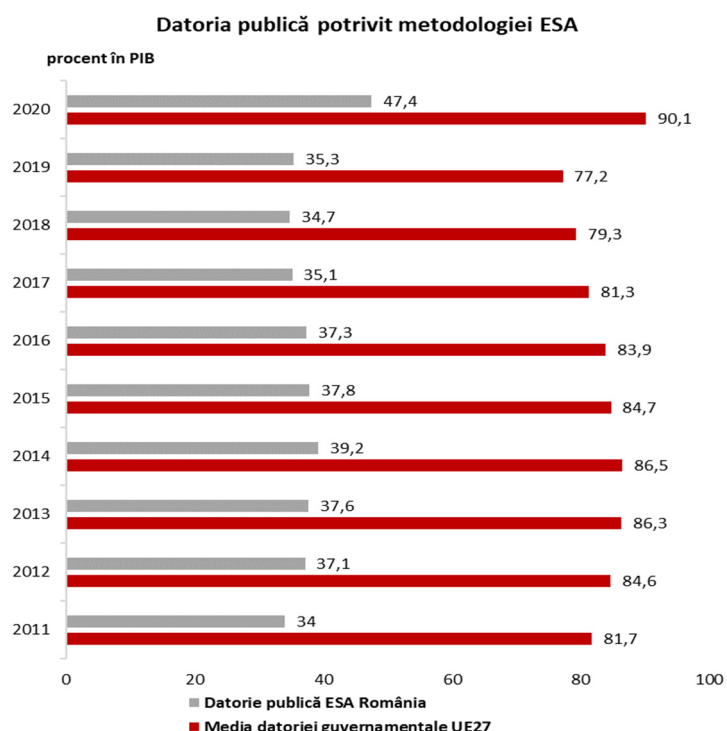

Deficitul bugetar al României în termeni ESA a crescut de la 5,4% din PIB în anul 2011, la 9,4% din PIB în anul 2020, în perioada 2013-2015 înregistrând valori mai mici față de media UE, care, în perioada analizată, a crescut de la 4,1% la 6,9%.

Conform datelor publicate de Eurostat, datoria guvernamentală brută⁹ s-a situat în continuare la un nivel sustenabil de **47,4%** din PIB, sub plafonul de **60%** stabilit prin Tratatul de la Maastricht¹⁰, față de **90,1%** media UE¹¹.

Conform datelor publicate de Eurostat, la sfârșitul anului 2020, România s-a situat pe locul 9 între statele membre UE, cu cel mai scăzut nivel de îndatorare după Estonia (**19%** din PIB), Bulgaria (**24,7%** din PIB), Luxemburg (**24,8%** din PIB), Republica Cehă (**37,7%** din PIB), Suedia (**39,7%** din PIB), Danemarca (**42,1%** din PIB), Letonia (**43,2%** din PIB) și Lituania (**46,6%** din PIB), sub media datoriei guvernamentale pentru zona euro (EA 19) (**97,3%** din PIB), dar și sub media datoriei guvernamentale pentru UE27 (**90,1%** din PIB).

Un număr de **13** state membre au înregistrat, la finele anului 2020, un nivel al datoriei publice guvernamentale în PIB de peste **60%**, cele mai ridicate niveluri înregistrându-se în Grecia (**206,3%**), Italia (**155,6%**), Portugalia (**135,2%**), Spania (**120%**), Cipru (**115,3%**), Franța (**115%**) și Belgia (**112,8%**).

Datoria publică a României calculată potrivit metodologiei ESA a crescut în perioada 2011-2020 de la 34% din PIB la 47,4% din PIB, în timp ce media UE a ajuns de la 81,9% în anul 2011 la 90,1% în anul 2020.

⁹ Reprezintă datoria administrației publice la valoare nominală, consolidată în cadrul subsectoarelor administrației publice și nu include garanțiile acordate de stat și de unitățile administrativ-teritoriale, cu excepția celor plătite din buget, sau pentru care s-au efectuat trei plăți succesive de către garant.

¹⁰ Tratatul Uniunii Europene publicat în Jurnalul Oficial C191 din 29 iulie 1992.

¹¹ Comunicatul Eurostat nr. 119/21.10.2021.

România se confruntă cu deficite de tranziție semnificative în majoritatea sectoarelor economiei.

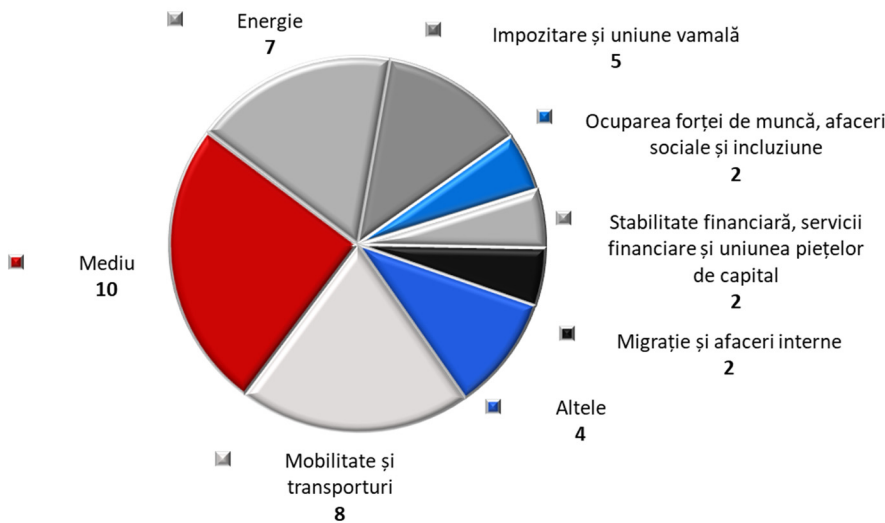
În ciuda adoptării acquis-ului UE, implementarea sa este adesea cu mult inferioară standardelor UE.

În calitate de stat membru UE, România are obligația de a aplica în totalitate acquis-ul comunitar. Prin autoritățile de specialitate cu drept de inițiativă legislativă și atribuții în domeniile reglementate de legislația UE, România se preocupă de procesul de transpunere și aplicare a acesteia.

Aplicarea corespunzătoare a legislației UE este esențială chiar și în perioade de criză.

În baza tratatelor UE, Comisia Europeană poate iniția proceduri judiciare (numite proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor) împotriva unui stat membru care nu aplică legislația UE. Astfel, Comisia poate introduce o acțiune la Curtea de Justiție, care, în anumite cazuri, poate impune sancțiuni financiare.

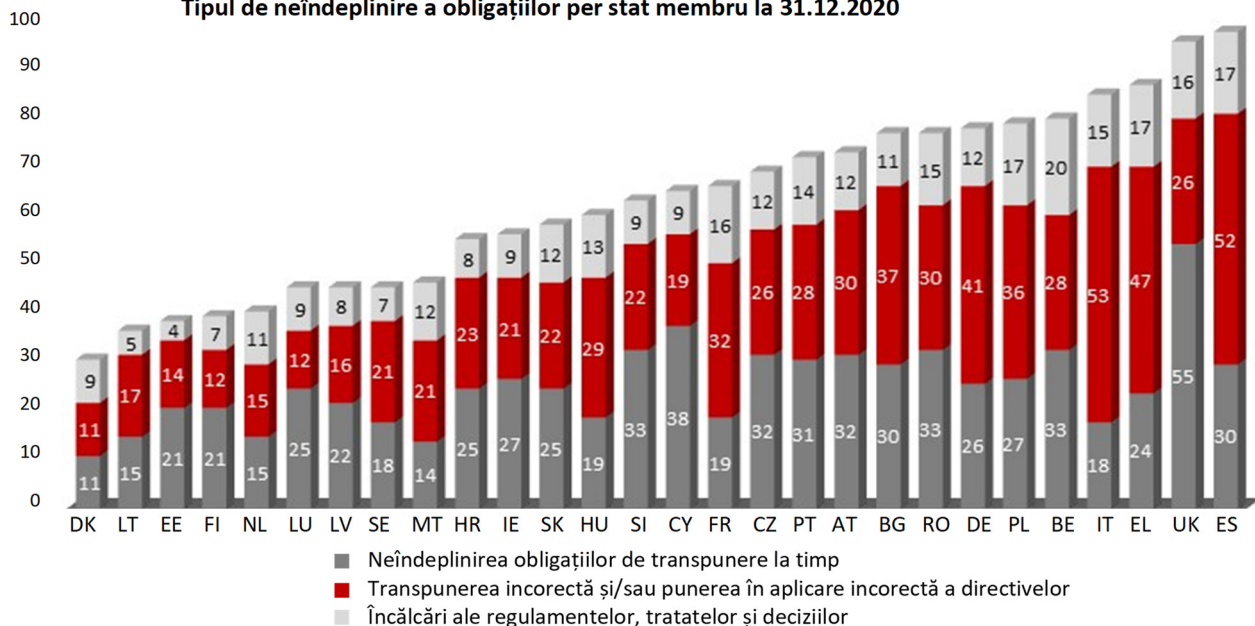
Cazuri noi de constatare a neîndeplinirii obligațiilor deschise în 2020

În anul 2020, Comisia Europeană a deschis împotriva României 40 de noi proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere în temeiul art. 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

La sfârșitul anului 2020 au rămas deschise 78 de cazuri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva României. Cifrele pentru 2020 se referă la cazurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazul cărora a fost trimisă o scrisoare de punere în întârziere în anul respectiv sau anterior, indiferent de etapele în care au ajuns cazurile. Sunt incluse numai cazurile care nu au fost închise printr-o decizie oficială în 2020.

Tipul de neîndeplinire a obligațiilor per stat membru la 31.12.2020

În anul 2020, Comisia a deschis împotriva României 24 de noi cazuri de transpunere tardivă pentru netranspunerea la timp a directivelor, 10 noi cazuri EU Pilot împotriva României și a înregistrat 189 de plângeri noi cu privire la presupuse sau potențiale încălcări ale dreptului UE împotriva României.

Hotărâri importante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene împotriva României în 2020

Prin Hotărârea Curții de Justiție (Marea Cameră) din 16 iulie 2020 referitoare la „**Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Art. 258 TFUE – Prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului – Directiva (UE) 2015/849 – Lipsa transpunerii și/sau a comunicării măsurilor de transpunere – Art. 260 alin. (3) TFUE – Cerere de obligare la plata unei sume forfetare**”, Curtea a declarat și hotărât:

Prin Hotărârea Curții (Camera a șaptea) din 30 aprilie 2020 referitoare la „**Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Mediu – Directiva 2008/50/CE – Calitatea aerului înconjurător – Art. 13 alin. (1) și anexa XI – Depășire sistematică și persistentă a valorilor-limită pentru microparticule (PM10) în zona RO32101 (București, România) – Art. 23 alin. (1) – Anexa XV – Perioadă de depășire «cât mai scurtă cu putință» – Măsuri potrivite**”, Curtea a declarat și hotărât:

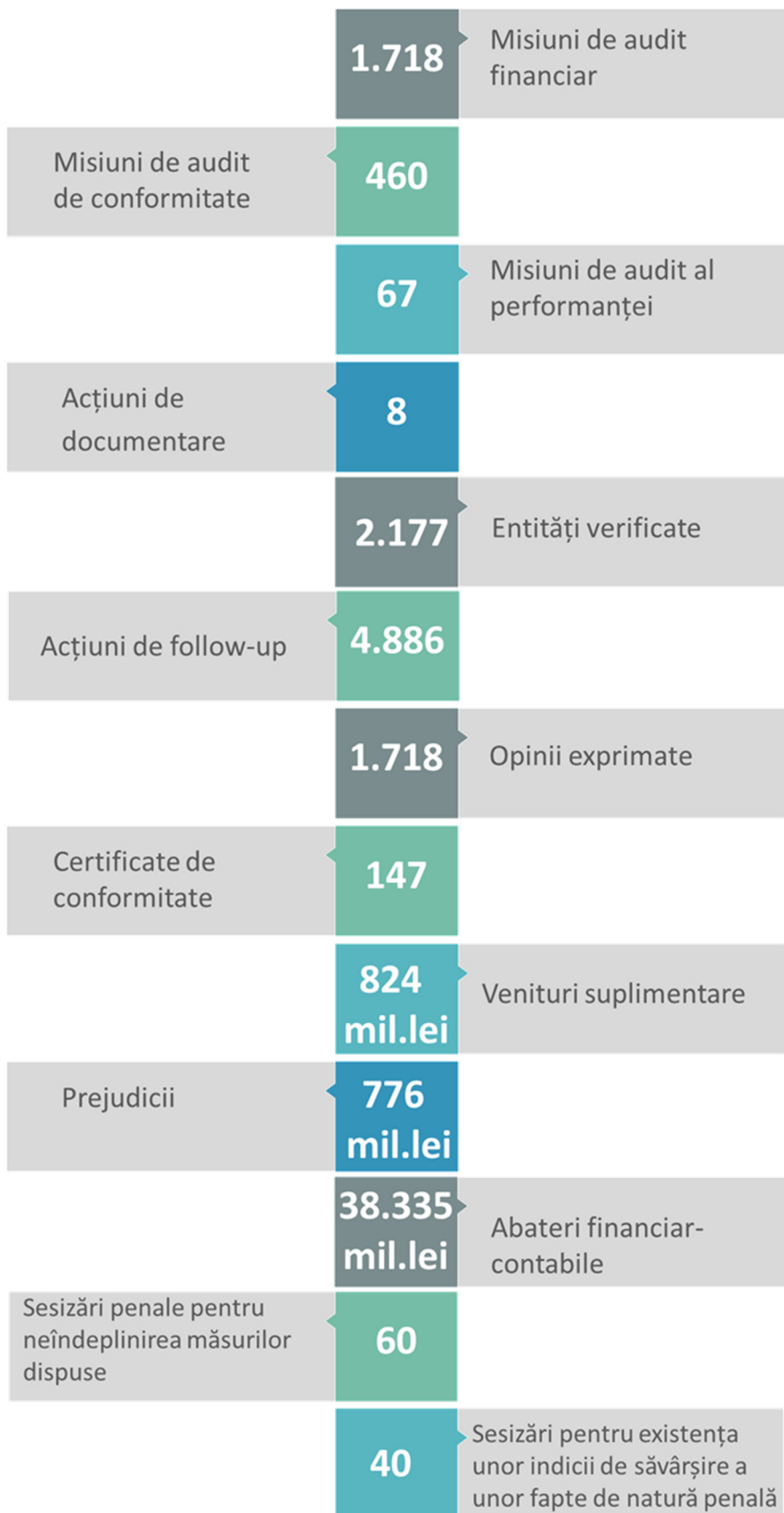
Întrucât nu a adoptat, la expirarea termenului stabilit în avizul motivat din 8 decembrie 2017, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei și, prin urmare, întrucât nu a comunicat aceste dispoziții Comisiei Europene, România nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul art. 67 din Directiva 2015/849.

România a fost obligată la plata către Comisia Europeană a unei sume forfetare de 3 milioane euro și la plata cheltuielilor de judecată.

România, pe de o parte, prin nerespectarea sistematică și persistentă, din anul 2007 și până cel puțin în anul 2016, a valorilor-limită zilnice pentru concentrațiile de PM10 și prin nerespectarea sistematică și persistentă, din anul 2007 și până în anul 2014 inclusiv, cu excepția anului 2013, a valorilor-limită anuale pentru concentrațiile de PM10 în zona RO32101 (București, România), nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul art. 13 alin. (1) din Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, coroborat cu anexa XI la aceasta și, pe de altă parte, nu și-a îndeplinit, în ceea ce privește această zonă, începând din 11 iunie 2010, obligațiile care îi revin în temeiul art. 23 alin. (1) din această directivă, coroborat cu anexa XV la aceasta, în special obligația prevăzută la art. 23 alin. (1) al doilea paragraf din directiva menționată, de a se asigura că perioada de depășire este cât mai scurtă cu putință.

România a fost obligată la plata cheltuielilor de judecată.

ACTIVITATEA ÎN CIFRE

ANALIZĂ ȘI AUDIT

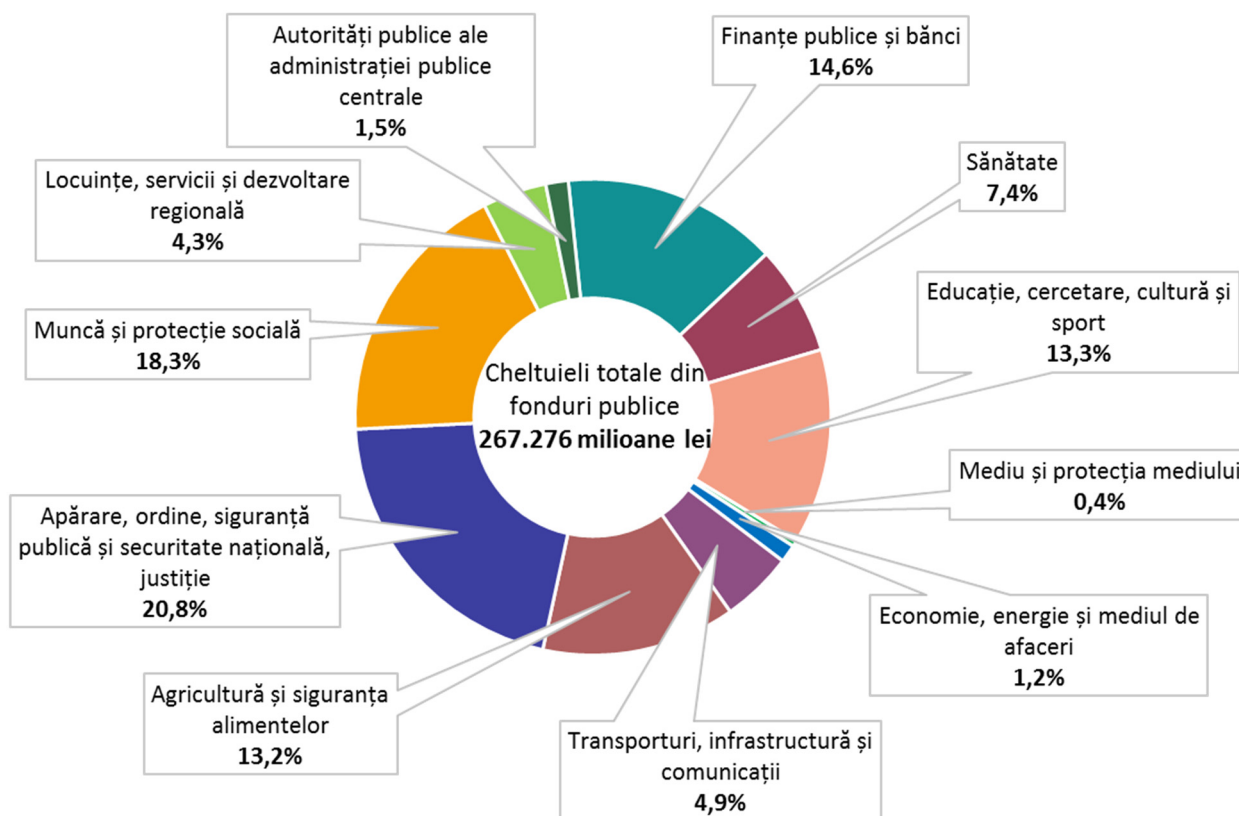
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ

Ca punct de pornire în analiza noastră am ales să răspundem unei întrebări de interes pentru fiecare cetățean:

Cât a cheltuit statul român pentru fiecare domeniu în parte?

Analiza s-a realizat pe baza datelor raportate în *Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2020*, în *Contul de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020* și în *Contul de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2020*, elaborate de Ministerul Finanțelor, precum și a datelor înscrise în *Rapoartele de execuție bugetară COFOG 3 – agregat la nivel de ordonator principal de credite la data de 31 decembrie 2020*, rapoarte generate din Sistemul Național de Raportare Forexbug administrat de Ministerul Finanțelor.

FINANȚE PUBLICE ȘI BĂNCI

În domeniul finanțelor publice, Ministerul Finanțelor (MF) aplică strategia și programul de guvernare, elaborează și urmărește execuția operativă a bugetului general consolidat și stabilește măsurile necesare pentru încasarea veniturilor și limitarea cheltuielilor, în vederea încadrării în deficitul bugetar aprobat.

La data de 31.12.2020, execuția bugetului general consolidat¹² s-a încheiat cu un deficit cash de **101,8 miliarde lei (9,6% din PIB)**, peste ținta stabilită prin ultima rectificare bugetară de **96 miliarde lei (9,1% din PIB)**, în creștere cu **5,06** puncte procentuale față de anul anterior (**4,59%** din PIB).

Principalele **cauze** care au determinat depășirea nivelului deficitului bugetului general consolidat cu **0,5** puncte procentuale din PIB față de ținta stabilită:

- ⇒ Nerealizarea veniturilor din taxele pe utilizarea bunurilor, pe autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități, pe fondul neîncasării sumelor din vânzarea frecvențelor 5G;
- ⇒ Nerealizarea sumelor care reprezintă decontarea din fonduri europene aferente Programului Operațional Infrastructură Mare a cheltuielilor cu echipamente medicale, dispozitivele medicale și de protecție medicală, echipamente pentru transport specializat, echipamente pentru decontaminare și suport triaj, containere de logistică medicală, spitale medicale modulare ROL1, ROL2 și ROL3 utilizate în combaterea răspândirii coronavirusului COVID-19¹³.

Comparativ cu anul 2019, creșterea deficitului bugetar aferent anului 2020 a fost determinată de:

- ☞ evoluția nefavorabilă a încasărilor bugetare în perioada martie-decembrie din cauza crizei pandemice, precum și amânarea plății unor obligații fiscale de către agenții economici pe perioada crizei (**18,12 miliarde lei**);
- ☞ creșterea cu **2,72 miliarde lei** a restituirilor de TVA față de nivelul aferent perioadei ianuarie-decembrie 2019, pentru susținerea lichidității în sectorul privat;
- ☞ bonificațiile acordate pentru plata la scadență a impozitului pe profit și a celui pe veniturile microîntreprinderilor, în valoare de **0,9 miliarde lei**;
- ☞ creșterea cheltuielilor de investiții cu **9,5 miliarde lei** față de aceeași perioadă a anului precedent, precum și a plăților cu caracter excepțional generate de pandemia de COVID-19, cu aproximativ **15,07 miliarde lei**.

În anul 2020, în mediul economic au fost lăsate fonduri în sumă de **46,31 miliarde lei (4,45% din PIB)** prin facilități fiscale, investiții și cheltuieli excepționale pentru combaterea efectelor epidemiei de COVID-19.

În vederea combaterii efectelor economice negative generate de pandemia COVID-19 au fost aprobate o serie de programe guvernamentale de sprijin pentru susținerea activității IMM-urilor și a companiilor mari și întreprinderilor mici și mijlocii cu cifra de afaceri peste 20 milioane lei, prin intermediul garanțiilor de stat. Astfel, în anul 2020 s-au acordat garanții în valoare de **12,48 miliarde lei (1,2% din PIB)**.

Calculat conform metodologiei ESA, deficitul bugetului general consolidat la 31.12.2020 a fost de **9,4%** din PIB, sub nivelul rezultat din calculul deficitului conform metodologiei naționale (deficit în termeni cash de **9,64%** din PIB). Aceste diferențe sunt generate, în principal, de modalitatea de transpunere în metodologia ESA a unor operațiuni.

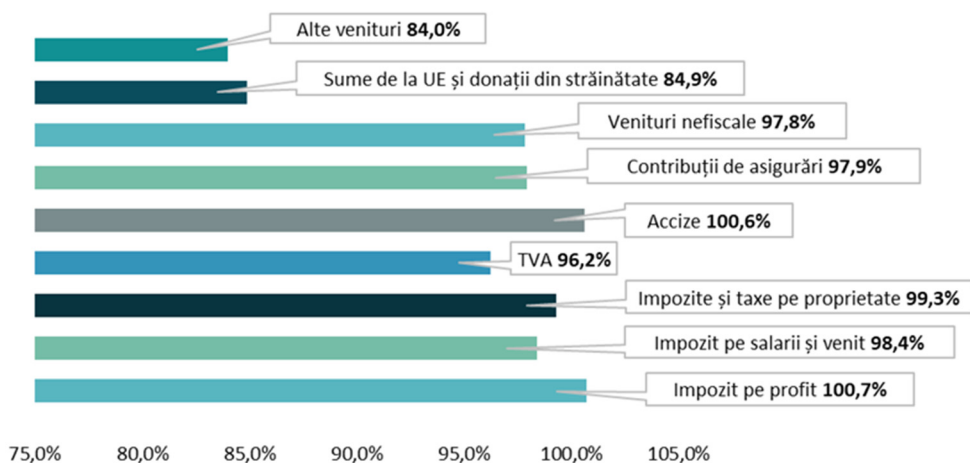
¹² <https://mfinante.gov.ro/ro/domenii/bugetul-de-stat/istoric-deficit-bugetar>

¹³ *Raport privind execuția bugetară finală pe anul 2020*, elaborat de Ministerul Finanțelor

În anul 2020, **veniturile bugetului general consolidat** au totalizat **322,7 miliarde lei**, reprezentând **30,6%** din PIB și un grad de realizare față de nivelul preconizat de **95,8%**.

Față de anul 2019, veniturile bugetului general consolidat s-au majorat cu **1,6 miliarde lei (0,5%)**, înregistrând o creștere în PIB de la **30,3%**, în 2019, la **30,6%**, în 2020.

Gradul de realizare a veniturilor bugetului general consolidat în anul 2020

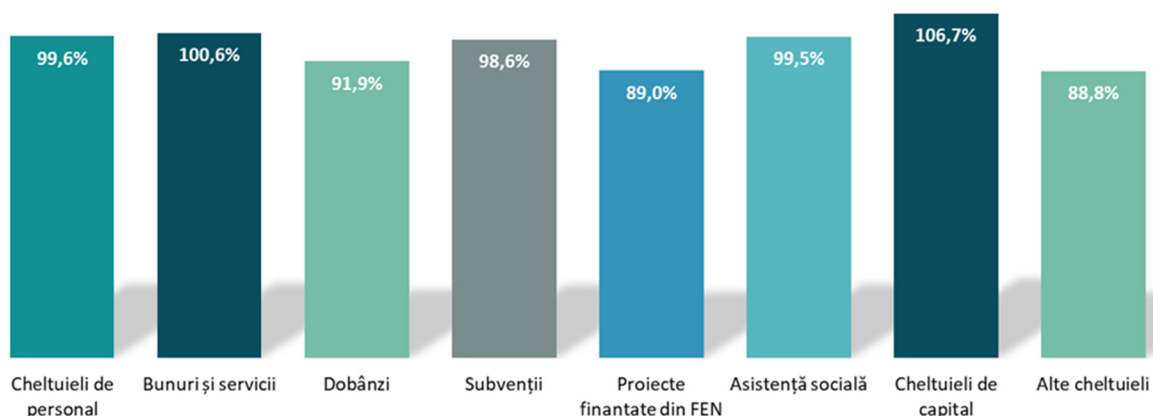
Potrivit datelor prezentate de Eurostat, nivelul veniturilor bugetului general consolidat (calculat ca procent din PIB) din țara noastră este unul dintre cele mai reduse din UE. Astfel, în anul 2020, veniturile bugetului general consolidat au reprezentat în România doar **33,1%** din PIB, acest nivel fiind cu mult mai mic decât media țărilor UE (care a fost de **46,5%** din PIB), singura țară în care s-a înregistrat un nivel mai redus fiind Irlanda (**23,1%**).

Poziționarea României la coada clasamentului din perspectiva colectării veniturilor bugetare ca pondere în PIB-ul din ultimii cinci ani este și efectul unui aparat de administrare fiscală insuficient modernizat, reformele inițiate în acest sens realizându-se într-un ritm lent sau fiind anulate, cum este cazul Proiectului de modernizare a administrației fiscale (inițiat în anul 2013 și la care s-a renunțat în 2019, program similar celui finalizat în Bulgaria în perioada 2002-2008 cu rezultate foarte bune)¹⁴.

În anul 2020, **cheltuielile bugetului general consolidat** au fost în sumă totală de **424,5 miliarde lei**, reprezentând **40,2%** din PIB și un grad de realizare față de nivelul prevăzut de **98,2%**.

Comparativ cu anul precedent, cheltuielile bugetului general consolidat au crescut cu **14,8%**, ponderea în PIB a acestora majorându-se de la **34,9%**, în anul 2019, la **40,2%**, în anul 2020.

Gradul de realizare a cheltuielilor bugetului general consolidat în anul 2020

¹⁴ Raport anual 2020, Consiliul Fiscal.

Majorarea cheltuielilor a fost o consecință a măsurilor pentru combaterea epidemiei de COVID-19, respectiv a sumelor necesare finanțării în regim de urgență a cheltuielilor de gestionare a situației epidemiologice cauzate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pe de o parte, precum și a măsurilor cu caracter excepțional, în domeniul social și economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei, cauzate de măsurile adoptate pentru limitarea infectării în rândul populației.

În acest context, până la finele lunii decembrie 2020 s-au efectuat plăți după cum urmează:

- suma de **4,25 miliarde lei** pentru indemnizații acordate pe perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului;
- suma de **922,13 milioane lei** pentru indemnizații acordate pentru alți profesioniști și pentru persoanele care au încheiat convenții individuale de muncă pentru întreruperea activității ca urmare a efectelor SARS-CoV-2;
- suma de **2,69 miliarde lei**, reprezentând sume acordate angajatorilor pentru decontarea unei părți a salariului brut al angajaților menținuți în muncă;
- suma de **96,15 milioane lei** pentru indemnizații acordate părinților pentru supravegherea copiilor pe perioada închiderii temporare a unităților de învățământ;
- suma de **121,9 milioane lei** pentru indemnizații acordate pe perioada reducerii temporare a activității pentru profesioniști, precum și pentru persoanele care au încheiate convenții individuale de muncă în baza *Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției*.

În mod similar situației înregistrate în cazul veniturilor bugetului general consolidat, ponderea în PIB a cheltuielilor bugetului general consolidat din România înregistrează unul dintre cele mai scăzute niveluri din UE (**42,4%** față de **53,4%** – media țărilor UE).

Rezultatele execuției bugetare în anul 2020 au fost puternic afectate de impactul pandemiei, deficitul bugetar în termeni cash situându-se la 9,64%, respectiv la 9,4% din PIB în termeni ESA, în condițiile unei nerealizări masive a veniturilor estimate inițial, pe fondul înrăutățirii indicatorilor macroeconomici și al apelării la facilitatea de amânare la plată a obligațiilor bugetare de către agenții economici, simultan cu majorarea cheltuielilor bugetare în vederea finanțării măsurilor pentru combaterea efectelor sociale și economice generate de pandemie.

Pe baza situațiilor financiare prezentate de ordonatorii principali de credite, a conturilor privind execuția de casa a bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și a bugetelor fondurilor speciale, MF elaborează Contul general anual de execuție a bugetului de stat și, respectiv, Contul de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat, care au ca anexe conturile anuale de execuție a bugetelor fondurilor speciale și bugetele ordonatorilor principali de credite, inclusiv anexele la acestea, pe care le prezintă Guvernului. Guvernul analizează și prezintă spre adoptare Parlamentului contul general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și celelalte conturi anuale de execuție. Contul general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și celelalte conturi anuale de execuție se aprobă prin lege după verificarea acestora de către Curtea de Conturi.

Audit financiar

Audit financiar asupra contului anual de execuție a bugetului de stat

Auditul financiar asupra Contului general anual de execuție a bugetului de stat pentru anul 2020 a fost efectuat la MF și a vizat și indicatorii reflectați în situațiile financiare ale celor **53** de ordonatori principali de credite, centralizate la nivel național potrivit contabilității de angajamente.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2020 a fost elaborat în structura bugetului aprobat prin *Legea nr. 5/2020 a bugetului de stat*.

Indicatori	Credite bugetare aprobate prin Legea nr. 5/2020	Credite bugetare definitive	Încasări realizate/plăți efectuate	Execuția bugetară %
Venituri	167.702,40	150.344,90	134.236,60	89,2
Cheltuieli	215.224,20	255.928,60	246.929,90	96,4
Deficit	-47.521,80	-105.583,70	-112.693,30	106,7
Deficit în PIB	-4,50	-10,00	-10,70	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2020 este de 1.055.548,8 milioane lei.

Pe parcursul anului 2020, bugetul de stat a suferit trei modificări, astfel:

- Prima rectificare bugetară a fost efectuată prin *OUG nr. 50 din 15 aprilie 2020 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020* și a prevăzut diminuarea veniturilor bugetare cu suma de **9.844,8 milioane lei**, majorarea cheltuielilor bugetare cu **17.396,8 milioane lei** credite de angajament și cu suma de **16.933,9 milioane lei** credite bugetare, rezultatul rectificării fiind majorarea deficitului bugetar cu suma de **26.778,7 milioane lei**. Această primă rectificare bugetară a fost determinată de necesitatea luării unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, în domeniul social și economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei, cauzate de măsurile adoptate pentru limitarea infectării cu coronavirusul SARS-CoV-2 în rândul populației.
- Prin cel de-al doilea act normativ de rectificare, respectiv prin *OUG nr. 135 din 14 august 2020 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020, modificarea unor acte normative și stabilirea unor măsuri bugetare*, veniturile bugetului de stat s-au majorat cu **589,9 milioane lei**, cheltuielile bugetare au fost majorate cu **31.144,5 milioane lei** la credite de angajament și cu **25.296,1 milioane lei** la credite bugetare, iar deficitul s-a majorat cu **24.706,2 milioane lei**.
- Prin cel de-al treilea act normativ de rectificare, respectiv prin *OUG nr. 201 din 23 noiembrie 2020 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020*, veniturile bugetului de stat s-au diminuat cu **4.359,4 milioane lei**, cheltuielile bugetare au fost majorate cu **391,6 milioane lei** la credite de angajament și cu **1.287,6 milioane lei** la credite bugetare, iar deficitul s-a majorat cu **5.647 milioane lei**.

Cu toate că, prin rectificările bugetare, Guvernul a ajustat negativ volumul creditelor bugetare definitive – venituri, încasările realizate la bugetul de stat au fost mai mici cu 16.108,3 milioane lei (10,8%) față de nivelul stabilit. Se remarcă o supraevaluare a creditelor bugetare aprobate prin *Legea nr. 5/2020* față de încasările realizate, gradul de realizare a acestora fiind de 89,2% din prevederile inițiale.

Prin rectificările bugetare, față de prevederile inițiale stabilite, în cuantum de **215.224,2 milioane lei**, prin *Legea nr. 5/2020*, creditele bugetare definitive – **cheltuieli** au fost majorate cu suma de **40.704,4 milioane lei**, astfel că plățile efectuate, în sumă de **246.929,9 milioane lei**, au fost cu **8.998,7 milioane lei (3,6%)** sub nivelul creditelor bugetare definitive stabilite în sumă de **255.928,6 milioane lei**.

Deficitul bugetului de stat calculat ca procent în PIB a fost de 10,7%, cu mult peste nivelul prevăzut inițial, de 4,5% din PIB.

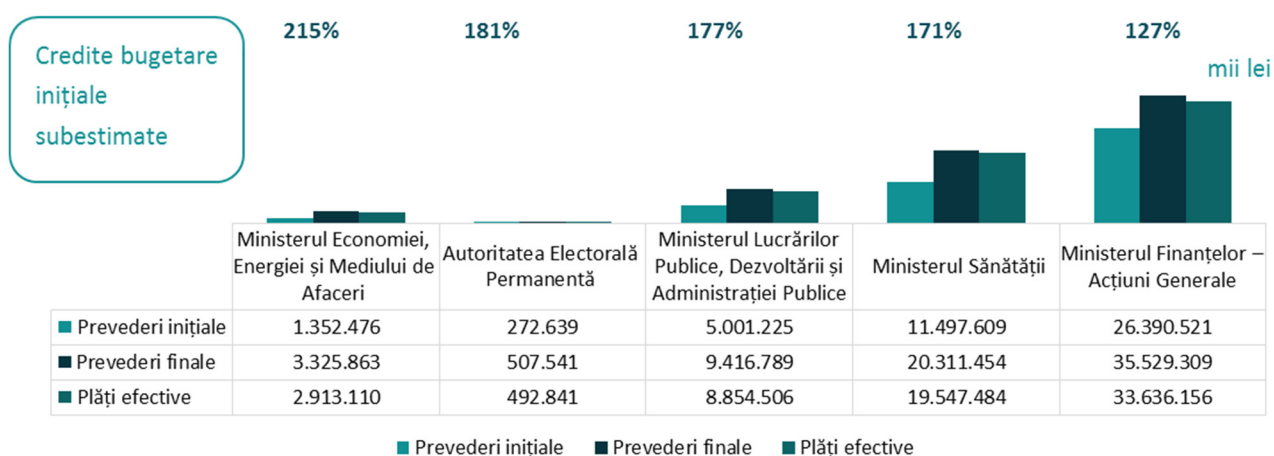
Această situație a execuției bugetare a generat un deficit al bugetului de stat în sumă de **112.693,3 milioane lei**, cu **7.109,6 milioane lei** peste nivelul prevederilor bugetare definitive ale acestui indicator, mai mare cu **65.171,8 milioane lei** decât prevederile bugetare inițiale.

Per ansamblu se observă o execuție bugetară de **96,48%**, dacă ne raportăm la prevederile finale și de **114,73%**, dacă ne raportăm la prevederile inițiale, fapt ce ar putea conduce la ideea că ordonatorii principali de credite și-au făcut o programare bugetară foarte apropiată de necesitățile reale.

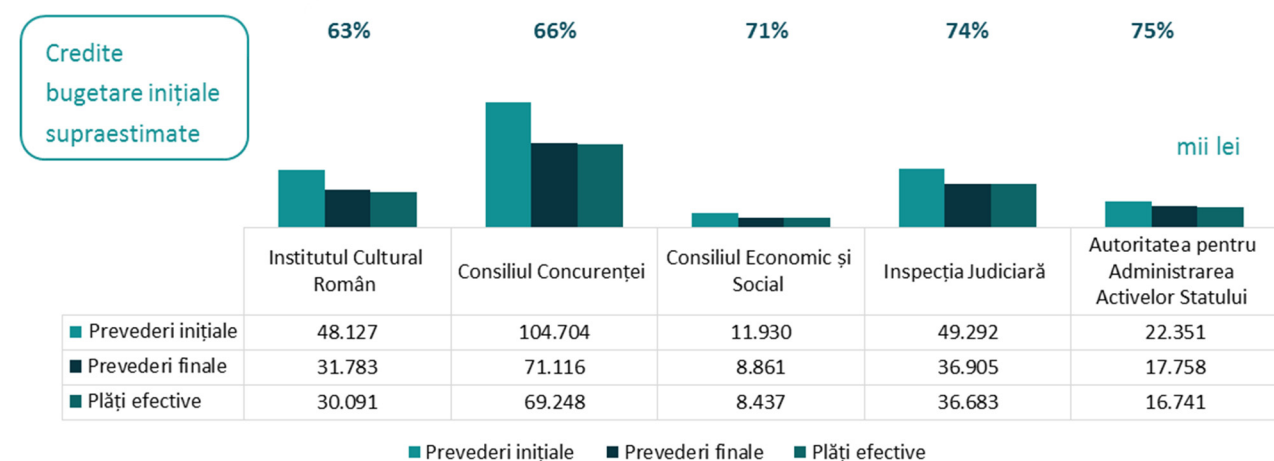
Însă analiza în structură evidențiază faptul că au existat ordonatori principali de credite pentru care s-a subestimat semnificativ necesarul de credite bugetare și ordonatori pentru care s-a supraestimat semnificativ necesarul de credite bugetare.

În cazul unui număr de **23** de ordonatori principali de credite, reprezentând **43,4%** din numărul ordonatorilor principali ai bugetului de stat, abaterea procentuală între prevederile inițiale și plățile efective depășește **10%**, ceea ce indică un nivel destul de scăzut al acurateții programării bugetare.

Din analiza execuției bugetare, raportată atât la prevederile finale, cât și la prevederile inițiale s-a observat faptul că, la momentul întocmirii proiectului de buget, în cazul unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat, creditele bugetare au fost subestimate.

Subevaluările necesarului de credite bugetare la momentul inițial al întocmirii proiectelor de buget ale ordonatorilor principali conduc, ulterior, la exercitarea unor presiuni pentru efectuarea de rectificări bugetare sau recurgerea la resursele Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.

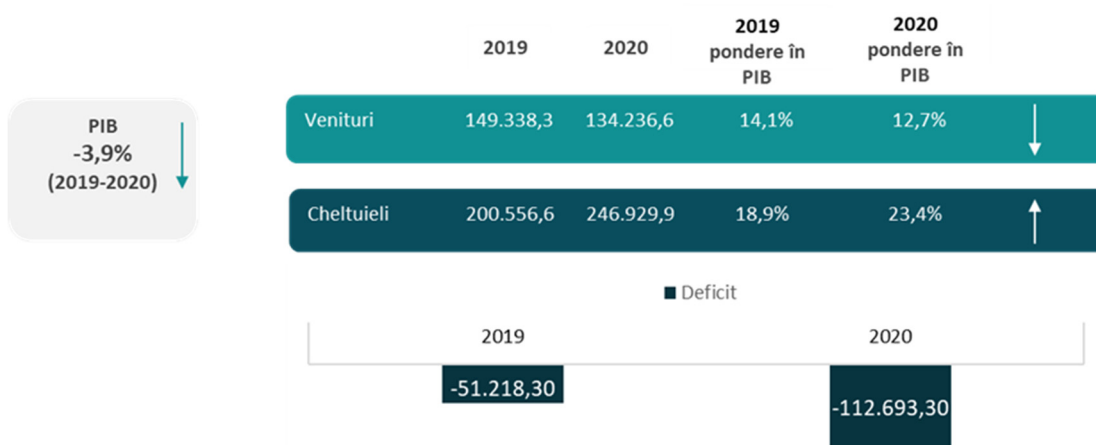

În această situație se recomandă un nivel de responsabilitate ridicat atât la nivelul ordonatorilor de credite, cât și la nivelul direcțiilor din cadrul MF implicate în elaborarea proiectului de buget.

Ordonatorii principali de credite cu cele mai mari alocări de credite bugetare

Evoluția veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat (milioane lei)

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2020 comparativ cu 31 decembrie 2019, când deficitul bugetar a fost de **51.218,3 milioane lei**, se observă o creștere semnificativă a acestuia cu **120,03%**, iar, în valori absolute, cu **61.475 milioane lei** față de anul precedent.

Veniturile bugetului de stat cu cea mai mare pondere în total sunt cele din **TVA încasată (61,4%)**, urmate de cele obținute din **accize (22,9%)** și din **impozitul pe venit (18,1%)**.

Cea mai mare pondere în totalul **cheltuielilor bugetului de stat** o dețin **cheltuielile de personal (22,8%)**, urmate de **transferurile între unități ale administrației publice (20,3%)** și **asistența socială (17,1%)**.

Din analiza comparativă a plăților efectuate în anul 2020 de către majoritatea instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, aflate în subordinea ordonatorilor principali de credite, a rezultat că există diferențe semnificative între valoarea plăților raportate în Contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2020 și cea a plăților derulate efectiv prin unitățile Trezoreriei Statului.

Deși în *Legea bugetului de stat* ar trebui să fie prevăzute **creditele bugetare aferente activităților finanțate integral din venituri proprii**, acestea **nu sunt incluse în lege**. În *Legea bugetului de stat* au fost cuprinse doar credite bugetare pentru Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Educației, pentru ceilalți ordonatori principali care au în subordine instituții publice finanțate integral din venituri proprii, aceste prevederi bugetare nefiind cuprinse în *Legea bugetului de stat*.

Deoarece creditele bugetare aferente activităților finanțate integral din venituri proprii nu sunt cuprinse în *Legea bugetului de stat*, iar contul general anual de execuție se elaborează pe structura *Legii bugetului de stat*, **plățile aferente acestei activități nu sunt raportate în execuția bugetară**.

Legea bugetului de stat prevede și autorizează veniturile și cheltuielile publice și cuprinde anexele detaliate pe structura clasificărilor de venituri și cheltuieli privind:

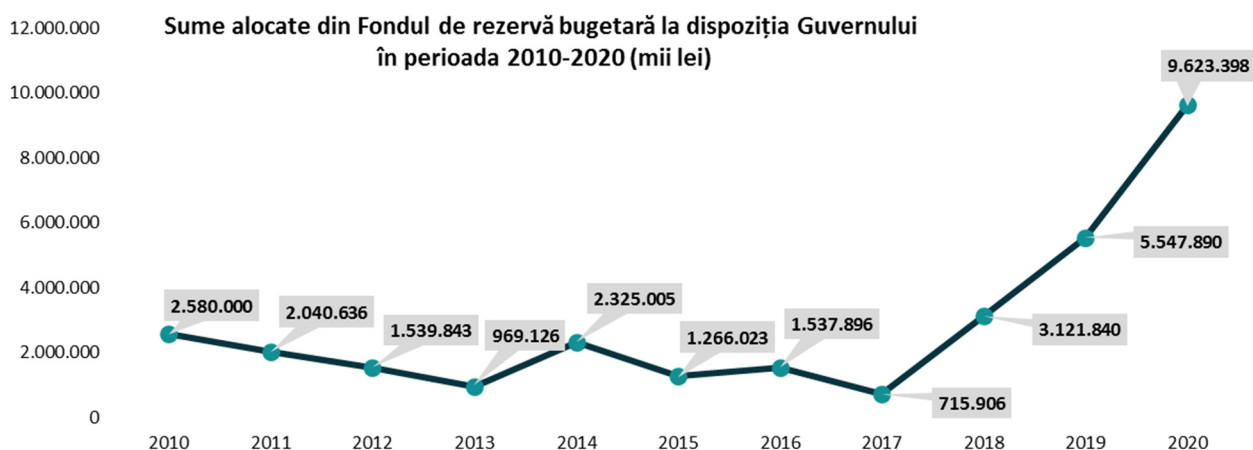
- sinteza bugetului de stat;
- sinteza veniturilor și cheltuielilor bugetare pe surse de finanțare: buget de stat, fonduri externe nerambursabile și **activități finanțate integral din venituri proprii**;
- sinteza veniturilor și cheltuielilor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții.

Astfel, sume considerabile sunt gestionate de către instituții publice finanțate integral din venituri proprii, **fără a fi prevăzute și autorizate prin legea bugetară.**

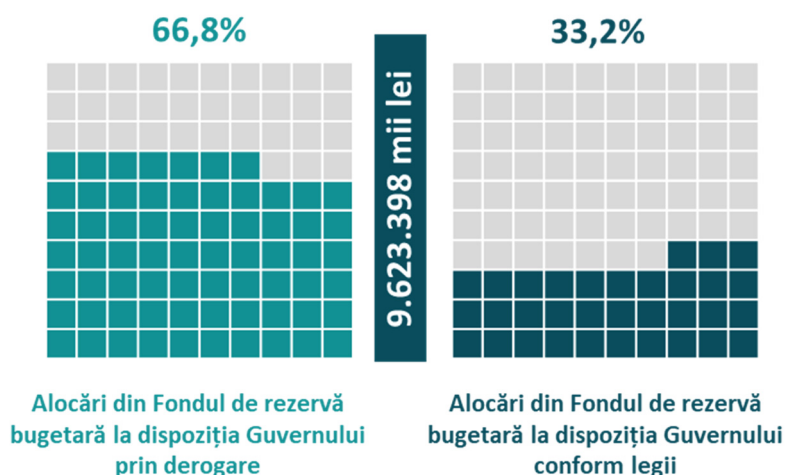
Situația este similară și în cazul instituțiilor autonome care au calitatea de ordonatori principali de credite și care sunt finanțate integral din venituri proprii, ale căror prevederi bugetare nu se regăsesc în *Legea bugetară anuală*.

O altă situație a fost identificată în cazul Școlii Superioare de Aviație Civilă din subordinea Ministerului Transporturilor, pentru care la elaborarea legii bugetului de stat nu s-a avut în vedere cuprinderea prevederilor bugetare. Deși conform prevederilor *Legii nr. 352/2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 15/1999 privind înființarea Academiei Române de Aviație*, Școala Superioară de Aviație Civilă se finanțează și din fonduri alocate de la buget, aceasta funcționează, în fapt, ca o instituție finanțată integral din venituri proprii.

Prin *Legea nr. 5/2020* s-a aprobat **Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului** în sumă de **950.210 mii lei**. Pe parcursul exercițiului bugetar, **prevederile bugetare inițiale ale Fondului de rezervă bugetară au fost majorate de 10 ori**, ajungând la suma de **9.639.174,91 mii lei**.

În anul 2020, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a fost alocată suma de **9.623.398 mii lei**, fiind **cea mai mare alocare din ultimii 11 ani**.

Suma alocată prin derogări a fost de **6.428.166 mii lei**, fiind atribuită printr-un număr de **32** de acte normative.

Prin derogare de la prevederile legale, o parte însemnată din Fondul de rezervă la dispoziția Guvernului (66,8%) a fost destinată finanțării unor cheltuieli care nu pot fi considerate neprevăzute și care ar fi trebuit luate în calcul la fundamentarea bugetului de stat. Astfel, s-a creat mecanismul prin care din acest fond pot fi alocate sume care nu se încadrează în categoria cheltuielilor „urgente și neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar”.

Exceptând alocările aferente situației excepționale pentru combaterea efectelor generate de pandemia provocată de virusul SARS-CoV-2, și în anul 2020 s-a continuat practica din anii anteriori, respectiv: lipsa de transparență a destinației alocărilor din acest fond, inexistența unor criterii clare de clasificare a cheltuielilor care pot fi finanțate, lipsa unui control din partea Parlamentului, inexistența unor criterii și proceduri clare de utilizare a acestuia exclusiv pentru destinații care țin de imprevizibilitatea și urgența unor situații care nu pot fi prevăzute în procesul bugetar de stabilire a alocărilor bugetare.

Audit de conformitate

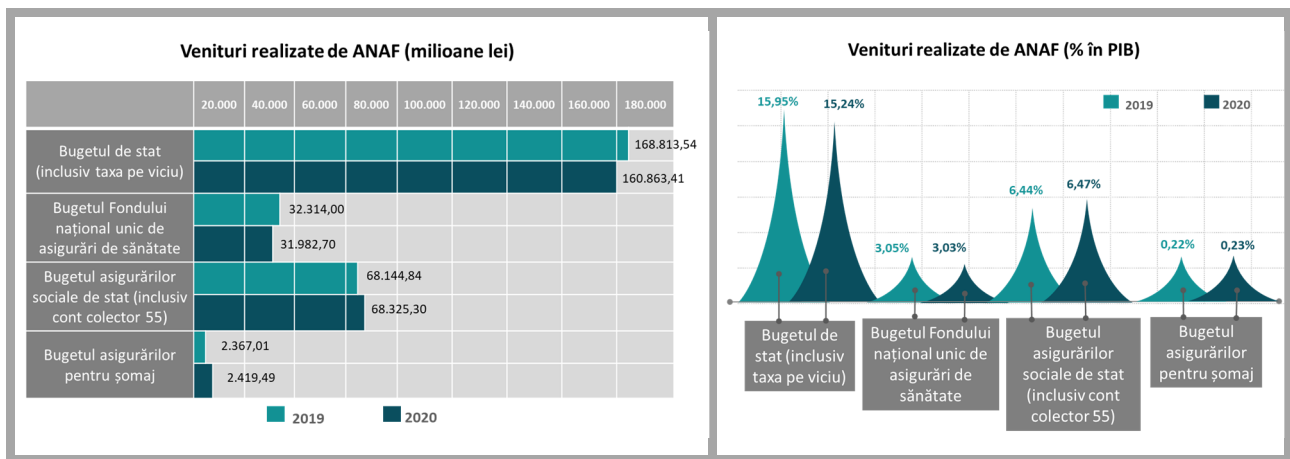
Verificarea respectării prevederilor legale privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor Bugetului general consolidat, administrate de ANAF

Pandemia de Covid-19 a afectat considerabil activitatea contribuabililor, care a înregistrat în numeroase cazuri o evoluție negativă, cu impact asupra obligațiilor bugetare.

În acest context, Guvernul a venit în sprijinul acestora prin măsuri instituite prin ordonanțe de urgență, legiferând posibilitatea de restructurare a obligațiilor bugetare, amânarea la plată a obligațiilor fiscale, o nouă procedură de rambursare a TVA, respectiv posibilitatea de anulare a unor obligații fiscale accesorii în cazul achitării obligațiilor fiscale principale. Au fost acordate bonificații pentru încurajarea plății obligațiilor bugetare curente în scopul îmbunătățirii conformării voluntare.

Pentru a diminua cel puțin temporar povara fiscală, au fost luate o serie de măsuri, cum ar fi spre exemplu: amânarea la plată a obligațiilor fiscale, o nouă procedură de rambursare a TVA, extinderea restructurării financiare și o nouă amnistie fiscală.

ANAF a colectat la Bugetul general consolidat un volum total de venituri bugetare în valoare de **263.590,9 milioane lei**, reprezentând **24,97%** din PIB, în scădere față de 2019, când acestea au fost în sumă de **271.639,3 milioane lei**. Performanța colectării veniturilor Bugetului general consolidat administrate de ANAF a fost puternic afectată în anul 2020 de pandemia de Covid-19, veniturile Bugetului general consolidat colectate de ANAF fiind astfel cu **8.048,49 milioane lei** mai reduse decât cele colectate în anul 2019.

*Veniturile la bugetul de stat nu cuprind donațiile de la UE.

*Veniturile la bugetul de asigurări sociale de stat nu cuprind subvențiile de la bugetul de stat și sumele primite de la UE.

Contribuția cea mai importantă la formarea veniturilor bugetului de stat a adus-o TVA-ul, cu o pondere de **23,07%** în totalul veniturilor colectate de ANAF.

Ca efect al reducerii consumului în 2020 pe fondul pandemiei, veniturile încasate din TVA s-au diminuat semnificativ cu **4.603,63 milioane lei** față de anul 2019, situându-se la un nivel apropiat de cel înregistrat în anul 2018.

Veniturile bugetare din impozitul pe profit s-au diminuat cu **1.721,54 milioane lei** față de anul 2019, cauza fiind reducerea activității companiilor în perioada pandemiei. În schimb, veniturile bugetare din impozitul pe venit au crescut cu **1.142,13 milioane lei**, în principal ca efect al măsurilor de sprijin derulate de Guvern pentru plata șomajului tehnic.

Încasările la Bugetul Fondului Național Unic de Asigurări de Sănătate au cunoscut în anul 2020 o ușoară scădere cu **331,3 milioane lei**, apropiindu-se de nivelul înregistrat în anul 2019.

În mod similar, veniturile Bugetului asigurărilor sociale de stat și veniturile Bugetului asigurărilor pentru șomaj s-au situat la un nivel apropiat de cel înregistrat în anul 2019, ceea ce denotă menținerea veniturilor salariale totale la un nivel similar celui din anii anteriori, ca urmare a sprijinului acordat de Guvern pentru plata șomajului tehnic în perioada stării de urgență și a măsurilor de susținere a companiilor afectate.

Gradul de realizare a programului de încasări venituri bugetare

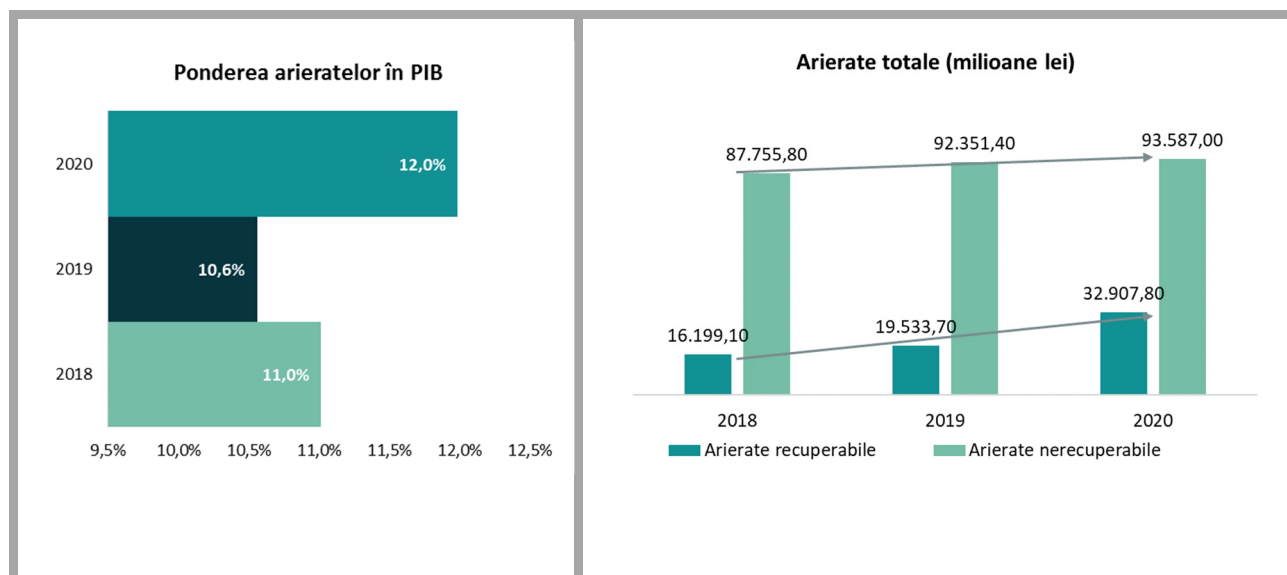
Gradul de încasare a veniturilor față de programul stabilit de MF pentru anul 2020 a fost de **97,22%** (**263.590,9 milioane lei**), comparativ cu nivelul programat conform ultimei rectificări (**271.138,84 milioane lei**).

Situația executării silite

Pe parcursul anului 2020 a fost încasată suma de **6.143,99 milioane lei**, în scădere cu **50,19%** față de anul 2019. Încasările din plăți după comunicarea somației au scăzut cu **40,95%**, din popriri asupra disponibilităților bancare au scăzut cu **71,20%**, din popriri pe venituri au scăzut cu **70,40%**, din valorificarea bunurilor mobile sechestrate au scăzut cu **83,46%** și cele din valorificarea bunurilor imobile sechestrate au scăzut cu **83,70%**.

Această scădere a fost influențată de faptul că, în contextul instituirii stării de urgență, suspendarea executării silite a fost instituită și, ulterior, prelungită până la data de 25.12.2020 prin *OUG nr. 29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare* și prin *OUG nr. 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale*, cu modificările și completările ulterioare.

Deși prin *Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2020-2022*, Guvernul României, prin MF, a stabilit ca **una dintre acțiunile prioritare în anul 2020 să fie reducerea arieratelor fiscale, valoarea arieratelor din economia românească a ajuns la 126.494,8 milioane lei**, înregistrând o creștere de la an la an, cu **13,1%** comparativ cu anul 2019, când acestea au fost în sumă de **111.885,10 milioane lei** și cu **21,7%** față de anul 2018, când acestea erau în sumă de **103.954,9 milioane lei**.

În perioada 2018-2020, arieratele nerecuperabile au manifestat o tendință de creștere, în anul 2020, nivelul acestora depășind atât nivelul anului 2019, cât și nivelul anului 2018.

Ca pondere în totalul arieratelor Bugetului general consolidat, arieratele nerecuperabile au înregistrat o scădere de la **84,42%** în anul 2018, la **82,54%** în anul 2019 și **73,98%** în anul 2020.

Până la 31 decembrie 2020, prin încasări efective sau prin alte modalități prevăzute de Codul de procedură fiscală, organele fiscale au stins arierate în valoare de **72.692,4 milioane lei**, după cum urmează:

- ⇒ sume stinse din arierate recuperabile în cuantum de **62.403,9 milioane lei**, din care: încasări efective în sumă de **55.386,5 milioane lei** și sume stinse prin alte modalități în valoare de **7.017,4 milioane lei**.
- ⇒ sume stinse din arierate nerecuperabile în cuantum de **10.288,5 milioane lei**, din care: încasări efective în sumă de **6.655 milioane lei** și sume stinse prin alte modalități în valoare de **3.633,5 milioane lei**.

Arieratele Bugetului general consolidat au provenit, în principal, din arieratele Bugetului de stat și din cele ale Bugetului asigurărilor sociale de stat.

Indicatori	milioane lei		
	2018	2019	2020
Total buget general consolidat	103.954,90	111.885,10	126.494,80
Bugetul de stat	79.664,20	85.073,30	93.978,70
Bugetul asigurărilor sociale de stat	17.492,60	19.076,50	23.371,30
Bugetul asigurărilor sociale de sănătate	5.522,30	6.719,60	8.151,70
Bugetul asigurărilor pentru șomaj	1.053,40	1.015,70	993,10
Bugetul instituțiilor publice	222,40	0,00	

Referitor la modul de evidență și raportare a arieratelor bugetului de stat s-a constatat că există o diferență în sumă de **42.688,7 milioane lei** între valoarea monitorizată de Direcția Generală de Monitorizare Venituri și Sinteză/Serviciul Monitorizare și Analiză Arierate Bugetare din cadrul ANAF, în sumă de **93.978,7 milioane lei**, și valoarea înregistrată în evidența contabilă și raportată în situațiile financiare ale ANAF la data de 31.12.2020, în sumă de **136.667,4 milioane lei**.

- în anexa *Contul de execuție a bugetului instituției publice – Venituri*, la situațiile financiare ale ANAF pentru anul 2020 a fost înscrisă o valoare diferită față de valoarea monitorizată de Serviciul Monitorizare și Analiză Arierate Bugetare din cadrul ANAF, care nu a avut în vedere arieratele aferente

activității vamale. Unele arierate bugetare, deși au fost monitorizate de către ANAF (de exemplu, creanțele bugetare aferente programului „Prima casă” sau debitele provenite din ajutoare de stat utilizate nelegal), acestea nu au fost cuprinse în raportarea Direcției Generale de Monitorizare Venituri și Sinteză/Serviciul de monitorizare și analiză a colectării creanțelor bugetare.

Aceste diferențe au fost constatate de către Curtea de Conturi a României încă din anul 2013, însă până în prezent nu au fost clarificate de către ANAF.

Referitor la modul de soluționare a contestației depuse de Societatea Națională a Sării SA împotriva deciziei de impunere prin care au fost stabilite redevențe miniere suplimentare s-a constatat că soluționarea contestației a fost efectuată fără respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare, cu consecința neîncasării la Bugetul general consolidat al statului, a sumei de **50.119 mii lei**.

Referitor la modul de rambursare a TVA, la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice București - Administrația Sector 4 a Finanțelor Publice a fost consemnată prejudicierea bugetului de stat cu suma de **10.452 mii lei**, determinată de neefectuarea de către organul fiscal a unor diligențe suplimentare pentru exercitarea atribuției prevăzute la art. 169 alin. (5) lit. b) din Codul de procedură fiscală, în condițiile în care deținea informații contradictorii/divergente despre riscul fiscal al acestui contribuabil.

Deficiențe în activitatea Direcției Generale Antifraudă Fiscală

- ✓ nefinalizarea unor acțiuni de control incluse în planul de control încă din anul 2014;
- ✓ neprecizarea în conținutul procesului-verbal a descrierii faptei (a motivului de fapt) constatate de către inspectorii antifraudă;
- ✓ deși în unele acte de control se menționează că s-au întocmit procese-verbale de ridicare de înscrisuri, în fapt, acestea nu au fost întocmite și nici nu au fost ridicate înscrisuri;
- ✓ situații în care au fost aplicate sancțiuni contravenționale pentru fapte prescrise la data aplicării sancțiunii;
- ✓ fapte sancționate, încadrate în mod eronat din punct de vedere juridic;
- ✓ situații în care cuantumul sancțiunii aplicate nu a fost corelat cu gradul de pericol social al faptei săvârșite;
- ✓ fapte contravenționale reținute în sarcina contravenienților, care nu întrunesc elementele constitutive ale contravențiilor;
- ✓ practica neunitară cu privire la aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru aceeași faptă;
- ✓ întocmirea de acte de control și instituirea de măsuri asiguratorii la un număr de 10 contribuabili ulterior instituirii consemnului, cu întâzieri cuprinse între 20 și 297 zile;
- ✓ lipsa motivării în unele cazuri a deciziilor de instituire a măsurilor asiguratorii, respectiv a pericolului ca debitorul să se sustragă de la urmărire, să-și ascundă, eventual să-și risipească patrimoniul, evidențiat de către organele de control;
- ✓ declararea în inactivitate fiscală s-a făcut cu întâzriere, fiind înregistrate situații de întâzriere de până la 375 zile de la data întocmirii procesului-verbal;
- ✓ neefectuarea inventarierii la data de 31.12.2020 a bunurilor confiscate aflate în custodie la contravenient, la terți și la sediile entității, valoarea abaterii de la legalitate fiind cuantificată la suma de 6.186 mii lei;
- ✓ în unele situații, sesizările penale au fost întocmite fără să se țină cont de toate prevederile legale din domeniu;
- ✓ prioritizarea actelor de sesizare a organelor de urmărire penală în funcție de gravitatea faptelor sau valoarea prejudiciilor aduse Bugetului consolidat al statului nu s-a realizat pe baza unei analize a criteriilor de oportunitate în organizarea activității.

Direcția Generală a Vămirilor

Referitor la modul de implementare a *Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat a României în perioada 2018-2020*, aprobată prin HG nr. 486/2018, a rezultat faptul că nu au fost asigurate condițiile necesare pentru funcționarea la parametri normali a tuturor componentelor Sistemului integrat vamal de securizare a frontierei.

- Dintr-un număr total de 283 de camere de supraveghere sunt funcționale un număr de 61 de camere, reprezentând doar **22%** din totalul acestora. În cazul Biroului vamal Porțile de Fier 1, dintr-un număr de 34 de camere funcționează o singură cameră, iar în cazul birourilor vamale Albița și Sculeni nu funcționează nicio cameră.

La nivelul Direcției Generale a Vămilelor nu funcționează Sistemul de monitorizare și securitate a transporturilor rutiere de mărfuri, situație ce contravine normelor tehnice privind utilizarea acestui sistem, aprobate prin Ordinul nr. 1339/2008 emis de președintele ANAF.

Entitatea nu a transpus în legislația națională prevederile *Convenției cu privire la asistența reciprocă și cooperarea între administrațiile vamale din anul 1997*, încheiată la 18 decembrie 1997, în temeiul art. K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană - JO C 24, 23 ianuarie 1998, deși prin prevederile art. 285 din *Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României*, încă de la data aderării la UE, ANAF, prin Direcția Generală a Vămilelor, a fost desemnată autoritate competentă pentru aplicarea prevederilor acestei convenții.

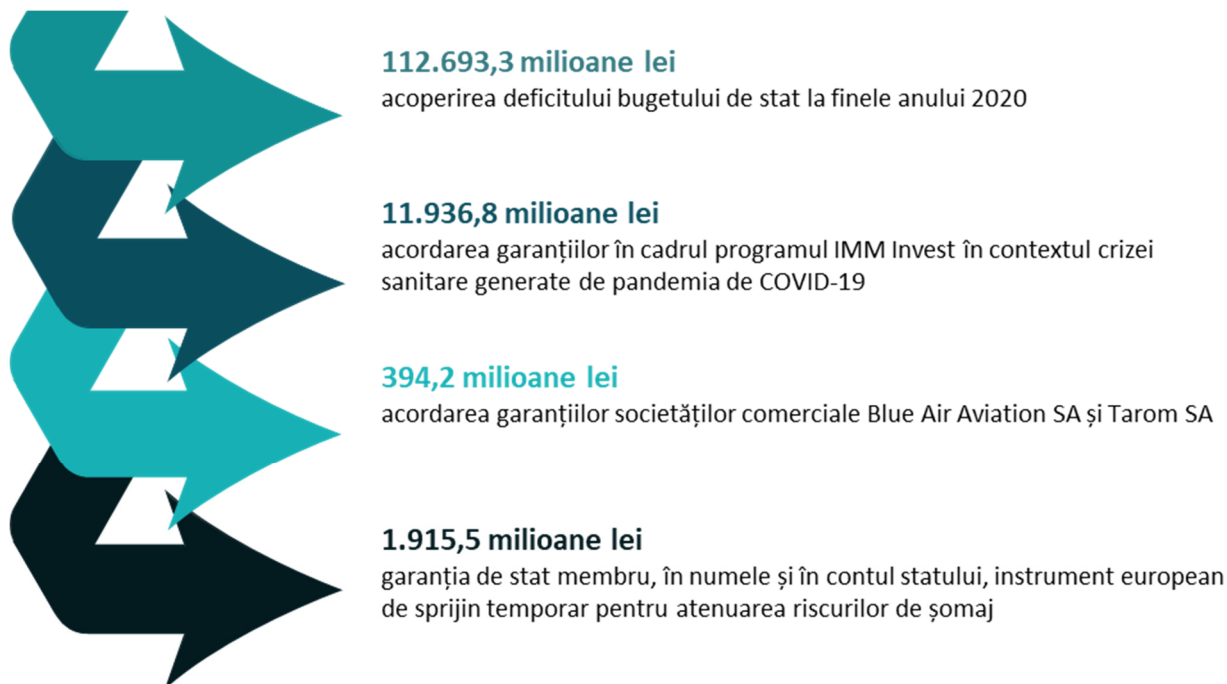
În esență, obiectivul general al misiunilor de audit de conformitate efectuate de Curtea de Conturi la ANAF și structurile subordonate a constatat în controlul modului în care, în anul 2020, organele fiscale au asigurat administrarea veniturilor fiscale, aplicarea politicii și reglementărilor în domeniul vamal împreună cu exercitarea atribuțiilor de autoritate vamală, precum și controlul operativ și inopinat privind prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect evaziunea fiscală și fraudă fiscală și vamală.

Au fost constatate un număr de 788 de abateri de la legalitate și regularitate, pentru remedierea cărora au fost dispuse măsuri prin deciziile emise de Curtea de Conturi. Remedierea deficiențelor de către ANAF prin aplicarea procedurilor de administrare fiscală a condus la stabilirea unor venituri suplimentare estimate în sumă totală de **573.572 mii lei**, la care se adaugă prejudicii de recuperat în sumă de **10.641 mii lei**. Totodată, au fost identificate erori de înregistrare în evidențele contabile și fiscale în sumă totală de **1.700.971 mii lei**.

mii lei

Activități	Frecvență abatere	Prejudicii	Venituri suplimentare	Abateri (erori) financiar-contabile
Analiza de risc	466	0	330.926	140.323
Colectare și executare silită	40	0	911	249.888
Contabilitatea creanțelor bugetare	89	0	7.966	1.176.729
Efectuarea inspecției fiscale	27	16	8.216	80
Eșalonări, înlesniri la plată	14	0	209	4.163
Evidență pe plătitori, compensări, restituiri	17	0	33.479	2.233
Gestiune dosare fiscale, bilanțuri și arhivă	7	0	1.182	2.296
Insolvabilitate, răspundere solidară și insolvență	36	19	9.055	77.617
Monitorizare indicatori de performanță	1	0	0	0
Rambursări de TVA	14	10.606	0	9.593
Registru contribuabili, declarații fiscale și bilanțuri, cazier fiscal	77	0	181.628	38.049
Total general	788	10.641	573.572	1.700.971

Datoria publică a României la 31 decembrie 2020 a fost de **591.469,9 milioane lei** (echivalentul a **121.466,7 milioane euro¹⁵**), în creștere cu **142.454,9 milioane lei** față de anul 2019, determinată, în principal, de:

Datoria publică la finele anului 2020, calculată conform metodologiei naționale, a atins un nivel de **56%** în PIB, în creștere față de nivelul de **42,4%** în 2019 și **42,1%** în 2018.

Datoria publică pe cap de locuitor (în sumă de **30.828,2 lei**) reprezintă 5,7 câștiguri salariale lunare medii brute pe economie (de **5.396,1 lei/lună**) înregistrate în luna decembrie 2020¹⁶, în creștere cu **24,6%** față de anul 2019.

Serviciul datoriei publice în anul 2020 a fost în sumă de **64.000 milioane lei**, dar, așa cum stabilesc prevederile legale în domeniu, nu include și valoarea rambursărilor împrumuturilor temporare și a celor de cash management în sumă de **319.459,1 milioane lei** (din care suma de **219.234,1 milioane lei** reprezintă rambursări aferente instrumentului Împrumuturi temporare din CCGTS, iar suma de **100.225 milioane lei** reprezintă rambursări aferente instrumentului cash management).

Plata ratelor de capital aferente împrumuturilor contractate de MF a avut următoarele **surse de finanțare**:

- ⇒ suma de **22.078,8 milioane lei** din datoria publică nou contractată;
- ⇒ suma de **340.829,4 milioane lei** din disponibilitățile Trezoreriei Statului.
- ⇒ suma de **2.100,2 milioane lei** din alte surse.

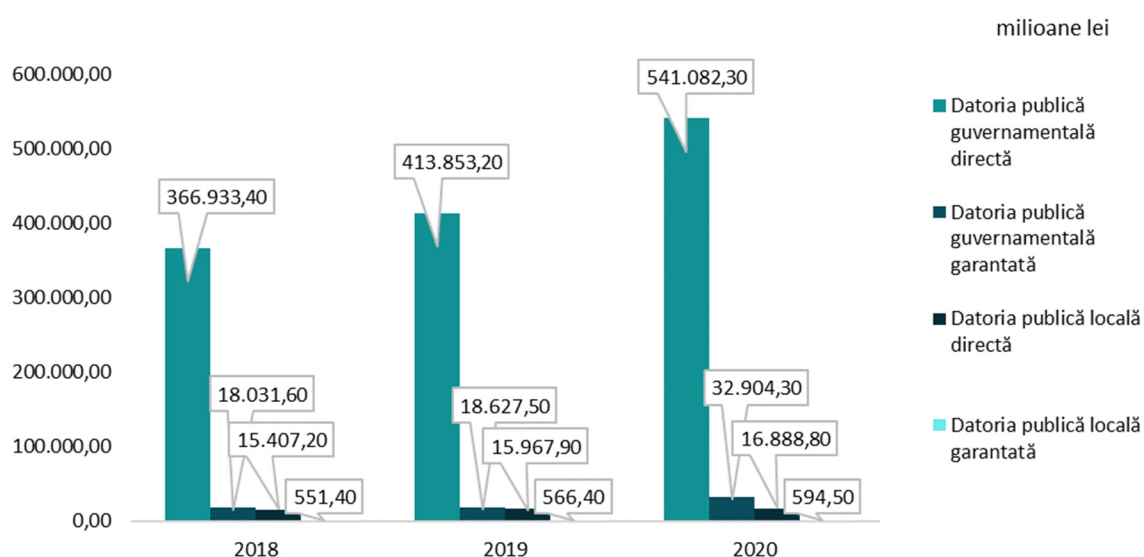
Datoria publică nou contractată în anul 2020 a fost în sumă de **491.944,3 milioane lei**, de două ori mai mare față de valoarea cheltuielilor bugetului de stat din anul 2020, în sumă de **246.929,9 milioane lei**.

¹⁵ Calculat la cursul de schimb comunicat de BNR la finele anului 2020

¹⁶ Raport privind execuția bugetară finală pe anul 2020, elaborat de MF

Evoluția datoriei publice în perioada 2018-2020 pe componente

Întrucât datoria publică la 31.12.2020, calculată conform metodologiei Uniunii Europene, a depășit limita de **45%** din PIB prevăzută în *Legea nr. 69/2010 a responsabilității fiscal-bugetare*, cu modificările și completările ulterioare, MF trebuia să prezinte Guvernului un raport privind justificarea creșterii datoriei publice și propuneri pentru menținerea datoriei publice la un nivel sustenabil.

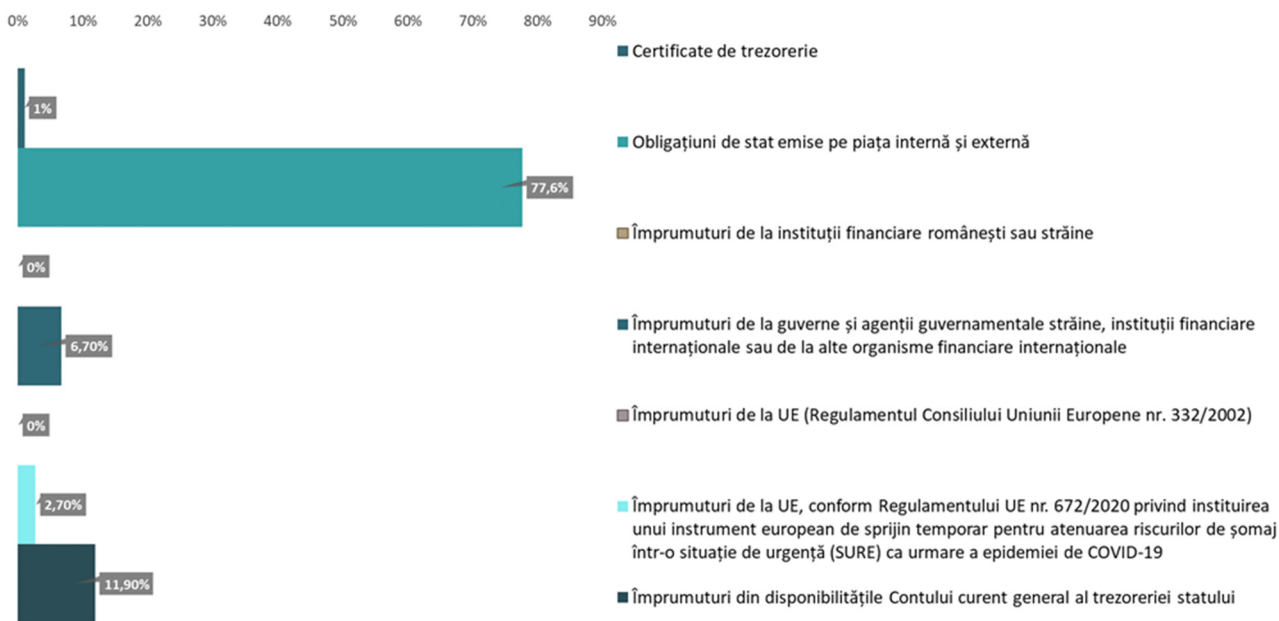
Auditul a evidențiat faptul că MF nu a elaborat un raport prin care să justifice depășirea pragului stabilit de prevederile legale în vigoare și să formuleze propuneri în vederea menținerii datoriei publice la un nivel sustenabil.

Creșterea datoriei publice guvernamentale a fost determinată de creșterea cu **76,6%** a datoriei publice guvernamentale garantate, atât la categoria *Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale*, cât și la *Alte garanții guvernamentale*, pe seama măsurilor de sprijin acordate de către Guvern în contextul pandemiei de COVID-19, precum și a acordării de către Guvern a unor garanții către operatori din domeniul aviatic și încheierii unui acord de garantare cu UE.

În anul 2020 a fost încheiat Acordul de Împrumut între UE, în calitate de creditor, și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de **4.099,2 milioane euro**, pentru susținerea unor măsuri eligibile în cadrul SURE referitoare la susținerea unor indemnizații de care beneficiază salariații și alte categorii profesionale afectate de efectele economice negative generate de epidemia de COVID-19, sporuri pentru condiții deosebit de periculoase acordate personalului medical, aprobat prin OUG nr. 177/2020.

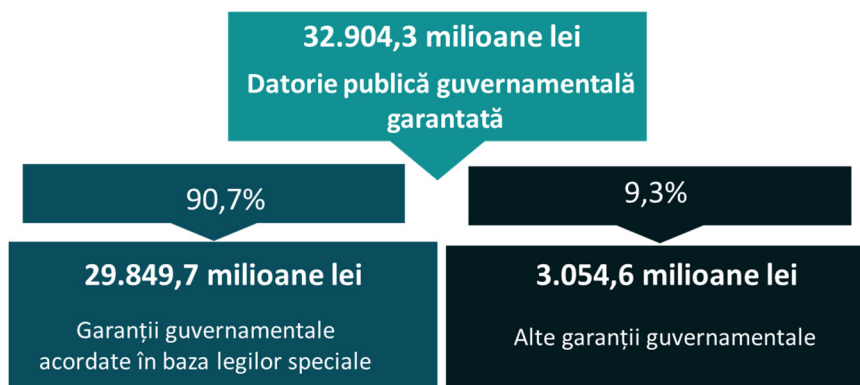
Structura datoriei publice guvernamentale directe la finele anului 2020, pe tipuri de instrumente

Costurile instrumentului *Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă* dețin cea mai mare pondere de **92,2%** în total costuri (dobânzi și comisioane) aferente datoriei publice guvernamentale directe.

Instrumentul de cash management a evidențiat o creștere semnificativă de 3,7 ori, de la **26.910 milioane lei**, în anul 2019, la **100.225 milioane lei**, în anul 2020, la finele anului, soldul acestui instrument fiind 0.

Structura datoriei publice guvernamentale garantate la finele anului 2020

În anul 2020, în baza legilor speciale au fost emise garanții în valoare totală de **2.198.247 mii lei**, din care:

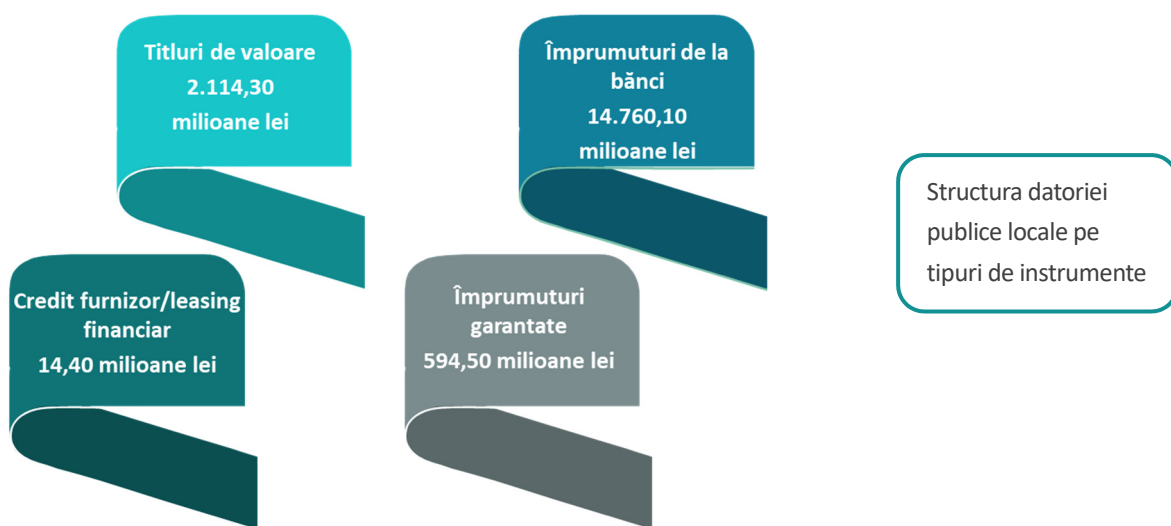
- ⇒ suma de **1.936.763 mii lei** aferentă unui număr de 25.586 de garanții acordate în cadrul *Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii „IMM INVEST ROMÂNIA”*, aprobat prin *OUG nr. 110/2017*;
- ⇒ suma de **175 mii lei** aferentă unui număr de două garanții acordate în cadrul *Programului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii „IMM Leasing de echipamente și utilaje”*, aprobat prin *OUG nr. 118/2020*;
- ⇒ suma de **261.309 mii lei** aferentă unui număr de 25 de garanții în cadrul *Facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori*, aprobată prin *OUG nr. 37/2020*.

La data de 31.12.2020, *Garanția de stat membru emisă, în numele și în contul statului, prin Acordul de garanție voluntară* a reprezentat **62,7%** din totalul *Altor garanții guvernamentale*.

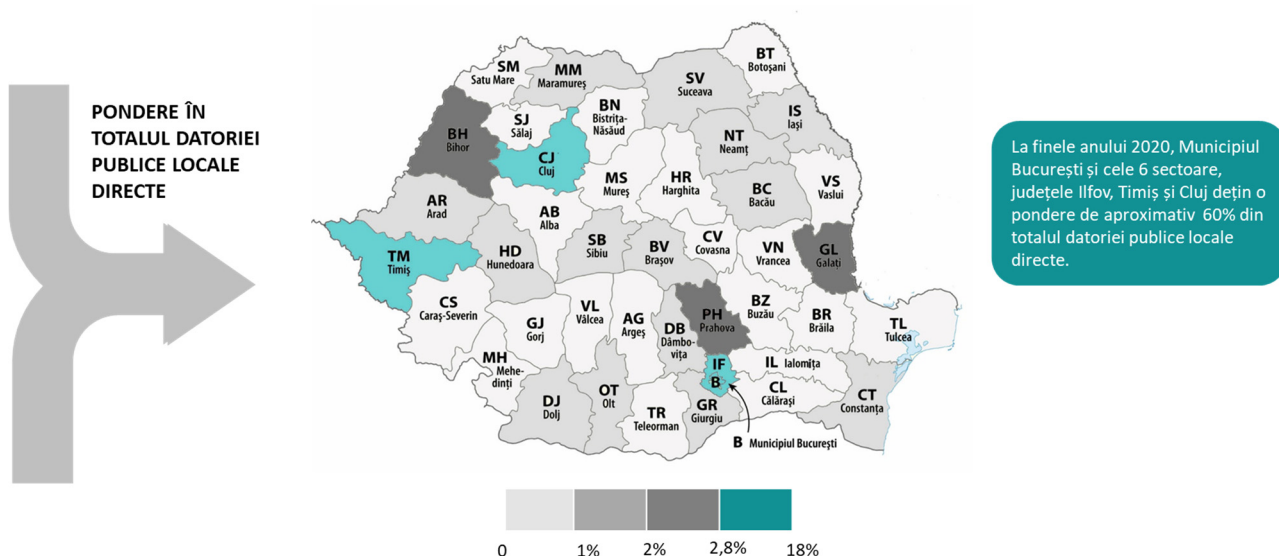
Alte garanții guvernamentale, reprezentând garanțiile acordate pentru finanțările rambursabile contractate de către operatori au înregistrat o **creștere cu 204%** față de anul 2019, care a constat, în principal, în emiterea a două scrisori de garanție acordate operatorilor economici Blue Air Aviation SA și TAROM SA în valoare totală de **394,2 milioane lei**, precum și în încheierea *Acordului de garanție voluntară în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului - SURE - Instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a epidemiei de COVID-19, între Comisia Europeană și România, semnat la București la 22 iunie 2020 și la Bruxelles la 15 iulie 2020*, în valoare de **393,4 milioane euro**, aprobat prin HG nr. 594/2020.

MF nu a înregistrat în evidența contabilă, în conturi în afara bilanțului, și nu a constituit provizioane pentru cele două scrisori de garanție în sumă de **394,2 milioane lei** acordate operatorilor economici Blue Air Aviation SA și TAROM SA, precum și pentru Acordul de garanție voluntară în sumă de **1.915,5 milioane lei**.

Datoria publică locală contractată în anul 2020 a fost utilizată pentru finanțarea investițiilor de interes local în proporție de **75%** și în proporție de doar **25%** pentru refinanțarea datoriei publice locale.

Pe tipuri de instrumente, datoria publică locală la data de 31 decembrie 2020 a fost constituită, în principal, din împrumuturi de la bănci în proporție de **84,4%**.

Auditul a evidențiat faptul că soldul datoriei publice locale directe raportat în *Contul datoriei publice locale directe la data de 31.12.2020* a fost diminuat cu suma de **2,1 milioane lei**, reprezentând valoarea unor rambursări sau trageri care nu au fost raportate.

Audit de
conformitate

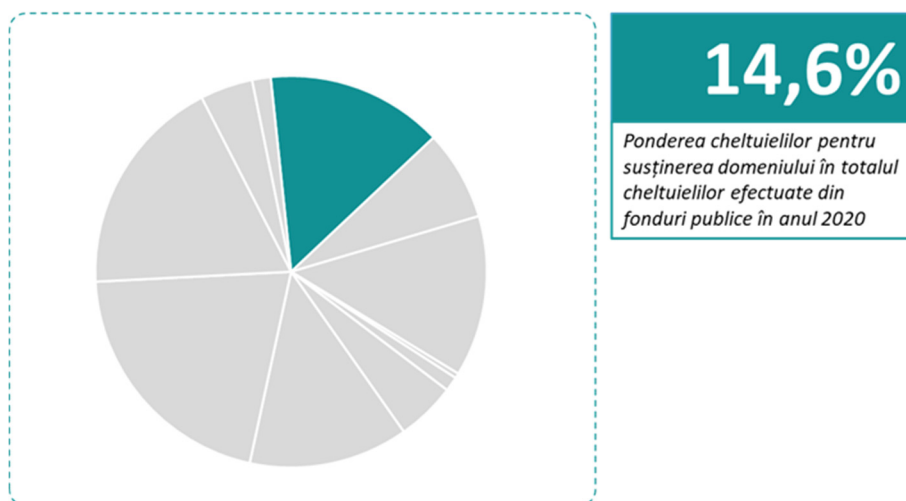
Controlul legalității contractării sau garantării, a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Ca urmare a efectuării acțiunilor de control/audit la nivelul unităților administrativ-teritoriale au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate cu privire la contractarea, garantarea, utilizarea și rambursarea finanțărilor rambursabile la nivelul a 28 de unități administrativ-teritoriale, respectiv:

- ⇒ *abateri de la legalitate și regularitate care **au determinat producerea de prejudicii*** în valoare estimată de **1,3 milioane lei**, pentru care au fost calculate *foloase nerealizate* în sumă totală de **0,05 milioane lei** (spre exemplu: decontarea contravalorii unor lucrări nereale, decontarea contravalorii unor servicii necontractate și neefectuate, decontarea contravalorii ratelor de capital și dobânzilor peste nivelul sumelor datorate etc.);
- ⇒ *abateri de la legalitate și regularitate care **nu au determinat producerea de prejudicii***, în valoare estimată de **403,7 milioane lei**;
- ⇒ un număr de 12 operațiuni de credit, leasing financiar și credit furnizor în sumă totală de **126,2 milioane lei**, al căror sold la data de 31.12.2020 a fost în valoare de **52,6 milioane lei**, care nu au fost raportate la MF și/sau care nu au obținut avizul Comisiei de Autorizare a Împrumuturilor Locale, conform prevederilor legale.

FINANȚE PUBLICE

În anul 2020, cheltuielile efectuate din fonduri publice în domeniul finanțelor publice au fost în cuantum de **39.136.512 mii lei**.

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Finanțelor – activitate proprie

Ministerul Finanțelor a achitat către Compania Națională Poșta Română SA suma de **2,67 milioane lei**, reprezentând contravaloarea unor trimiteri poștale primite retur, care, ulterior, au fost supuse distrugerii.

- La Unitatea de Imprimare Rapidă Râmnicu Vâlcea din cadrul Ministerului Finanțelor – Centrul Național de Informații Financiare s-a constatat faptul că, un procent de **29,96%** din trimerile poștale de plicuri prin intermediul Companiei Naționale Poșta Română SA către contribuabilii persoane juridice și persoane fizice nu au ajuns la destinatari din diverse motive, acestea fiind returnate și, ulterior, distruse.

Suma de **309,93 milioane lei** reprezentând creanța World Trade Center București SA, a fost raportată în mod eronat ca fiind creanță curentă, în condițiile în care această creanță a fost înregistrată încă din luna martie a anului 2016, iar până la data auditului această sumă nu a fost încasată.

Agenția Națională de Administrare Fiscală

Inventarierea anuală a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii s-a efectuat în anul 2020 fără respectarea în totalitate a prevederilor *OMFP nr. 2861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii*.

- Nu s-au luat măsuri la nivelul ANAF cu privire la stabilirea naturii lipsurilor/pierderilor/pagubelor și naturii plusurilor de inventar în vederea regularizării diferențelor între datele contabile și cele factice, astfel că situațiile financiare la 31.12.2020 nu reflectă situația reală a patrimoniului.

Propunerile comisiei centrale de inventariere cu privire la bunurile constatate lipsă la inventariere nu au fost valorificate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Bunurile (mijloace fixe și obiecte de inventar) în sumă de **4,3 milioane lei**, constatate lipsă la inventarierea din anii 2014, 2017, 2019 și 2020, au fost înregistrate și menținute în mod eronat în contul „Alte valori în afara bilanțului”.

Predarea, de către Agenția Națională de Administrare Fiscală și, respectiv, preluarea de către MF a patrimoniului fostei Direcții Generale a Tehnologiei Informației nu s-a efectuat în totalitate, deși, în baza prevederilor *OUG nr. 77/2017 privind înființarea Centrului Național pentru Informații Financiare (CNIF)*, această operațiune urma să se efectueze în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a *HG nr. 862/2017*.

- După predarea echipamentelor IT acceptate de MF – CNIF, în patrimoniul ANAF - aparat propriu au rămas bunurile din categoriile de securitate, servere, rețele, stații de lucru, precum și licențele. Conform Protocolului de predare-primire, bunurile de natura echipamentelor de telecomunicații și IT (mijloace fixe și obiecte de inventar) nu au fost predate scriptic în totalitate de către ANAF, fapt ce a condus la raportarea eronată în situațiile financiare corespunzătoare exercițiului financiar 2020.

O parte dintre cheltuielile aferente activităților de valorificare a bunurilor intrate în proprietatea privată a statului în urma operațiunilor de executare silită, confiscare/sechestrare (ca de exemplu: servicii de evaluare, expertiză, de ridicare bunuri mobile, transport, pază – servicii etc.), în valoare de **416,8 mii lei**, au fost angajate, lichidate, ordonanțate și plătite din creditele bugetare ale ANAF - aparat propriu și nu din disponibilitățile contului „Disponibil din valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului – activitatea economică”.

Structura de executări silite din cadrul ANAF nu a efectuat sau a efectuat cu întârziere evaluarea și, implicit, nu a putut realiza valorificarea unor bunuri intrate în proprietatea privată a statului prin confiscare (autovehicule, obiecte, metale prețioase, bunuri imobile intrate în proprietatea statului – terenuri și construcții, acțiuni și părți sociale).

Nu au fost înregistrate provizioane pentru litigii la nivelul sumelor din sentințele judecătorești devenite executorii (aferele litigiilor de muncă în contradictoriu cu personalul propriu).

- În timpul misiunii de audit au fost constituite și înregistrate în evidența contabilă provizioane pentru litigii în sumă de **5,16 milioane lei**, aferente drepturilor de personal exigibile de plată la nivelul salariilor aparatului central al ANAF.

Audit de conformitate

Controlul respectării prevederilor legale privind activitatea de analiză, eficientizare, programare și coordonare a investițiilor publice

Direcția de Programare a Investițiilor Publice

În anul 2020, la nivelul structurii auditate nu a existat o procedură operațională privind activitatea de urmărire, monitorizare și raportare a obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții publice.

Totodată, s-a constatat că nu există o aplicație informatică distinctă pentru transmiterea de către ordonatorii principali de credite a datelor referitoare la monitorizarea programului de investiții publice.

În cadrul procesului de prioritizare, ordonatorii principali de credite au menținut în listă o serie de investiții finalizate în totalitate, date în exploatare, pentru care au fost semnate documentele de recepție la terminarea lucrărilor, dar care se află în stadii de judecată pentru diverse litigii. Cu o singură excepție, cele 46 de proiecte finalizate sunt ale Ministerului Transportului, Infrastructurii și Comunicațiilor.

În cadrul procesului de prioritizare, ordonatorii principali de credite au menținut în listă o serie de proiecte de investiții cu grad de realizare de 100% și grad de realizare valoric de peste 100%, ceea ce semnifică faptul că au fost efectuate plăți peste valoarea actualizată a proiectului.

Au fost identificate cazuri de nerespectare de către unii ordonatori principali de credite a obligației de transmitere către MF a listei proiectelor de investiții publice prioritizate până cel târziu la data de 15.04.2020.

Ministerul Sănătății nu a respectat obligația de transmitere către MF a rapoartelor de monitorizare trimestriale aferente anilor 2019, 2020 și până în prezent. Totodată, s-a constatat depunerea cu întârziere a indicatorilor de succes/rezultat pentru proiectele de investiții publice semnificative noi și în continuare, aferente anului 2020 de către unii ordonatori principali de credite.

S-a constatat că nu au fost transmise documente obligatorii de către ordonatorii principali de credite monitorizați de către MF, ulterior finalizării fizice a proiectelor/obiectivelor de investiții publice semnificative, respectiv rapoarte de finalizare (document de întocmit în termen de maximum un an de la finalizarea investiției) și rapoarte de evaluare a performanțelor (document de întocmit în termen de cinci ani de la finalizare și dare în exploatare).

Cheltuielile publice nu au fost analizate în vederea prioritizării și eficientizării alocării acestora și nu au fost întocmite rapoarte de analiză de eficientizare a cheltuielilor publice.

Situații comparative privind stabilirea eficienței cheltuielilor publice sectoriale și pe elemente componente ale acestora nu au fost întocmite pentru încadrarea acestora în procesul bugetar.

Unitatea de Management a Investițiilor Publice (UMIP)

Nu au fost elaborate/puse în practică politici și strategii în domeniul managementului investițiilor publice, precum și pentru promovarea și implementarea proiectelor finanțate și operate printr-un parteneriat între sectorul public și unul sau mai mulți parteneri privați.

Nu a fost elaborată legislația primară și secundară în domeniul investițiilor publice.

În vederea promovării proiectelor de investiții nu au fost formulate recomandări sub forma ghidurilor de bune practici și a metodologiilor de bugetare, raportare și evaluare a oportunității acestora.

Nu au fost promovate bunele practici privind investițiile publice, parteneriatul public privat (PPP) și concesiunile de lucrări și servicii în cadrul autorităților publice.

Reprezentanții UMIP nu au participat la evaluarea ofertelor în cadrul procedurilor de atribuire, respectiv la negocierea clauzelor contractuale din cadrul contractelor de consultanță pentru investiții publice și PPP în vederea emiterii de recomandări consultative.

Reprezentanții UMIP nu au monitorizat implementarea de proiecte PPP. Nu au fost elaborate documente de sinteză referitoare la procesul de derulare a proiectelor finanțate și operate printr-un PPP.

La nivelul UMIP nu există o aplicație informatică integrată pentru activitatea specifică structurii și nici nu a fost dezvoltată și implementată o bază de date informatică care să conțină proiectele de investiții publice, proiectele de concesiuni de lucrări publice, servicii și bunuri, precum și a tuturor celorlalte proiecte finanțate și operate printr-un parteneriat între sectorul public și unul sau mai mulți parteneri privați.

La nivelul UMIP nu au fost inventariate activitățile procedurale și nici nu au fost elaborate proceduri operaționale privind activitatea de management al investițiilor publice.

Audit de
conformitate

Verificarea modului de îndeplinire a atribuțiilor de către Direcția Generală de Management a Domeniilor Reglementate Specific din cadrul Ministerului Finanțelor

Direcția Generală de Management a Domeniilor Reglementate Specific din cadrul Ministerului Finanțelor

La nivelul MF există o practică în desemnarea de persoane în consiliile de administrație prin ordin al ministrului, pe mandate provizorii, de câte patru luni, cu prelungiri de două luni, de regulă, pentru persoane diferite, fără selecție, fără prezentarea motivelor temeinice pentru prelungire, pe baza unui referat sau a unei note întocmite și aprobate de către Direcția Generală de Management a Domeniilor Reglementate Specific din cadrul MF.

Nu a fost elaborată o procedură sau o metodologie prin care să se stabilească concret desfășurarea acestei activități și nu au fost elaborate criteriile de evaluare, astfel încât MF să se asigure că reprezentanții statului desemnați au o bună pregătire profesională și experiența necesară în domeniu, în condițiile în care, în general, prin actele normative de înființare sau prin statutul societății/companiei se precizează anumite cerințe.

În condițiile în care legislația prevede membru al consiliului de administrație „numit” de MF, desemnarea se face atât pentru persoane din cadrul ministerului, cât și pentru persoane care nu au nicio relație contractuală cu ministerul.

Astfel, în cazul companiilor și societăților la care MF trebuie să desemneze reprezentant în consiliile de administrație în baza *OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice* sunt desemnate persoane care nu au calificarea și experiența necesară în domeniu.

Această practică conduce la neasumarea responsabilității pentru îndeplinirea indicatorilor de performanță stabiliți în cazul numirilor în baza mandatelor provizorii, fără nicio selecție, având impact negativ asupra modului de realizare a atribuției Direcției Generale de Management a Domeniilor Reglementate Specific din cadrul MF referitoare la monitorizarea execuției contractelor de mandat încheiate pentru membrii Consiliilor de Administrație/Consiliilor de Supraveghere și pentru directorii generali, potrivit prevederilor legale în vigoare.

În cazul Fondului Român de Contragarantare, Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Fondului Local de Garantare Focșani nu a fost respectat termenul legal pentru declanșarea și finalizarea procesului de selecție a administratorilor/membrilor consiliului de administrație, prevăzut de *OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*, cu impact direct asupra posibilității de evaluare a performanței activității acestora.

Nu au fost desemnați reprezentanții MF în consiliile de administrație la regiile autonome, în baza prevederilor *OUG nr. 109/2011*, situație ce a afectat, în unele cazuri, desfășurarea în condiții normale a activității acestor regii. Astfel, pentru un număr de cinci regii autonome (Aeroportul Internațional Maramureș RA, Monetăria Statului RA, Imprimeria Băncii Naționale RA, Aeroportul Internațional Brașov Ghimbav, Exploatarea Domeniului Public Privat Constanța) procedura de evaluare/selecție a fost finalizată prin afișarea borderourilor de notare la finele anului 2020, însă ordinele de desemnare a reprezentanților în consiliile de administrație nu au fost semnate de miniștrii de finanțe care au avut mandat în cursul anului 2021.

De asemenea, la un număr de 28 de ocoale silvice a fost declanșată procedura de selecție la nivelul MF, însă, ca urmare a modificărilor legislative specifice domeniului, procedura a fost suspendată în vederea clarificării cadrului legal. Procesul de selecție la ocoalele silvice a fost reluat la finele anului 2021.

La un număr de cinci entități nu au fost desemnați reprezentanții MF în consiliile de administrație, respectiv la Roarmy-Security SA, SC Romfilatelia SA, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, SC Informatică Feroviară SA și SC Tipografica Filaret SA.

Audit de
conformitate

Controlul resurselor utilizate pentru achiziții publice

Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate

Auditul a constat în verificarea modului în care Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate (ONAC) a derulat, în anul 2020, procedurile de atribuire a acordurilor-cadru de achiziții centralizate de bunuri și servicii destinate atât prevenirii și/sau combaterii infectării cu virusul SARS-CoV-2, cât și facilitării activităților didactice la distanță pentru elevii din medii defavorizate, înmatriculați în unitățile de învățământ preuniversitar de stat.

În cazul documentației de atribuire care cuprinde strategia de contractare a dispozitivelor concentratoare de oxigen individuale pentru asigurarea stocurilor de urgență medicală, ONAC a decis în mod nejustificat derularea

unei proceduri de negociere doar cu un ofertant, fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, fapt ce a condus la încheierea unui acord-cadru prin care au fost încălcate principiile care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică, respectiv principiul transparenței și asumării răspunderii. ONAC nu a respectat principiul economicității și eficienței utilizării fondurilor publice alocate finanțării acestor acorduri-cadru.

Întrucât *dispozitivele concentratoare de oxigen individuale* fac parte din stocurile de urgență medicală prevăzute de *OUG nr. 11/4.02.2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei*, Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), a fost instituția competentă să stabilească constrângerile tehnice și temporale impuse de extrema urgență în procesul de achiziție a acestor produse.

ONAC a luat decizia de a negocia separat cu respectivul ofertant pentru o cantitate parțială de **500** de bucăți dispozitive concentratoare de oxigen individuale din totalul de 3.000 de bucăți stabilit la acel moment prin *OUG nr. 194/2020 pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei*, neavând la bază o prioritizare care să fie condiționată temporal, în funcție de cantități, de către DSU în calitatea sa de administrator al stocurilor de urgență medicală.

ONAC a estimat în mod eronat capacitatea unui ofertant atunci când a decis negocierea doar cu acesta pentru a achiziționa complet combinezon, inclusiv cu glugă și protecție încălțăminte, în condițiile în care procedura a fost anulată ca urmare a declarării ofertei ca fiind inacceptabilă, fapt ce a condus la consum inutil de timp și resurse umane, precum și la afectarea constituirii stocului de urgență medicală de aceste produse.

S-a constatat că, la mai puțin de 14 zile de la anularea procedurii de negociere cu respectivul ofertant, ONAC a inițiat o altă procedură de achiziție a combinezoanelor prin transmiterea invitației de participare către un număr de șase operatori și prin publicarea acesteia și a documentației de atribuire atât în Sistemul Electronic de Achiziții Publice, cât și pe site-ul oficial al ONAC. Ca urmare a acestor demersuri, în timpul-limită au depus oferte nouă operatori economici, ceea ce dovedește faptul că argumentele care au stat la baza deciziei ONAC de a transmite invitația inițială doar unui operator economic au fost eronate.

Prin strategia de contractare cuprinsă în documentația de atribuire aferentă negocierii fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare care a avut ca obiect achiziția de teste rapide de determinare a antigenului SARS-CoV-2, ONAC a stabilit un algoritm de punctare a factorului de evaluare a ofertelor privind termenul de livrare, care nu a adus avantaje reale și, în consecință, nu a fost asigurată utilizarea cu economicitate și eficiență a fondurilor publice alocate DSU-IGSU pentru finanțarea acestor achiziții.

În cazul acestei proceduri de atribuire, criteriile și algoritmul care au fost stabilite de către ONAC au permis evaluarea operatorilor economici cu posibilități de ofertare diferite sub aspect cantitativ, fără a se introduce un factor de ponderare în funcție de cantitatea maximă ofertată în raport cu cantitatea maximă solicitată, astfel încât să fie o raportare unitară obiectivă.

Practic s-a comparat o ofertă care aduce doar **13,30%** din cantitatea maximă solicitată (**400.000** de teste) cu patru oferte care se angajează să aducă întreaga cantitate solicitată, de **3.000.000** de teste, în tranșe.

Algoritmul de calcul aplicat de către ONAC a determinat ca ofertanții de calibrul mai mare, cei care s-au angajat să aducă o cantitate mai mare, în tranșe (și în cazul acestei achiziții s-a dovedit că 4 din 5 au avut capacitatea de a aduce toată cantitatea), să obțină punctaje mici, în condițiile în care nu există un element suplimentar care să realizeze și acest filtru.

ONAC a încheiat un act adițional la acordul-cadru având ca obiect furnizarea de complete combinezoane, prin care au fost suplimentate substanțial cantitatea și valoarea produselor cu **114,28%** față de cele prevăzute inițial, fără organizarea unei noi proceduri de atribuire în condițiile *Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare*.

S-a constatat că încheierea actului adițional s-a realizat în condițiile în care acest lucru nu s-a încadrat în niciuna dintre situațiile permise de legislație, care limitează strict posibilitatea de modificare a acordurilor-cadru fără organizarea unei noi proceduri de atribuire.

De menționat că în acest caz nu s-au produs consecințe, în condițiile în care acest act adițional prin care se suplimentau substanțial cantitatea și valoarea inițială a acordului-cadru a fost reziliat, fără ca IGSU să încheie contracte subsecvente în baza acestuia.

Împotriva măsurilor dispuse prin decizie de Curtea de Conturi, conducerea ONAC a depus contestație, aceasta fiind în prezent în procesul de soluționare de către Comisia de soluționare a contestațiilor constituită în acest sens în cadrul Curții de Conturi.

BĂNCI

Audit de
conformitate

Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

CEC BANK SA

S-a constatat nerespectarea obligațiilor ce reveneau Comisiei de negociere în vederea desfășurării procedurii de vânzare, prin negociere cu un singur ofertant, a unor bunuri imobile.

De asemenea, s-au constatat înstrăinarea nelegală a unui număr de două bunuri imobile aflate în patrimoniul CEC Bank SA precum și continuarea nelegală a operațiunilor de înstrăinare a unui număr de 17 imobile aflate în patrimoniul CEC Bank SA, prin nesuspendarea operațiunilor/procedurilor privind înstrăinarea conform *Legii nr. 173/2020 privind unele măsuri pentru protejarea intereselor naționale în activitatea economică*.

Audit de
conformitate

Controlul privind respectarea prevederilor și procedurilor legale în derularea fondurilor primite de la stat pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale

BANCA DE EXPORT-IMPORT A ROMÂNIEI EXIMBANK SA

Din verificările efectuate asupra modului de reîntregire a fondurilor statului cu sumele recuperate ca urmare a acțiunii de executare silită a debitorilor s-a constatat faptul că, nu în toate cazurile, sumele astfel recuperate au fost virate în contul fondului statului în termenul prevăzut de norma internă, nefiind stabilite, înregistrate și virate majorările și penalitățile aferente.

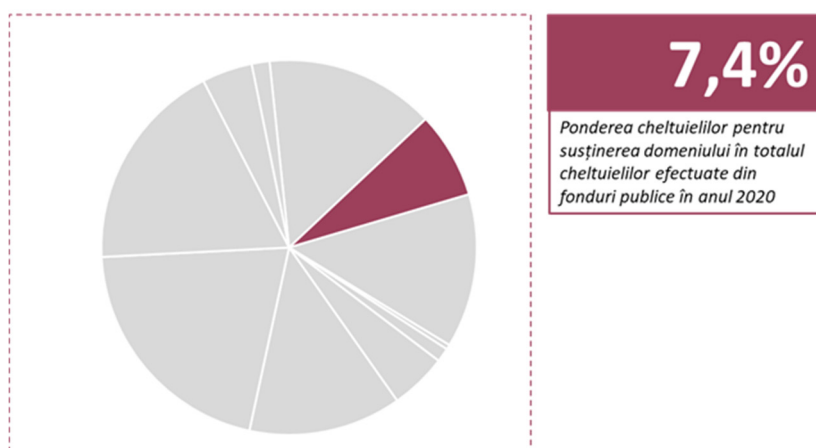
În contabilitatea specifică a activității desfășurate în numele și în contul statului au fost prezentate date neconforme, în sensul în care în contabilitatea entității au fost înregistrate unele operațiuni a căror valoare nu a corespuns cu cea consemnată în documentele justificative.

Compartimentul de specialitate nu a procedat la o monitorizare activă și eficientă a garanțiilor emise în numele și în contul statului, în condițiile în care unii beneficiari ai creditelor acordate cu astfel de garanții nu și-au respectat în totalitate obligațiile contractuale referitoare la păstrarea nemodificată a tuturor garanțiilor personale care, potrivit contractelor încheiate, au completat garanția statului.

O monitorizare neconformă a fost constatată și în cazul polițelor de asigurare pe care beneficiarii creditelor acordate cu garanția statului trebuiau să le încheie asupra garanțiilor mobiliare colaterale, în condițiile în care polițele respective nu au acoperit, în toate cazurile, întreaga perioadă de contractare a creditului.

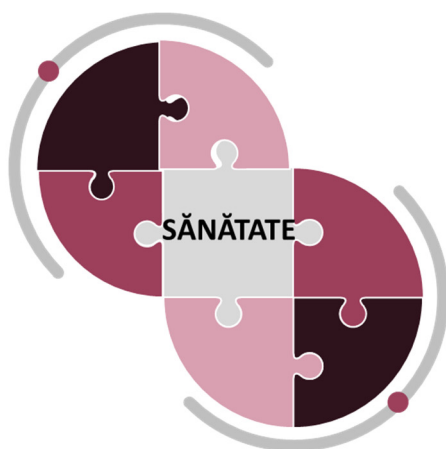
SĂNĂTATE

Asistența de sănătate publică este coordonată de către Ministerul Sănătății și se realizează prin toate tipurile de unități sanitare de stat sau private. Responsabilitatea pentru asigurarea sănătății publice revine Ministerului Sănătății, direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București și altor structuri de specialitate ale Ministerului Sănătății, Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, structurilor de specialitate din cadrul ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, precum și autorităților din administrația publică locală.

Asistența de sănătate publică este garantată de stat și finanțată de la bugetul de stat, bugetele locale, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sau din alte surse, după caz, potrivit legii.

Ministerul Sănătății
19.890.110 mii lei

Casa Națională de
Asigurări de Sănătate
45.219.229 mii lei

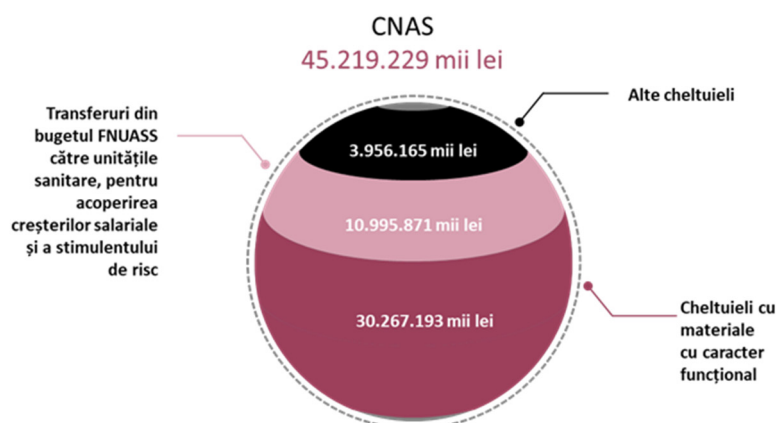
**Cheltuielile efectuate
din fonduri publice
pentru finanțarea
sectorului de sănătate**

65.109.339 mii lei

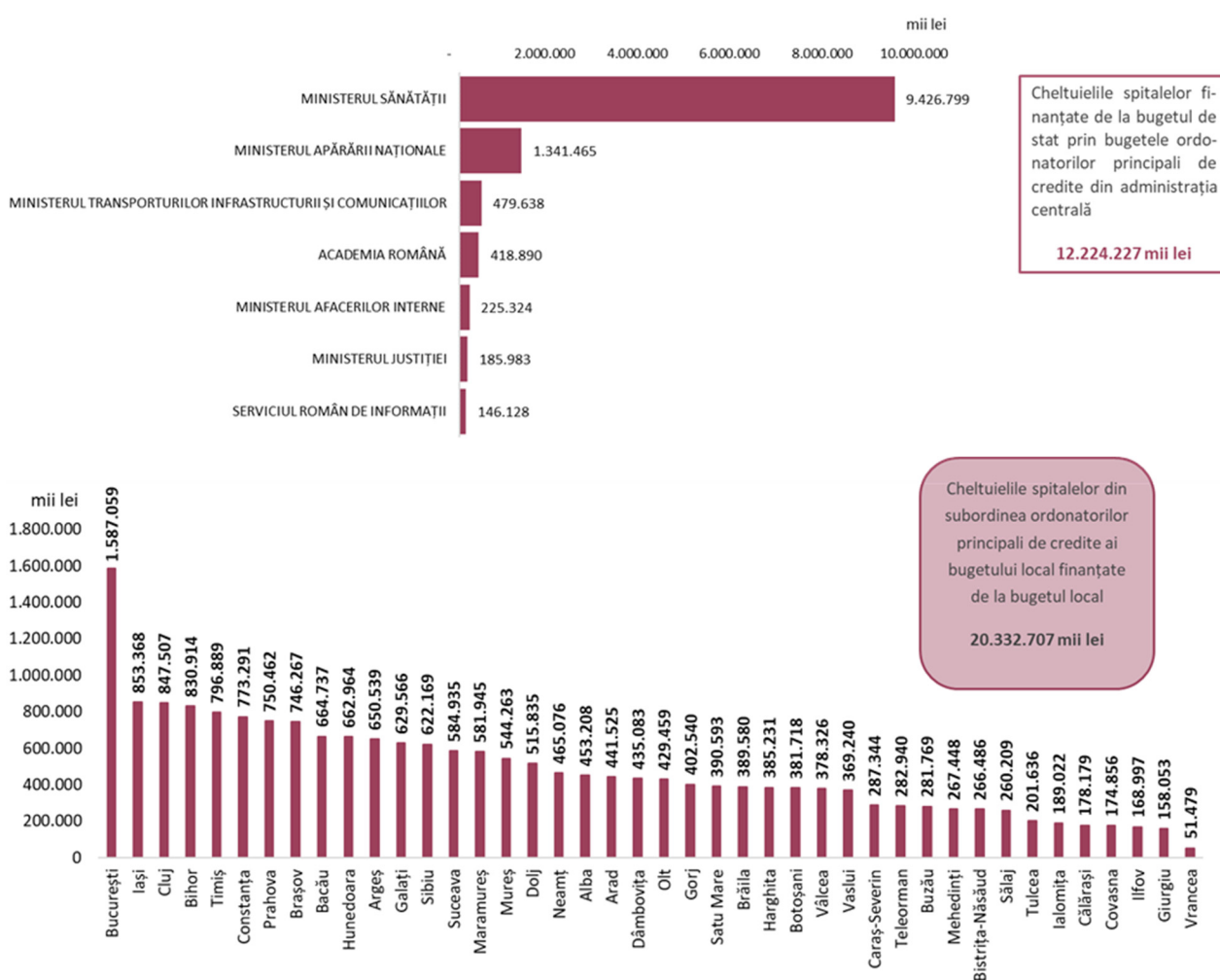
Din totalul cheltuielilor efectuate de **Ministerul Sănătății**, o pondere semnificativă, de **63,8%**, o dețin transferurile către alte instituții publice care desfășoară activități specifice în domeniul sănătății.

Din totalul cheltuielilor efectuate de **Casa Națională de Asigurări de Sănătate**, o pondere semnificativă, de **66,93%** o dețin cheltuielile cu materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional (produse farmaceutice, medicamente pentru boli cronice, servicii medicale de hemodializă, dispozitive și echipamente medicale, servicii medicale în ambulator și asistență medicală, servicii de urgență).

Cheltuielile spitalelor finanțate de la bugetul de stat și bugetul local au fost în sumă totală de **32.556.934 mii lei**, preponderente fiind cele finanțate de la bugetele locale, care reprezintă **62%** din această sumă.

Sectorul sănătății este domeniul cel mai afectat de pandemia de COVID-19. Odată cu creșterea numărului de cazuri de infectare a crescut și numărul nevoilor medicale care nu au putut fi acoperite de sistemul public de sănătate. În condițiile în care sistemul de sănătate din România era fragil și înainte de declanșarea pandemiei, odată cu răspândirea virusului a fost evidențiată multitudinea de probleme cu care se confruntă acest domeniu.

Pandemia a evidențiat importanța consolidării asistenței medicale primare, a serviciilor de prevenție și a sănătății publice într-un sistem de sănătate puternic dependent, în prezent, de serviciile spitalicești.

Campania de vaccinare împotriva COVID-19 a debutat relativ bine în România, deși a suferit întâzieri din cauza problemelor de aprovizionare. Încă de la început, campania de vaccinare a fost sprijinită printr-o strategie de comunicare cuprinzătoare și coerentă pusă în aplicare de Guvern, dar reticența față de vaccinare a continuat să limiteze sever acoperirea vaccinală, iar programul de vaccinare pare să își fi încetinit ritmul.

Pandemia de COVID-19 a dus la o scădere substanțială a speranței de viață în multe țări, inclusiv în România, unde aceasta a scăzut cu 1,4 ani, până la 74,2 ani, în timp ce, în 2020, reducerea medie a speranței de viață la nivelul UE a fost de 0,7 ani.

Numărul oficial de decese cauzate de COVID-19 subestimează impactul total al pandemiei în 2020.

În 2019, aproximativ **44%** din cheltuielile pentru sănătate din România au fost alocate serviciilor spitalicești (o creștere de 3 puncte procentuale comparativ cu 2010).

Sursa: Comisia Europeană/OECD/Starea sănătății în UE: România/Profilul de țară din 2021 în ceea ce privește sănătatea

Aceasta este cea mai mare pondere înregistrată la nivelul țărilor UE, în care media este de **29%**. Cu toate acestea, suma totală pe cap de locuitor rămâne scăzută în termeni absoluți.

Media cheltuielilor pe cap de locuitor pentru prevenție este a doua cea mai scăzută din UE. Aceasta înseamnă că, înainte de pandemie, sănătatea publică avea resurse insuficiente și avea performanțe insuficiente.

România ocupă penultimul loc în UE în ceea ce privește cheltuielile cu sănătatea pe cap de locuitor, alocând în medie **1.310 euro** pe an pentru sănătate pe cap de locuitor, față de **3.523 de euro**, media țărilor UE. Ca pondere în PIB, România a alocat **5,7%**, al doilea cel mai scăzut procent dintre țările UE, după Bulgaria.

Emigrarea personalului medical a contribuit la deficitul de forță de muncă în sănătate în țară, iar numărul de medici și asistente medicale pe cap de locuitor este mult sub media UE. Acest lucru afectează negativ accesul la îngrijire și contribuie la creșterea timpilor de așteptare. Starea forței de muncă din domeniul sănătății a fost, de asemenea, o preocupare-cheie în pregătirea pentru pandemie.

Conform datelor Eurostat, cheltuielile curente de sănătate reprezentau în România, în anul 2019, **5,7%** din PIB, comparativ cu statele cu cele mai mari sume cheltuite pentru sănătate, cum ar fi Franța și Germania, unde ponderea era de peste **11%**. La fel ca în celelalte state membre, și în România balanța este înclinată într-o proporție semnificativă către sectorul public, cu **80,5%** din cheltuielile curente în 2019, principala sursă de finanțare a cheltuielilor publice cu sănătatea fiind schemele de finanțare cu contribuții obligatorii la sistemul de asigurări sociale.

Infrastructura de sănătate este sub standardele UE, din cauza operațiunilor și a managementului financiar ineficient, precum și a lipsei de investiții.

Cheltuielile cu asistența medicală sunt foarte scăzute și nivelul nevoilor medicale nesatisfăcute este ridicat și în creștere. Aceste cheltuieli limitate sunt orientate către spitale și serviciile spitalicești, asistența medicală primară și comunitară rămânând subdezvoltate.

Asistența medicală preventivă este subfinanțată, iar asigurarea accesului la asistență medicală nu răspunde tuturor categoriilor de persoane. În România, un număr mare de persoane nu beneficiază de asigurare medicală, de exemplu grupurile care nu sunt înregistrate și nu plătesc contribuții de asigurări sociale de sănătate (persoanele care lucrează în economia subterană, agricultura de subsistență, persoane care nu au carte de identitate etc.).

Unitățile spitalicești nu corespund normelor de siguranță și normelor igienico-sanitare, fapt ce generează neîncrederea cetățenilor și costuri crescute privind întreținerea spitalelor. Ministerul Sănătății are o capacitate administrativă limitată, care îngreunează realizarea reformelor.

Fonduri alocate Ministerului Sănătății de la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului

1.836.405 mii lei

- ↗ **350.000 mii lei** – pentru pregătirea unităților sanitare din România în vederea îngrijirii pacienților infectați cu COVID-19, precum și pentru optimizarea derulării acțiunilor prioritare necesare îngrijirii și acordării tratamentului pacienților critici;
- ↗ **42.000 mii lei** – pentru decontarea cheltuielilor pentru carantină și pentru decontarea alocației de hrană a persoanelor vulnerabile care se află în izolare la domiciliu ca urmare a măsurilor de limitare a răspândirii COVID-19;
- ↗ **16.500 mii lei** – pentru achiziția de medicamente, dezinfectanți, dispozitive medicale și materiale sanitare care asigură prevenția și tratarea afecțiunilor asociate COVID-19 în vederea acordării de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova.
- ↗ **600.000 mii lei** – pentru suplimentarea fondurilor destinate cheltuielilor cu carantina și a alocației de hrană pentru persoanele vulnerabile izolate la domiciliu;
- ↗ **8.500 mii lei** – pentru achiziția de medicamente, dezinfectanți, dispozitive medicale, echipamente medicale și materiale sanitare care asigură prevenția și tratarea afecțiunilor asociate COVID-19, pentru acordarea de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Ucraina;
- ↗ **230.000 mii lei** – pentru punerea la dispoziția autorităților publice locale a necesarului de măști de protecție pentru familiile și persoanele defavorizate de pe raza unităților administrativ-teritoriale.
- ↗ **570.000 mii lei** – în vederea achiziționării medicamentelor necesare pentru tratamentul bolnavilor cu infecție COVID și pentru continuitatea derulării unor activități prioritare din cadrul Programelor naționale de sănătate. Din această sumă, suma de **65.000 mii lei** a fost destinată rezervei Ministerului Sănătății în vederea asigurării achiziționării medicamentului Veklury (Remdesivir), necesar pentru tratamentul pacienților cu infecție COVID;
- ↗ **1.000 mii lei** – pentru plata contribuției financiare voluntare a României la bugetul Coaliției pentru Inovarea Pregătirii Epidemiologice (CEPI) pentru anul 2020;
- ↗ **45.405 mii lei** – pentru achiziționarea medicamentelor necesare pentru tratamentul bolnavilor cu infecție COVID-19, precum și pentru acordarea de către România a unui ajutor umanitar extern, cu titlu gratuit, pentru Republica Moldova.

MS nu a utilizat corespunzător sumele alocate în anul 2020 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, immobilizând suma de **749.383 mii lei (40,80%** din totalul sumei alocate). Din sumele alocate ministerului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, suma de **53.905 mii lei** nu a fost utilizată conform destinațiilor prevăzute în actele normative specifice.

Ministerul nu a înregistrat în contabilitate creanțe în sumă de **4.343 mii lei** pentru șase proiecte cu finanțare externă, în care avea calitatea de lider și pentru care existau titluri executorii.

- Suma a fost respinsă la rambursare ca urmare a constatării de către autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene a unor nereguli, fiind stabilite creanțe bugetare, respectiv corecții financiare. Întrucât entitatea nu a înregistrat și nu a raportat unele creanțe provenind din proiecte cu finanțare externă, situațiile financiare au fost denaturate semnificativ.

Au fost constatate nereguli în procedura de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare, având ca obiect încheierea unui acord-cadru pentru achiziția de măști chirurgicale derulată și inițiată de Ministerul Sănătății.

- Au fost identificate nereguli în derularea contractului în valoare de **78.166 mii lei**, încheiat de Ministerul Sănătății pentru achiziția de măști chirurgicale pentru familiile și persoanele defavorizate.

Livrarea măștilor chirurgicale achiziționate pentru familiile și persoanele defavorizate în cadrul acestui contract s-a realizat peste termenul asumat, garanția de bună execuție în sumă de **1.970 mii lei** nefiind depusă în termenul legal, respectiv în termen de maximum cinci zile lucrătoare de la încheierea contractului subsecvent. Cu toate că MS avea posibilitatea de a rezilia de drept contractul cu furnizorul pentru neîndeplinirea clauzelor contractuale și de a selecta următorul clasat din procedura de achiziție, acesta a continuat derularea contractului.

Compania Națională Unifarm SA București

Din sumele unor împrumuturi provenite din credite garantate și finanțate de statul român, CN Unifarm SA a efectuat plăți în sumă totală de **55.384 mii lei** în alte scopuri decât cele pentru care au fost contractate, nerespectând astfel destinația fondurilor publice contractate, respectiv pentru achiziția de urgență de material și echipament sanitar în contextul pandemic din România.

În vederea achiziției de urgență de material și echipament sanitar, în contextul pandemiei de COVID-19 în România, în anul 2020, CN Unifarm SA a contractat două credite, astfel:

- **Credit în sistem revolving în valoare de 1.150.000 mii lei, acordat de Banca de Export Import a României Eximbank SA**, în numele și în contul statului român, pentru finanțarea achiziției de urgență de materiale și echipament sanitar, în contextul necesității gestionării sincopelor ce pot interveni în sistemul de sănătate publică în ceea ce privește asigurarea stocurilor necesare de produse farmaceutice pentru gestionarea epidemiei de gripă și a amenințării cu coronavirus din România.

Din sumele creditului acordat de Banca de Export Import a României Eximbank SA, în numele și în contul statului român, CN Unifarm SA a efectuat plăți în sumă de **53.817 mii lei**, reprezentând rambursări aferente unui alt credit în valoare de **72.111 mii lei**, destinat susținerii activității curente a companiei, contractat de la Banca de Export Import a României Eximbank SA, nerespectând scopul pentru care a fost contractat acest credit.

- **Credit în limita sumei de 1.150.000 mii lei, contractat de la MF** în scopul rambursării primei tranșe din împrumutul acordat de Eximbank în numele și în contul statului român, diferența urmând a fi utilizată în scopul achiziției de urgență de material și echipament sanitar în contextul pandemiei de COVID-19 din România.

Din sumele acestui credit, CN Unifarm SA a efectuat plăți în sumă de **1.567 mii lei** pentru servicii de custodie și închirierea de spații, contrar prevederilor Convenției de împrumut și prevederilor *OUG nr. 29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare*, potrivit cărora această sumă trebuia utilizată în scopul achiziției de urgență de material și echipament sanitar în contextul pandemiei de COVID-19 din România.

Creditul contractat de la MF nu a fost achitat la scadență, fiind acumulate dobânzi de întârziere în sumă de **85.100 mii lei**.

Solicitarea CN Unifarm SA a împrumutului în valoare de **1.150.000 mii lei** nu a fost supusă aprobării membrilor CA și AGA.

În anul 2020, CN Unifarm SA a înregistrat vânzări de produse specifice combaterii pandemiei (evaluate la preț de vânzare) în valoare totală de **221.838 mii lei** (fără TVA). Prin aceste vânzări din stocul companiei au fost valorificate prin comercializare produse specifice combaterii pandemiei (evaluate la preț de achiziție) în valoare de **197.208 mii lei** (fără TVA), care au fost achiziționate din creditele contractate. Având în vedere faptul că au fost achiziționate produse în valoare de **919.299 mii lei** (fără TVA), iar volumul total al acestor produse (evaluate la preț de achiziție) care au fost

valorificate prin comercializare a fost de **197.208 mii lei**, s-a constatat faptul că, în fapt, compania a valorificat prin comercializare **21%** din totalul produselor specifice combaterii pandemiei de COVID-19 care au fost achiziționate din creditele contractate.

Deși, în anul 2020, CN Unifarm SA a constituit venituri din operațiuni de comercializare a produselor specifice combaterii pandemiei în valoare de **221.838 mii lei**, compania nu a efectuat rambursări în contul împrumutului acordat de MF, nici pe măsura încasării acestor venituri și nici după data scadenței. Procedând astfel, dobânzile acumulate pentru neachitarea la termenul scadent a sumelor datorate MF reprezintă cheltuieli suplimentare care au fost efectuate fără bază legală, în detrimentul patrimoniului CN Unifarm SA. Prin Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii emisă de către Serviciul de Executare Silită din cadrul ANAF au fost dispuse măsuri asigurătorii sub forma sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile și imobile proprietate a debitorului.

CN Unifarm SA a efectuat achiziții fără respectarea prevederilor legale aplicabile în domeniul achizițiilor publice și fără asigurarea condițiilor de eficiență economică și a unor clauze avantajoase pentru companie. În unele cazuri, CN Unifarm SA a utilizat în mod nelegal fondurile împrumutate pentru achiziția în regim de urgență de produse destinate tratării și combaterii pandemiei de COVID-19. Prin realizarea achizițiilor fără respectarea prevederilor *Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice și ale actelor normative subsecvente emise în aplicarea acesteia*, au fost încheiate contracte dezavantajoase pentru companie, fiind create în mod nejustificat stocuri fără desfacere. De asemenea, au fost achiziționate produse care nu s-au putut valorifica din cauza neacceptării acestora de către unitățile sanitare.

- Achizițiile efectuate nu au avut la bază o fundamentare a necesităților ori specificații tehnice prin care CN Unifarm SA să descrie în mod obiectiv cerințele, prescripțiile și caracteristicile de natură tehnică a produselor de care aceasta avea nevoie, existând situații în care au fost achiziționate produse pentru care nu au fost prezentate documente care să ateste conformitatea acestora. În fapt, CN Unifarm SA a realizat aceste achiziții într-o manieră lipsită de transparență, în majoritatea cazurilor direct de la firme intermediare și nu de la producători, fără o cercetare prealabilă a pieței și fără solicitarea de oferte și de la alți potențiali ofertanți, astfel încât selecția contractanților să-i garanteze realizarea acestor achiziții în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate.

În cazul tuturor achizițiilor supuse verificării, CN Unifarm SA a acceptat ca atare condițiile unor operatori și a încheiat cu aceștia contracte care nu conțin clauze avantajoase pentru companie, finanțând aceste firme prin efectuarea de plăți în avans (în unele cazuri plățind integral produsele înainte de expedierea acestora), fără a le solicita constituirea unor garanții de bună execuție pentru a se asigura de onorarea cantitativă, calitativă și la termen a contractelor.

Au fost acordate avansuri furnizorilor/nedecontate/neregularizate până la data auditului (exemplificăm suma de **10.198 mii lei** care reprezintă plăți efectuate în avans de către companie unui furnizor, care nu au fost justificate prin mărfuri livrate și pentru care compania nu a întreprins demersuri de recuperare).

În fapt, prin această modalitate de realizare a achizițiilor, CN Unifarm SA a avantajat anumiți operatori economici și i-a finanțat din fondurile publice puse la dispoziția companiei prin intermediul creditelor garantate de către stat, în unele cazuri fiind prejudiciat bugetul companiei.

În condițiile în care CN Unifarm SA nu a avut comenzi ferme sau solicitări pentru produsele achiziționate, cantitățile achiziționate au fost supradimensionate, compania a acumulat stocuri de produse destinate tratării și combaterii pandemiei de COVID-19, existând situații în care produsele s-au degradat și chiar au expirat, nemaifiind posibilă valorificarea acestora.

- La data de 31.12.2020, CN Unifarm SA deținea mărfuri aflate în stoc în valoare totală de **789.275 mii lei**, din care produse specifice combaterii pandemiei de COVID-19 în valoare de **690.727 mii lei**, reprezentând **87,50%** din totalul stocurilor.

Din cauza necomercializării mărfurilor, valoarea totală a stocurilor expirate la 19.10.2021 a fost de **79.846 mii lei**, din care stocuri de materiale specifice combaterii pandemiei de COVID-19 în valoare de **58.592 mii lei**.

Stocuri în valoare de **23.136 mii lei** au fost depozitate necorespunzător, existând riscul deteriorării acestora.

Prin supraestimarea valorii de achiziție a testelor rapide pentru detectarea virusului COVID-19 și prin supradimensionarea necesarului de astfel de produse, bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **929 mii lei** fără TVA, reprezentând contravaloarea a 24.331 de teste rapide de diagnosticare a virusului COVID-19, care au expirat în anul 2021, la care se adaugă dobânzi legale penalizatoare.

Patrimoniul CN Unifarm SA a fost prejudiciat cu suma de **496 mii lei**, reprezentând contravaloarea unor produse expirate. De asemenea, patrimoniul CN Unifarm SA a fost prejudiciat cu suma de **8.795 mii lei**, din care suma de **8.421 mii lei** fără TVA reprezintă valoarea stocurilor de kituri de recoltare și transport TBA UTM expirate, la care se adaugă dobânzi legale penalizatoare. Mai mult, patrimoniul CN Unifarm SA a fost prejudiciat cu suma de **10.996 mii lei**, reprezentând contravaloarea produselor Novel Coronavirus (2019-nCov) Nucleic Acid Diagnostic Set (PCR Fluorescence Probing) 24 teste/kit, care au expirat.

Bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **14.133 mii lei**, reprezentând contravaloarea penalităților de întârziere reținute de către beneficiarul primului spital mobil, la care se adaugă dobânzile legale, și cu suma de **19.509 euro**, reprezentând valoarea dobânzilor de întârziere aferente sumelor nerestituite MF la termen.

CN Unifarm SA a achiziționat, fără fundamentarea unui necesar, materiale sanitare și dispozitive medicale care nu au fost vândute unităților spitalicești și care au expirat în gestiunea companiei.

Astfel, patrimoniul CN Unifarm SA a fost prejudiciat cu suma de **5.356 mii lei**.

Bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **4 mii lei**, reprezentând penalități de întârziere neaplicate de către CN Unifarm SA unui operator economic.

Bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **124 mii lei**, reprezentând contravaloarea unui echipament PCR second-hand achiziționat fără respectarea prevederilor legale, acesta nemaiputând fi valorificat prin revânzare către spitale.

Din cauza nerespectării prețurilor unitare stabilite în cadrul unui contract pentru achiziția de dispozitive și echipamente medicale, CN Unifarm SA a efectuat plăți nelegale în sumă de **274 mii lei**, reprezentând plăți efectuate peste nivelul celor convenite.

Fără organizarea unei proceduri concurențiale de atribuire și fără întocmirea unui dosar al achiziției de la intermediari care nu dețineau toate avizele și autorizările necesare pentru comercializare, au fost achiziționate echipamente medicale de către CN UNIFARM SA la prețuri supraestimate. Astfel, bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **4.284 mii lei**, reprezentând plăți nelegale aferente mărfurilor (sisteme de izolare cu presiune negativă) rezultate din diferența dintre prețul de achiziție și prețul de intrare în țară declarat de furnizor.

De asemenea, pentru achiziția cantității totale de 64.500 de teste rapide pentru detectarea virusului Covid 19, entitatea auditată a efectuat plăți nelegale în sumă de **259 mii lei** fără TVA, rezultate din diferența dintre prețul de achiziție și prețul de piață.

Bugetul companiei a fost prejudiciat cu suma de **170 mii lei**, reprezentând indemnizații acordate fără documente justificative și indemnizații acordate directorilor generali care au îndeplinit și calitatea de administratori ai CN Unifarm SA, fără realizarea indicatorilor-cheie de performanță pentru anul 2020.

În timpul misiunii de audit, CN Unifarm SA a propus și a agreeat cu Departamentul pentru Situații de Urgență din cadrul Ministerului Afacerilor Interne cedarea către acesta a stocurilor de materiale și echipamente de protecție necesare combaterii pandemiei de COVID-19.

Având în vedere evoluția infecțiilor cu noul tip de coronavirus și numărul deceselor raportate în acea perioadă, precum și situația stocului existent la nivelul companiei, conducerea CN Unifarm SA a solicitat Comisiei pentru

Sănătate Publică – Senat – Parlamentul României și Comisiei pentru Sănătate și Familie – Camera Deputaților – Parlamentul României sprijin în demersul pentru cedarea de urgență a materialelor sanitare și echipamentelor de protecție din stocul companiei, prin formularea de amendamente în acest sens, și aprobarea în regim de urgență în Parlament a proiectului de lege privind *OUG nr. 29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare*.

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului de execuție a bugetului Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate (FNUASS)

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE (CNAS)

CNAS nu a înregistrat și raportat prin situațiile financiare centralizate obligații de plată în sumă de **721.748 mii lei** aferente prestațiilor de boală și maternitate acordate asiguraților români pe teritoriul altui stat membru UE/SEE/Confederația Elvețiană.

- Pentru aceste obligații de plată nu au fost evidențiate credite de angajament și credite bugetare, datoria fiind evidențiată la valoarea plăților efectuate (în limita creditelor aprobate). Sumele care urmează a fi plătite nu pot fi cunoscute în orice moment în vederea monitorizării acestora, iar situațiile financiare ale entității nu reflectă realitatea.

CNAS nu a asigurat cadrul specific pentru evidențierea și raportarea corespunzătoare de către casele de asigurări de sănătate județene a subvențiilor în valoare de **9.281.486 mii lei**, primite la bugetul FNUASS.

- Situațiile financiare întocmite de CNAS și casele de asigurări de sănătate teritoriale la finele exercițiului financiar al anului 2020 au fost denaturate.

Veniturile FNUASS au fost diminuate cu suma estimată de **7.723 mii lei** (sumă care putea fi alocată pentru medicamentele incluse în programele naționale de sănătate, medicamentele cu sau fără contribuție personală și pentru servicii medicale), reprezentând valoarea contribuției CLAWBACK, care nu a fost declarată și plătită de către CN Unifarm SA.

- CN Unifarm SA nu a depus lista de medicamente pentru nevoi speciale și nu a transmis către CNAS valoarea consumului trimestrial de medicamente pentru nevoi speciale în vederea calculării, declarării și plății de către toți deținătorii de autorizație de punere pe piață a contribuțiilor trimestriale Clawback.

În anul 2020, unele case de asigurări de sănătate județene au validat și decontat servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale în sumă totală de **652 mii lei** unor persoane care nu îndeplineau criteriile prevederilor legale în vigoare, astfel:

- Validarea și decontarea unor prescripții medicale cu compensare de 90% din prețul de referință al medicamentelor unor persoane care nu se încadrau în categoria pensionarilor cu drept de decontare a acestora, în sumă de **154 mii lei**;
- Validarea și decontarea unor rețete de medicamente, servicii medicale (clinice și paraclinice) și, respectiv, dispozitive medicale pe numele unor persoane decedate, în sumă de **146 mii lei**;
- Validarea și decontarea unor prescripții și servicii medicale pentru pacienți internați în aceeași perioadă în regim de spitalizare continuă, în sumă de **113 mii lei**;
- Validarea și decontarea unor prescripții de medicamente cu compensare de 100% din prețul de referință al medicamentelor unor persoane care nu se încadrau legal în categoria „veterani”, în sumă de **24 mii lei**;
- Validarea și decontarea unor prescripții medicale în regim de compensare pentru persoane care nu aveau calitatea de beneficiari ai indemnizației de șomaj, în valoare de **215 mii lei**.

CNAS nu a verificat realitatea sumelor transferate din bugetul FNUASS pentru plata influențelor financiare determinate de creșteri salariale acordate personalului încadrat în unitățile sanitare, consecința fiind efectuarea unor plăți necuvenite.

- La nivelul caselor de asigurări de sănătate teritoriale au fost efectuate plăți în sumă de **10.661.601 mii lei** pentru influențe financiare determinate de creșteri salariale ale personalului încadrat în unitățile sanitare, ca urmare a solicitărilor unităților sanitare, însă fără efectuarea unor verificări privind legalitatea și regularitatea, pe baza documentelor justificative, a sumelor solicitate.

De asemenea, s-au constatat cazuri de stabilire, înregistrare și solicitare a influențelor financiare determinate de creșterile salariale din sistemul sanitar, în cuantum mai mare decât cel legal și real, prin includerea în mod eronat a concediilor medicale și a stimulentului de risc suportate deja din FNUASS.

EDUCAȚIE, CERCETARE, CULTURĂ ȘI SPORT

Ministerul Educației

organizează și conduce Sistemul național de educație, formare profesională și cercetare științifică universitară.

Academia Română

instituție de interes public național de cercetare în domeniile fundamentale ale științei.

Ministerul Culturii

asigură protejarea patrimoniului cultural, inclusiv patrimoniul material, prin crearea cadrului legislativ specific și prin programe de evaluare, restaurare, conservare și punere în valoare.

Institutul Cultural Român

are rol de reprezentare, promovare și protejare a culturii și civilizației naționale în țară și în străinătate.

Agencia Națională de Presă AGERPRES

instituție publică autonomă de interes național, sub controlul Parlamentului, și se ocupă cu producerea și furnizarea de știri și servicii multimedia (foto, grafice, audio) și documentare (monitorizare de presă și baza de date) pentru mass-media, companii private și instituții centrale și locale ale statului.

Societatea Română de Radiodifuziune și Societatea Română de Televiziune

asigură, prin întreaga lor activitate, pluralismul, libera exprimare a ideilor și opiniilor, libera comunicare a informațiilor, precum și informarea corectă a opiniei publice în vederea realizării obiectivelor generale de informare, educație și divertisment.

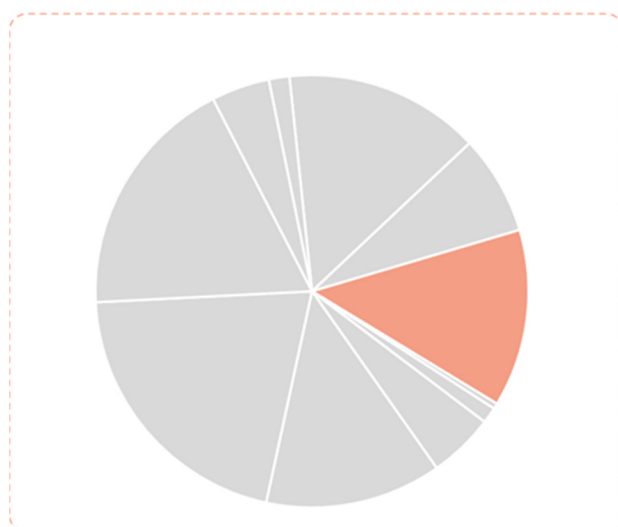
Consiliul Național al Audiovizualului

autoritate publică autonomă sub control parlamentar și garantul interesului public în domeniul comunicării audiovizuale, unica autoritate de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale.

Ministerul Tineretului și Sportului

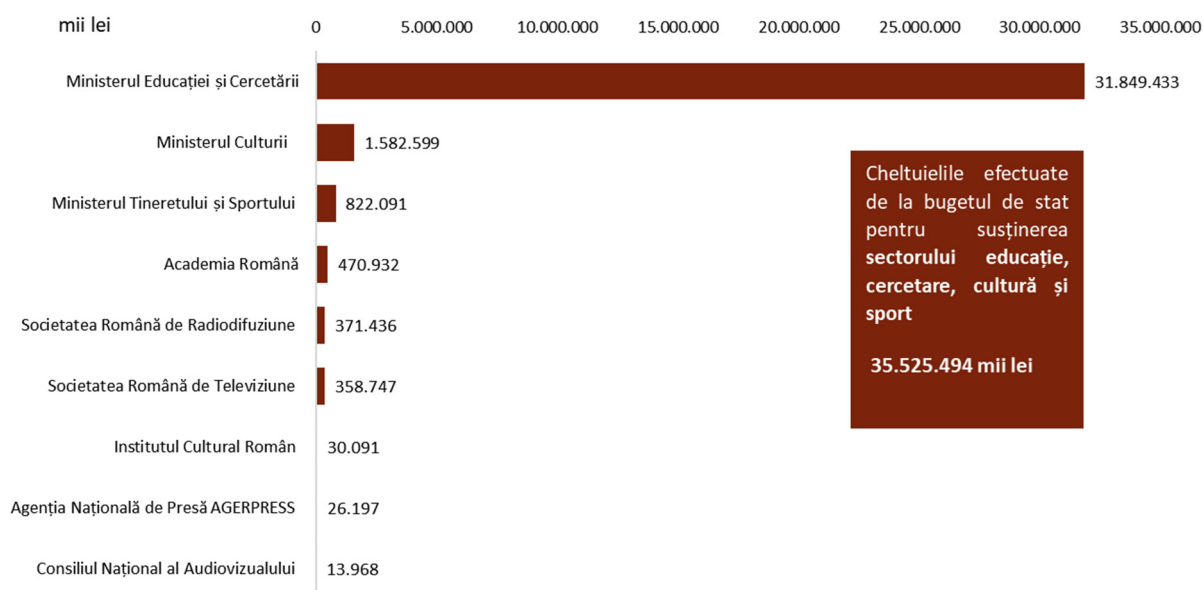
asigură elaborarea strategiei de punere în aplicare a Programului de guvernare în domeniile tineretului și sportului.

13,3%

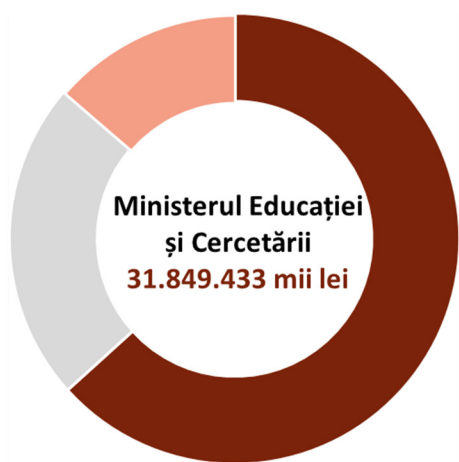
Ponderea cheltuielilor pentru susținerea domeniului în totalul cheltuielilor efectuate din fonduri publice în anul 2020

Fonduri alocate în domeniul educație, cercetare, cultură și sport

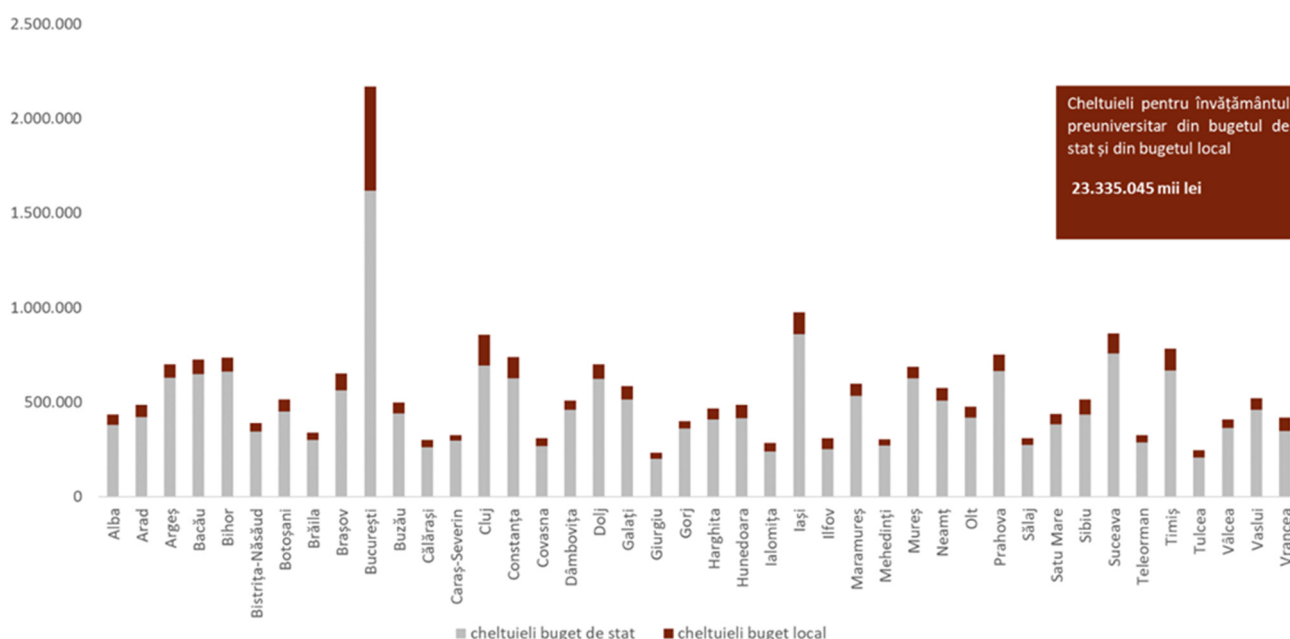

Cheltuielile efectuate de la bugetul de stat pentru susținerea sectorului educație, cercetare, cultură și sport

35.525.494 mii lei

20.158.822 mii lei	Cheltuieli de la bugetul de stat pentru învățământul preuniversitar
7.334.474 mii lei	Cheltuieli de la bugetul de stat pentru universități, academii
4.356.137 mii lei	Cheltuieli de la bugetul de stat pentru alte instituții din domeniul educației și cercetării

În România, cheltuielile pentru educație sunt printre cele mai scăzute din UE, conform Eurostat. În anul 2019, cheltuielile publice ale României pentru educație reprezentau 3,6% din PIB, spre deosebire de media UE, de 4,6%. Provocările întâmpinate pe parcursul anilor 2020 și 2021 au limitat și mai mult progresele, sectorul educațional fiind afectat profund de pandemia de COVID-19.

Governarea sectorului de educație este foarte complexă și presupune implicarea mai multor factori de decizie, contextul pandemic accentuând dificultățile cu care se confruntă deja acest sector, respectiv cele privind sănătatea și siguranța personalului, condițiile de muncă, lipsa de personal și nevoia de recrutare constantă¹⁷.

În sfera educației, școala online a produs și produce în continuare schimbări fundamentale în sistemul de învățământ, în comportamentele elevilor și studenților – legate de învățare – și în obișnuințele profesorilor, în ceea ce privește tipul și calitatea predării. Adoptarea rapidă a tehnologiilor educaționale, schimbarea obiceiurilor de petrecere a „timpului de ecran”, diversificarea accelerată a tipurilor de platforme digitale folosite de elevi se numără printre principalele tendințe privind „noua educație”. Totuși, digitalizarea învățământului trebuie privită sub aspectul oportunității de schimbare, în sensul adaptării curriculei școlare, astfel încât elevii și studenții să fie pregătiți pentru inovare, pentru transformare și pentru adaptarea la un mediu socio-economic imprevizibil. Mai mult decât atât, sistemele naționale de educație, inclusiv cel din țara noastră, au adoptat deja termenul de predare în mod „hibrid”. În acest sens, UE solicită statelor membre ca educația digitală să nu înlocuiască niciodată în mod permanent învățarea cu prezență fizică, în special în cazul în care

¹⁷ Comisia Europeană, *Early childhood education and care and the Covid-19 pandemic*, 2021, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c14645b2-24f8-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-233017740>

accesul la tehnologii este limitat, și ar trebui să fie utilizată numai în perioade de mare dificultate, cum ar fi pandemiile. Pe baza datelor statistice oficiale, UE va face o evaluare aprofundată a efectelor crizei asupra dreptului la educație și va propune statelor membre recomandări bazate pe rezultatele acestei analize.

Probleme cauzate de pandemie și deficiențe ale managementului în sistemul educațional

Instabilitate financiară. Multe instituții și organizații din domeniul educațional s-au confruntat cu blocaje financiare și, mai apoi, cu costuri crescute (costurile privind curățenia, testarea frecventă etc.).

Probleme privind sănătatea și gestionarea personalului din sectorul educațional. Personalul din sectorul educațional a evidențiat imposibilitatea menținerii distanțării fizice, cât și dificultatea de respectare a normelor sanitare, mai ales în privința copiilor cu vârste mici. Această categorie de personal a solicitat să fie recunoscută drept o categorie prioritară în vederea testării regulate și vaccinării. De asemenea, a fost solicitată testarea frecventă a elevilor. Cu toate acestea, măsurile la nivel național și local au fost adesea tardive și/sau inexistente.

Provocări privind utilizarea tehnologiilor digitale și infrastructura insuficientă sau neadecvată. Insuficiența echipamentelor digitale, dar și a competențelor digitale este o problemă surprinsă și în cadrul studiului „Monitorul educației și formării 2020 – România”, care confirmă că mai multe competențe digitale ale cadrelor didactice necesită consolidare, profesorii români fiind puțin încrezători cu privire la crearea de conținut digital, aceștia neștiind adesea cum să reacționeze la solicitările elevilor în legătură cu utilizarea tehnologiilor în procesul de învățare.¹⁸ Un alt sondaj „Școala de acasă: o provocare nouă pentru elevi și o oportunitate pentru profesori”, realizat în 2020, evidențiază că profesorii au următoarele dificultăți în a realiza activitatea didactică de la distanță¹⁹:

- lipsa instrumentelor pentru gestionarea clasei, pentru feedback și evaluare (64%), dificultăți de ordin tehnic;
- platforme care trebuie instalate, care nu funcționează (62%);
- lipsa instrumentelor potrivite pentru predare-învățare-evaluare (57%);
- lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei (57%);
- lipsa unui computer suficient de performant (56%).

În ceea ce privește impactul socio-economic al măsurilor luate pentru combaterea pandemiei, cât și efectele pe termen lung asupra educației, studiile și analizele întreprinse la nivel național demonstrează că pandemia a amplificat problemele privind sistemul educațional din România. Sondajul realizat de UNICEF România în anul 2020 evidențiază că pentru mai mult de o treime (32%), cursurile online se desfășoară o dată pe săptămână sau mai rar, cum ar fi: o dată sau de câteva ori pe lună, acest aspect depinzând de la un profesor la altul și de la o materie la alta.²⁰

Conform Eurostat, în anul 2020, România a înregistrat printre cele mai mari rate de abandon școlar, respectiv 15,6%, cu mult peste media UE27 de 9,9%²¹.

Un alt decalaj structural grav, de natură să afecteze dezvoltarea și competitivitatea economică a României, este reprezentat de nivelul extrem de scăzut al cercetării/dezvoltării/inovării.

¹⁸Comisia Europeană, Monitorul educației și formării 2020

¹⁹Botnariuc, P., Școala de acasă: o provocare nouă pentru elevi și o oportunitate pentru profesori, 2020

²⁰UNICEF România, Sondaj U-Report privind școala online, mai 2020

²¹Eurostat, Early leavers from education and training by sex and labour status (online data code: EDAT_LFSE_14), octombrie 2021

Situația este agravată de faptul că mobilitatea intersectorială a resurselor umane în știință și tehnologie este cea mai redusă din UE. La rândul său, piața financiară contribuie extrem de puțin la finanțarea domeniului cercetării/dezvoltării/inovării, piața capitalului de risc din România fiind la un nivel incipient.

Finanțarea cercetării și dezvoltării pe cap de locuitor este de 12,5 ori mai mică decât media UE27.

Personalul ocupat în domeniul cercetare-dezvoltare, raportat la totalul populației ocupate, este de 4 ori mai mic decât media UE27.

EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Educației și Cercetării

În etapele procesului bugetar, ministerul nu prezintă, în unele cazuri, note justificative elaborate și aprobate de compartimentele funcționale, cu precizări privind necesarul de fonduri în vederea formulării de propuneri bugetare, pe baza unei analize temeinice efectuate în etapele anterioare elaborării bugetului.

- Pentru suma de **3.781 mii lei**, reprezentând „Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare”, înscrisă în proiectul de buget inițial, nu a fost prezentată o notă justificativă detaliată și aprobată, din care să rezulte precizări privind necesarul de fonduri ca urmare a unei analize premergătoare elaborării bugetului.

Ministerul nu a respectat principiile contabilității pe bază de angajamente privind obligații aferente unor recepții de bunuri din anul 2020, concomitent cu înregistrarea neconformă a unor transferuri de bunuri de natura stocurilor, pe seama cheltuielilor cu bunuri și servicii.

- Au fost constatate înregistrări duble, în exercițiul financiar 2020, a unor costuri aferente transferurilor de stocuri, ce au generat cheltuieli la nivelul unor inspectorate școlare județene, fiind denaturat rezultatul patrimonial reflectat în situațiile financiare încheiate la data de 31.12.2020 prin supraevaluarea cheltuielilor cu suma de **18.056 mii lei**.

Consecința neînregistrării obligațiilor din angajamente legale pentru bunuri recepționate în anul 2020 o constituie denaturarea situațiilor financiare încheiate la data de 31.12.2020, prin subevaluarea datoriilor și a unor active circulante de natura stocurilor, cu suma de **9.628 mii lei**.

Academia Română

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **233 mii lei**, reprezentând sprijin acordat urmașilor membrilor Academiei Române, în condițiile în care beneficiarii erau decedați.

Au fost plătite în mod nelegal cheltuieli de judecată, cheltuieli de executare silită și dobânzi aferente unei creanțe datorate de entitate unui terț, în cuantum total de **69 mii lei**, ca urmare a neîndeplinirii de către Academia Română a obligațiilor legale și contractuale.

Audit de conformitate

Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare

Ministerul Educației și Cercetării

Auditul a fost efectuat la Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă din cadrul ministerului și a vizat verificarea legalității utilizării și rambursării fondurilor provenite din împrumutul în sumă de **200 milioane euro**, contractat de România de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea *Proiectului privind învățământul secundar*.

Având în vedere criza declanșată în învățământ de pandemia de COVID-19, în cadrul *Proiectului privind învățământul secundar* a fost introdusă o nouă activitate care prevedea acordarea de sprijin liceelor eligibile în cadrul proiectului.

În vederea îmbunătățirii condițiilor de predare și învățare prin intermediul tehnologiei și al internetului, în luna august 2020 a fost aprobată achiziția de echipamente electronice destinate unui număr de **1.093** de licee eligibile (din totalul de **1.102** licee).

Pe baza informațiilor primite de la inspectoratele școlare a fost stabilit necesarul de bunuri, cantitățile necesare și valorile estimate, astfel: 59.072 de laptop-uri, 5.746 de camere video și 4.346 de table interactive.

Cu toate că necesitatea achiziționării acestor bunuri (laptop-uri, camere video și table interactive) a reprezentat o urgență în vederea desfășurării procesului de învățare la distanță în anul școlar 2020-2021, până la data auditului, respectiv aproape de finalizarea anului școlar, a fost achiziționat doar **32%** din necesarul de laptop-uri.

Referitor la celelalte echipamente, nu au fost încheiate contracte pentru livrarea camerelor video, iar pentru achiziționarea tablelor interactive au fost încheiate contracte pentru **30%** din necesarul acestora.

Până la data de 30 noiembrie 2020, pe o perioadă de cinci ani, proiectul a înregistrat un grad redus de implementare de numai **22,6%**, în condițiile în care data de finalizare a acestuia este finele anului 2022.

Audit de
conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Agenția de Credite și Burse de Studii

Având în vedere contextul actual al învățământului superior din România, respectiv faptul că un student din trei abandonează facultatea, România a înregistrat față de celelalte state membre UE cea mai scăzută rată de absolvire cu succes a învățământului terțiar, aspectele referitoare la implementarea și funcționarea unui sistem de împrumuturi garantate de stat acordate studenților pot fi considerate atât măsuri pentru asigurarea echității în învățământul superior din România, cât și măsuri de responsabilizare a studentului față de sistemul de învățământ românesc.

Studenții care provin din familii cu venituri reduse nu au beneficiat de un sistem de împrumuturi bancare pentru efectuarea studiilor, garantate de stat, în condițiile legislației în vigoare, prin Agenția de credite și burse de studii, deși potrivit prevederilor art. 204 din *Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare*, împrumuturile pot acoperi taxele de studii și costul vieții pe perioada studiilor.

Vid legislativ referitor la acordarea burselor de studii în străinătate și în situația învățării prin mijloace informatice, respectiv online

În anul universitar 2020-2021 au existat două categorii de bursieri, respectiv cei care au efectuat stagiile în străinătate cu prezență fizică, cărora li s-a acordat finanțarea, și cei care au efectuat stagiile în străinătate cu prezență online, pentru care nu a fost acordată finanțarea necesară studiilor, din cauza lipsei cadrului legal cu privire la posibilitatea acordării burselor de studii și în situația învățării prin mijloace informatice, respectiv online. În această situație s-au regăsit 42 de bursieri cărora nu li s-a acordat finanțare.

Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială „Mihai Drăgănescu”

Au fost achiziționate bunuri în sumă de **68 mii lei**, pentru care nu există documente justificative care să certifice existența/intrarea acestora în gestiunea entității, și au fost scoase din patrimoniul entității obiecte de inventar în valoare de **165 mii lei**, fără existența documentelor justificative.

Centrul Medical de Diagnostic, Tratament Ambulatoriu și Medicină Preventivă București

Bugetul entității a fost prejudiciat cu suma totală de **241 mii lei**, din care:

- suma de **68 mii lei** reprezintă plăți fără bază legală a sporurilor pentru participarea la acțiuni medicale împotriva COVID-19;
- suma de **173 mii lei** reprezintă încasări din gestiunea Medicină de laborator, care nu au fost raportate în vederea înregistrării în contabilitate și nici depuse în contul de disponibilități.

CULTURĂ

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Culturii

Cu toate că Ministerul Culturii a deținut și deține drepturi sub formă de acțiuni în capitalul a trei societăți comerciale care se află sub autoritatea ministerului, în valoare totală de **12.462 mii lei**, acestea nu au fost evidențiate și prezentate în situațiile financiare întocmite la 31.12.2020.

Ministerul nu a întreprins măsuri necesare și suficiente pentru a proteja disponibilitățile existente în conturi la bănci în condițiile în care sumele proveneau din bugetul de stat, iar prin neefectuarea operațiunii anuale de inventariere conform prevederilor legale s-au creat premisele neînregistrării/înregistrării eronate a unor elemente de natura activelor și datoriilor deținute de entitate sau a unor operațiuni, fapt care a avut repercusiuni în întocmirea eronată a situațiilor financiare ale entității auditate, pe parcursul mai multor exerciții financiare, valoarea deficienței fiind de **425 mii lei**.

Societatea Română de Radiodifuziune

În situațiile financiare pe anul 2020 a fost raportată suma de **6.828 mii lei**, reprezentând capital subscris vărsat, în condițiile în care societatea nu deține documente și informații despre capitalul subscris și nici dovada punerii la dispoziție (a vărsării) acestuia.

Agenția Națională de Presă „Agerpres”

Agenția a plătit despăgubiri salariale în sumă de **183 mii lei**, ca urmare a unor hotărâri judecătorești pronunțate de instanță, motivate de modificarea unilaterală a unor contracte individuale de muncă, fără acordul prealabil al salariatului, din care:

- prejudiciu în sumă de **116 mii lei** reprezintă despăgubiri salariale stabilite în sarcina agenției de instanțele de judecată, definitiv și irevocabil;
- prejudiciu în sumă de **67 mii lei** constă în despăgubiri salariale și cheltuieli de judecată stabilite în sarcina agenției de către instanța de judecată, într-un dosar aflat în stadiu de apel.

La nivelul Agerpres au fost efectuate plăți în sumă de **125 mii lei**, reprezentând despăgubiri acordate ca urmare a anulării de către instanțele de judecată a actelor administrative de sancționare disciplinară emise de entitate pentru salariații proprii, din care:

- prejudiciu în sumă de **4 mii lei** reprezintă plata unor despăgubiri stabilite definitiv de instanța de judecată ca urmare a derulării necorespunzătoare a procedurilor de cercetare disciplinară și a emiterii de acte administrative care nu au întrunit condițiile de formă stabilite de prevederile legale;
- prejudiciu în sumă de **121 mii lei** reprezintă despăgubiri stabilite de instanța de judecată, într-un dosar aflat în stadiu de apel.

Bugetul Agerpres a fost prejudiciat cu suma de **24 mii lei**, reprezentând drepturi salariale acordate unei persoane care nu îndeplinea condițiile specifice necesare pentru ocuparea temporară a postului de director general adjunct.

Institutul Cultural Român

Institutul Cultural Român nu a efectuat inventarierea și evaluarea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii la termenul prevăzut de lege și, în consecință, situațiile financiare aferente exercițiului financiar 2020 nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare și performanței institutului.

Audit de
conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Centrul Național al Cinematografiei

Fondurile alocate pentru susținerea producției de filme, prin virarea de către contribuabili a veniturilor cuvenite Fondului Cinematografic direct producătorilor, au reprezentat, în fapt, o suplimentare a bugetului „Schemei de ajutor de stat pentru susținerea producției de filme destinate în special difuzării în sălile de cinematograf”, nefiind solicitat avizul Consiliului Concurenței pentru utilizarea acestor fonduri.

Nu au fost întreprinse toate demersurile legale pentru încasarea la Fondul cinematografic a veniturilor cuvenite. Astfel, referitor la modul de urmărire a persoanelor juridice care au datorat contribuții la Fondul cinematografic, evidența tehnico-operativă a veniturilor datorate de contribuabili la Fond nu a fost organizată astfel încât să permită furnizarea de informații referitoare la constituirea și vechimea obligațiilor de plată și, de asemenea, nu a fost asigurată o evidență tehnico-operativă a cofinanțatorilor filmelor realizate cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei.

Referitor la gestionarea beneficiarilor de credite directe rambursabile, au existat situații în care Centrul Național al Cinematografiei nu a acționat cu celeritate pentru recuperarea creanțelor rezultate din nerespectarea de către beneficiari a clauzelor contractuale și legale.

În perioada 2018-2020 nu au fost întreprinse demersurile necesare pentru efectuarea transferului sumelor cuvenite Centrului Național al Cinematografiei ca venituri proprii din Fondul cinematografic, instituția utilizând, contrar prevederilor legale, subvenții de la bugetul de stat în sumă de **2.258 mii lei** pentru acoperirea cheltuielilor proprii.

Inadvertențe și imperfecțiuni legislative identificate

În perioada 2018-2020 nu au fost realizate încasări la Fondul cinematografic în baza prevederilor *OG nr. 39/2005 privind cinematografia*, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora un procent din sumele colectate la bugetul de stat de la operatorii economici care

desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc să fie direcționat anual către Fondul cinematografic, întrucât MF nu a elaborat o procedură de aplicare a acestor dispoziții.

Cu privire la sursa de finanțare a cheltuielilor cu remunerația comisiilor de selecție și comisiilor de lectori, comisii numite pentru acordarea creditului direct pentru dezvoltarea proiectelor și pentru producția filmelor, a fost identificată o inadvertență legislativă între prevederile art. 40 alin. (5) din *OG nr. 39/2005* și art. 20 alin. (5) din *Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2335/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind concursul de selecție a proiectelor cinematografice în vederea acordării de credite financiare directe pentru dezvoltare de proiecte, producție și distribuire de filme*.

SPORT

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

---

Ministerul Tineretului și Sportului

În evidența contabilă nu au fost înregistrate drepturi de creanță în valoare de **320 mii lei**, stabilite prin hotărâre de instanță.

Au fost menținute nejustificat în evidența contabilă sume cu o vechime mai mare de trei ani, în valoare totală de **194,7 mii lei**. În timpul misiunii de audit, entitatea a virat suma la Trezoreria Statului.

Nu au fost luate măsuri pentru scoaterea din funcțiune și casarea unor mijloacele fixe în sumă de **1.129,9 mii lei**, respectiv pentru casarea unor obiecte de inventar în sumă de **260,2 mii lei**, operațiuni aprobate de către ordonatorul principal de credite la propunerea Comisiei centrale de inventariere.

MEDIU ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Corelarea prosperității economice cu durabilitatea mediului reprezintă o provocare majoră pentru România, aceasta confruntându-se cu problema schimbărilor climatice și a degradării mediului.

Exploatarea ilegală intensivă a pădurilor românești este o problemă recurentă, care duce la reducerea capacității naturale de captare a dioxidului de carbon a pădurilor, la pierderea semnificativă a biodiversității, la creșterea riscurilor de dezastre și la o pierdere economică de aproximativ **6 miliarde EUR/an**.

Țara noastră se numără printre țările UE care sunt cel mai expuse inundațiilor de amploare, iar aproximativ **13%** din suprafața țării reprezintă zone inundabile.

Raportul din 2019 al Agenției Europene de Mediu privind calitatea aerului în Europa arată că, în România, din cauza expunerii la particule fine de materie se pierdeau aproximativ 1,8 ani de viață la 1.000 de locuitori în 2016, România înregistrând a patra cea mai ridicată valoare din UE. Principalul sector care cauzează poluare atmosferică este sectorul energiei.

Deși România se numără printre țările cu cele mai scăzute emisii de gaze cu efect de seră (GES) pe cap de locuitor din UE, țara are unele dintre cele mai ridicate rate ale intensității carbonului.

Gestionarea deșeurilor continuă să reprezinte o provocare majoră pentru România. Performanța țării este în continuare caracterizată prin **rata foarte scăzută de reciclare a deșeurilor municipale (14%**, care include **7%** din reciclarea materialelor și **7%** din compostare) și prin **rate foarte ridicate de depozitare a deșeurilor, contrar ierarhiei deșeurilor și obiectivelor de reciclare stabilite la nivelul UE**. În plus, ratele de reciclare stagnează din 2013, în timp ce rata de incinerare a crescut ușor la **4%**. Rata de depozitare a deșeurilor raportată de România Comisiei Europene în 2017 a fost de **70%**. Cifra nu include totuși depozitarea temporară înainte de eliminare, care, dacă ar fi adăugată, ar ridica și mai mult această rată. În 2017, generarea de deșeuri municipale pe cap de locuitor în România a fost de 272 kg, mai mare cu 18 kg decât în 2013, dar cu mult sub media UE, care este de aproximativ 487 de kg²².

În Raportul de țară *Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu*, elaborat de Comisia Europeană în anul 2019, se arată că gestionarea deșeurilor rămâne o provocare majoră pentru România, în pofida progreselor formale înregistrate ca urmare a adoptării planului național de gestionare a deșeurilor în decembrie 2017. Reciclarea și utilizarea eficientă a resurselor se află încă la niveluri scăzute în comparație cu tendința prezentată în EIR 2017. Economia circulară rămâne slab dezvoltată, deși există potențial în acest domeniu.

În Eurobarometrul special din 2017 privind atitudinea cetățenilor UE față de mediu, **79%** dintre români au declarat că sunt preocupați de efectele produselor din plastic asupra mediului. Aceasta a fost cea mai scăzută proporție din UE-28, media fiind de **87%**. În plus, 84% dintre români au declarat că sunt îngrijorați de impactul produselor chimice (media UE-28 fiind de 90%)²³.

Comisia Europeană a hotărât să trimită din nou România în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru nerespectarea pe deplin a hotărârii Curții din 18 octombrie 2018, care constata neîndeplinirea de către România a obligațiilor sale în temeiul Directivei privind depozitele de deșeuri (Directiva 1999/31/CE). Conform acestei hotărâri, România avea obligația ca, până la 16 iulie 2009, să închidă și să reabiliteze toate depozitele de deșeuri care nu au obținut o autorizație de funcționare. Curtea de Justiție a constatat că România nu și-a respectat această obligație cu privire la 68 de depozite de deșeuri.

*Comisia Europeană – Comunicat de presă, Bruxelles, 12.11.2021
Depozitarea deșeurilor: Comisia trimite România în fața Curții de Justiție a UE pentru nerespectarea hotărârii Curții*

²²Eurostat, *Tratarea deșeurilor municipale în funcție de metodele de tratare*

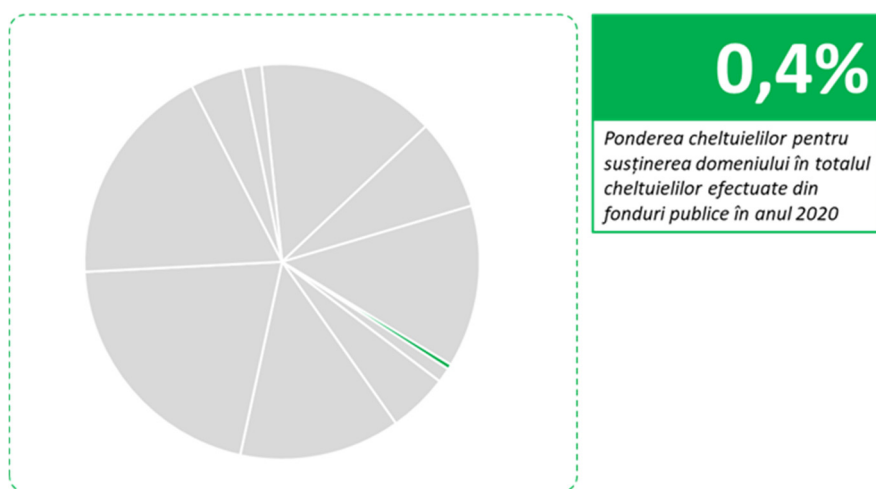
²³Comisia Europeană, 2017, Eurobarometrul special 486, Atitudinile cetățenilor europeni față de mediu

Aceasta este a doua sesizare a Curții și poate duce la aplicarea unor sancțiuni corespunzătoare intervalului de timp scurs de la prima hotărâre până la asigurarea conformității.

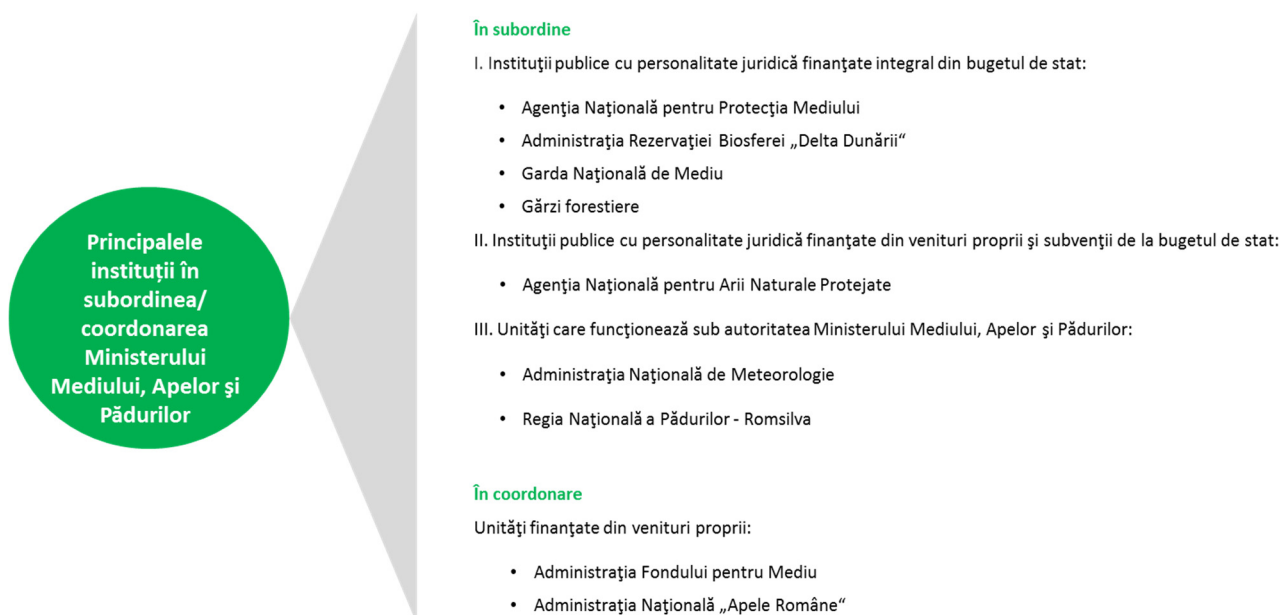
Directiva privind depozitele de deșuri stabilește standarde și oferă orientări pentru prevenirea sau reducerea, pe cât posibil, a efectelor negative ale depozitării deșeurilor asupra sănătății umane și asupra mediului. Pactul verde european și Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării au stabilit pentru UE obiectivul ambițios de a reduce la zero poluarea.

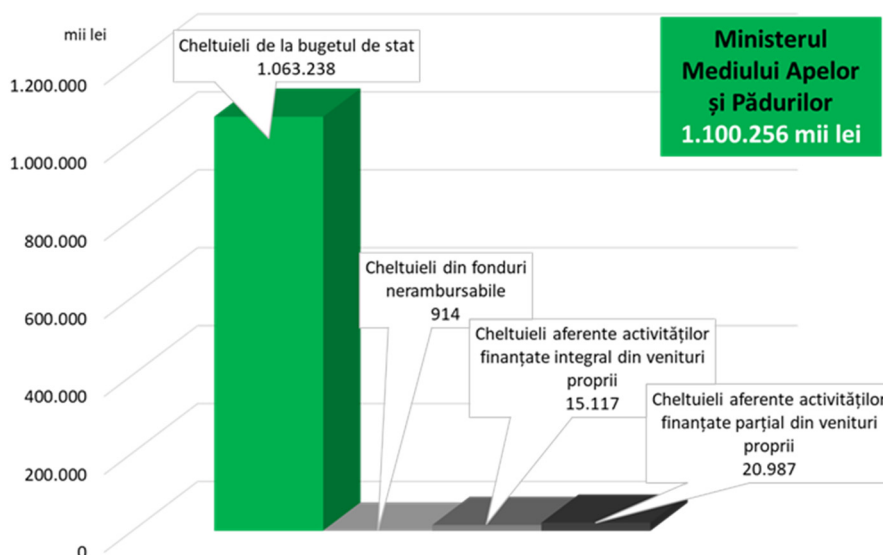
Este important să se pună pe deplin în aplicare standardele consfințite în legislația UE, astfel încât să se asigure în mod eficace protecția sănătății umane și a mediului natural. La trei ani de la pronunțarea hotărârii, România a închis și a reabilitat 26 de depozite de deșuri.

Un număr de 42 de depozite nu au fost încă închise, iar pentru multe dintre ele nu au fost încă prevăzute lucrările necesare pentru reabilitarea lor. Pentru a se conforma hotărârii Curții de Justiție a UE, România trebuie să ia toate măsurile necesare, astfel încât să se asigure că aceste depozite de deșuri sunt cât mai curând posibil închise, sigilate și reabilitate din cauza riscurilor pe care le prezintă pentru sănătate și pentru mediu.

În domeniile protecției mediului înconjurător, economiei verzi, biodiversității, ariilor naturale protejate, schimbărilor climatice, economiei circulare și gestionării deșeurilor, gospodăririi apelor, siguranței construcțiilor și amenajărilor hidrotehnice, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor realizează politica la nivel național.

Cheltuielile de la bugetul de stat au deținut o pondere covârșitoare, de **96%**, în totalul cheltuielilor efectuate pentru susținerea politicilor acestui sector.

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

La finele anului 2019, din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al Fondului pentru Mediu a rezultat un excedent în sumă de **1.161.575 mii lei**. Entitatea ar fi putut acoperi din bugetul propriu o parte considerabilă din restituiri ale taxelor auto, fără a fi necesară alocarea subvențiilor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului la nivelul întregii sume de **1.872.000 mii lei**. Aceasta se putea realiza printr-o planificare corectă, realistă atât a veniturilor entității, cât și a cheltuielilor generate de derularea proiectelor și programelor de mediu.

- În perioada 2018-2020, în baza prevederilor *OUG nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule* s-a procedat la restituirea sumelor solicitate de contribuabilii care au achitat taxa auto în perioada 2007-2014. În vederea efectuării acestor restituiri, la construcția bugetului, pentru asigurarea echilibrului bugetar nu au fost avute în vedere sume din excedentul anilor precedenți.

Din auditarea situațiilor financiare consolidate s-a constatat menținerea în soldul contului „*Imobilizări corporale în curs*” a unor active în valoare de **3.272.361 mii lei**, reprezentând faze executate ale unor obiective de investiții al căror termen de finalizare a fost depășit și pentru care nu au fost efectuate demersuri pentru continuarea investițiilor sau pentru clarificarea sumelor înregistrate. Din această sumă, în bilanțul ministerului a fost reflectată suma de **44.699 mii lei**, pentru suma de **10.597 mii lei** necunoscându-se proveniența/componența acesteia.

În evidențele contabile aferente anului 2020 nu au fost reflectate, conform principiilor contabilității de angajamente, obligații restante în valoare de **104.995 mii lei**, decurgând din punerea în aplicare a schemei de ajutor de stat reglementate de *HG nr. 447/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de acordare, utilizare și control al compensațiilor reprezentând contravaloarea produselor pe care proprietarii nu le recoltează, datorită funcțiilor de protecție stabilite prin amenajamente silvice care determină restricții în recoltarea de masă lemnoasă*. Neevidențierea obligațiilor de plată, precum și neasigurarea creditelor bugetare necesare efectuării plăților pot genera cheltuieli suplimentare de natura dobânzilor sau cheltuielilor de judecată.

Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării” Tulcea

Situațiile financiare au fost denaturate, întrucât în patrimoniul Administrației Rezervației Biosferei „Delta Dunării” Tulcea nu au fost înregistrate unele investiții de mediu în valoare de **44.915 mii lei**, finalizate de către Unitatea Administrativ-Teritorială a Municipiului Tulcea și predate în administrare entităților.

Nu au fost înregistrate în evidența contabilă obligații de plată în sumă de **617 mii lei** către salariați, provenite din sentințe civile definitive.

Audit de conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Administrația Fondului pentru Mediu

Entitatea nu a luat măsuri în termenul legal pentru recuperarea creanțelor în sumă de **26.527 mii lei**, rezultate din derularea unor contracte cu finanțare nerambursabilă.

- Dreptul de recuperare a creanțelor a fost pierdut, întrucât entitatea nu a depus în termen cererea de admitere a creanței și nu a formulat cale de atac împotriva sentinței de neacceptare a repunerii în termen a creanței în sumă de **5.068 mii lei**. Entitatea nu a recuperat creanțe în sumă de **21.459 mii lei**, rezultate ulterior deschiderii procedurii de faliment.

Audit de conformitate

Verificări cu privire la aspecte legate de gestionarea elementelor patrimoniale ale entității

Direcția Silvică Caraș-Severin

Au fost recepționate și acceptate la plată lucrări de investiții în valoare de **389 mii lei**, aferente unor drumuri forestiere neexecutate.

Garda Forestieră Timișoara

La nivelul entității nu au fost respectate prevederile legale privind gestiunea și valorificarea bunurilor confiscate, în sensul că aceasta nu a procedat la urmărirea modului în care ocoalele silvice au realizat valorificarea materialului lemnos reținut/confiscat de către personalul cu atribuții de control din cadrul Gărzii Forestiere Timișoara, nefiind organizată o evidență a materialului lemnos lăsat în custodie ocoalelor silvice. Valoarea estimată a abaterii este reprezentată de contravaloarea volumului total de 884 mc de masă lemnoasă confiscat de către reprezentanții Gărzii Forestiere Timișoara în perioada 2018-2020 și lăsat în custodie ocoalelor silvice din aria de competență a entității. Astfel, există riscul ca ocoalele silvice în cauză să nu valorifice masa lemnoasă primită în custodie în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

Audit al performanței

Evaluarea modului de gestionare a nivelului de generare a deșeurilor de plastic

Actele normative adoptate la nivel național au transpus parțial prevederile unor directive europene din anul 2018 privind deșeurile, ambalajele și deșeurile de ambalaje. Există diferențe între obiectivele înscrise în legislația europeană și cea națională, în sensul că România nu a transpus în legislația națională obiectivele stabilite în Directiva 2018/852/CE cu privire la valorificarea și reciclarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje.

În decembrie 2017, după o întârziere semnificativă, România a adoptat Planul Național de Gestionare a Deșeurilor și Programul de Prevenire a Generării Deșeurilor, ambele fiind valabile

până în 2025. Totuși, adoptarea acestor documente strategice nu este însoțită de eforturi de investiții relevante. Planurile de gestionare a deșeurilor la nivel județean sunt încă în curs de elaborare. CE a avertizat România în acest sens și a recomandat²⁴ actualizarea acestuia în concordanță cu prevederile Planului Național de Gestionare a Deșeurilor.

CE a adoptat un nou Plan de acțiune pentru economia circulară, dar și o serie de modificări legislative ale Directivei 2008/98/CE și ale Directivei 94/62/CE, însă la nivel național nu s-au întreprins demersuri pentru actualizarea Planului Național de Gestionare a Deșeurilor adoptat în cursul anului 2017.

România nu a transpus integral prevederile legale europene privind condițiile minime generale pe care trebuie să le îndeplinească schemele extinse de răspundere a producătorilor în domeniul gestionării deșeurilor implementate la nivel național.

Deși legislația-cadru privind ambalajele și deșeurile de ambalaje s-a modificat substanțial și în mod repetat, nu a fost adoptată o procedură de raportare a datelor referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje de către autoritățile administrației publice locale către agențiile județene/naționale pentru protecția mediului.

În ceea ce privește modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, România a stabilit în sarcina operatorilor economici două obiective importante: marcarea ca „reutilizabil” a unui minim de **5%** din ambalajele utilizate într-un an, incluzând ambalajele luate spre închiriere, creșterea anuală a acestei ponderi cu **5%** până în anul 2025 și reciclarea (anuală) a **80%** dintre acestea, însă nu s-a preocupat de crearea instrumentelor de raportare și verificare a respectării prevederilor legale incidente.

În lipsa unor reglementări în acest sens, producătorii evită să inscripționeze ambalajele cu sintagma „reutilizabil”, întrucât acesta ar trebui să respecte și să îndeplinească obligații suplimentare. Cu alte cuvinte, prevederile legale nu și-au atins scopul pentru care au fost adoptate.

România a creat cadrul legal care ar fi trebuit să asigure colectarea separată a deșeurilor și să crească astfel ratele de pregătire pentru reutilizare și reciclare, însă nu a acordat atenția cuvenită mecanismelor prin care să-i stimuleze pe deținătorii de deșeuri să își asume răspunderea de a preda deșeurile în sisteme de colectare separată.

Peste **90%** dintre deșeurile municipale generate de populație și agenți economici sunt colectate în amestec și sub **10%** dintre acestea sunt colectate separat.

Tendențele înregistrate în ceea ce privește generarea și tratarea deșeurilor municipale relevă o inversare a ierarhiei opțiunilor de gestionare a deșeurilor, ceea ce contravine scopului și obiectivelor Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, conform căruia „Prevederile Planului Național de Gestionare a Deșeurilor completează prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor ca modalitate principală de abordare, anume îndreptarea României către o societate a reciclării și aplicarea ierarhiei deșeurilor pentru toate tipurile de deșeuri care fac obiectul planificării.”

În cazul deșeurilor industriale se manifestă aceleași tendințe inversate față de ierarhia deșeurilor, respectiv de creștere a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare și de scădere a cantităților de deșeuri valorificate.

În anul 2017, România a transferat în afara țării o cantitate de **14.851 de tone** de deșeuri de ambalaje de plastic (echivalentul a **8,6%** din totalul cantității reciclate), iar, în cursul anului 2018, o cantitate de **11.522 de tone** (echivalentul a **6,8%** din totalul cantității reciclate).

Având în vedere diferențele semnificative între datele deținute de Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Administrația Fondului pentru Mediu, există riscul raportării subdimensionate a cantităților de ambalaje puse pe piață și a unor cantități de deșeuri de ambalaje reciclate/valorificate diferite de cele reale.

Țara noastră nu și-a îndeplinit toate țintele privind gestionarea deșeurilor și nici toate țintele stabilite la nivel european. Cantitățile de deșeuri menajere generate se determină prin aplicarea unor indicatori de generare mult sub media europeană.

---

²⁴ Raportul de alertă timpurie pentru România, 2018

În ceea ce privește deșeurile de plastic, cantitățile de deșeuri de plastic colectate sunt raportate de operatorii de salubritate, iar, în lipsa determinărilor de compoziție, cantitățile de deșeuri reciclabile (din care face parte și plasticul) se consideră a fi de **33%**.

Determinarea incorectă a cantităților, lipsa datelor și a unui control asupra raportărilor efectuate de către operatorii economici pot conduce la concluzia că atât datele raportate la nivel național, cât și cele raportate la EUROSTAT pot avea marje de eroare considerabile.

Audit al performanței

Analiză și diagnoză în gestionarea deșeurilor menajere

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Garda Națională de Mediu

Deficiențele semnificative rezultate în planificarea, monitorizarea și evaluarea activităților Planului Național de Gestionare a Deșeurilor au periclitat implementarea eficientă a Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020. De asemenea, absența monitorizării indicatorilor stabiliți prin plan și a corelării și coordonării tuturor autorităților responsabile compromite îndeplinirea obiectivelor strategice privind gestionarea deșeurilor și prevenirea generării acestora.

Implementarea măsurilor asumate prin tratatul de preaderare, esențiale pentru atingerea obiectivelor de reciclare impuse de UE, întârzie să apară. Rata actuală a progresului nu este suficientă pentru a atinge țintele stabilite privind gestionarea deșeurilor. Cea stabilită pentru 2020 a fost ratată, existând perspective similare și pentru țintele aferente anului 2025.

Rata de depozitare a deșeurilor este de peste **60%**, determinată mai ales de gradul scăzut de colectare separată a deșeurilor. Astfel, obiectivul de reducere treptată a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare nu se va realiza.

Implementarea scăzută a colectării separate a deșeurilor reciclabile și biodegradabile duce, implicit, la depozitarea preponderentă a deșeurilor. Acest aspect, coroborat cu depozitarea în spații neconforme, generează un impact negativ semnificativ asupra aerului, apelor și solului, biodiversității și, în final, asupra sănătății populației. Nerealizarea colectării separate constituie principala cauză pentru neîndeplinirea țintelor propuse la nivel național.

Multe autorități ale administrației publice locale evită să adopte măsuri organizatorice pentru implementarea colectării separate, în așteptarea funcționării Sistemelor de Management Integrat al Deșeurilor.

În prezent, România nu are un sistem complet de trasabilitate a deșeurilor, iar datele necesare deciziilor strategice se obțin cu o întârziere foarte mare, precedate de prelucrări și validări ample. Acest lucru încetinește implementarea politicilor de mediu și creează riscuri majore în ceea ce privește întârzierea controlului la granițe și înlăturarea riscurilor asociate practicilor clandestine cu deșeuri.

România a transpus integral legislația europeană privind deșeurile, însă în unele situații au fost identificate întârzieri excesive atât în adoptarea cadrului legislativ necesar sferei de activitate, cât și în monitorizarea rezultatelor. Legislația națională aplicabilă domeniului deșeurilor este vastă și dificil de aplicat.

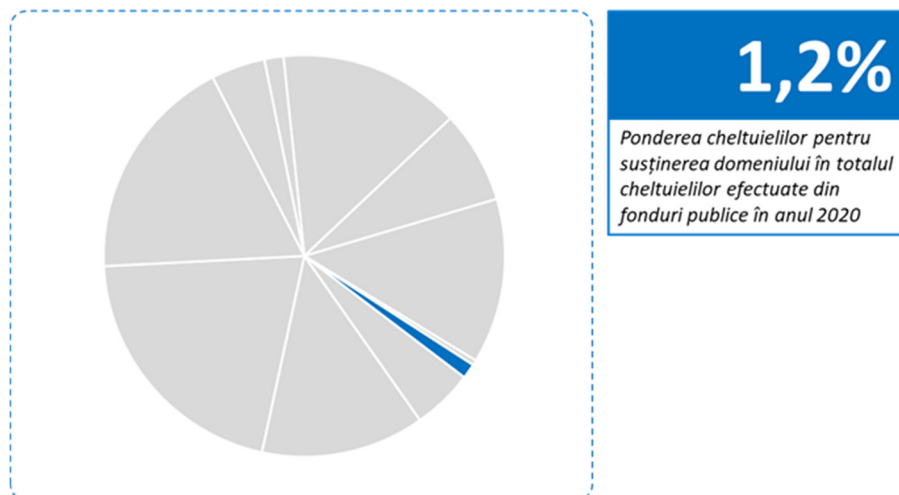
Actele normative care conțin prevederi specifice domeniului salubrității sunt prea puțin cunoscute și aplicate de către unitățile administrativ-teritoriale, în special de către autoritățile publice locale. De cele mai multe ori, acestea au percepția greșită, potrivit căreia, de la momentul delegării serviciului de salubritate, unitățile administrativ-teritoriale nu mai au nicio responsabilitate privind deșeurile din localitate.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor este autoritatea care are obligația preluării tuturor responsabilităților privind reglementarea, monitorizarea și controlul gestionării deșeurilor municipale. Cu toate acestea, instituția nu a realizat monitorizarea și raportarea anuală a îndeplinirii obiectivelor și a măsurilor cuprinse în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor. Monitorizarea gradului de realizare a obiectivelor a fost făcută doar la nivel de constatare a adoptării reglementărilor legale.

Deși a constatat nenumărate situații de încălcare a reglementărilor aplicabile cu privire la depozitarea necontrolată a deșeurilor, Garda Națională de Mediu nu a încadrat faptele constatate în conformitate cu gravitatea acestora și cu legislația incidentă. Entitatea s-a limitat în a aplica măsuri care nu descurajează practica nelegală de depozitare necontrolată a deșeurilor. Cu toate că activitățile de inspecție și control, precum și sancțiunile aplicate s-au intensificat, eficiența acestora a fost scăzută.

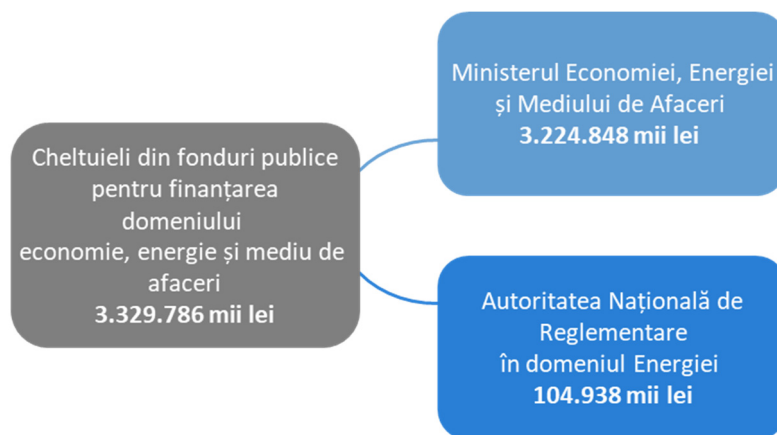
ECONOMIE, ENERGIE ȘI MEDIU DE AFACERI

În anul 2020, politica fiscal-bugetară a reprezentat un instrument important pentru stoparea efectelor negative ale crizei pandemice prin sprijinirea populației și a mediului de afaceri.

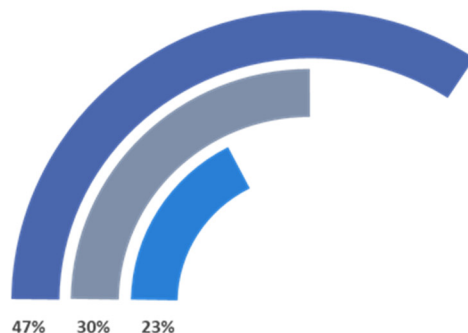
Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului²⁵ aplică Strategia și Programul de guvernare în domeniile economie, politici industriale, competitivitate, industria de apărare, resurse minerale neenergetice, dezvoltare durabilă, în domeniul energetic și al resurselor energetice, proprietate intelectuală, invenții și mărci, protecția consumatorilor, infrastructura calității și supravegherea pieței, domeniul întreprinderilor mici și mijlocii, mediului de afaceri, comerțului, antreprenoriatului și investițiilor străine și în domeniul turismului, în concordanță cu cerințele economiei de piață și pentru stimularea inițiativei operatorilor economici.

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei elaborează, aprobă și monitorizează aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și de protecție a consumatorilor.

²⁵ Prin HG nr. 315/2021, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a fost reorganizat și funcționează sub denumirea de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

Transferurile din bugetul de stat dețin o pondere de **38%** din totalul cheltuielilor Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.

620.561 mii lei

Transferuri pentru sprijinirea înființării de noi întreprinderi și susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

399.437 mii lei

Transferuri din sumele obținute din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru implementarea de măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau a subsectoarelor care sunt expuse unor riscuri semnificative de relocare a emisiilor de dioxid de carbon.

296.724 mii lei

Transferuri pentru Investiții ale agenților economici cu capital de stat

Sprijin financiar pentru beneficiarii a căror activitate a fost afectată de răspândirea virusului SARS-CoV-2 sau a căror activitate a fost interzisă prin ordonanțe militare pe perioada stării de urgență sau îngrădite pe perioada stării de alertă, acordat în baza OUG nr. 130/2020.

Ajutor de stat finanțat din fonduri publice naționale și/sau din fonduri externe pentru întreprinderile din domeniul turismului, alimentației publice și organizării de evenimente, a căror activitate a fost afectată în contextul pandemiei de COVID-19, acordat în baza OUG nr. 224/2020.

Programul Start-up Nation-România prin care se acordă de la bugetul de stat un ajutor de minimis unui număr maxim anual de 10.000 de beneficiari – întreprinderi mici și mijlocii în sensul Legii nr. 346/2004, în sumă maximă de 200 mii lei/beneficiar, reprezentând 100% din valoarea cheltuielilor eligibile, în baza OUG nr. 10/2017.

Programe pentru susținerea mediului de afaceri în contextul crizei provocate de Covid-19, derulate la nivelul Ministerului Economiei, Energiei și Antreprenoriatului

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

Fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2020 a avut la bază o programare/estimare supra-dimensionată și nerealistă a cheltuielilor.

- Au fost prevăzute și înscrise cheltuieli pentru articolele bugetare „Despăgubiri civile, construcții, reparații capitale aferente activelor fixe”, Programul *Schema de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice*, Programul *Sprijinirea înființării de noi întreprinderi și susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii*, ale căror valori au fost mai mari decât nevoile reale ale ministerului.

Până la sfârșitul anului 2020 au rămas neutilizate sume în cuantum de **4.051 mii lei**, acestea nefiind redistribuite și disponibilizate la bugetul de stat.

Ministerul a efectuat plăți necuvenite în sumă de **85 mii lei**, reprezentând drepturi de natură salarială acordate eronat, la un nivel superior față de cel stabilit prin lege.

Ministerul a efectuat plăți în sumă de **580 mii lei**, reprezentând ajutoare de minimis acordate unor operatori economici care nu îndeplineau condițiile și criteriile de eligibilitate privind beneficiarii Programului de participare la târguri și expoziții internaționale, misiuni economice și acțiuni de promovare a exportului în străinătate.

- Un operator economic a fost selectat să participe în anul 2020 la trei târguri internaționale care au avut ca tematică designul vestimentar, marochinărie și accesorii, în condițiile în care acesta nu îndeplinea condiția de eligibilitate referitoare la desfășurarea de activități economice în România, întrucât, la data depunerii dosarelor de înscriere, societatea era declarată inactivă.
- În cazul a doi operatori economici care au participat și în anul 2020 la misiuni economice și târguri internaționale nu a fost respectată regula cumulului ajutoarelor de minimis acordate, întrucât aceștia au beneficiat de ajutor de minimis peste plafonul legal de **200 mii euro**.

Ministerul a efectuat plăți în sumă de **503 mii lei**, reprezentând ajutoare de minimis acordate în cazul a trei operatori economici care nu îndeplineau condiția de eligibilitate referitoare la obținerea de rezultate pozitive/concrete privind eficiența participării la târguri și expoziții/misiuni economice, cu sprijin de la bugetul de stat.

- Operatorii economici care au beneficiat în anul 2020 de ajutor de minimis nu au făcut dovada obținerii unor rezultate pozitive ca urmare a participării la târguri/expoziții/misiuni internaționale organizate anterior în cadrul Programului de promovare a exportului, valoarea estimată a contractelor de export încheiate situându-se sub nivelul cifrei de afaceri și al veniturilor înregistrate în anii precedenți (2018 și 2019).

Ministerul nu a urmărit realizarea lucrărilor de închidere și ecologizare la obiectivele miniere aprobate la închidere prin hotărâri de guvern.

- Prin *Programele anuale de conservare, închidere, reconstrucție ecologică și activități postînchidere a minelor* au fost incluse obiective miniere nou aprobate la închidere prin hotărâri de guvern, în condițiile în care se aflau în derulare contracte de lucrări la obiective miniere aprobate la închidere, nefinalizate, sistate în diferite faze din lipsă de fonduri.

Din cele **556** de obiective miniere aprobate la închidere prin hotărâri de guvern, **214** obiective au fost finalizate, **91** de obiective sunt în curs de execuție în diferite faze, iar **251** de obiective nu au fost programate/executate²⁶.

La nivelul ministerului nu a fost finalizată inventarierea generală a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

- Situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței ministerului pentru exercițiul financiar al anului 2020.

Inspekția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat

În anul 2020, entitatea a achiziționat autovehicule fără respectarea prevederilor *Legii nr. 37/2018 privind promovarea transportului ecologic*, potrivit cărora achizițiile anuale de autovehicule făcute de autoritățile publice pentru deservirea parcului propriu trebuie să conțină, în proporție de cel puțin 20%, autoturisme acționate prin tehnologii verzi de tipul Electrice, Hybrid, Hybrid Plug-In și Hydrogen.

- Deși prin referatul de necesitate a fost aprobată inițial achiziția unui număr de **15** autovehicule de tip berlină prin accesarea *Programului de stimulare a înnoirii parcului auto național 2020-2024*, program prin intermediul căruia entitatea ar fi avut posibilitatea achiziționării de autovehicule acționate prin tehnologii verzi, achiziția a fost realizată fără accesarea acestui program.

Biroului Român de Metrologie Legală

Bugetul entității a fost prejudiciat cu suma de **149 mii lei**, reprezentând contravaloarea unor servicii de consultanță nerecepționate.

- Biroului Român de Metrologie Legală a încheiat un contract de prestări servicii cu o societate care a avut ca obiect *Servicii de consultanță privind identificarea și cuantificarea riscurilor în domeniul securității privind protecția datelor cu caracter personal*, în vederea elaborării unui Raport GAP privind evaluarea GDPR a entității și a unui Plan de acțiune pentru implementarea GDPR.

Entitatea a efectuat plata integrală a serviciilor de consultanță, deși Planul de acțiune nu a fost întocmit și remis și nici nu a fost întocmit procesul-verbal de recepție a prestației serviciilor.

---

²⁶ *Acordul privind Serviciile de asistență tehnică pentru consolidarea capacității de planificare și bugetare și sprijinirea introducerii bugetării pe criterii de performanță, livrabil nr. 6 Plan Strategic Instituțional 2019-2022 pentru Ministerul Economiei septembrie 2019 „Închiderea minelor nu reprezintă un obiectiv în sine, ci o necesitate izvorâtă din nerentabilitatea exploatarei resurselor minerale, ineficiența lor economică, din cauze care țineau în special de condițiile tehnice de acces la zăcământ și exploatarea sa din ce în ce mai dificilă, de uzura morală și fizică a utilajelor și echipamentelor folosite.”*

Institutul de Proiectări Chimice IPROCHIM SA

În perioada 2010-2020 au fost efectuate cheltuieli cu servicii de proiectare/elaborare documentații/verificări tehnice în sumă de **1.483 mii lei**, care nu au fost facturate și recuperate de la clienții pentru care au fost efectuate, fapt care a condus la nerealizarea de venituri.

Entitatea nu a dispus măsuri pentru recuperarea sumelor reprezentând despăgubiri stabilite de instanțele de judecată, pentru care au fost efectuate plăți în sumă de **62 mii lei**.

Deși, încă din anul 2017, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri i-a mandatat pe reprezentanții AGA pentru a vota declanșarea procedurii de selecție a membrilor în Consiliul de Administrație al Societății IPROCHIM SA, procesul de selecție nu a fost declanșat și finalizat, termenul maxim legal de 150 zile de la declanșare fiind depășit.

La data de 31.12.2020 nu exista un contract colectiv de muncă valabil pentru cei 47 de salariați, negocierea colectivă fiind obligatorie la nivelul unităților în care sunt încadrați cel puțin 21 de salariați, ultimul contract colectiv de muncă încheiat la nivelul entității fiind înregistrat la ITM București în anul 2010, pentru o perioadă de cinci ani.

Compania Națională a Uraniului SA

Pentru împrumutul acordat de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri cu titlu de ajutor de stat individual pentru salvarea Companiei Naționale a Uraniului SA în limita sumei de **62.000 mii lei**, entitatea nu a înregistrat, în mod distinct, în contabilitate datoriile și accesoriile aferente (dobânzi și penalități de întârziere), fapt care a condus la denaturarea situațiilor financiare.

Societatea de Conservare și Închidere a Minelor CONVERSMIN SA

În perioada 2018-2019, din fonduri publice au fost angajate cheltuieli cu servicii de consultanță specializată în valoare totală de **1.823 mii lei**, pentru elaborarea de aplicații de finanțare prin POIM 2014-2020 - Axa Prioritară 4, Obiectiv Specific 4.3 - Reducerea suprafețelor poluate istoric, în condițiile în care entitatea nu îndeplinea cerințele obligatorii de eligibilitate pentru obținerea de finanțare nerambursabilă.

- Întrucât, la data de 31.12.2019, Conversmin SA înregistra datorii în legătură cu bugetul asigurărilor sociale și bugetul statului în sumă de **1.173 mii lei**, iar terenurile unde trebuiau să fie derulate activitățile proiectului erau trecute în proprietatea statului și în administrarea Ministerului Economiei, entitatea nu îndeplinea cerințele de eligibilitate prevăzute în Ghidul solicitantului – „Condițiile specifice de accesare a fondurilor (condițiile de natură instituțională, legală și financiară)”, referitoare la *obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat și bugetului local* și nici „Condițiile privind proiectul (respectiv situația juridică a terenurilor)”, referitoare la dreptul de proprietate/concesiune/superficie/dreptul de administrare asupra imobilului (teren și/sau clădire) unde se face investiția.

În perioada 2012-2019, societatea Conversmin SA a acceptat la plată facturi în sumă de **918 mii lei** (fără TVA), emise în baza unui contract de asistență juridică, fără existența vizei de control financiar preventiv propriu, din care suma **490 mii lei** reprezenta onorariu pentru serviciile angajate fără aprobarea AGA.

Au fost efectuate plăți în sumă de **243 mii lei** pentru cheltuieli fără bază legală, reprezentând indemnizații brute lunare acordate secretarului Consiliului de Administrație și secretarilor comitetelor consultative ale Consiliului de Administrație al Conversmin SA.

Conversmin SA a efectuat plăți din fonduri de la bugetul de stat în sumă totală de **1.761 mii lei** (fără TVA) pentru cheltuieli fără bază legală, reprezentând contravaloarea unor servicii de exploatare și întreținere a stației de epurare-neutralizare ape de mină Aluniș Fața Mare-Valea Colbului, a unor servicii de exploatare și întreținere a stației de epurare Nistru 9 Mai-11 Iunie, Câmpurile și a unor servicii de exploatare și întreținere pentru tratarea, epurarea și neutralizarea apelor de mină la stația de epurare Toroioaga, județul Maramureș.

- Entitatea a acceptat la plată cheltuieli în sumă de **1.709 mii lei** (fără TVA) pentru transportul materialului (var), facturate în alte condiții decât cele stabilite în caietul de sarcini și oferta financiară și tehnică câștigătoare.

Entitatea a acceptat la plată cheltuieli în sumă de **52 mii lei** (fără TVA) care nu au fost prevăzute în contractul de prestări servicii încheiat cu o societate pentru nivelare nămol iaz Bozânta.

La nivelul entității au fost efectuate plăți fără bază legală în cuantum de **298.299 lei**, reprezentând suma cu care valoarea contractului de lucrări de închidere și ecologizare la mina Leșu Ursului-UP Tarnița, județul Suceava a fost majorată nejustificat.

- Valoarea contractului a fost majorată nejustificat cu contravaloarea unor lucrări suplimentare în sumă de **298 mii lei**, în condițiile în care acestea puteau fi suportate din valoarea contractului.

Societatea Avioane Craiova SA

La nivelul entității au fost efectuate plăți nelegale în sumă de **832 mii lei**, din care suma de **68 mii lei** pentru lucrări care nu au fost prevăzute în caietele de sarcini, suma de **716 mii lei** pentru manoperă inclusă nejustificat în situațiile de lucrări și suma de **48 mii lei** pentru ore funcționare utilaj.

Compania Națională Romarm SA

Nu au fost reflectate în situațiile financiare toate operațiunile rezultate din livrări de produse către un partener extern. Ulterior livrării, s-a constatat că produsele sunt neconforme, fiind efectuate alte livrări fără costuri suplimentare, prin care produsele rămase la cumpărător au fost înlocuite, dar nu au fost restituite producătorului. În acest mod, nu au fost evidențiate creanțe de recuperat în valoare de **1.835 mii lei** și nu a fost efectuată operațiunea de regularizare a avansului încasat cu produsele livrate, în sumă de **594 mii lei**.

La CN Romarm SA nu a fost organizată procedura de selecție și numire a membrilor Consiliului de Administrație și nici a directorului general, conform prevederilor *OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*. Aceași abatere a fost constatată și la nivelul filialei Uzina Mecanică Sadu SA, entitate aflată sub autoritatea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.

Entitatea nu a respectat prevederile *Legii nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, referitoare la alocarea și utilizarea sumelor de la bugetul de stat pentru plata drepturilor salariale, precum și cele necesare pentru achitarea contribuțiilor datorate de angajator salariaților din industria națională de apărare, care nu desfășoară activități de bază din lipsă de comenzi sau contracte.

Fondurile alocate de la bugetul de stat prin Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri nu au fost utilizate în scopul în care au fost aprobate, respectiv pentru achitarea contribuțiilor datorate de angajator la bugetul asigurărilor sociale de stat și la bugetul asigurărilor sociale de sănătate, în sumă estimată de **4.915 mii lei**, fapt constatat în cazul filialelor: Uzina Mecanică București SA (**533 mii lei**), Uzina Mecanică Plopeni SA (**473 mii lei**) și Societatea Carfil SA (**3.909 mii lei**).

Filiala Uzina Mecanică Plopeni SA

SC Uzina Mecanică Plopeni SA nu a calculat, nu a înregistrat în evidența contabilă, nu a facturat și nu a încasat de la unele societăți cu capital privat suma totală de **129 mii lei**, reprezentând penalități de întârziere pentru neachitarea, în termenul contractual, a contravalorii energiei electrice.

Entitatea nu a recuperat creanțe în valoare de **262 mii lei**, din care: creanțe în sumă de **243 mii lei** neîncasate de la societăți debitoare care au dispărut ca subiect de drept, urmare radierii din evidențele Registrului comerțului, creanțe în sumă de **19 mii lei** neîncasate de la un client pentru care, deși a fost obținut în instanță un titlu executoriu, nu a fost executat în termenul legal de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.

Filiala Uzina Mecanică SA București

Au fost efectuate cheltuieli în proporție mai mare decât cea a încasării veniturilor, mai mult cu **6.058 mii lei** decât nivelul maxim admis în anul 2018 și mai mult cu **11.644 mii lei** decât nivelul maxim admis în anul 2019, contrar prevederilor legale în vigoare privind disciplina financiară.

Unele creanțe cuvenite societății, în valoare de **96 mii lei**, care reprezintă prestații efectuate, nu au fost urmărite și încasate în termenul legal de prescripție.

Filiala Uzina Mecanică Sadu SA

La nivelul entității nu au fost înregistrate în evidența contabilă venituri în valoare de **2.231 mii lei**, reprezentând produse livrate unei societăți prin mandatarul CN Romarm SA.

Entitatea nu a înregistrat în contabilitate penalități în sumă de **211 mii lei**, datorate de un debitor ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale, deși a fost obținută o hotărâre judecătorească în acest sens.

Entitatea nu a efectuat ajustarea bazei de impozitare a unei creanțe în sumă de **50 mii lei**, pentru care instanța de judecată a dispus închiderea procedurii falimentului și radierea acesteia.

Filiala Fabrica de Arme SA Cugir

Entitatea nu a calculat, înregistrat și nu a urmărit spre încasare, conform prevederilor contractuale, penalități de întârziere în sumă de **1.164 mii lei**, datorate entității de către titularul unui contract de închiriere, ca urmare a neachitării contravalorii obligațiilor de plată la termenele prevăzute în contract.

Filiala Metrom SA

Entitatea nu a stabilit, nu a evidențiat în contabilitate și nu a urmărit încasarea penalităților de întârziere pentru neplata la termen a chiriei în valoare de **47 mii lei**.

Societatea Națională Nuclearelectrica SA

Entitatea a efectuat cheltuieli nejustificate în sumă de **201 mii lei**, generate de participarea unui salariat la un program MBA, pentru care acesta nu a prezentat o diplomă prin care să facă dovada absolvirii.

- În timpul misiunii de audit, societatea a încheiat o convenție cu salariatul, potrivit căreia, în situația în care nu va prezenta documentul de absolvire a cursului, acesta se obligă să suporte toate cheltuielile efectuate de companie.

În perioada 2018-2020, entitatea a acordat sponsorizări în sumă de **20.761 mii lei**, din care pentru suma de **123 mii lei** nu a fost urmărită respectarea prevederilor contractuale privind justificarea sumelor acordate beneficiarilor de sponsorizare prin documente care să certifice utilizarea sumelor în scopul pentru care au fost acordate.

Au fost acordate sponsorizări în sumă de **76 mii lei** către beneficiari persoane juridice fără scop lucrativ, în condițiile în care, la data încheierii contractului, beneficiarii sponsorizărilor nu erau înscriși în Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale.

- Conform prevederilor *Legii nr. 30/2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare*, în cazul sponsorizărilor efectuate către entități persoane juridice fără scop lucrativ, inclusiv unități de cult, sumele aferente acestora se scad din impozitul pe profit datorat, în limitele prevăzute de lege, doar dacă beneficiarul sponsorizării este înscris, la data încheierii contractului, în Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale.

În timpul misiunii de audit a fost regularizată și achitată la bugetul de stat suma de **76 mii lei**, reprezentând suma dedusă inițial din impozitul pe profit datorat pentru anul 2020, aferentă sponsorizării.

Entitatea nu a întreprins măsuri pentru recuperarea cheltuielilor în sumă de **245 mii lei**, reprezentând despăgubiri și cheltuieli de judecată, la care se adaugă contribuții sociale individuale, impozit pe venit și contribuția asiguratorie pentru muncă datorate de societate, stabilite de instanțele de judecată, ca urmare a desfacerii disciplinare a contractului individual de muncă în cazul unui salariat.

Sucursala Cernavodă

Entitatea a efectuat plăți în sumă totală de **1.124 mii lei** (fără TVA) pentru servicii neefectuate, constând în colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor menajere.

Entitatea nu a facturat în totalitate penalitățile de întârziere calculate pentru neîndeplinirea prevederilor contractelor încheiate cu furnizorii de bunuri/servicii/lucrări și nu a înregistrat în evidența contabilă veniturile din penalități în sumă totală de **256 mii lei**.

- În timpul misiunii de audit s-au întocmit facturi pentru penalitățile calculate, acestea fiind înregistrate în conturile de venituri corespunzătoare.

Societatea Romaero SA

Capitalul social al societății nu a fost majorat cu suma de 19.525 mii lei, primită de la bugetul de stat și utilizată pentru achiziția de echipamente cuprinse în Programele de investiții pe anii 2019-2020, echipamente care au fost puse în funcțiune. În acest fel, nu a fost actualizată cota de participare a Statului român la capitalul social al Romaero SA, au fost diminuate drepturile de vot în Adunarea generală a acționarilor, precum și dividendele convenite statului.

Entitatea nu a întreprins măsuri de recuperare a despăgubirilor stabilite de instanțele de judecată, pentru care au fost efectuate plăți în sumă de **223 mii lei** reprezentând despăgubiri egale cu drepturi salariale neacordate, tichete de masă și tichete cadou, daune morale, majorări/penalizări și cheltuieli de judecată.

S-a efectuat achiziția unor produse în valoare de **73 mii lei** în condițiile în care entitatea înregistra datorii, plățile restante fiind depășite cu **385 mii lei** față de nivelul aprobat în bugetul de venituri și cheltuieli (**5.771 mii lei**).

Entitatea nu a întreprins măsuri pentru recuperarea sumei de **77 mii euro**, reprezentând cheltuielile de parcare a unei aeronave, stabilită de instanța de judecată, pentru care dreptul de recuperare s-a prescris, fiind totodată efectuate cheltuieli în sumă de **65 mii lei** pentru recondiționarea aceleiași aeronave.

- În timpul misiunii de audit, Romaero SA a înaintat către Judecătoria Sectorului 1, Cererea de chemare în judecată împotriva proprietarului aeronavei.

Procedura de selecție a membrilor Consiliului de administrație nu a fost realizată nici până la data de 31.12.2020, termenul legal de finalizare a procedurii fiind depășit cu peste patru ani.

Au fost achiziționate de aproape doi ani utilaje care nu au fost utilizate în scopul pentru care au fost achiziționate din cauza lipsei de autorizări de fabricație pentru întreținerea aeronavelor militare.

Audit de
conformitate

Verificarea modului de gestionare și utilizare a mijloacelor materiale și bănești, precum și asigurarea integrității patrimoniului public și privat al statului

Agenția Națională pentru Resurse Minerale

La data de 31.12.2020, la nivelul agenției exista un număr de 477 de licențe de exploatare minieră negociate și semnate de agenție cu titularii licențelor care nu erau intrate în vigoare, ca urmare a faptului că acestea nu au fost aprobate prin Hotărâre a Guvernului. Fiind inițiate proceduri de aprobare doar pentru un număr de 26 de licențe, s-a ajuns în situația în care exploatarea zăcămintelor concesionate care au făcut obiectul acestor licențe se va finaliza fără ca acestea să fi intrat în vigoare.

Deși titularii acordurilor petroliere nu au realizat la termen lucrările prevăzute în programul minim stabilit prin Acordul petrolier, agenția nu a întreprins măsuri de recuperare a sumelor în valoare de **1.600 mii lei, 16.450 mii USD și 14.850 mii euro**, reprezentând contravaloarea lucrărilor neexecutate și a sumei de **826 mii dolari SUA** din Programul specific de pregătire profesională și transfer de tehnologie rămasă necheltuită.

În cazul a două acorduri de concesiune pentru explorare și exploatare petrolieră nu s-a urmărit constituirea garanțiilor pentru lucrările incluse în programul minim de lucrări, în sumă de **7.152 mii lei**. Neurmărirea și neconstituirea garanțiilor conduce la situația în care entitatea să nu își poată recupera eventualele prejudicii rezultate din neexecutarea lucrărilor obligatorii în cazul rezilierii/renunțării din motive imputabile titularului, ori în alte cazuri prevăzute de lege (spre exemplu, intrarea în faliment).

Referitor la garanțiile financiare pentru refacerea mediului afectat de activitățile miniere, s-au constatat următoarele aspecte:

- evidența acestor garanții constituite nu a fost organizată pe fiecare licență/permis;
- pentru nicio licență/permis minier nu a fost evidențiată cota de **10%** din valoarea lucrărilor de refacere a mediului, conform programului de monitorizare a factorilor de mediu postînchidere;
- garanțiile financiare nu au fost actualizate anual cu indicii de inflație, valoarea acestora fiind la nivelul celor constituite începând cu anul 1999;
- garanțiile financiare de mediu au fost depuse, în perioada 2017-2019, într-un cont bancar nepurtător de dobândă la vedere.

ANRM nu a reactualizat cu indicii de inflație taxele miniere datorate de către titularii licențelor miniere pentru activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale, ultima reactualizare a valorii taxelor pe activitatea minieră fiind aprobată prin *HG nr. 129/2019 privind reactualizarea valorii taxelor pentru activitățile miniere, prevăzute de Legea minelor nr. 85/2003, pe baza valorii indicelui de inflație pentru luna decembrie 2018*.

- Valoarea abaterii pentru eșantionul verificat este de **1.412 mii lei**. Abaterea este cauzată de parcurgerea greoaie a circuitului de avizare a propunerilor privind actul normativ de actualizare anuală a taxei miniere, consecința fiind diminuarea veniturilor bugetului de stat.

Stabilirea și plata taxei pe activitatea minieră s-a efectuat prin calcularea acesteia pentru suprafața din licența de exploatare (1,302 km²), în condițiile în care au fost desfășurate activități de explorare în baza unei licențe de explorare pe o suprafață de 14,75 km², fiind constatate diferențe în valoare de **245 mii lei** în cazul a trei licențe și având ca rezultat diminuarea veniturilor bugetului de stat.

ANRM a acordat permise de exploatare fără obținerea acordului titularului de licență pentru exploatarea resurselor în același perimetru de către un alt operator, precum și într-un perimetru care se afla în zona de protecție hidrogeologică.

Exploatarea unor cantități suplimentare, 448.509 mc de pietriș, față de cele prevăzute în permisul de exploatare, 136.500 mc de pietriș, s-a făcut fără aprobarea ANRM.

- Abaterea a avut drept consecință diminuarea veniturilor cuvenite bugetului de stat prin neachitarea redevenței miniere datorate în valoare de **1.027 mii lei**.

ANRM nu a verificat nici cantitățile de nisip și pietriș exploatare din albiile majore și terasele râurilor, sub nivelul hidrostatic, și nici pe cele exploatare din albiile minore ale râurilor și din cuvetele lacurilor, raportate și luate în calculul redevenței miniere, comparativ cu cele raportate la Administrația Națională Apele Române.

- Au fost constatate situații de titulari de permise/licențe de exploatare care, în perioada 2017-2020, nu au raportat la ANRM cantitatea de 440.353,23 mc de nisip și pietriș, pentru care nu a fost calculată și virată la bugetul statului redevența minieră în sumă estimată de **1.011 mii lei**.

Nivelul redevenței miniere datorate de titularii de licențe miniere nu a fost actualizat în condițiile legii în cazul tuturor operatorilor, fiind constatat un număr de 36 de licențe miniere pentru care nu au fost încheiate acte adiționale de actualizare a redevenței miniere în termenul legal.

- Ca urmare a acestui fapt, nu a fost calculată și plătită la bugetul de stat redevența minieră la nivelul prevăzut de lege, fiind estimate diferențe în sumă de **16.225 mii lei**, cuvenite bugetului de stat.

ANRM trebuia să stabilească, pe baza unei metodologii, cota procentuală care urma să fie aplicată la valoarea veniturilor obținute de operatorii economici, metodologie care să permită titularilor de acorduri petroliere calcularea redevenței petroliere datorate bugetului de stat și achitarea acesteia.

- În cazul titularilor de licențe/permise miniere care nu au calculat și achitat la bugetul de stat taxele și redevențele miniere în condițiile legii, compartimentele de inspecție teritorială din cadrul ANRM nu au procedat la constatarea contravențiilor, aplicarea sancțiunilor prevăzute de lege și anularea permiselor/licențelor, după caz.

În conformitate cu prevederile legale, titularii de acorduri petroliere care efectuează operațiuni petroliere de transport prin sisteme de transport, altele decât Sistemul național de transport al petrolului, și prin terminalele petroliere, altele decât cele aflate în proprietatea publică a statului, datorează Statului român redevență petrolieră pentru efectuarea unor astfel de operațiuni.

Din totalul dobânzii încasate în anul 2020, aferentă garanțiilor financiare de mediu în valoare de **232 mii lei**, ANRM a virat la bugetul de stat suma de **21 mii lei** (aferentă lunii decembrie 2020), rămânând nevirată o diferență în valoare de **211 mii lei**. Conform prevederilor legale, disponibilitățile în lei și în valută ale instituțiilor publice se virează integral la bugetul de stat.

- În timpul misiunii de audit, dobânda datorată la 31.12.2020, în sumă de **211 mii lei**, a fost virată la bugetul de stat.

Audit de
conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Compania Națională „Loteria Română” SA

În contextul în care activitatea specifică CNLR SA a fost suspendată temporar ca urmare a instituirii prin prevederi legale a stării de urgență și a stării de alertă la nivel național, cifra de afaceri a CNLR SA în anul 2020 a scăzut cu **39,11%** față de anul 2019.

La nivelul companiei nu au fost implementate prevederile cu privire la recrutarea administratorilor/directorilor companiei și monitorizarea performanței acestora prin indicatorii de performanță stabiliți în *OUG nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă*, cu modificările și completările ulterioare.

Compania deține bunuri de artă cu o valoare de inventar de **293 mii lei** care nu sunt înscrise în patrimoniul cultural național mobil, fiind inventariate doar ca mijloace fixe.

În anul 2020, compania a efectuat plăți suplimentare în valoare de **92 mii lei**, ca urmare a depășirii duratei maxime legale a timpului de muncă de 48 de ore pe săptămână.

În perioada 2019-2020 au fost efectuate plăți în valoare de **31 mii lei**, fără respectarea prevederilor legale cu privire la încadrarea în perioadele de efectuare a concediului de odihnă legal anual, respectiv într-o perioadă de 18 luni începând cu anul următor celui în care s-a născut dreptul la acest concediu.

TRANSPORTURI, INFRASTRUCTURĂ ȘI COMUNICAȚII

Infrastructura de transport a României rămâne într-o stare precară. Dezvoltarea lentă a rețelei rutiere este legată de capacitatea instituțională redusă, cuplată cu presiunea politică ridicată.²⁷

Starea generală a infrastructurii rutiere rămâne necorespunzătoare. Infrastructura nu ține pasul cu cererea de trafic generată de o economie în expansiune, deși UE a pus la dispoziție fonduri considerabile. Rețeaua rutieră este una dintre cele mai puțin dezvoltate din UE. Cu doar 38 km la 1 milion de locuitori, România are de departe cea mai scăzută densitate de autostrăzi din UE. De asemenea, nici calitatea infrastructurii rutiere nu este foarte bună, România având cea mai mare rată a deceselor cauzate de accidente rutiere din UE. Infrastructura subdezvoltată afectează termenele de livrare și siguranța rutieră și are un impact negativ asupra competitivității țării.

Rețelele de transport sunt în continuare printre cele mai puțin dezvoltate din UE și nu abordează obstacolele geografice din calea traficului, cum ar fi Munții Carpați și traversarea Dunării, pentru a ajunge în Bulgaria.

România este slab conectată la principalele coridoare de transport ale UE. Calitatea scăzută a infrastructurii de transport afectează timpul de transport și limitează mobilitatea forței de muncă, generând costuri suplimentare pentru întreprinderi.

Rețeaua de transport deficitară afectează conectivitatea și competitivitatea României. Regiunile din Ro-

mânia sunt slab interconectate, mai ales regiunea Nord-Est. Tronsoanele din România ale coridoarelor centrale TEN-T, Rin-Dunăre și Orient-Estul Mării Mediterane nu sunt încă finalizate.

Elementele lipsă (autostrada Sibiu-Pitești și conexiunile feroviare Brașov-Predeal și Timișoara-Craiova-Cala-fat) reprezintă obstacole semnificative în calea mobilității regionale, interregionale și transfrontaliere.

Investițiile în navigația fluvială și în transportul multi-modal au fost modeste și nu valorifică întregul potențial al conexiunilor geografice și economice ale țării.

Infrastructura rutieră și feroviară necorespunzătoare afectează eficacitatea întreprinderilor în ceea ce privește transportul transfrontalier al bunurilor și serviciilor, limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile regionale.

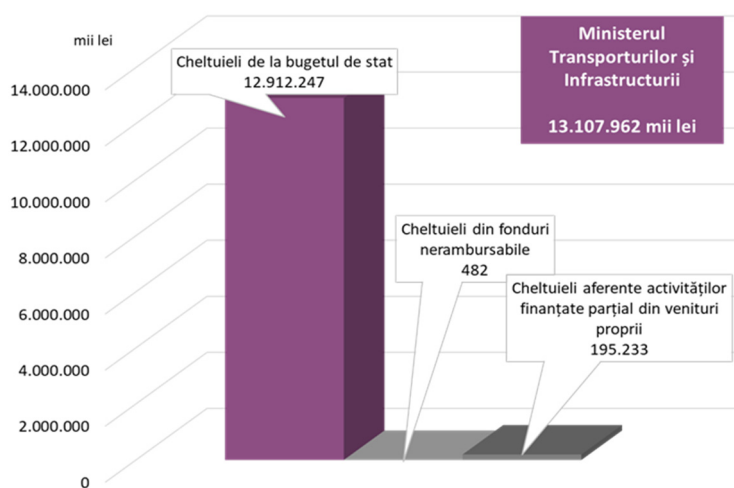
Reformarea sectorului feroviar a rămas în urmă. Nivelul foarte redus al investițiilor în întreținere a redus viteza de rulare a trenurilor și a afectat termenele de livrare a mărfurilor prin intermediul transportului feroviar. Căile ferate modernizate, proiectate pentru viteze de 160 km/h, nu sunt utilizate la capacitatea lor maximă. Sistemul european de management al traficului feroviar nu funcționează peste tot în rețeaua feroviară principală, afectând siguranța, fiabilitatea, capacitatea traficului și accesibilitatea.

Sursa: Raportul de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, Semestrul european 2019: evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește reformele structurale, prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, precum și rezultatele bilanțurilor aprofundate efectuate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia Europeană, 2019

²⁷Strategia de țară a României 2020-2025, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

Ministerului Transporturilor și Infrastructurii asigură aplicarea la nivel național a politicilor Guvernului în domeniul transporturilor și infrastructurii de transport și are atribuții și în domeniul comunicațiilor electronice și serviciilor poștale.

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Ministerul nu a inițiat și nu a supus spre adoptare acte normative de modificare a Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, bunuri asupra cărora instituțiile publice din subordinea ministerului, respectiv Aeroclubul României, deține un drept de administrare.

- Din evidența financiar-contabilă au fost constatate diferențe în sumă de **175.477 mii lei**, între sumele înregistrate în situațiile financiare întocmite de Aeroclubul României și sumele înscrise în *Inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului*.

Ministerul a achitat penalități de întârziere în valoare de **3.075 mii lei**, ca urmare a nealocării fondurilor necesare pentru plata la scadență a unor facturi de investiții.

- Penalitățile au fost datorate pentru facturi emise de SC Astra Vagoane Călători SA în perioada 2010-2013, în baza unor contracte încheiate cu Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR CĂLĂTORI” - SA. Așa cum a constatat instanța de judecată, întârzierea la plată a facturilor și calculul penalităților contractuale s-au datorat culpei Ministerului Transporturilor, în calitate sa de ordonator principal de credite. Plata cu întârziere a facturilor a generat calculul penalităților contractuale și suportarea nejustificată a acestora din bugetul de stat, prin bugetul ministerului.

Agenția Română de Salvare a Vieții Omenești pe Mare Constanța (ARSVOM)

Agenția nu a actualizat Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al statului.

- Au fost identificate imobile înregistrate la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Constanța cu mențiunea „*intabulare drept proprietate dobândit prin construire*” – ARSVOM, în condițiile în care aceste imobile au fost edificate din fonduri publice, respectiv subvenții de la bugetul statului acordate de către Ministerul Transporturilor, pe terenul aflat în proprietatea publică a statului.
- Imobilul *Clădire administrativă* a fost transferat din proprietatea publică a statului în proprietatea privată a statului. Acesta a fost transmis cu titlu gratuit în proprietatea ARSVOM, dar nu se regăsește în evidența contabilă a agenției.

În perioada septembrie-noiembrie 2020, ARSVOM a încheiat angajamente legale în sumă totală de **101.757 mii lei** pentru achiziționarea a patru nave specializate, fiind depășită valoarea creditelor de angajament în sumă de **81.509 mii lei**, aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli până la finele anului 2020.

- Entitatea nu a urmărit existența creditelor de angajament necesare și suficiente în vederea încheierii celor patru contracte de furnizare nave, cu atât mai mult cu cât atribuirea contractelor s-a efectuat după rectificarea bugetară.
- ARSVOM nu a procedat la obținerea avizului Consiliului de Conducere cu privire la introducerea a patru noi obiective de investiții în Lista de investiții actualizată, respectiv achiziția a patru nave (respectiv trei nave SAR și o navă specializată de depoluare intervenții în ape de mică adâncime), în valoare estimată de **102.000 mii lei**.
- Din cauza managementului defectuos al ARSVOM, achiziția publică a celor patru nave s-a realizat fără respectarea principiilor și regulilor bugetare, a principiilor ce guvernează achizițiile publice, dar mai ales fără asigurarea unei bune transparențe și crearea condițiilor unei mai largi concurențe. Prin estimarea și plata unor sume care nu reflectau valoarea de piață la momentul atribuirii contractului de achiziție publică, ARSVOM a utilizat nelegal fonduri publice pentru achiziția navelor, ceea ce a condus la păgubirea bugetului entității publice și a bugetului de stat.
- ARSVOM nu a întocmit o notă de estimare a valorii contractului de furnizare a navelor pentru a explica modalitatea de cercetare și analiză a pieței.
- ARSVOM nu a solicitat alte oferte de la șantiere navale din Europa, inclusiv România, restrângând astfel concurența.

La nivelul ARSVOM au fost efectuate plăți fără documente justificative în sumă totală de **75.036 mii lei**, din care suma de **64.473 mii lei** reprezintă plăți efectuate în baza contractelor încheiate de ARSVOM pentru furnizarea celor patru nave, iar suma de **10.563 mii lei** reprezintă plăți în baza unui contract de furnizare care a avut ca obiect achiziția unei nave specializate de depoluare.

- În baza celor patru contracte de furnizare nave, ARSVOM a achitat suma totală de **64.473 mii lei** (din care suma de **50.879 mii lei** reprezintă contravaloarea materialelor și echipamentelor de construcție, iar suma de **13.595 mii lei**, contravaloarea construcției chilei) fără a realiza recepția materialelor și echipamentelor facturate de furnizor, fără a deține documente justificative din care să rezulte că au fost achiziționate toate materialele și echipamentele facturate de societate și fără a asigura recepția privind construcția chilei, conform prevederilor contractuale.

S-a constatat existența unui prejudiciu în sumă de **21.867 mii lei**, reprezentând diferența dintre valoarea celor patru contracte în sumă de **25.950 mii lei** încheiate de ARSVOM pentru a justifica livrarea de echipamente și sisteme de navigație și suma de **4.083 mii lei** reprezentând valoarea echipamentelor radio, navigație și comunicație.

Bugetul ARSVOM a fost prejudiciat cu suma de **327 mii lei** inclusiv TVA, reprezentând contravaloarea serviciilor de reparații pentru care nu există documente din care să rezulte că reparația s-a realizat.

ARSVOM a efectuat plăți nelegale în sumă de **16.651 mii lei**, inclusiv TVA, pentru lucrări facturate, dar nejustificate până la sfârșitul anului 2019, din care suma de **3.233 mii lei** nu a fost justificată până la data efectuării misiunii de audit.

- Suma de **758 mii lei** reprezintă dobânzi și penalități de întârziere aferente perioadei în care furnizorul a dispus de suma de **16.651 mii lei**, ca avans acordat cu încălcarea cadrului legal (prin depășirea cu mult a tranșei de 30%) și, mai mult, a cărei utilizare nu a fost justificată pe bază de documente certe de achiziție și plată în procesul de construcție a navei, astfel cum se prevede în contractul încheiat.

În condițiile în care durata contractului a fost prelungită prin acte adiționale succesive în perioada aprilie 2020-martie 2021, iar plățile aferente anului 2019 nu au fost justificate până la data de 31.12.2019 pe bază de documente certe, în anul 2020 au fost efectuate plăți în avans către furnizor în valoare totală de **10.563 mii lei**, reprezentând ultimele două tranșe de plată aferente contractului, respectiv de câte 10% din valoarea acestuia.

- Aceste sume s-au plătit cu încălcarea prevederilor contractuale, fără a avea la bază documente justificative, și a prevederilor legale referitoare la plafonul maximal de acordare a avansurilor de către instituțiile publice, fapt pentru care s-a procedat la calculul de dobânzi și penalități de întârziere, rezultând penalități de întârziere în sarcina furnizorului în sumă de **492 mii lei**.

Astfel, suma totală de **1.250 mii lei** reprezintă dobânzi și penalități aferente plăților nelegale efectuate cu încălcarea clauzelor contractului de furnizare a unei nave specializate de depoluare și a prevederilor legale în materie.

Au fost efectuate plăți nelegale în sumă de **99 mii lei**, din care suma de **71 mii lei** reprezintă contravaloarea unor servicii privind actualizarea procedurilor operaționale existente la nivelul ARSVOM, iar suma de **28 mii lei** reprezintă contravaloarea unor servicii de evaluare, elaborare și actualizare a fișelor de post.

În cadrul unui contract de prestări servicii privind organizarea, acreditarea și coordonarea cabinetului medical, ARSVOM a efectuat plăți nelegale în sumă de **32 mii lei** pentru servicii facturate care, în fapt, nu au fost prestate, obiectivul general al contractului nefiind îndeplinit.

Bugetul ARSVOM a fost prejudiciat cu suma totală de **743 mii lei**, din care:

- Suma de **718 mii lei** reprezintă valoarea totală brută a sporului de condiții grele acordat eronat în anul 2020 unui număr de 156 de salariați, personal navigant, care nu au întrunit condițiile pentru acordarea acestuia;
- Suma de **25 mii lei** reprezintă contravaloarea serviciilor de închiriere și refacturare utilități, care au fost plătite de două ori către doi operatori diferiți, pentru aceleași zile de staționare în cheu.

Bugetul ARSVOM a fost prejudiciat cu suma de **55 mii lei**, reprezentând cheltuieli cu primele de asigurare plătite nelegal de ARSVOM pentru angajați unei societăți private de asigurare.

Spitalul Clinic Căi Ferate nr. 2 București

Entitatea nu a virat în perioada 2019-2020 cota de 50% din chirie convenită bugetului de stat din veniturile încasate de entitate în cuantum de **1.354 mii lei**, la care se adaugă accesoriile pentru plata cu întârziere a acestora, provenite din închirierea bunurilor proprietate publică a statului aflate în administrarea spitalului.

Spitalul Clinic Căi Ferate nr. 2 București nu a calculat și nu a înregistrat în evidența financiar-contabilă penalități contractuale în sumă de **214 mii lei**, aferente anului 2020, pentru neachitarea la scadență de către chiriaș a contravalorii facturilor reprezentând chiria lunară pentru spațiul administrat de către spital și închiriat.

La nivelul Spitalului Clinic Căi Ferate nr. 2 București, fondurile publice au fost utilizate ineficient prin efectuarea, în perioada 2002-2011, a unor cheltuieli pentru studii de fezabilitate, proiecte, documentații tehnice și lucrări de investiții, în valoare de **20.347 mii lei**, care, până la data efectuării auditului, nu s-au concretizat în execuția unor lucrări sau, după caz, în active fixe recepționate și înregistrate conform prevederilor legale.

Audit de conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Regia Autonomă „Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian – ROMATSA” RA

ROMATSA nu a respectat condițiile prevăzute de legislația referitoare la governanța corporativă privind remunerația persoanelor din structurile de conducere ale întreprinderilor publice.

- Ca urmare a monitorizării ineficiente și a nedisponerii măsurilor legale privind inițierea/declanșarea procedurilor de selecție în concordanță cu dispozițiile *OUG nr. 109/20011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice*, conducerea regiei a fost asigurată preponderent de administratori și directori generali numiți provizoriu. Nu au fost respectate termenele legale privind inițierea/declanșarea procedurilor de selecție la întreprinderile publice aflate sub autoritatea ministerului și nu a fost întocmită și publicată, pentru toate întreprinderile publice monitorizate, scrisoarea de așteptări necesară în cadrul procedurii de selecție, cuprinzând performanțele așteptate de la organele de administrare și conducere și politica acționariatului privind administrarea și conducerea societăților.

Acest aspect a condus la efectuarea fără temei legal a cheltuielilor cu componenta variabilă a remunerației directorului general acordată pentru perioada 2019-2020, în sumă totală brută de **767 mii lei**. Entitatea a contestat măsura de recuperare a prejudiciului. Comisia de soluționare a contestațiilor din cadrul Curții de Conturi a României a respins contestația, iar entitatea a atacat măsura în instanță.

Compania Națională „POȘTA ROMÂNĂ” SA

În perioada 2019-2020 au fost efectuate plăți în valoare totală de **1.108 mii lei** pentru punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești definitive în urma anulării în instanță a trei decizii de concediere, din care suma de **744 mii lei** reprezintă prejudicii suportate din bugetul entității, după cum urmează:

- Nivelul salariilor compensatorii achitate cu ocazia concedierilor în cazul a două decizii civile a fost depășit cu suma de **315 mii lei**.
- Au fost achitate despăgubiri în sumă de **429 mii lei** în situația în care atribuțiile unui post desființat au fost preluate prin redenumirea postului, fără ca acesta să fie eliminat din organigramă.

În cazul persoanelor reintegrate pe funcțiile care au fost desființate, salariile plătite acestora după reintegrare reprezintă cheltuieli neeconomice în valoare de **391 mii lei**, întrucât Planul de redresare a activității companiei nu a condus la realizarea scopului acestuia.

Au fost efectuate cheltuieli neeconomice ca urmare a lipsei de transparență în stabilirea drepturilor salariale și a inexistenței unor criterii de performanță bine definite. Pentru unele categorii de personal, inclusiv funcții de conducere la nivel de sucursale, plata salariilor s-a făcut la nivelul administrației centrale, în condițiile în care activitatea se desfășoară la nivel regional. Prin negociere individuală au fost constatate cazuri în care salariile stabilite au depășit nivelul remunerației directorului general.

- Din eșantionul verificat a rezultat că valoarea cheltuielilor cu salariile personalului din administrația centrală a fost cu **121 mii lei** peste nivelul grilei de salarizare.

Execuția obiectivelor de investiții prevăzute în anii 2019-2020 a înregistrat un grad scăzut de realizare, fiind de doar **16,8%** în anul 2019 și de **26,7%** în anul 2020.

- Spre exemplu, pentru obiectivul de investiții reprezentat de construcția centrului de tranzit automatizat de sortare București Nord (Centrul de tranzit Otopeni) au fost prevăzute sume în buget, având ca sursă de finanțare credite externe, însă gradul de realizare a fost zero.

Salariați din cadrul companiei, având diverse funcții administrative, au fost desemnați să efectueze activități sindicale, deși acest drept legal este stabilit doar pentru membri aleși în organele executive de conducere ale sindicatului.

- În perioada auditată, pentru eșantionul verificat, entitatea a efectuat cheltuieli neeconomice, în cuantum de **584 mii lei**, reprezentând salariile personalului care a desfășurat activități sindicale în timpul programului de lucru, deși acest drept a fost stipulat în *Legea dialogului social nr. 62/2011* doar pentru membri aleși în organele executive de conducere ale sindicatului.

Audit de conformitate

Controlul încheierii și administrării contractelor

Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” SA

Desființarea formală a posturilor deținute de unii angajați a condus la plata nejustificată a sumei de **696 mii lei**, reprezentând despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariații de la data concedierii până la reintegrarea efectivă, ca urmare a anulării în instanța de judecată a deciziilor de concediere a salariaților.

Audit de conformitate

Controlul modului de emitere, gestionare și control al autorizațiilor speciale de transport și de aplicare a tarifelor suplimentare de acces la rețeaua de drumuri de interes național, al încheierii și administrării contractelor

Direcția Regională de Drumuri și Poduri Craiova

La nivelul DRDP Craiova nu au fost respectate în totalitate prevederile legale referitoare la angajarea cheltuielilor pentru dezvoltarea, modernizarea și întreținerea infrastructurii rutiere, pentru atribuirea contractului de achiziție publică, fapt ce a condus la efectuarea de plăți fără justificare legală, în sumă totală de **3.968 mii lei**, pentru lucrări neexecutate în realitate, din care:

- suma de **826 mii lei** pentru lucrări neexecutate în realitate pentru „Proiectare asistență tehnică și execuție lucrări la obiectivul calamitat pod DN 67 km 142+159 peste râul Cerna”;
- suma de **2.025 mii lei** pentru lucrări neefectuate în realitate pentru „Proiectare asistență tehnică și execuție lucrări la obiectivul calamitat pod DN 65C km 91 + 676 peste râul Luncavăț”;
- suma de **10 mii lei** pentru lucrări neefectuate în realitate pentru „Proiectare și execuție lucrări la obiectivul calamitat DN 65C km 38+550 – 38+610”;
- suma de **358 mii lei** pentru lucrări neefectuate în realitate pentru *Serviciile de proiectare și execuție lucrări la obiectivul calamitat pe DN 65 km 5+300, în anul 2017 și DN 56A km 10+458*;
- suma de **293 mii lei** pentru lucrări neexecutate în realitate la obiectivul de investiții „Pod pe DN 6 km 235 + 272 peste râul Amaradia la Craiova”;
- suma de **456 mii lei** pentru lucrări neexecutate în realitate la „Obiectivul de investiții Pod pe DN 64 km 103 + 887 peste râul Govora”.

DRDP Craiova a efectuat în perioada 2020-2021 plăți fără justificare legală, în valoare totală de **1.602 mii lei**, reprezentând valoarea despăgubirilor, cheltuielilor de executare silită și cheltuielilor de judecată, ca urmare a angajării unor lucrări din venituri proprii și/sau sume primite de la bugetul de stat.

- Ca urmare a refuzului de a efectua plata unor lucrări efectuate la mai multe drumuri naționale pe care le are în administrare, angajate nelegal, în lipsa unui contract de achiziție publică de lucrări, DRDP Craiova a fost obligată de instanța de judecată la plata către executanții de lucrări a sumei de 8.013 mii lei, pentru care au fost achitate cheltuieli de executare silită în cuantum de **1.602 mii lei**.

Audit al performanței

Performanța activității specifice desfășurate de către Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă CFR MARFĂ SA

Misiunea de audit s-a realizat la Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă „CFR Marfă” SA, (CFR Marfă), la Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA (CN CFR), precum și la Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor (MTIC) și a vizat perioada ianuarie 2014-30 iunie 2020.

În perioada 2014-2018, ponderea transportului feroviar de marfă în totalul transportului terestru de marfă din România a scăzut de la **20,4%** în anul 2014 la **15,4%** în anul 2018, deși transportul de marfă a crescut cu **1,1 %** pe an în aceeași perioadă. Astfel, cota de piață deținută de transportul feroviar de marfă în România a scăzut în perioada 2014-2018, stabilizându-se în jurul valorii de **15%**, ceea ce a reprezentat cel mai scăzut nivel din 1990 și până în prezent. Această tendință nefavorabilă pentru transportul feroviar de mărfuri indică existența în România a unui cadru favorabil dezvoltării transportului rutier, în detrimentul celui feroviar.

În perioada 2014-2018 au existat numeroase angajamente asumate de către autoritățile române în încercarea de elaborare a unor strategii pentru restructurarea și privatizarea CFR Marfă. Insuficienta implicare a conducerii Ministerului Transporturilor și a conducerii CFR Marfă a condus însă la neimplementarea acestora și a creat premisele declanșării investigației Comisiei Europene privind măsurile de ajutor de stat acordate CFR Marfă, cu consecința repunerii datoriilor pe rolul companiei și afectării semnificative a capacității de plată a societății auditate.

Performanța transportului feroviar de marfă este afectată semnificativ de starea deteriorată a rețelei feroviare. Situația este agravată de finanțarea insuficientă a infrastructurii feroviare de la bugetul statului, dar și ca urmare a gradului redus de absorbție a fondurilor externe nerambursabile, generat de eficacitatea scăzută a demersurilor CN CFR.

La CFR Marfă a existat un dezechilibru între venituri și cheltuieli, care a generat deteriorarea rezultatelor și diminuarea capitalurilor proprii. Pierderile înregistrate de societate în perioada 2014-2019 au depășit nivelul aprobat prin bugetele de venituri și cheltuieli.

Spre deosebire de principalii competitori care operează pe piața transportului feroviar de marfă din România, care au realizat preponderent profit din activitatea desfășurată în perioada 2014-2019, CFR Marfă a înregistrat rezultate negative în fiecare dintre cei șase ani analizați.

Activitatea de investiții nu a determinat creșterea competitivității CFR Marfă și menținerea cotei de piață atât ca urmare a unor decizii de investiții anterioare care s-au dovedit ineficiente, cât și ca urmare a lipsei unei strategii coerente în domeniu în perioada analizată.

Activitatea de reparare a parcului de locomotive și vagoane a fost subfinanțată în perioada auditată, aspect care a determinat scăderea constantă a numărului de locomotive și vagoane din parcul activ și creșterea riscului neîndeplinirii obligațiilor de transport.

- În perioada 2014-2018, doar **41,2%** din parcul inventar de vagoane de marfă a putut fi utilizat, din cauza stării tehnice, păstrându-se tendința de scădere a parcului de vagoane de exploatare și

tendința de creștere a parcului de vagoane cu reparații planificate expirate. Din acest motiv au fost închiriate anual vagoane de la alți operatori feroviari, cu impact negativ asupra bugetului societății.

Situația economică precară, respectiv lipsa de lichidități, a orientat CFR Marfă spre activitatea de închiriere de vagoane, în detrimentul modernizării propriului parc de vagoane.

Unul dintre factorii principali care au determinat starea de dificultate financiară a CFR Marfă a fost înregistrarea creanțelor restante de la societăți cu capital de stat, aflate în insolvență sau faliment.

- Valoarea acestora a reprezentat peste **60%** din totalul creanțelor, influențând semnificativ capacitatea de plată a societății și posibilitatea de a-și onora obligațiile către bugetul statului.

În perioada 2014-2019, CFR Marfă a acordat clienților despăgubiri în valoare de **2,6 milioane lei** pentru pierderea și/sau avariarea mărfurilor transportate, cu impact negativ asupra bugetului societății.

La CFR Marfă nu au fost implementate în totalitate principiile guvernancei corporative privind monitorizarea eficientă a evoluției performanței economice a societății, având în vedere următoarele aspecte:

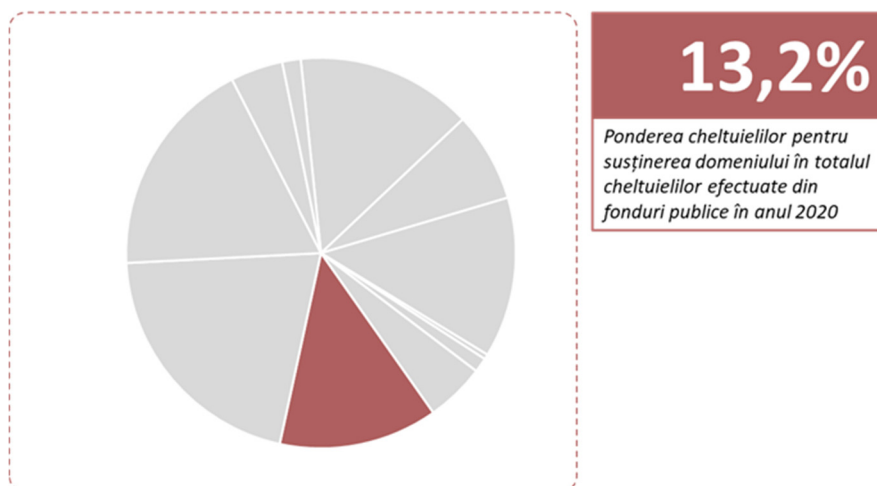
- Conducerea CFR Marfă a fost asigurată preponderent de directori și administratori provizorii, ale căror contracte de mandat nu conțin obiective și criterii de performanță.
- Obiectivele și criteriile de performanță incluse în contractele de mandat/administrare ale directorilor și membrilor CA, selectați conform *OUG nr. 109/2011*, nu au fost stabilite în toate cazurile în concordanță cu principiile de guvernare corporativă.
- Prin contractele de mandat/administrare nu a fost stabilit, în toate cazurile, nivelul prognozat al indicatorilor de performanță care să permită evaluarea acestora, iar criteriile de performanță prevăzute în contractele de administrare nu au fost corelate cu cele din planul de administrare.

Performanța CFR Marfă a fost afectată de insuficienta implicare a conducerii autorității publice tutelare (Ministerul Transporturilor) în implementarea obiectivelor strategice stabilite în domeniul transportului feroviar, precum și de eficacitatea scăzută a managementului CN CFR, în calitate de administrator al infrastructurii.

AGRICULTURĂ ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR

Agricultura ocupă un loc important în economia României și are perspective considerabile de dezvoltare în context european, datorită condițiilor pedoclimatice favorabile și potențialului în sfera producției ecologice.

În pofida acestui potențial, indicatorii specifici sectorului agricol din țara noastră se află sub media Uniunii Europene. Deși o treime (**33,3%**) din exploatațile agricole de la nivelul UE-27 sunt situate în România, doar **3,6%** din producția standard este generată de țara noastră²⁸.

În domeniile agriculturii și producției alimentare, dezvoltării rurale, îmbunătățirilor funciare, precum și în domeniile conexe, respectiv cercetare științifică de specialitate, conservarea și managementul durabil al solurilor și al resurselor genetice vegetale și animale, **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** (MADR) are un rol esențial în elaborarea și implementarea strategiilor naționale sectoriale.

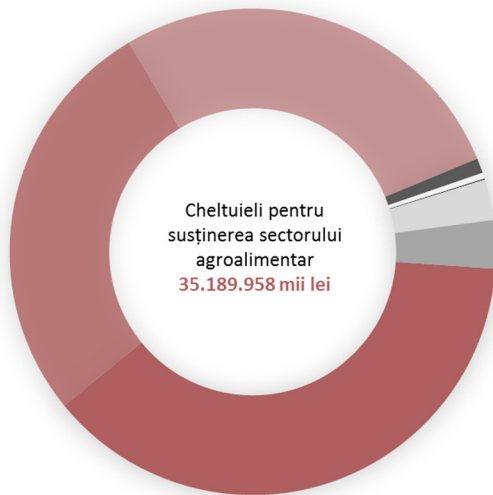

MADR asigură fluxul financiar al fondurilor destinate cofinanțării și prefinanțării contribuției financiare a Uniunii Europene, utilizate pentru plata cheltuielilor aferente Fondului European de Garantare Agricolă²⁹ (FEGA), Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală (FEADR), Fondului European pentru Pescuit (FEP), Fondului European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM).

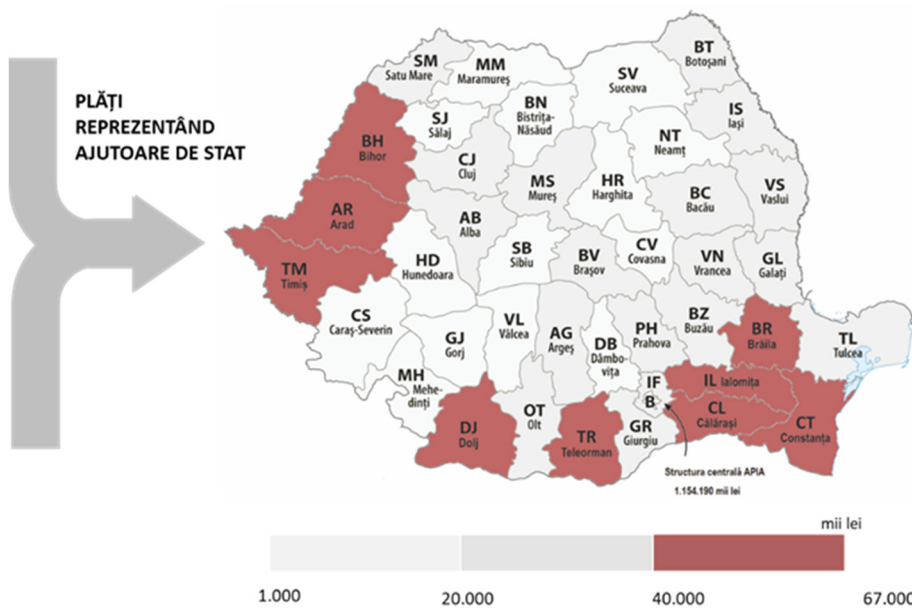
²⁸ Statistici în agricultură, silvicultură și piscicultură, Ediția 2020, Eurostat

²⁹ FEAGA este un fond creat de Uniunea Europeană în vederea dezvoltării agriculturii statelor membre ale acesteia prin gestiune partajată între Uniune și statele membre. Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din FEAGA.

În domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, **Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA)** este autoritatea de reglementare și control, având drept scop apărarea sănătății animalelor, protecția animalelor, prevenirea transmiterii de boli de la animale la om, siguranța alimentelor de origine animală destinate consumului uman, salubritatea furajelor pentru animale și protecția mediului, în raport cu creșterea animalelor, identificarea și înregistrarea animalelor, cu excepția ecvinelor, precum și realizarea siguranței alimentelor, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator.

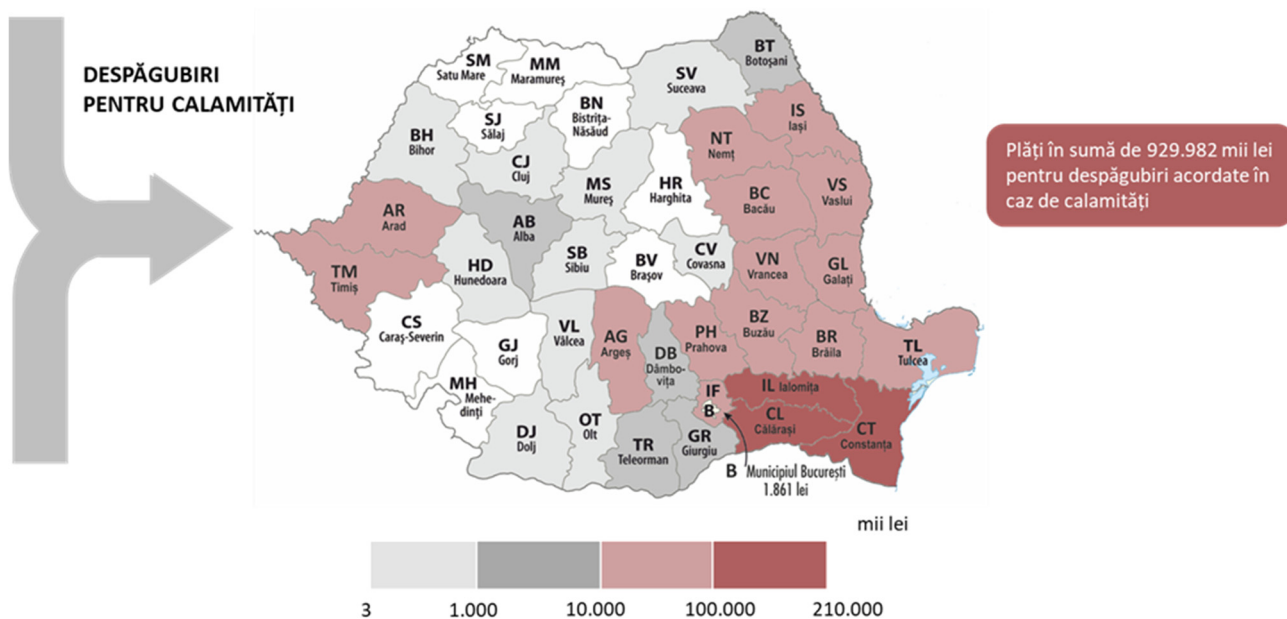

- APIA și instituții subordonate 13.370.274,40 mii lei
- MADR - aparat central 9.636.625,19 mii lei
- Instituții subordonate MADR (din care AFIR 86%) 9.589.767 mii lei
- ASAS 347.504 mii lei
- Autoritatea pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și Creștere a Precipitațiilor 142.577 mii lei
- Institutul de stat pentru testarea și înregistrarea soiurilor 18.369 mii lei
- ANSVSA - aparat central 956.928 mii lei
- Instituții subordonate ANSVSA 1.127.913 mii lei

Scheme de ajutor de stat

- Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19
- Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul avicol în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19
- Schema de ajutor de stat acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta pedologică
- Schema de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor
- Schema de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură
- Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovin în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19
- Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității producătorilor din sectorul vitivinicol în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Bugetul ministerului a fost prejudiciat cu suma de **1.859 mii lei** ca urmare a punerii în executare a unei decizii civile prin care instanța de judecată a reținut culpa Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură (ANPA), MADR având calitatea de terț poprit.

- Prin executarea silită a unei sentințe civile stabilite de instanța de judecată au fost efectuate cheltuieli suplimentare din bugetul MADR, în sumă de **1.859 mii lei**, reprezentând TVA nedatorat, dobânzi legale aferente, despăgubiri, cheltuieli de judecată și cheltuieli de executare câștigate de o societate comercială care a achiziționat terenuri de la ANPA. Litigiul a fost declanșat ca urmare a controlului organelor fiscale la societatea comercială, care a fost obligată la achitarea obligațiilor fiscale reprezentând TVA, inclusiv accesorii, constatându-se că ANPA nu este înregistrată în scopuri de TVA și, prin urmare, TVA-ul aferent nu putea fi deductibil.

Instanța de judecată a reținut culpa ANPA, deoarece a emis facturi cu TVA la vânzarea terenurilor în condițiile în care nu era înscrisă în scopuri de TVA. Suma plătită din bugetul ministerului a fost trecută pe cheltuieli în evidența contabilă, fără a fi reflectată creanța ministerului față de agenție.

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – aparat central

Ca urmare a calculării și acordării eronate a ajutorului de stat sub formă de rambursare pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură, aferent anului 2019, a fost prejudiciat bugetul de stat cu suma de **39.156 mii lei**.

- Ajutorul de stat a fost stabilit, aprobat și acordat eronat la nivelul accizei standard de **1,8959 lei/litru**, și nu la nivelul diferenței dintre rata accizei standard și rata accizei reduse de **0,099498 lei (21 euro/1000 litri)**, respectiv de **1,7964 lei/litru**. Cauza stabilirii eronate a nivelului rambursării de acciză la un litru de motorină a fost introducerea greșită a datelor în aplicația informatică prin care APIA gestionează acest ajutor.

Schema de ajutor de stat instituită pentru plata accizei reduse la motorina utilizată la efectuarea lucrărilor mecanizate din agricultură în sectoarele vegetal, zootehnic și îmbunătățiri funciare se

putea aplica în condițiile în care exista o reducere fiscală plătită de către beneficiari de cel puțin nivelul minim de impozitare prevăzut în Directiva 2003/96/CE (**21 euro/1.000 litri**) și nu nivelul standard al accizei.

- În timpul misiunii de audit, în vederea prevenirii reapariției acestei situații, entitatea a inițiat demersurile necesare în vederea completării *HG nr. 1174/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură*, prin adăugarea unor prevederi din care rezultă valoarea unitară a ajutorului de stat acordat sub formă de rambursare, aferentă anului 2021 (proiect legislativ aflat în dezbatere publică pe site-ul MADR).

Prin raportarea unei valori nete eronate a activelor necurente, cheltuielile operaționale (cheltuielile cu amortizarea) au fost supradimensionate cu suma de **12.627 mii lei**, având drept consecință denaturarea situațiilor financiare încheiate la data de 31.12.2020 și, implicit, majorarea deficitului patrimonial.

- Componentele de extindere și dezvoltare a sistemelor informatice au fost tratate ca active fixe necorporale distincte, deși au fost cheltuieli ulterioare aferente sistemelor existente pentru îmbunătățirea parametrilor funcționali, cheltuielile cu amortizarea sistemelor/programelor informatice fiind calculate eronat. Entitatea a efectuat și înregistrat în evidențele contabile corecția amortizării.

APIA nu a înregistrat și nici nu a virat la bugetul de stat venituri din prescripție în sumă de **424 mii lei**, reprezentând plăți efectuate de debitori în plus față de sumele individualizate prin titluri de creanță sau sume plătite fără a fi datorate, pentru care s-a prescris dreptul plătitorilor de a solicita restituirea sau compensarea cu alte obligații.

- Plătitorii aveau dreptul să solicite restituirea acestor sume în interiorul termenului de cinci ani, iar în condițiile neexercitării acestui drept, prin prescriere, sumele respective se cuveau bugetului de stat.

Pe parcursul misiunii de audit, entitatea a virat la bugetul de stat suma de **424 mii lei** și a procedat la scăderea acesteia din evidența contabilă.

La nivelul celor **39 de centre județene din subordinea APIA** exemplificăm unele aspecte semnificative identificate cu privire la acordarea ajutoarelor de stat în domeniul agriculturii, astfel:

Ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor, acordat în baza *HG nr. 1179/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat în sectorul creșterii animalelor*, care a avut ca obiectiv acoperirea costurilor administrative aferente întocmirii și menținerii Registrului genealogic, precum și costurile aferente testelor pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului, cu excepția controalelor efectuate de proprietarul șeptelului sau a controalelor de rutină cu privire la calitatea laptelui.

APIA Centrul Județean Hunedoara a acordat necuvenit ajutoare de stat în sumă totală **1.036 mii lei**, din care:

- subvenție în sumă de **251 mii lei**, acordată necuvenit pentru menținerea și întocmirea Registrului genealogic la rasa țurcană în anul 2020;
- ajutor de stat în sumă de **785 mii lei**, acordat necuvenit pentru determinarea calității genetice sau a randamentului genetic al șeptelului (controlul performanțelor producției de lapte și producției de carne) în perioada 2018-2020.

Ajutor de stat în sectorul avicol, acordat în baza *OUG nr. 151/2020 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul avicol în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19*

APIA Centrul Județean Mureș a efectuat plăți necuvenite în sumă de **108 mii lei**, reprezentând ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul avicol în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19, în condițiile în care beneficiarii ajutorului de stat nu îndeplineau criteriile de eligibilitate.

- Prejudiciul în sumă totală de **108 mii lei** a fost recuperat și virat la bugetul de stat.

Ajutor de stat în sectorul suin, acordat în baza OUG nr. 150/2020 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19

APIA Centrul Județean Dâmbovița a efectuat plăți necuvenite în sumă de **552 mii lei**, reprezentând ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin, în contextul crizei economice generate de pandemia de COVID-19, în condițiile în care aceștia nu îndeplineau condițiile de eligibilitate, respectiv nu au deținut animale din specia suine și nu au desfășurat activitate de îngrășare și/sau reproducție a suinelor.

- Prin acordarea nelegală a ajutorului de stat, bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **552 mii lei**.

Ajutor de stat acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta pedologică în baza OUG nr. 148/2020 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta pedologică.

APIA Centrul Județean Constanța a acordat ajutoare de stat în sumă de **167 mii lei**, reprezentând despăgubiri secetă pedologică, în condițiile în care pe numele agentului economic solicitant era instituit un dosar de urmărare penală de către APIA - aparat central, centrul județean fiind constituit și ca parte civilă în recuperarea prejudiciului.

- La data plății ajutorului de stat, pe numele beneficiarului în cauză era instituit un sechestrul asigurator în favoarea APIA - aparat central, într-un dosar penal aflat pe rolul Tribunalului Constanța, având ca obiect infracțiuni de corupție.

Agenția Națională de Pescuit și Acvacultură

Veniturile ANPA au fost diminuate cu suma de **281 mii lei**, reprezentând restituire plată nedatorată a redevenței (**127 mii lei**), dobânda aferentă (**124 mii lei**), cheltuieli de judecată (**20 mii lei**) și cheltuieli de executare silită (**10 mii lei**), ca urmare a punerii în executare a unei sentințe arbitrale.

- Litigiul a fost generat de faptul că ANPA, în calitate de concedent, a continuat să emită facturi și să încaseze redevență de la un concesionar, pentru o suprafață de teren diminuată, ca urmare a reconstituirii dreptului de proprietate al foștilor proprietari. Prin sentința arbitrală, ANPA a fost obligată să modifice în parte contractul de concesiune, în sensul reducerii suprafeței de teren concesionate, să diminueze redevența în mod corespunzător și să achite suma de **124 mii lei** cu titlu de despăgubiri civile, egale cu dobânda aferentă sumelor încasate fără temei legal, precum și la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât ANPA nu a pus în aplicare sentința arbitrală, a fost demarată la solicitarea creditorului, procedura de executare silită, bugetul de stat fiind prejudiciat cu suma de **134 mii lei**, reprezentând dobânzi și cheltuieli de executare silită.

În cadrul ANPA nu au fost inițiate și identificate soluții și căi legale adecvate, care să conducă la recuperarea prejudiciului, în sumă de **1.859 mii lei**, creat bugetului de stat de ANPA și suportat din bugetul MADR în calitate de terț poprit.

- Cele două instituții nu au identificat căi și soluții juridice menite să conducă la recuperarea prejudiciului. MADR a declanșat o acțiune civilă împotriva ANPA pentru recuperarea sumei plătite în dosarul de executare. Cererea de chemare în judecată a fost înaintată Tribunalului București, pe rolul căruia a fost înregistrat dosarul, neexistând încă un termen de judecată a fondului.

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF)

Agenția nu a calculat anual unele tarife de prestații percepute beneficiarilor pentru alte activități de îmbunătățiri funciare, altele decât irigațiile. Totodată, nu a calculat și nu a facturat penalități în sumă de **11 mii lei**, aferente contravalorii unor servicii de desecare, neîncasate în termenul prevăzut conform clauzelor contractuale încheiate.

Agenția nu a procedat la recuperarea și virarea la bugetul de stat a contravalorii cheltuielilor arbitrare, în sumă de **143 mii lei**, achitate din bugetul de stat ca urmare a nerespectării prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice în vigoare.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (direcțiile județene sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor)

DSVSA Botoșani a efectuat plăți nelegale în cuantum de **181 mii lei**, reprezentând sporuri necuvenite respectiv sporuri peste pragul de 30% prevăzut de legislația aplicabilă în vigoare.

- În perioada 2019-2020 au fost stabilite sporuri nelegale în valoare de **177 mii lei**, reprezentând diferența între sporuri acordate (**35%-45%**) și sporuri cuvenite (**30%**). Cheltuiala totală a entității, efectuată cu încălcarea dispozițiilor legale, a fost de **181 mii lei** și reprezintă un prejudiciu adus bugetului entității.

DSVSA Vrancea nu a raportat în contul de execuție valoarea cheltuielilor înregistrate în contabilitate și plătite de entitate în sumă de **850 mii lei**.

- Valoarea cheltuielilor efective, înscrisă în *Contul de execuție-Cheltuieli* întocmit la 31.12.2020, a fost mai mică cu suma de **850 mii lei** față de nivelul real al cheltuielilor înregistrate în contabilitate.

DSVSA Sibiu a efectuat plăți nelegale în sumă de **20 mii lei**, reprezentând manopera pentru acțiunile de identificare și înregistrare a animalelor în Baza Națională de Date, plătită nelegal medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți.

- Bugetul de stat a fost prejudiciat cu contravaloarea acestor plăți nelegale.

DSVSA Mureș nu a constituit provizioane în sumă de **3.097 mii lei**, constând în drepturi de natură salarială câștigate în instanță de unii salariați.

- Diferențele salariale a căror plată urmează să se efectueze eşalonat, conform prevederilor legale în vigoare, nu au fost înregistrate în evidența contabilă și nu au fost raportate în situațiile financiare încheiate la 31.12.2020.

Situațiile financiare întocmite la nivelul **DSVSA Sălaj** nu reflectă realitatea, deoarece au fost identificate neconcordanțe în sumă de **607 mii lei** între datele existente în evidența imobilizărilor și evidența contabilă.

- Au fost identificate înregistrări contabile de solduri ale conturilor de creanțe și datorii pe care entitatea nu le poate justifica.

Audit de
conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare INCDF - „ISPIF” București

Acreditarea INCDF - „ISPIF” București ca institut național de cercetare-dezvoltare a expirat în data de 20.01.2020. La data de 2.02.2021, Ministerul Educației și Cercetării a emis ordinul privind neacordarea acreditării, Institutul neîndeplinind condițiile legale pentru a funcționa ca institut național de cercetare-dezvoltare.

În perioada 2016-2019, INCDF - „ISPIF” București (inclusiv sucursalele) nu a organizat și condus evidența analitică (tehnic-operativă) a activelor fixe corporale (inclusiv a celor de natura obiectelor de inventar) în valoare totală de **75.386 mii lei**, pe fiecare obiect de evidență aflat în patrimoniu, precum și pe fiecare gestiune și loc de depozitare, așa cum au fost raportate în situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2019.

- Institutul nu a mai condus evidența analitică a mijloacelor fixe încă din anul 2016, ca urmare a defectării iremediabile a calculatorului în care se regăsea programul informatic de mijloace fixe, în

contextul condițiilor improprii în care instituția și-a desfășurat activitatea în ultimii ani (lipsa utilităților: curent, apă și agent termic, dar și lipsa personalului).

Institutul nu a fost gestionat corespunzător, astfel încât să realizeze venituri din care să-și acopere cheltuielile de funcționare. La data de 24.11.2020, INCDIF - „ISPIF” București înregistra la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat datorii istorice în sumă totală de **67.876 mii lei**.

- Nerealizarea veniturilor a condus la neachitarea obligațiilor fiscale, a taxelor și impozitelor datorate bugetelor publice, precum și la neachitarea drepturilor salariale datorate personalului.

În perioada 2017-2019 INCDIF - „ISPIF” a facturat unui număr de trei agenți economici contravaloarea chiriei aferente spațiilor din clădirea domeniului public al statului, în sumă totală de **848 mii lei**, încasând suma de **847 mii lei**. Pentru plata cu întârziere a contravalorii chiriei, entitatea a calculat penalități contractuale de **288 mii lei**, din care a fost încasată suma de **287 mii lei**.

- Sumele obținute din închirierea acestor bunuri au fost reținute integral de Institut, nefiind virate către bugetul statului.

Veniturile astfel obținute au fost utilizate pentru plata unor cheltuieli aferente activității curente a institutului, respectiv plata salariilor, a utilităților, a unor debite către bugetul de stat în urma înființării poprii asupra disponibilităților bănești ale unor clienți ai Institutului, în calitate de terți popriți.

Pentru obligațiile fiscale restante, Administrația Financiară a Sectorului 4 a procedat la poprirea conturilor bancare ale INCDIF - „ISPIF”, instituirea popriilor la terți, cât și la aplicarea sechestrelor bunurilor proprii institutului. Astfel, organul fiscal a emis adrese de înființare a poprii asupra disponibilităților bănești și a aplicat sechestră asupra bunurilor mobile, proprii Institutului. Bunurile mobile sechestrate sunt depozitate/păstrate în spații improprii, în clădiri care prezintă pericol de prăbușire. Administrația Financiară a Sectorului 4 nu a procedat la valorificarea bunurilor respective, deși o parte dintre acestea sunt sechestrate încă din anul 2011.

Încă din anul 2015, INCDIF - „ISPIF” nu a achitat toate drepturile de personal ale angajaților, salariile nete restante la data de 31.12.2019 fiind în sumă de **4.719 mii lei**.

Audit de
conformitate

Verificări cu privire la aspecte legate de gestionarea elementelor patrimoniale ale entității

Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timiș

Entitatea a aplicat eronat și a colectat nejustificat taxa pe valoarea adăugată în valoare de **151 mii lei** asupra tarifelor stabilite pentru serviciile prestate în scopul elaborării amenajamentelor pastorale și a studiilor de monitorizare sol-teren, efectuate pentru realizarea *Programului național privind realizarea Sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură*. În condițiile în care aceste servicii se realizează cu finanțare de la bugetul de stat prin bugetul MADR, prin realizarea lor de către Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timiș, ca instituție de stat, nu se produce distorsiune concurențială, mediul privat nefiind afectat.

- La nivelul anului 2020 au fost încheiate contracte de prestări servicii în valoare de **947 mii lei** (din care taxa pe valoare adăugată colectată este de **151 mii lei**), obiectul contractelor constând în elaborarea amenajamentelor pastorale din cadrul unităților administrativ-teritoriale, pentru care Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timiș a emis facturi cu TVA. Prin limitarea numărului de studii la nivelul finanțării, veniturile proprii realizate de entitate pe acest segment de servicii au fost diminuate prin alocarea din finanțare a sumei de **151 mii lei** pentru TVA. Acest mod de lucru a afectat realizarea unui număr mai mare de studii pedologice și agrochimice, întrucât finanțarea a fost insuficientă pentru numărul de solicitări.

Referitor la unele terenuri agricole în suprafață de **138,28** de hectare, care fac parte din domeniul public al statului și asupra cărora Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timiș avea drept de folosință și pe care a organizat câmpuri experimentale de lungă durată, **30** de hectare au fost scoase ilegal din domeniul public al statului și **108** hectare au fost arendate de Administrația Domeniilor Statului unei societăți cu răspundere limitată.

- Înstrăinarea parcelei constând în teren agricol în suprafață de **30** de hectare, de la Administrația Domeniilor Statului către Comisia Locală de aplicare a Legii Fondului Funciar a Primăriei Sâandrei s-a făcut din patrimoniul public al statului, întrucât terenul nu era înscris în Cartea funciară. Trecerea celor 30 de hectare din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia s-a făcut fără a avea la bază o hotărâre de guvern, ceea ce indică că s-au săvârșit fapte cu încălcarea legii.

Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Timiș, ca instituție publică care face parte din rețeaua națională specializată în executarea tuturor tipurilor de studii și analize ce privesc solul, apa și protecția mediului în agricultură, necesare dezvoltării agriculturii românești, dar și a celor privind protecția mediului ambiant, s-a aflat în imposibilitatea continuării cercetărilor, fiind deposedată de dreptul său de a-și continua activitatea de cercetare pe câmpurile experimentale organizate încă din 1971.

Carențe, inadvertențe sau imperfecțiuni ale cadrului legislativ identificate

Actualul cadru legal cu privire la plata cotizațiilor și serviciilor lingvistice către organizațiile de profil din cadrul Uniunii Europene este insuficient reglementat. Nu mai există dispoziții privind elaborarea și implementarea unei proceduri de monitorizare, control și verificare a acestor plăți, dispoziții care erau în vigoare înainte de adoptarea *Legii nr. 72/2020*

privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 10/2019 pentru modificarea Legii nr. 52/2015 privind aprobarea plății anuale a cotizațiilor și serviciilor lingvistice pentru organizațiile profesionale/interprofesionale neguvernamentale din sectorul agricol și agroalimentar. Aceste dispoziții erau necesare pentru asigurarea unei bune gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice, prin angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata acestor cheltuieli în conformitate cu prevederile legale în materie bugetară și financiară.

În subordinea direcțiilor pentru agricultură județene funcționează oficiile de studii pedologice și agrochimice, după cum rezultă din prevederile art. 6 din *HG nr. 751/21.07.2010 privind măsurile de reorganizare a direcțiilor pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și a municipiului București*, în condițiile în care direcțiile pentru agricultură județene au calitatea de ordonator terțiar de credite potrivit art. 3 alin. (3), alin (4) din *HG nr. 860/16.11.2016 privind organizarea, funcționarea și stabilirea atribuțiilor direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București*. Conform art. 21 alin. (3) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, ordonatorii terțieri de credite utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate și nu au calitatea de a repartiza credite pentru bugetele instituțiilor publice subordonate. În fapt, conform *Legii finanțelor publice*, direcțiile județene agricole nu pot să repartizeze credite bugetare, ci doar să le utilizeze.

Propuneri privind îmbunătățiri ale cadrului legislativ

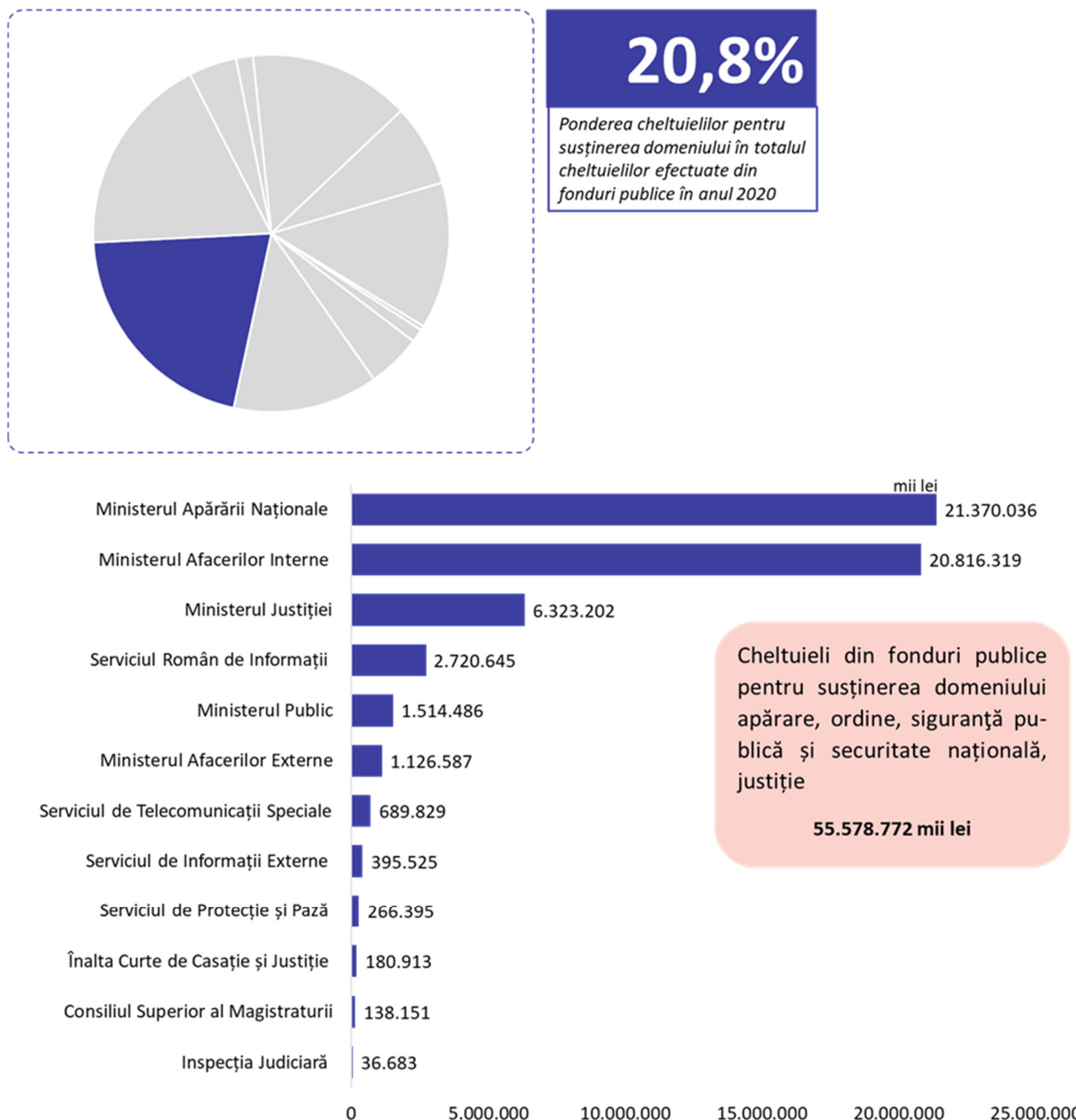
Inițierea demersurilor legale pentru completarea cadrului legal existent, respectiv a *Legii nr. 72/2020* cu prevederi referitoare la stabilirea valorii cotizațiilor, a plafonului în limita căruia se decontează serviciile lingvistice precum și a procedurii de monitorizare, verificare și control al plăților (cotizațiilor și serviciilor lingvistice). De menționat este faptul că aceste prevederi existau înainte de adoptarea *Legii nr. 72/2020*, la nivelul ministerului fiind

proceduri clare pentru asigurarea unei bune gestiuni economico-financiare conforme cu prevederile *OMFP nr. 1792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale*, fiind stabilite la art. 3 din *Legea nr. 52/2015*.

Inițierea demersurilor legale pentru completarea cadrului legal existent, respectiv pentru corelarea legislației specifice funcționării direcțiilor cu cele prevăzute de art. 21 alin. (3) din *Legea nr. 500/2002*.

APĂRARE, ORDINE, SIGURANȚĂ PUBLICĂ ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ, JUSTIȚIE

Buna funcționare a justiției și asigurarea ordinii de drept reprezintă, din perspectivă internă, unul dintre obiectivele naționale de securitate ale României.³⁰ În consecință, Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 prevede *alocarea de fonduri suficiente pentru domeniul apărării și securității naționale, astfel încât cetățenii să fie mai bine protejați în fața riscurilor și amenințărilor de securitate.*

Atribuții în organizarea și desfășurarea unor activități specifice de prevenire și combatere a pandemiei, precum și cheltuieli suplimentare s-au regăsit la toate structurile cu atribuții în sistemul de apărare națională, ordine publică, siguranță și securitate națională, respectiv: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

³⁰ https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2020_2024.pdf

Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, Inspectoratul General al Poliției Române, Inspectoratul General pentru Imigrări și unități sanitare militare.

Responsabilitățile și atribuțiile suplimentare ale entităților instituite în perioada situației de urgență atât prin Decretele emise de Președintele României nr. 195/16.03.2020 și nr. 240/14.04.2020, cât și ulterior, în perioadele stării de alertă, au impus luarea unor măsuri prioritare cu aplicabilitate imediată pentru prevenirea și combaterea COVID-19.

Bugetele aprobate inițial pentru achiziționarea de echipamente, aparatură medicală specifică, medicamente, materiale de protecție (măști, combinezoane, viziere, dezinfectanți) au fost suplimentate în vederea menținerii stocurilor din rezerva medicală prevăzute prin *OUG nr. 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei și distribuirii acestora instituțiilor publice cu atribuții în limitarea, respectiv combaterea pandemiei.*

În acest sens, atât Ministerul Afacerilor Interne, prin Departamentul pentru Situații de Urgențe, împreună cu specialiști în domeniul medical, a stabilit necesitățile și specificațiile tehnico-funcționale ale bunurilor ce urmau a fi achiziționate, cât și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență care a derulat contractele subsecvente atribuite în baza acordurilor-cadru încheiate de ONAC au avut atribuții importante în asigurarea logisticii specifice constituirii și gestionării stocurilor de siguranță medicale.

Ca urmare a măsurilor anterioare dispuse de Curtea de Conturi a României, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență a acționat în instanță un furnizor de ventilatoare pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale, iar, prin sentința instanței de fond, acesta a fost obligat să restituie sumele primite, inclusiv cheltuielile de judecată. În cazul altui furnizor care nu și-a îndeplinit obligațiile la termenele contractuale au fost calculate și penalități în sumă de **2.272 mii lei**.

Din bugetul Ministerului Apărării Naționale au fost efectuate cheltuieli suplimentare în sumă echivalentă de **260.065 euro**, aferente transportului aerian prestat gratuit pentru preluarea în regim de urgență și punerea la dispoziția unităților sanitare a unor loturi de combinezoane din Coreea.

Deosebit de cheltuielile suplimentare ocazionate de unitățile sanitare din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Apărării Naționale pentru prevenirea și combaterea pandemiei în locațiile de bază, au fost alocate și decontate și cheltuieli de circa **104.731 mii lei** pentru amenajarea și funcționarea unui spital mobil de campanie ROL 2E în București și două sisteme medicale mobile de izolare/tratamente în două municipii, însumând 155 de paturi COVID și 356 de paturi pentru carantinare.

În anul 2020, din bugetul Ministerului Afacerilor Interne au fost efectuate plăți în sumă de **561,2 milioane lei** pentru achiziționarea de produse – stocuri de urgență medicală, inclusiv scanere termice pentru combaterea răspândirii infecției cu coronavirusul SARS-COV-2³¹.

APĂRARE

Ministerul Apărării Naționale conduce și desfășoară activitățile în domeniul apărării țării.

Potrivit *HG nr. 1.093/2020 privind suplimentarea bugetului Ministerului Apărării Naționale pe anul 2020 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2020*, bugetul Ministerului Apărării Naționale a fost suplimentat de la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului cu suma de **400.000 mii lei**, ajungând la finalul anului la suma de **22.198.333 mii lei**, reprezentând **2,10%** din PIB.

---

³¹ Conform Raportului privind execuția bugetară finală pe anul 2020, elaborat de Ministerul Finanțelor

Ministerul Apărării Naționale

La nivelul ministerului - aparat propriu au fost înregistrate eronat direct pe cheltuieli, în corespondență cu contul de finanțare de la buget, plăți în sumă de **26 mii lei**, efectuate către furnizori, contrar prevederilor reglementărilor contabile privind evidența obligațiilor de plată și stingerea acestora.

Au fost efectuate plăți nejustificate în sumă de **116 mii lei**, cauzate de stabilirea eronată a ofertei câștigătoare de furnizare de materiale de construcții la Unitatea Militară 02031 București și plăți nejustificate, în sumă de **9 mii lei**, reprezentând compensație lunară pentru chirie la Unitatea Militară 01784 Râmnicu Vâlcea.

Au fost acordate sporuri pentru condiții grele de muncă în cantumuri mai mari decât cele prevăzute de lege, în sumă de **28 mii lei** la Unitatea Militară 01048 Sfântu Gheorghe, **26 mii lei** la Unitatea Militară 01101 Miercurea Ciuc, respectiv un spor pentru viza CFPP în sumă de **11 mii lei**, la Unitatea Militară 01016 Târgu Mureș.

Direcția Domenii și Infrastructuri din cadrul Ministerului Apărării Naționale nu a virat la bugetul de stat suma de 1.558 mii lei, reprezentând venituri care, potrivit prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, trebuiau vărsate integral la bugetul din care sunt finanțate.

- Veniturile realizate reprezintă despăgubiri pentru o suprafață de teren expropriată și cheltuieli de judecată încasate de la METROREX SA în baza unei sentințe civile rămase definitivă.

Centrul de Domenii și Infrastructuri nr. 1 București (Unitatea Militară 02547) nu a încasat de la SC E-Distribuție Muntenia SA și nu a virat la bugetul de stat suma de **1.324 mii lei**, reprezentând regularizare la contractul de racordare și plata neefectuată de către operatorul economic drept „*plata compensației ca prim utilizator*” și suma de **46 mii lei**, reprezentând dobândă legală penalizatoare pentru obligații bănești, suma totală de **1.370 mii lei** fiind recuperată integral și virată la buget ulterior încheierii auditului.

Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „DR. CAROL DAVILA”

Nu a fost înregistrată în evidența contabilă suma de **781 mii lei**, reprezentând cheltuieli de spitalizare a victimelor accidentelor rutiere și agresiunilor fizice, stabilite în baza sentințelor judecătorești definitive, precum și suma de **80 mii lei**, reprezentând debite nerecuperate în interiorul termenului legal de prescripție.

Nu a fost virată la bugetul statului suma de **265 mii lei**, reprezentând garanții de participare la licitații și garanții de bună execuție constituite, a căror restituire nu a fost solicitată de furnizori în termenul legal de prescripție.

Academia Tehnică Militară

În situațiile financiare încheiate la 31.12.2020 nu au fost reflectate operațiunile contabile de transfer al unui imobil teren în suprafață de 5 ha.

Clubul Sportiv al Armatei „Steaua”

În evidența operativă și contabilă nu a fost înregistrată suma de **454.596 mii lei**, reprezentând contravaloarea unor materiale utilizate pentru reparații curente în regie proprie, cât și a sumei de **998.364 mii lei**, reprezentând angajamente legale rămase de plătit la 31.12.2020.

ORDINE, SIGURANȚĂ PUBLICĂ ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ

Ministerul Afacerilor Interne îndeplinește atribuții principale în domeniul ordinii, siguranței publice și securității naționale. Ministerul organizează și desfășoară, prin structuri specializate, activități pentru prevenirea și combaterea terorismului, a criminalității organizate, a traficului și consumului ilicit de droguri, a traficului de persoane, a migrației ilegale, a criminalității informatice, precum și a altor fenomene infracționale și fapte antisociale.

Audit financiar

Audit financiar asupra Contului anual de execuție a bugetului de stat

Ministerul Afacerilor Interne

Entitatea nu a restituit la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, până la sfârșitul anului 2020, suma de **194.808 mii lei** rămasă neutilizată din sumele alocate din acest fond.

- Aceste sume au fost alocate pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din data de 6 decembrie 2020.

Inspectoratul General al Poliției de Frontieră

În cadrul contractului privind realizarea și implementarea Proiectului *Sistemul Integrat pentru Securitatea Frontierei-faza PADEX*, finanțat printr-un credit extern garantat guvernamental³², Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a efectuat plăți în avans, nejustificate, în sumă de **9.529 mii lei**.

- Până la data efectuării auditului, bunurile, lucrările și serviciile nu au fost recepționate și înregistrate în evidența contabilă a entității.

Inspectoratul General pentru Imigrări

La Inspectoratul General pentru Imigrări, în gestiunea Centrului de Tranzit în Regim de Urgență Timișoara, s-a constatat lipsa unui mijloc fix (centrală termică pe gaze) în valoare de **261 mii lei**.

- Mijlocul fix a fost scos din evidența contabilă a entității fără aprobarea ordonatorului principal de credite.

Direcția Asigurare Logistică Integrată

Au fost imobilizate fonduri publice în sumă de **1.570 mii lei**, reprezentând valoarea unor investiții începute din anii 2016-2018 și nefinalizate până la data misiunii.

Instituția Prefectului

Nu au fost înregistrate în evidența contabilă a Instituției Prefectului (IP) unele operațiuni economice reprezentând bunuri primite la Instituția Prefectului Bihor, Instituția Prefectului Iași, Instituția Prefectului Sibiu și Instituția Prefectului Olt, drepturi bănești datorate personalului, stabilite de sentințe judecătorești definitive la Instituția Prefectului Alba și Instituția Prefectului Bihor, provizioane la Instituția Prefectului Giurgiu și Instituția Prefectului Harghita, cotă-parte din lucrările de investiții efectuate la Instituția Prefectului Mureș, creanțe la Instituția Prefectului Dolj și garanții de bună execuție la Instituția Prefectului Satu Mare.

Au fost efectuate plăți nejustificate pentru lucrări sau servicii neexecutate, în valoare de **105 mii lei**, la Instituția Prefectului Ialomița, la Instituția Prefectului Arad și Instituția Prefectului Satu Mare, a unor servicii telefonice fără documente justificative la Instituția Prefectului Hunedoara, precum și plata unor cheltuieli supradimensionate cu energia la Instituția Prefectului Neamț.

Au fost decontate cheltuieli cu transportul buletinelor de vot, fără a avea la bază documente justificative, la IP Bacău și, respectiv, Instituția Prefectului Iași și indemnizații plătite membrilor birourilor electorale la Instituția Prefectului Harghita și Instituția Prefectului Iași.

³² Pentru care statul român a achitat costuri aferente datoriei publice.

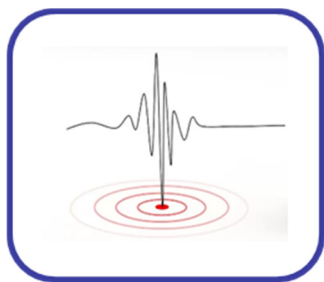
A fost acordat și plătit nejustificat sporul pentru activitatea de prevenire și combatere a pandemiei la Instituția Prefectului Bihor, Instituția Prefectului Dolj și Instituția Prefectului Neamț, unele indemnizații pentru activitatea la alegerile locale la Instituția Prefectului Brăila și Instituția Prefectului Călărași, sporurile pentru acordarea vizei de control financiar preventiv propriu la Instituția Prefectului Galați, pentru condiții deosebite de muncă la Instituția Prefectului Ialomița sau avansuri necuvenite pentru concedii de odihnă sau medicale la Instituția Prefectului Neamț și la Instituția Prefectului Sibiu;

Nu a fost virată la bugetul de stat suma de **266 mii lei**, reprezentând indemnizații pentru activități ocazionate de alegerile locale, neridicate, pentru care s-a prescris dreptul la acțiune, la Instituția Prefectului Municipiului București.

Audit al performanței

Auditul performanței managementului riscului seismic în Municipiul București

Misiunea s-a desfășurat la Ministerul Afacerilor Interne - Departamentul pentru Situații de Urgență și a fost extinsă la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în calitate de autoritate cu rol principal pentru managementul riscului de cutremur, și la alte 18 entități cu rol secundar sau de suport în cadrul sistemului de management al riscului seismic.

Din analiza cadrului strategic existent a rezultat că transpunerea obligațiilor asumate pe plan internațional, în special a celor asumate prin *Cadrul de acțiune de la*

Hyogo 2005-2015 Creșterea rezistenței națiunilor și a comunităților la dezastre și prin Cadrul de acțiune de la Sendai 2015-2030 Cadrul de reducere a riscurilor la dezastre, a fost realizată doar parțial în cursul ultimilor 10 ani.

Deși, în calitate de stat semnatar al Cadrului de la Sendai, România avea obligația de a elabora Strategia Națională de Reducere a Riscului de Dezastre, aceasta nu a fost elaborată.

Strategia ar fi trebuit să reflecte la nivel național direcțiile de acțiune asumate prin raportare la Strategia internațională de reducere a riscului de dezastre adoptată la nivelul ONU încă din anul 1999 și la politicile și programele pe această linie, elaborate la nivelul Uniunii Europene, NATO și al celorlalte organisme și organizații internaționale sau regionale la care România este parte.

Cu toate că termenul de elaborare al Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență generate de cutremur a fost stabilit pentru martie 2017, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației nu au elaborat și

adoptat încă acest regulament. În consecință, în prezent, modul de gestionare a riscului de cutremur se efectuează după un regulament vechi de 16 ani, care nu mai răspunde nevoilor prezente.

Lacunele în procesul de planificare strategică și deficiențele de coordonare interinstituțională în aplicarea principalelor strategii afectează întregul sistem de management al riscului de cutremur.

Analiza cadrului de reglementare în domeniu evidențiază incapacitatea autorităților responsabile de a asigura actualizarea, coerența și aplicabilitatea legislației, cu impact asupra operaționalizării întregului sistem de management al riscului de cutremur.

În cazul municipiului București, la nivelul tuturor celor șase sectoare și al Primăriei Generale s-a constatat o preocupare redusă pentru activitatea de pregătire și prevenire a efectelor produse de un seism major și de realizare a activităților specifice asigurării funcției de sprijin și management al situațiilor de urgență.

Platforma Națională pentru Reducerea Riscurilor la Dezastre a devenit operațională în 19 decembrie 2017, dar, pentru tipul de risc „cutremur de pământ”, grupul de lucru a fost constituit abia în anul 2019, după trei ani de la data aprobării actului normativ prin care s-a constituit această obligație, iar, până la finalizarea acțiunii de audit al performanței, grupul de lucru pentru riscul seismic nu era funcțional. Operaționalizarea deficitară a acestei platforme a fost determinată și de neasigurarea capacității de luare a deciziilor prin

lipsa de implicare la nivel de top management (ministru). În cadrul Comitetului Național pentru Situații de Urgență, ministerele au fost reprezentate doar de specialiști cu funcții de execuție. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a fost reprezentat constant de experți la nivel de execuție, participarea la diverse organisme naționale fiind efectuată cu un grad de reprezentativitate redus, ceea ce poate fi o posibilă explicație pentru neîndeplinirea atribuțiilor ministerului în domeniul managementului riscului de cutremur.

În domeniul protecției civile, *Strategia națională de protecție civilă* definește direcțiile strategice, dar nu are aprobat un Plan de măsuri pentru implementare, care să conțină instituțiile responsabile pentru implementarea fiecărui obiectiv asumat, termene de implementare și costuri aferente.

Deși proiectul de realizare a Sistemului integrat și unitar de management al situațiilor de urgență pentru municipiul București datează din anul 2007, acesta a fost tergiversat aproape 10 ani, operaționalizarea centrului fiind efectiv realizată odată cu darea în funcțiune în 2018, în timpul și ca urmare a misiunii de audit.

Departamentul pentru Situații de Urgență este operațional din anul 2014, dar a înregistrat o dezvoltare abia în anul 2020, în contextul gestionării riscului epidemiologic generat de noul Coronavirus. De-a lungul timpului, acest departament a făcut numeroase propuneri de modificări legislative, însă acestea nu au fost acceptate până în anul 2020. Acest fapt denotă că, doar odată cu producerea unei situații speciale de urgență, factorii decizionali încep să aprobe propunerile de modificare, de îmbunătățire sau actualizare a legislației. În plus, propunerile de aprobare a unei noi legi a protecției civile au fost respinse sau amânate, deși legislația în vigoare este perimată și nu mai răspunde realităților din teren.

Constatările auditului arată că, deși există roluri clare în domeniul gestionării bazelor de date, nu se asigură finalitatea procesului, întrucât nu există o bază de date comună cu înregistrări ale cutremurelor recente, efectuată de Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Pământului, Institutul de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă și de Universitatea Tehnică de Construcții București.

La nivelul Municipiului București nu există hărți de

microzonare seismică cu valoarea normativă. În municipiul București, hărțile de microzonare seismică sunt elaborate de specialiști, în special seismologi, și nu sunt parte a unor reglementări tehnice în domeniul construcțiilor. Hărțile de microzonare pentru municipiul București, prezentate și utilizate de Primăria Municipiului, nu au valoare normativă ca parte a unei reglementări tehnice obligatorii, ci sunt doar informative. În acest sens, lipsa hărților de microzonare seismică este determinată de neasigurarea de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, ca autoritate de reglementare în domeniul construcțiilor și cu rol principal în reducerea riscului seismic, a demersurilor necesare pentru realizarea hărților de microzonare seismică a capitalei.

Entitățile auditate nu au implementat sistemele de avertizare timpurie (REWS) în cazul producerii unui seism.

Mai mult, nu există acte normative de reglementare a obligativității montării de instalații și echipamente care să permită oprirea automată a gazelor și lichidelor sub presiune la intrarea în clădiri, pe de o parte, iar, pe de altă parte, care să oprească scurgerile de gaze apărute în timpul unui cutremur major.

Nu există o inventariere și o evidență a tuturor clădirilor cu vulnerabilitate seismică ridicată sau foarte ridicată, existente pe teritoriul municipiului București.

De asemenea, s-a constatat faptul că nu există o procedură care să reglementeze modul în care imobilele sunt introduse în listele imobilelor încadrate în clase de risc seismic.

Nu a fost elaborată și aprobată o strategie de consolidare pe termen lung a celor aproximativ 2500 de clădiri de locuit cu risc seismic ridicat din București. În consecință, **în București, consolidarea clădirilor cu risc seismic ridicat nu reprezintă o prioritate a autorităților statului.** Deși, în perioada derulării auditului, Primăria Municipiului București a intensificat acțiunile de consolidare a imobilelor cu grad ridicat de risc seismic, **ritmul de consolidare în baza programelor anuale de acțiuni este în continuare foarte lent, în 23 de ani fiind consolidate doar 73 de clădiri.**

Nici în cazul clădirilor monument istoric nu au fost întreprinse măsuri în acest domeniu. Având în vedere numărul extrem de redus al monumentelor istorice din București pentru care s-au finanțat lucrările de

consolidare-restaurare, comparativ cu situația existentă în București (în 25 de ani fiind restaurate doar 15 monumente istorice), s-a constatat că fondurile alocate pentru București în vederea consolidării clădirilor monument istoric de către Ministerul Culturii, prin Programul Național de Restaurare gestionat de Institutul Național al Patrimoniului, sunt aproape nule.

O zonă critică este cea identificată la nivelul Ministerului Sănătății. O treime dintre spitalele din București administrate de către minister sau de municipalitate ar putea fi grav avariate de un cutremur puternic. Acest lucru ar putea avea consecințe dezastruoase pentru măsurile ce trebuie asigurate de autorități în etapa de răspuns la seism. Astfel, **din cele 55 de spitale din București** (administrare de Ministerul Sănătății sau municipalitate), **20 de spitale prezintă risc seismic**, respectiv 36%, sau, altfel spus, un spital din trei ar putea fi grav afectat de un cutremur puternic. Dintre acestea, 12 clădiri aparținând unui număr de șase spitale/institute au fost expertizate și încadrate în clasa de risc seismic I, prezentând un pericol iminent de prăbușire în cazul unui cutremur similar celui din anul 1977.

Compania Națională de Căi Ferate CNCF-CFR nu a expertizat tehnic și încadrat în clase de risc seismic 70% dintre podurile aflate în administrare pe raza teritorială a municipiului București, majoritatea acestor poduri fiind construite între anii 1922-1973. Au fost identificate deficiențe importante care necesită de urgență lucrări de intervenție în ceea ce privește rețeaua de metrou, poduri, podețe, pasaje, dar și construcțiile hidrotehnice (barajul Lacul Morii, construcțiile hidrotehnice de pe cursul râului Dâmbovița). Drept urmare, **în situația producerii unui cutremur major, există posibilitatea ruperii barajelor de beton și/sau de pământ, producând inundații până în zona Splaiul Unirii.**

Constatările formulate în urma misiunii de audit au identificat că o zonă conexă insuficient reglementată este cea privind reabilitarea termică a clădirilor vulnerabile la acțiunea seismică. Astfel, reglementările existente sunt insuficient corelate cu cele privind consolidarea clădirilor, existând riscul ca proprietarii să fie încurajați să ascundă avariile existente. Conform specialiștilor din cadrul Universității Tehnice de Construcții București, **prin refacerea fațadelor clădirilor cu risc seismic în urma procesului de reabilitare**

termică desfășurat la nivel național, se ascund defectele clădirilor și se împiedică realizarea în bune condiții a expertizelor tehnice.

La nivelul municipiului București, politica de dezvoltare locală se realizează în baza Planului de Urbanism General elaborat în perioada 1998-2000, care nu mai corespunde din punct de vedere tehnic și juridic realității. Deși, aparent, lipsa unui Plan de Urbanism General revizuit nu are impact direct asupra fondului construit existent, neactualizarea planului susține o dezvoltare urbană haotică continuă, cu consecințe negative în soluționarea problemelor curente ale cetățenilor capitalei și cu impact asupra modalității de conformare a fondului construit viitor.

În perioada 2014-15.03.2020, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației nu a întreprins nicio acțiune de pregătire antiseismică a populației sau a personalului propriu.

Concluziile auditului performanței efectuat la Primăria Municipiului București cu privire la pregătirea populației au pus în evidență o implicare scăzută a administrației municipale în acțiunile de pregătire antiseismică a populației municipiului București.

O zonă de vulnerabilitate majoră este cea identificată la Ministerul Sănătății, unde a fost constatată lipsa de pregătire a resurselor necesare pentru capacitatea de intervenție. Astfel, la nivelul ministerului nu există un registru de capacități care să cuprindă informații referitoare la numărul de spitale pe județe, numărul de paturi, personalul medical, aparatură, stocuri de medicamente, sânge, piele etc.

La nivel național nu există o bancă națională de sânge, plasmă și celule stem. Totodată, la nivel național nu există o bancă de piele (bancă de țesuturi și celule umane), constituind o vulnerabilitate majoră în caz de producere a unei calamități. Ministerul Sănătății are în dotare rezerve limitate de medicamente, materiale sanitare și echipamente necesare acordării asistenței medicale de urgență. Ministerul nu are în dotare posturi medicale avansate (spitale mobile), care să suplimenteze capacitatea de intervenție în cazul unui cutremur major, atunci când numărul răniților este mult mai mare decât capacitatea spitalelor. De asemenea, Ministerul Sănătății se confruntă cu un deficit major de personal și mijloace de intervenție (ambulante).

În urma auditului s-a constatat că, începând cu anul 2016, **exercițiile naționale de tip „Seism”** au fost desfășurate cu o periodicitate de un exercițiu/an. Acest tip de exerciții **sunt organizate doar de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență**, testându-se Concepția națională de răspuns post-seism.

O zonă critică din perspectiva capabilităților ce trebuie asigurate este cea identificată la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, care nu dispune de dotări suficiente. Vulnerabilitățile în activitatea de asigurare logistică prezentate în Strategia de consolidare și dezvoltare a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență pentru perioada 2016-2025 pun în evidență subfinanțarea îndelungată a domeniului logistic, gradul de dotare modest cu resurse de intervenție în situații de urgență, dar și vechimea mare a tehnicii în serviciu pentru intervenția la incendii și relativ mare a tehnicii de intervenție la prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență. Pe lângă problema subfinanțării domeniului

logistic (tehnica în serviciu pentru intervenția la incendii), de mentenanță, a gradului de dotare modest cu echipamente și mijloace de intervenție, Inspectoratul se confruntă și cu problema deteriorării anumitor sedii aparținând subunităților de intervenție, inclusiv cu încadrarea acestora în categoria construcțiilor cu grad seismic ridicat. În acest context, în cazul unui seism aceste clădiri deteriorate care găzduiesc unele subunități se pot prăbuși, putând determina pierderi de vieți omenești în rândul salvatorilor.

În situația producerii unui cutremur major, numărul de salariați ai Inspectoratului General pentru Situații de Urgență cu pregătire în acțiuni de căutare-salvare și misiuni specializate care se desfășoară în domeniul „răspuns” pentru riscul cutremur și riscurile asociate acestuia, va fi insuficient și nu va putea asigura concomitent atât gestionarea situațiilor de urgență cauzate de seism, cât și pe cea a situațiilor de urgență care se produc în mod curent.

Media anuală a cheltuielilor efectuate de primăriile de sector și de Primăria Municipiului București pentru situații de urgență este foarte mică, în mai multe cazuri, în perioada 2014-2019, fiind sub 0,1%, acest aspect evidențiind faptul că, **la nivel local, domeniul managementului dezastrelor este subfinanțat.**

Misiunea de audit a evidențiat în mod special faptul că MDLPA nu a realizat de peste trei ani atribuțiile pe care le are în calitate de autoritate responsabilă, cu rol principal în managementul riscului de cutremur, tergiversând îndeplinirea acestor obligații din diverse motive și de peste 10 ani, prin reorganizările succesive, domeniul construcțiilor și al reducerii riscului seismic nemaireprezentând o prioritate pentru această instituție.

Ministerul Afacerilor Externe

Suma de **108 mii lei**, alocată ministerului pentru contribuția României la Comisia Consultativă „Cer Deschis” și pentru contribuția României la Grupul Consultativ Comun, a fost cuprinsă în legile bugetare anuale fără a fi fundamentată în baza vreunei legi specifice sau în baza *OG nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte.*

Operațiunea de inventariere la 31.12.2020 a patrimoniului Ministerul Afacerilor Externe s-a efectuat cu unele deficiențe: nu s-a efectuat inventarierea tuturor elementelor de natura activelor la unele misiuni diplomatice; unele bunuri culturale din patrimoniul ministerului (picturi realizate de importanți pictori români din secolele XIX și XX, gravuri de carte, picturi de icoane pe sticlă) nu au fost evaluate și, în consecință, au fost înregistrate în contabilitate la valori nesemnificative. Pentru aceste bunuri, ministerul nu a demarat procedura de expertiză și clasare conform *Legii nr. 182/2000 privind protejerea patrimoniului cultural național mobil, cu modificările și completările ulterioare.* În gestiunea entității au fost identificate 24 de picturi de icoane pe sticlă și pe lemn care nu au fost evaluate, fiind înregistrate în contabilitate la valoarea de zero lei.

Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare

La nivelul agenției au fost lichidate, ordonanțate și plătite în mod nelegal cheltuieli în sumă de **144 mii lei**, pentru derularea unor proiecte în străinătate.

Agenția a plătit unui operator economic suma de **117,5 mii lei**, aferentă tranșei a doua a grantului acordat, la doar o zi după depunerea de către acesta a studiului și documentelor justificative, în condițiile în care timpul necesar verificării în vederea recepției calitative ar fi necesitat un volum mare de muncă (studiul și documentele aferente conțin un număr de 148 de pagini), într-o singură zi fiind imposibilă verificarea acestor documente. În această situație nu a existat o separare a atribuțiilor, persoana care a inițiat operațiunea, a aprobat și semnat și documentele de plată. S-a constatat lipsa unor documente obligatorii pentru justificarea grantului și pentru recepția bunurilor/serviciilor în valoare de **235 mii lei**, conform legislației în vigoare și acordului de finanțare.

O situație similară a fost identificată și în cazul unor proiecte în valoare de **367 mii lei**, derulate de operatori economici din România în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare în țări ca Zambia și Tanzania. În cazul acestor proiecte au existat suspiciuni rezonabile cu privire la veridicitatea unor documente în baza cărora s-au efectuat plăți, întrucât în cazul unui contract nu era posibilă identificarea părților care fac obiectul contractului, obligațiile și drepturile acestora, suma datorată, persoanele semnatare și alte prevederi contractuale. În condițiile descrise mai sus și în contextul în care, potrivit legislației românești orice plată efectuată din fonduri publice trebuie să aibă la bază un angajament legal, s-a constatat faptul că documentul în cauză nu îmbracă forma unui „angajament legal”, conform legislației naționale în vigoare. S-a constatat că au fost cazuri în care au fost efectuate plăți în numerar pe plan local, fără a se putea justifica necesitatea produselor/serviciilor achiziționate sau în condițiile în care nu există niciun document justificativ care să ateste achizițiile respective. Agenția a efectuat plăți din fonduri publice în baza unor contracte care au fost încheiate în condiții de incompatibilitate/conflict de interese.

În cazul unui proiect din domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare în Republica Democrată Congo, derulat de un organism de drept privat din România, s-a efectuat plata unor avansuri în valoare de **71,3 mii lei**, pentru care beneficiarul finanțării nu a prezentat documente justificative legal întocmite. În cadrul aceluiași proiect nu a fost respectat principiul eficacității în utilizarea fondurilor publice pentru suma de **913 mii lei**, întrucât nu au fost prezentate documente din care să rezulte punerea în funcțiune a contoarelor electrice achiziționate în cadrul proiectului.

JUSTIȚIE

Sectorul de justiție reprezintă pilonul de bază al statului de drept și, implicit, al unei societăți democratice stabile și responsabile.

Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin următoarele instanțe judecătorești: curți de apel, tribunale, tribunale specializate, instanțe militare, judecători.

Audit al performanței

Economicitatea, eficiența și eficacitatea utilizării fondurilor alocate în cadrul Proiectului privind reforma sistemului judiciar

Misiunea de audit s-a efectuat în perioada 2019-2020 la Ministerul Justiției și la alte instituții publice din domeniul justiției, respectiv: Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Inspekția Judiciară, Administrația Națională a Penitenciarelor, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul București, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Prahova, Tribunalul Dolj și Tribunalul Pitești.

În ceea ce privește Proiectul privind reforma sistemului judiciar finanțat din împrumutul în valoare de **110 milioane euro** (la care s-a adăugat contribuția României în sumă de **32 milioane euro**), contractat în anul 2006 de România de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), auditul remarcă faptul că în implementarea proiectului s-a înregistrat un progres foarte scăzut și s-a renunțat la finanțarea anumitor obiective.

Deși data de finalizare a proiectului a fost stabilită inițial pentru data de 1 octombrie 2010, proiectul nu a fost finalizat, perioada de implementare a acestuia fiind prelungită de la 4 la 12 ani.

Din evaluarea gradului de implementare a componentelor proiectului a rezultat că două componente ale proiectului au fost complet realizate, *Consolidarea capacității administrative a instanțelor și Dezvoltarea instituțională a instituțiilor judiciare*, spre deosebire de celelalte două componente, *Reabilitarea infrastructurii instanțelor și Sprijinirea gestiunii informațiilor la instanțe*, care nu au fost realizate în totalitate.

Referitor la Componenta A *Reabilitarea infrastructurii instanțelor:*

La aproximativ 14 ani de la data contractării împrumutului, obiectivele de investiții din cadrul acestei componente nu au fost finalizate, deși acestea au fost reduse de la 25 la 19.

Astfel, au fost finalizate 16 obiective de investiții, iar celelalte trei obiective (Reabilitare și restaurare Tribunal Prahova, Palatul de Justiție Prahova, Reabilitare, amenajare și extindere sediu Tribunalul Sibiu – lucrări faza II) au fost finanțate din fondurile unui nou împrumut acordat de BIRD pentru finanțarea *Proiectului de îmbunătățire a serviciilor judiciare* și de la bugetul de stat.

Printre cauzele care au condus la nerealizarea obiectivelor se numără stabilirea unor termene nerealiste, întâzieri înregistrate la încheierea contractelor de lucrări civile și la recepția la terminarea lucrărilor, precum și alocarea unor fonduri insuficiente de la bugetul de stat.

Referitor la Componenta B *Consolidarea capacității administrative a instanțelor:*

În cadrul acestei componente s-a realizat adoptarea noilor coduri, respectiv Codul civil, Codul penal, Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală. De asemenea, s-au stabilit unele standarde pentru asigurarea și monitorizarea eficienței activității instanțelor și s-au elaborat indicatori de performanță (rata de soluționare, cauze aflate pe rol de mai mult de un an, cauze soluționate în decurs de un an), fiind conceput un sistem de identificare pentru monitorizarea indicatorilor.

Referitor la Componenta C *Sprijinirea gestiunii informațiilor la instanțe:*

În ceea ce privește această componentă, deși s-a urmărit conceperea unui Sistem de management al resurselor pentru sectorul judiciar (RMS) care să cuprindă managementul resurselor financiare, materiale și umane, precum și funcții de sprijin pentru management, prin furnizarea de servicii, bunuri și pregătire, la încheierea finanțării din împrumutul BIRD, sistemul RMS și procesul de migrare a datelor, care condiționează operabilitatea acestuia, nu au fost finalizate.

Sistemul RMS a fost supradimensionat, iar prin complexitatea sa a condus la costuri și întâzieri în implementare. Se poate aprecia că economicitatea a fost afectată negativ de cele aproape **3 milioane euro** cheltuite de la bugetul de stat, în intervalul 2013-2019, în afara proiectului, pentru susținerea aplicațiilor informatice utilizate, în paralel, în cadrul sistemului judiciar, care urmau a fi înlocuite de RMS.

La data închiderii proiectului, sistemele de înregistrare audio integrate erau operaționale în toate instanțele naționale și în toate cele 699 de săli de judecată, fiind disponibile la cerere oricărei părți interesate. Aceasta a fost una dintre cele mai mari realizări ale proiectului, datorită gradului sporit de transparență și responsabilitate pe care îl oferă și a faptului că este foarte apreciat de către utilizatori ca instrument practic.

Referitor la Componenta D *Dezvoltarea instituțională a instituțiilor judiciare:*

În cadrul acestei componente s-a elaborat primul Cod român integrat de insolvență aprobat prin *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*. Institutul Național al Magistraturii (INM) și Școala Națională de Grefieri (SNG) au introdus platformele de e-learning. Dacă la debutul proiectului nu exista nicio platformă de e-learning, la finalizarea proiectului, mai mult de 1.215 magistrați și grefieri au beneficiat de sistemul de e-learning disponibil în cadrul INM și SNG.

MUNCĂ ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

În prezent, România se află mult în urma mediei europene în ceea ce privește nivelul dezvoltării economico-sociale, iar cauzele fundamentale sunt generate de evoluțiile demografice recente, dar și de decalajele foarte mari care separă România de situația statelor dezvoltate din UE în ceea ce privește distribuția forței de muncă pe cele trei mari sectoare ale economiei naționale.

Populația activă din punct de vedere economic include persoanele ocupate pe piața forței de muncă și șomerii. În anul 2020, populația activă a României era de 8.973 mii persoane, cu 392 mii persoane mai puțin, comparativ cu 2010. Diminuarea populației active este o consecință directă a tendinței de scădere a populației la nivel național, dar și a modificărilor structurii pe vârste a acesteia.

În anul 2020, în urma restrângerii unor activități, în contextul restricțiilor impuse pentru limitarea efectelor pandemiei de COVID-19, numărul de șomeri a crescut la 452 mii persoane, cu 99 mii persoane mai mult față de anul precedent.

Una dintre caracteristicile nefavorabile ale forței de muncă din România este aceea că populația activă este inferioară – ca pondere – populației inactive din punct de vedere economic, iar această situație se menține pentru întreaga perioadă supusă analizei (2010-2020).

Sursa: Tendințe sociale, publicație INS, România, 2021

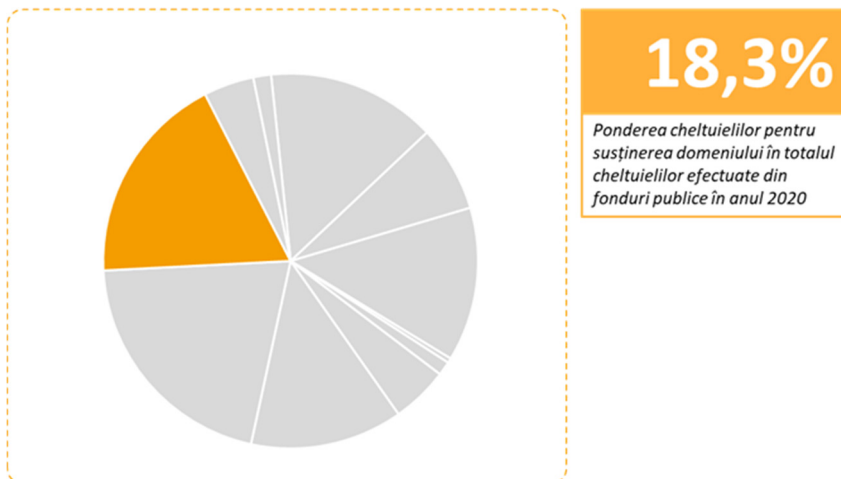
În anul 2020, populația inactivă număra 10,3 milioane persoane și reprezenta 53,5% din totalul populației.

Un factor îngrijorător pe piața muncii din România este reprezentat de numărul de tineri cu vârsta între 15 și 24 ani, care nu sunt ocupați și care nici nu urmează o formă de educație sau formare, concept cunoscut sub abrevierea din limba engleză NEET (Not in Employment neither in Education or Training). Acest segment de populație reprezintă o categorie particulară de persoane inactive economic.

În anul 2020, rata tinerilor care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare a fost de 14,8%, cei mai afectați fiind tinerii din mediul rural (18,3%) și persoanele de sex feminin (18,1%).

În anul 2019, numărul mediu anual al locurilor de muncă vacante a scăzut cu circa 11% față de anul 2018. Această scădere s-a accentuat pe parcursul anului 2020, în principal ca urmare a situației economice create în contextul pandemiei de COVID-19 și al instituirii stării de urgență/alertă pe întreg teritoriul României, când un număr semnificativ de unități economico-sociale și-au suspendat temporar sau chiar și-au încetat activitatea economică desfășurată.

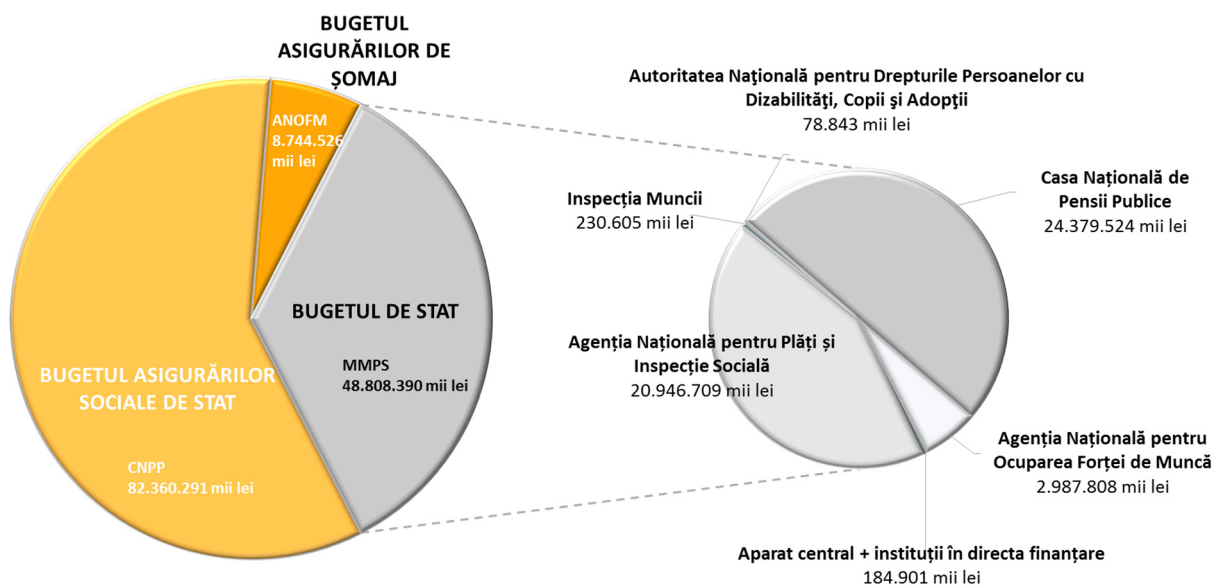
În domeniul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, coordonarea aplicării strategiei și politicilor Guvernului și realizarea politicilor naționale, corelate cu cele la nivel european și internațional sunt asigurate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Instituții în subordinea, sub autoritatea și în coordonarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale

Plățile efectuate în anul 2020 în domeniul muncii și asistenței sociale

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Entitatea nu a inițiat și nu a supus spre adoptare acte normative de modificare a Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului³³, bunuri asupra cărora ministerul și instituțiile publice aflate în subordinea și în coordonarea acestuia (respectiv Inspekția Muncii, Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați și Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale) dețin un drept de administrare ca urmare a constatării unor diferențe cu ocazia inventarierilor anuale efectuate.

- Din evidența financiar-contabilă a bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului au fost constatate neconcordanțe între valoarea bunurilor din domeniul public al statului în sumă de **46.926 mii lei** (valoare raportată în situațiile financiare centralizate la data de 31.12.2020 întocmite de minister) și valoarea bunurilor din domeniul public al statului în sumă de **25.333 mii lei** (valoare raportată anual la MF Publice în *Inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului*), rezultând o diferență în sumă de **21.594 mii lei**. Practic, *Inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului* nu reflectă realitatea, întrucât acesta nu este în concordanță cu valoarea bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, raportată în situațiile financiare centralizate întocmite la data de 31 decembrie 2020 la nivelul ministerului.

Ministerul nu a înregistrat în evidența financiar-contabilă datorii în sumă de **904 mii lei** și nu a întreprins demersuri în vederea clarificării acestora în termenul legal de prescripție.

Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții

Au fost acordate eronat drepturi salariale sub formă de indemnizații și sporuri în sumă de **147 mii lei**, întrucât nu a fost respectată legislația în domeniul salarizării personalului plătit din fonduri publice.

Au fost efectuate plăți eronate către unele organizații neguvernamentale, în sumă de **39 mii lei**, reprezentând cheltuieli de personal peste limita legală.

Agenția Națională pentru Plăți și Inspekție Socială

Bugetul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspekție Socială a fost prejudiciat cu suma de **19.141 mii lei**, rezultatul patrimonial fiind diminuat cu aceeași sumă, din care:

- Plăți nelegale în sumă de **4.489 mii lei**, constând în venit minim garantat acordat de către agențiile teritoriale fără respectarea prevederilor legale unor beneficiari care nu îndeplineau condițiile de eligibilitate³⁴, din care:
  - suma de **41 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari cu venituri din salarii și pensii peste limita legală;
  - suma de **301 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau depozite bancare;
  - suma de **2 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care au obținut venituri din dividende;
  - suma de **4.085 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau autoturisme și autovehicule cu o vechime mai mică de 10 ani, precum și două sau mai multe autoturisme/motociclete cu o vechime mai mare de 10 ani;
  - suma de **27 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau șalupe, bărci cu motor, scutere de apă, iahturi, cu excepția bărcilor necesare pentru uzul persoanelor care locuiesc în Rezervația Biosferei Delta Dunării;

³³ HG nr. 1705/2006 pentru aprobarea Inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

³⁴ Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat

- o suma de **2 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care executau o pedeapsă privativă de libertate sau se aflau în arest preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile în momentul plății;
- o suma de **31 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care figurau ca fiind decedați.

Plăți nelegale în sumă de **3.882 mii lei** au fost constatate și la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială (AJPIS) Alba, AJPIS Bacău, AJPIS Bihor, AJPIS Bistrița-Năsăud, AJPIS Brăila, AJPIS Buzău, AJPIS Covasna, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Galați, AJPIS Harghita, AJPIS Ilfov, AJPIS Maramureș, AJPIS Mehedinți, AJPIS Sibiu, AJPIS Tulcea și AJPIS Vâlcea.

- Plăți nelegale în sumă de **6.838 mii lei**, constând în alocații pentru susținerea familiei, acordate necuvenit de către agențiile teritoriale³⁵ unor beneficiari care nu puteau beneficia de aceste drepturi, din care:
  - o suma de **704 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care au realizat venituri din salarii și pensii peste limita legală;
  - o suma de **284 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau depozite bancare;
  - o suma de **13 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care au obținut venituri din dividende;
  - o suma de **5.799 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau autoturisme și autovehicule cu o vechime mai mică de 10 ani, precum și două sau mai multe autoturisme/motociclete cu o vechime mai mare de 10 ani;
  - o suma de **38 mii lei** reprezintă plăți nelegale efectuate către unii beneficiari care dețineau șalupe, bărci cu motor, scutere de apă, iahturi, cu excepția bărcilor necesare pentru uzul persoanelor care locuiesc în Rezervația Biosferei Delta Dunării.

Plăți nelegale în sumă de **3.932 mii lei** au fost constatate și la Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială (AJPIS) Alba, AJPIS Bacău, AJPIS Bihor, AJPIS Bistrița-Năsăud, AJPIS Buzău, AJPIS Covasna, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Galați, AJPIS Harghita, AJPIS Ilfov, AJPIS Maramureș, AJPIS Mehedinți, AJPIS Sibiu, AJPIS Tulcea, AJPIS Vâlcea.

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **5.297 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor lunare achitate necuvenit unor **avocați** pentru perioada mai, respectiv august-noiembrie 2020, aferente stării de urgență/alertă, în condițiile în care beneficiarii nu îndeplineau condițiile de eligibilitate, din care:

- suma de **114 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizației lunare achitate necuvenit unor avocați care au obținut pe lună venituri din desfășurarea profesiei, dar și din alte surse, peste câștigul salarial mediu brut prevăzut de *Legea nr. 6/2020 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020*;
- suma de **2.167 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizației lunare achitate necuvenit unor avocați care au obținut venituri mai mari de 75% din veniturile brute medii lunare pe anul 2019;
- suma de **9 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizației lunare achitate necuvenit unor avocați care nu au beneficiat anterior de drepturile acordate în baza *OUG nr. 30/2020*;
- suma de **4 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizației lunare achitate necuvenit unor avocați, fiind acordată aceluiași beneficiar concomitent de agenții teritoriale distincte.

Indemnizații lunare achitate necuvenit, în sumă de **3.003 mii lei**, au fost constatate și la AJPIS Alba, AJPIS Bihor, AJPIS Bistrița-Năsăud, AJPIS Covasna, AJPIS Harghita, AJPIS Galați, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Maramureș, AJPIS Mehedinți, AJPIS Sibiu, AJPIS Tulcea și AJPIS Vâlcea.

³⁵ HG nr. 50/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **2.148 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor lunare achitate în afara cadrului legal pentru alți profesioniști (persoane fizice autorizate/întreprinderi individuale/întreprinderi familiale) a căror activitate a fost redusă ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2 și unor profesioniști a căror activitate a fost întreruptă ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2 pe perioada stării de urgență/alertă pentru domeniile restricționate, din care:

- suma de **172 mii lei**, plătită în afara cadrului legal pentru persoane care au fost înmatriculate în Registrul comerțului la o data ulterioară perioadei pentru care au fost indemnizate;
- suma de **40 mii lei**, plătită dublu de agenții teritoriale distincte, în afara cadrului legal;
- suma de **48 mii lei**, acordată în afara cadrului legal unor persoane care au beneficiat de indemnizații acordate care au fost înmatriculate în Registrul comerțului pe raza unui alt județ decât cel care a efectuat plata;
- suma de **32 mii lei**, acordată în afara cadrului legal unor persoane care au beneficiat concomitent de indemnizații acordate de agenții teritoriale distincte sau de aceeași agenție;
- suma de **296 mii lei**, acordată în afara cadrului legal, simultan atât pentru reducerea timpului de muncă, cât și pentru întreruperea activității;
- suma de **1.560 mii lei**, acordată în afara cadrului legal unor profesioniști, care nu au beneficiat anterior de indemnizația acordată pentru întreruperea activității.

Indemnizații lunare achitate în afara cadrului legal pentru alți profesioniști, în sumă de **206 mii lei**, au fost constatate și la AJPIS Dâmbovița, AJPIS Maramureș, AJPIS Sibiu și AJPIS Vâlcea.

Indemnizații în sumă de **4.952 mii lei**, achitate în afara cadrului legal pentru alți profesioniști care nu și-au întrerupt activitatea realizând venituri în perioada în care au fost indemnizați, au fost constatate la AJPIS Alba, AJPIS Bihor, AJPIS Bistrița-Năsăud, AJPIS Harghita și AJPIS Maramureș.

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **1.543 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor achitate fără respectarea cadrului legal unor persoane care au încheiat convenții individuale de muncă și a căror activitate a fost afectată ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2, din care:

- suma de **338 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizațiilor achitate fără respectarea cadrului legal unor persoane care nu au avut timpul de lucru redus în luna în care au fost indemnizați;
- suma de **977 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizațiilor achitate fără respectarea cadrului legal unor persoane care au calitatea de salariați;
- suma de **203 mii lei** reprezintă contravaloarea indemnizațiilor achitate fără respectarea cadrului legal unor persoane care nu au avut activitatea restricționată.

Indemnizații achitate fără respectarea cadrului legal, în sumă de **25 mii lei**, au fost constatate și la AJPIS Bihor.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **4.776 mii lei**, reprezentând contravaloarea stimulentului de inserție acordat necuvenit unor șomeri ca urmare a neaplicării măsurilor prevăzute de lege privind suspendarea acestui drept de asistență socială, din care:

- suma de **34 mii lei** reprezintă contravaloarea stimulentului de inserție aferent perioadei ianuarie-februarie 2020, acordat necuvenit unor beneficiari care nu au obținut venituri impozabile, aceștia fiind șomeri indemnizați;
- suma de **4.742 mii lei**, reprezentând contravaloarea stimulentului de inserție acordat necuvenit, a fost constatată la AJPIS Alba, AJPIS Bacău, AJPIS Bihor, AJPIS Brăila, AJPIS Buzău, AJPIS Covasna, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Galați, AJPIS Harghita, AJPIS Maramureș, AJPIS Tulcea, AJPIS Vâlcea și AJPIS București.

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **3.002 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizației lunare acordate necuvenit ca urmare a nerespectării condițiilor legale pentru acordarea acestui drept persoanelor fizice care dețin drepturi de autor și drepturi conexe, din care:

- suma de **680 mii lei** reprezintă indemnizații acordate necuvenit pentru persoanele fizice care dețin drepturi de autor și drepturi conexe, în condițiile în care solicitanții au încasat în același timp venituri din salarii și asimilate;
- suma de **8 mii lei** reprezintă indemnizații acordate necuvenit pentru persoanele fizice care dețin drepturi de autor și drepturi conexe, în condițiile în care solicitanții au încasat în același timp indemnizație de creștere copil;
- suma de **29 mii lei** reprezintă indemnizații acordate necuvenit pentru persoanele fizice care dețin drepturi de autor și drepturi conexe, în condițiile în care solicitanții au încasat în același timp indemnizație în calitate de alți profesioniști;
- suma de **53 mii lei** reprezintă indemnizații acordate necuvenit pentru persoanele fizice care dețin drepturi de autor și drepturi conexe, în condițiile în care solicitanții au încasat dublu acest drept de la agenții teritoriale distincte sau de la aceeași agenție.

Abateri similare în sumă de **2.232 mii lei** au fost constatate la AJPIS Bacău, AJPIS Bihor, AJPIS Covasna, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Galați, AJPIS Harghita, AJPIS Mehedinți, AJPIS Sibiu, AJPIS Vâlcea și AJPIS București.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **1.377 mii lei**, reprezentând alocație de plasament familial acordată în condițiile în care beneficiarii/reprezentanții familiei erau decedați sau beneficiarii erau tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și care nu mai îndeplineau condițiile prevăzute de cadrul legal în vigoare.

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **644 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor achitate în afara cadrului legal unor zilieri a căror activitate a fost afectată ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2, din care:

- suma de **61 mii lei**, plătită pentru persoane care nu au fost remunerate de beneficiarul lucrării anterior solicitării decontării sumei;
- suma de **52 mii lei**, plătită pentru persoane care nu figurau înregistrate în Registrul electronic de evidență a zilierilor;
- suma de **66 mii lei**, plătită pentru persoane pentru care remunerația cuvenită zilei de muncă declarate era mai mare decât cea înregistrată în Registrul electronic de evidență a zilierilor;
- suma de **346 mii lei**, plătită pentru persoane pentru care numărul de zile pentru care s-a solicitat decontarea era mai mare decât cel înregistrat în Registrul electronic de evidență a zilierilor.

Abateri similare în sumă de **119 mii lei** au fost constatate la AJPIS Covasna și AJPIS Harghita.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **595 mii lei**, reprezentând drepturi acordate persoanelor cu dizabilități în anul 2020, în condițiile în care nu au fost respectate prevederile legale în vigoare.

- suma de **550 mii lei** reprezintă plăți efectuate pentru persoanele cu dizabilități și HIV/SIDA în condițiile în care beneficiarii erau decedați;
- suma de **27 mii lei** reprezintă plăți efectuate pentru același beneficiar fie de același județ pentru aceeași lună de drept, fie de județe diferite;
- suma de **18 mii lei** reprezintă plăți acordate necuvenit unor persoane cu dizabilități, care sunt condamnate la pedepse privative de libertate.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **277 mii lei**, reprezentând alocație de stat pentru copii acordată în condițiile în care beneficiarii erau decedați sau erau tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și care nu mai îndeplineau condițiile prevăzute de cadrul legal în vigoare, din care:

- suma de **120 mii lei**, acordată necuvenit unor beneficiari decedați;
- suma de **73 mii lei**, acordată necuvenit unor beneficiari cu vârsta de peste 22 ani, care nu mai îndeplineau condițiile prevăzute de lege.

Abateri similare în sumă de **84 mii lei** au fost constatate la AJPIS Alba, AJPIS Brăila, AJPIS Covasna și AJPIS Harghita.

Bugetul de stat a fost prejudiciat cu suma de **1.300 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor pentru creșterea copiilor acordate necuvenit ca urmare a neaplicării măsurilor prevăzute de lege privind suspendarea acestui drept de asistență socială, din care:

- suma de **1.124 mii lei** reprezintă indemnizații pentru creșterea copiilor achitate necuvenit, întrucât beneficiarii au realizat venituri din salarii și pensii peste limita legală;
- suma de **36 mii lei** reprezintă indemnizații pentru creșterea copiilor achitate necuvenit, întrucât beneficiarii au încasat pentru același copil atât indemnizație pentru creșterea copilului, cât și stimulent de inserție;
- suma de **140 mii lei** reprezintă indemnizații pentru creșterea copiilor achitate necuvenit, întrucât titularii executau o pedeapsă privativă de libertate sau se aflau în arest preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile în momentul plății.

Abateri similare în sumă de **8.548 mii lei** au fost constatate la AJPIS Bacău, AJPIS Bihor, AJPIS Bistrița-Năsăud, AJPIS Buzău, AJPIS Dâmbovița, AJPIS Galați, AJPIS Ilfov, AJPIS Mehedinți, AJPIS Vâlcea și AJPIS București.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **160 mii lei**, reprezentând contravaloarea ajutoarelor de încălzire acordate necuvenit, întrucât beneficiarii dețineau autoturisme, autovehicule cu o vechime mai mică de 10 ani sau două sau mai multe autoturisme și/sau motociclete cu o vechime mai mare de 10 ani.

Abateri similare, în sumă de **35 mii lei**, au fost constatate la AJPIS Buzău și AJPIS Mehedinți.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **149 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor lunare achitate necuvenit, fără respectarea condițiilor de eligibilitate, unor sportivi a căror activitate a fost suspendată, iar sportivii au primit în completare sume compensatorii și au realizat un venit total pe lună peste nivelul contractat.

Abateri similare în sumă de **2 mii lei** au fost identificate și la AJPIS Dâmbovița, fiind acordate unor solicitanți care nu fac parte din categoria personalului prevăzut de actul normativ.

Entitatea a efectuat plăți necuvenite în sumă de **109 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 7 ani încadrat în grad de handicap și alte forme de sprijin destinate creșterii copilului, ca urmare a neaplicării măsurilor prevăzute de lege privind acest drept de asistență socială, din care:

- suma de **81 mii lei** reprezintă plăți pentru indemnizații pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani încadrat în grad de handicap, achitate necuvenit în anul 2020, întrucât beneficiarii au realizat alte venituri, peste limita legală;
- suma de **2 mii lei** reprezintă plăți pentru sprijin lunar destinat creșterii copilului, acordate necuvenit unor persoane decedate;
- suma de **22 mii lei** reprezintă plăți pentru indemnizații pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani încadrat în grad de handicap și alte forme de sprijin destinate creșterii copilului, acordate necuvenit unor persoane care execută pedepse privative de libertate;
- suma de **4 mii lei** reprezintă plăți pentru sprijin lunar acordat persoanelor cu dizabilitate, care au realizat și alte venituri în afara beneficiilor de asistență socială destinate persoanelor cu dizabilități.

ANPIS nu a acordat suma de **6 mii lei** persoanelor îndreptățite care, deși au realizat alte venituri în afara beneficiilor de asistență socială, nu au beneficiat de sprijin lunar în cuantumul prevăzut de legislația în vigoare până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani.

Entitatea a efectuat plăți nelegale în sumă de **61 mii lei**, reprezentând contravaloarea indemnizațiilor pentru plata însoțitorului adultului cu handicap vizual grav, acordată unor beneficiari care au primit concomitent acest drept și de la bugetul asigurărilor sociale de stat în anul 2020.

Casa Națională de Pensii Publice

La nivelul Casei Naționale de Pensii Publice - aparat propriu au fost deschise credite bugetare pentru bunuri și servicii, fără documente justificative din care să rezulte obligații de plată scadente, fiind imobilizate astfel fonduri publice în sumă de **2.038 mii lei**.

Casa Națională de Pensii Publice, prin casele teritoriale de pensii, nu a respectat prevederile art. 64, art. 67 și art. 82 din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, întrucât nu a transformat din oficiu pensia anticipată/anticipată parțial/invaliditate, după caz, în pensie pentru limită de vârstă la îndeplinirea condițiilor legale.

- Prin menținerea eronată în plată cu pensii anticipate, anticipate parțial sau de invaliditate, după caz, a titularilor drepturilor de pensii pentru limită de vârstă convenite și neplătite în termen au fost afectate veniturile beneficiarilor acestor pensii cu suma totală de **13.559 mii lei**, din care suma de **10.835 mii lei** este aferentă anului 2020.

Situații similare în sumă de **644 mii lei** au fost identificate și la Casa Județeană de Pensii (CJP) Covasna, CJP Hunedoara, CJP Neamț, CJP Prahova și CJP Teleorman.

Au fost efectuate plăți nelegale în sumă de **1.158 mii lei**, reprezentând pensii anticipate, anticipate parțial, de invaliditate gradul I, II și III, precum și pensii de urmași încasate de beneficiarii de drepturi din sistemul public de pensii, care au realizat concomitent și venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, din care suma de **854 mii lei** este aferentă cazurilor clarificate în timpul auditului.

Abateri similare în sumă de **280 mii lei** au fost identificate și la CJP Covasna, CJP Hunedoara, CJP Neamț, CJP Olt, CJP Prahova și CJP Teleorman.

Casa Națională de Pensii Publice a efectuat plăți nelegale în sumă de **97 mii lei**, reprezentând drepturi de asigurări sociale de stat acordate unor persoane care au decedat și pentru care nu s-a efectuat încetarea plății în luna următoare decesului. Suma de **64 mii lei** a fost clarificată în timpul auditului.

Abateri similare în sumă de 8 mii lei au fost constatate la CJP Hunedoara și CJP Teleorman.

CNPP, prin casele județene de pensii, a înregistrat în evidența contabilă, în mod eronat, drepturi de pensii neridicate în sumă de **2.295 mii lei**, deși acestea erau necuvenite, fiind aferente unor perioade ulterioare decesului beneficiarului de asigurări sociale de stat.

Abateri similare în sumă de **169 mii lei** au fost constatate și la CJP Prahova.

Au fost constatate drepturi de pensii în sumă de **4.577 mii lei**, neplătite beneficiarilor care au trecut de la pensie de invaliditate la pensie de limită de vârstă, întrucât indicele de corecție nu a fost aplicat începând cu luna februarie a anului 2020, clarificată în timpul auditului.

Bugetul asigurărilor sociale de stat a fost prejudiciat cu suma de **675 mii lei**, reprezentând debite nerecuperate în termenul legal de prescripție ca urmare a faptului că sumele datorate de diverși debitori nu au fost urmărite.

La nivelul CJP Covasna și CJP Neamț au fost efectuate plăți necuvenite în sumă de **138 mii lei**, reprezentând indemnizații de însoțitor acordate unor pensionari de invaliditate care au beneficiat simultan și de serviciile unui asistent personal angajat/indemnizație lunară din partea unităților administrativ-teritoriale.

Nu a fost încasată contribuția individuală, în sumă de **49 mii lei**, atât de la pensionari, cât și de la asigurații sistemului public de pensii care au beneficiat de bilete de tratament balnear, întrucât nu li s-au luat în calcul toate veniturile.

Abateri similare în sumă de **9 mii lei** au fost constatate la CJP Hunedoara, CJP Neamț și CJP Olt.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Bugetul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă a fost prejudiciat cu suma de **5.532 mii lei**.

- Au fost efectuate plăți nelegale, constând în sume acordate angajatorilor pentru decontarea unei părți din salariul angajaților menținuți în muncă, în condițiile în care aceștia nu îndeplineau condițiile legale pentru acordarea acestei măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2. Pe parcursul misiunii de audit, la nivelul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă au fost constituite debite în sumă de **1.914 mii lei**, din care suma de 424 mii lei a fost recuperată.

Plăți nelegale în sumă de **1.216 mii lei** au fost identificate și la Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM) Ialomița, AJOFM Prahova, AJOFM Suceava și AJOFM Teleorman.

Unele agenții județene de ocupare a forței de muncă au efectuat plăți nelegale în sumă de **3.547 mii lei**. Pe parcursul misiunii de audit, la nivelul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă au fost constituite debite în sumă de **892 mii lei**, din care suma de **229 mii lei** a fost recuperată.

- Cheltuielile și plățile din bugetul asigurărilor pentru șomaj au fost majorate nejustificat cu suma de **3.547 mii lei**, reprezentând indemnizații acordate necuvenit, plătite angajatorilor pentru salariați în perioada suspendării temporare a contractului individual de muncă, în condițiile în care aceștia nu îndeplineau condițiile legale pentru acordarea acestei indemnizații în domeniul protecției sociale, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

Plăți nelegale în sumă de **338 mii lei** au fost identificate și la AJOFM București, AJOFM Brăila, AJOFM Caraș-Severin, AJOFM Suceava.

Au fost acordate în mod eronat indemnizații de șomaj și venituri de completare în sumă totală de **2.024 mii lei**, unor beneficiari care au realizat concomitent și venituri incompatibile cu drepturile primite din acest buget, în condițiile în care aceștia au realizat și venituri declarate de angajatori din contracte individuale de muncă, venituri din activități autorizate mai mari decât indicatorul social de referință, au încasat și pensii pentru limită de vârstă, anticipată sau de invaliditate, au încasat și de la bugetul de stat indemnizația pentru creșterea copilului, precum și cazuri în care titularii veniturilor de completare au încasat concomitent și drepturi de pensii.

Plăți nelegale în sumă de **88 mii lei** s-au identificat și la AJOFM Giurgiu, AJOFM Prahova și AJOFM Suceava.

Sprijin financiar în sumă de **488 mii lei**, acordat în mod eronat angajatorilor în scopul achiziționării de bunuri necesare desfășurării activității în regim de telemuncă, în condițiile în care angajatorul nu a transmis, în termen, documentele justificative și salariații nu figurau în Registrul general de evidență a salariaților.

Abateri similare în sumă de 5 mii lei s-au identificat și la AJOFM Prahova.

Indemnizație în sumă de **526 mii lei**, acordată în mod eronat părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ, în condițiile în care beneficiarul indemnizației sau celălalt părinte avea raportul de muncă suspendat temporar din inițiativa angajatorului sau figura în concediu fără plată, perioada corespunzând fie cu vacanța școlară, fie cu zile libere legale, sau celălalt părinte beneficia de indemnizație pentru creșterea copilului și de indemnizație de șomaj.

Abateri similare în sumă de **17 mii lei** s-au identificat și la AJOFM Brăila și AJOFM Caraș-Severin.

Subvenționarea locurilor de muncă în sumă de **369 mii lei**, acordată în mod eronat unor angajatori deoarece cuantumul a fost mai mare decât cel calculat la timpul de lucru efectiv lucrat de angajați și angajații beneficiau de pensii anticipate sau de limită de vârstă, precum și de pensii de invaliditate gradul II.

Abateri similare în sumă de **32 mii lei** s-au identificat și la AJOFM Suceava și AJOFM Teleorman.

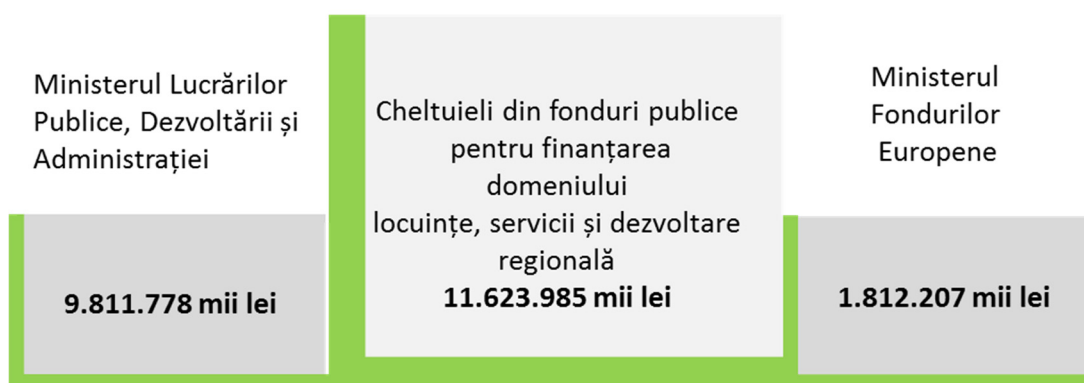
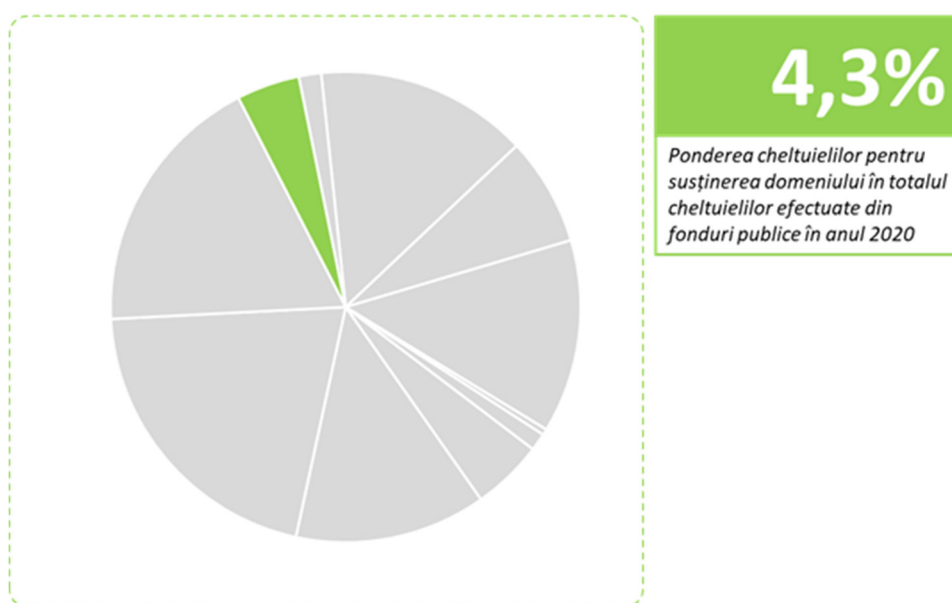
Indemnizație în sumă de **187 mii lei**, acordată în mod eronat pentru reducerea timpului de muncă a salariaților cu cel mult 50% din durata prevăzută în contractul individual de muncă, în condițiile în care indemnizația a fost în cuantum mai mare, timpul de muncă a fost redus pentru o perioadă mai mică decât limita legală și aceiași salariați au beneficiat simultan și de subvenții.

Acordarea sumei de **32 mii lei** în mod eronat angajatorilor pentru decontarea unor sume peste limita legală, (41,5% din salariul angajaților), în condițiile în care au încheiat contracte individuale de muncă pe perioadă determinată de până la 3 luni.

Acordarea sumei de **24 mii lei** în mod eronat angajatorilor pentru încadrarea în muncă a unor șomeri, în condițiile în care cuantumul a fost peste limita legală și contractele individuale de muncă au încetat înainte de termenul legal.

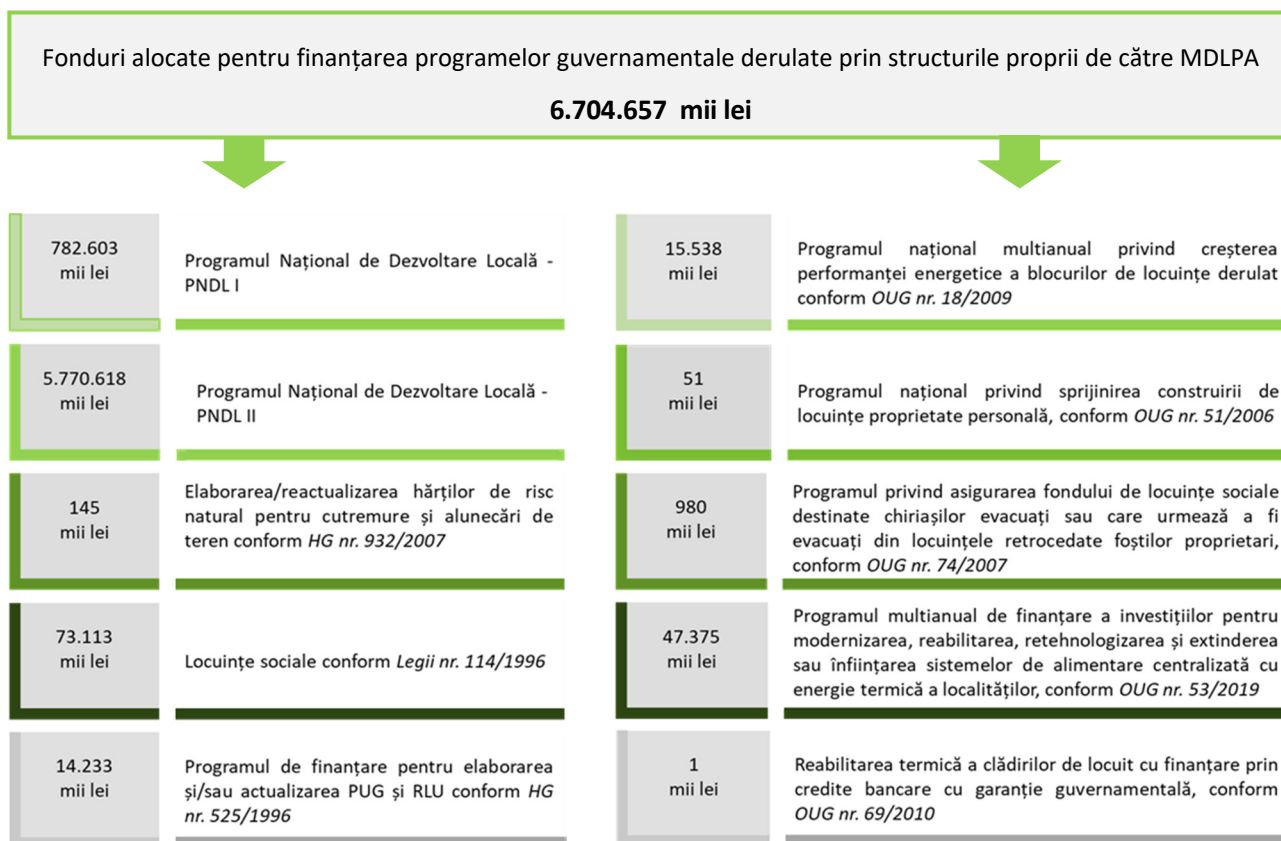
LOCUIŢE, SERVICII ŞI DEZVOLTARE REGIONALĂ

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) își exercită autoritatea pentru următoarele domenii: lucrări publice, construcții, disciplina în construcții, amenajarea teritoriului, urbanism, arhitectură, amenajarea spațiului maritim, mobilitate urbană, locuire, locuințe, clădiri de locuit, reabilitarea termică a clădirilor, gestiune și dezvoltare imobiliar-edilitară, dezvoltare regională, coeziune și dezvoltare teritorială, cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională, descentralizare, reformă și reorganizare administrativ-teritorială, reformă în administrația publică, funcție publică, fiscalitate locală, proceduri fiscale locale, finanțe publice locale, atestarea domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice, ajutor de stat aprobat de autoritățile administrației publice locale, parcuri industriale, programarea, coordonarea, monitorizarea și controlul utilizării asistenței financiare nerambursabile acordate României de către Uniunea Europeană pentru programele din domeniile sale de activitate, precum și formarea și perfecționarea profesională a personalului din administrația publică.

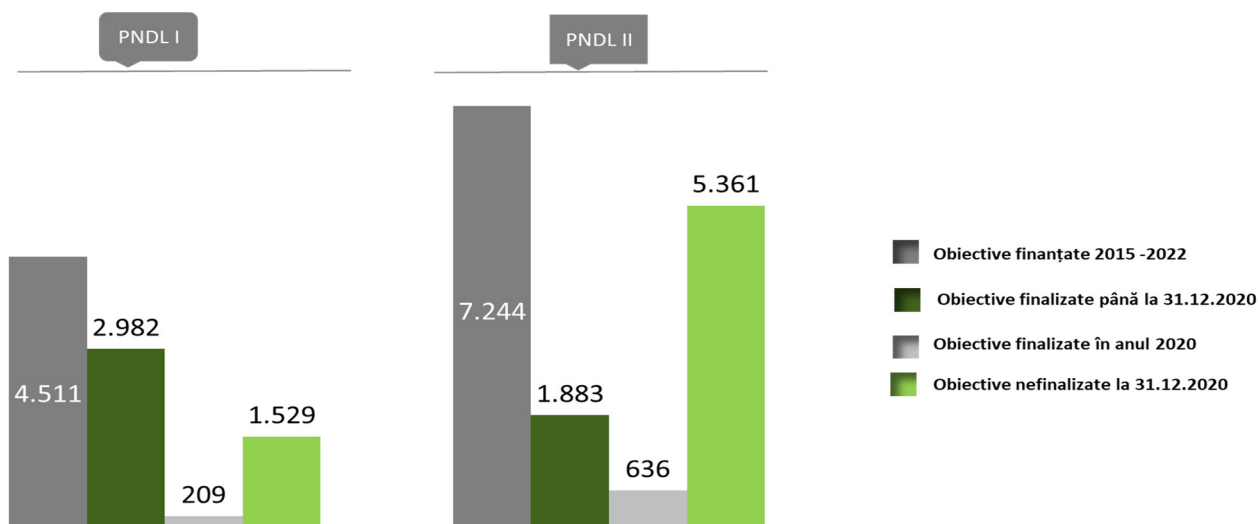
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Din bugetul MDLPA au fost finanțate și programe derulate de Agenția Națională pentru Locuințe și Compania Națională pentru Investiții CNI SA.

Cea mai mare parte a alocărilor de la bugetul de stat pentru programe de dezvoltare au fost utilizate pe două direcții principale, respectiv **Programul Național de Dezvoltare Locală** (PNDL I și II), cu aproximativ **84%** din plăți, și **Programul național de construcții de interes public sau social** (PNCIPS), program derulat prin CNI SA, cu aproximativ **13%** din plăți.

Deși anul 2020 era prevăzut ca termen de finalizare pentru PNDL I, în fapt, la 31.12.2020 erau recepționate doar **66%** dintre obiectivele de investiții incluse la finanțare prin acest program.

De asemenea, tot în anul 2020 era prognozat inițial să se finalizeze și PNDL II, dar stadiul de implementare este încă redus, fiind recepționate până la 31.12.2020 doar **26%** dintre obiectivele de investiții incluse la finanțare.

Subliniem faptul că în anul 2020 au fost finanțate doar 4.528 de proiecte PNDL (din care 716 din PNDL I și 3812 din PNDL II), ceea ce conduce la un număr de 3.207 obiective de investiții (aproximativ **40%** dintre proiectele în curs) care nu au avut nicio decontare pe întreg anul 2020.

Atragem atenția asupra faptului că în anul 2020 au fost finalizate doar 845 de obiective de investiții (11% dintre investițiile în curs prin PNDL I și II), deși anul 2020 fusese planificat ca an terminal pentru derularea celor două programe.

Conform cadrului normativ aplicabil PNDL I și II, documentația privind solicitarea de decontare transmisă de unitățile administrativ-teritoriale (UAT-uri) către MDLPA constă doar într-un formular standard, respectiv o centralizare sub formă tabelară (listă cu valori de pe facturi), fără a avea în mod obligatoriu atașate alte documente justificative privind facturile și lucrările decontate. Din verificările realizate, în foarte puține cazuri au fost identificate copii după facturi sau alte documente care să fie transmise către MDLPA pentru justificarea sumelor solicitate. De asemenea, întregul proces de schimb și gestiune a informațiilor privind decontarea și monitorizarea lucrărilor finanțate prin PNDL nu este realizat într-un sistem informatic automatizat/integrat, ci se realizează în mod manual și rudimentar prin schimb de e-mailuri și întocmirea unor fișiere de tip excel, care pot fi supuse oricând unor modificări ulterioare și care pot conduce la producerea de erori.

Se remarcă **lipsa unor indicatori de evaluare a performanței** atât la nivel de program, cât și pentru fiecare obiectiv de investiții în parte; de asemenea, programele guvernamentale derulate de MDLPA (spre exemplu,

Economicitatea, eficiența și eficacitatea în utilizarea fondurilor publice și calitatea activității de monitorizare realizată de MDLPA

PNDL) nu au prevăzută o componentă de monitorizare ex-post, astfel încât să ofere o imagine a impactului socio-economic și să existe certitudinea utilizării, în condiții de eficiență ridicată, a fondurilor de la bugetul de stat.

Ritmul de derulare a programului nu corespunde țintelor asumate inițial (la 31.12.2020 erau nefinalizate **34%** dintre proiectele din PNDL I și **74%** dintre proiectele din PNDL II). Un număr semnificativ de UAT-uri nu au solicitat sume spre decontare în anul 2020 (în cazul a aproximativ 40% din numărul total de obiective finanțate prin PNDL), aspect ce conduce la lipsa de eficacitate a PNDL, prin imobilizarea fondurilor de la bugetul de stat pe perioade foarte lungi și prin amânarea beneficiilor și impactului pozitiv pe care programul ar trebui să le aducă în viața cetățenilor.

Este necesară **implicarea mai activă a MDLPA**, prin structurile proprii de management al programelor, **în monitorizarea și controlul asupra stadiului investiției**, inclusiv prin dezvoltarea unor instrumente care să

asigure centralizarea informațiilor transmise de UAT-uri sau de alte instituții/persoane. Se constată atât subdimensionarea aparatului de monitorizare, cât și utilizarea unor instrumente empirice de stocare și prelucrare a datelor pentru managementul unor programe guvernamentale cu bugete alocate de ordinul zecilor de miliarde de lei.

Se remarcă faptul că **începând cu finele anului 2019 au fost inițiate anumite măsuri de control pe teren asupra lucrărilor finanțate prin PNDL**, în special prin intermediul ISC și al Corpului de control al ministrului, fapt care a creat premisele unei discipline mai bune în utilizarea fondurilor din bugetul de stat. Cu toate acestea, controalele Curții de Conturi relevă faptul că există încă **un nivel al indiscipliniei în gestionarea fondurilor publice primite de UAT-uri, ce nu poate fi neglijat.**

În cazul constatării de către instituții de control a unor sume decontate nelegal de UAT-uri, acțiunile MDLPA au fost, în principal, de a informa beneficiarii și de a aștepta restituirea voluntară a prejudiciilor, fiind identificate multiple situații în care UAT-urile nu au restituit bugetului de stat aceste sume nici după perioade lungi de timp. Spre exemplu, prejudicii în valoare de **4.219 mii lei**, consemnate în Raportul de audit financiar încheiat la MDLPA în anul 2020, nu au fost recuperate până la data finalizării misiunii de audit.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

La nivelul ministerului, suma de **3.413 mii lei**, reprezentând drepturi și obligații ale entității, stabilite prin hotărâri judecătorești definitive nu a fost înregistrată în contabilitate și nu a fost reflectată în situațiile financiare încheiate la data de 31.12.2020.

Ministerul nu a analizat situațiile și cauzele pentru care corecțiile financiare aplicate de autoritățile de management sau organismele intermediare au fost anulate de instanțele de judecată și care, în final, au condus la plata unor sume de la bugetul de stat.

Prin anularea definitivă a unor corecții financiare aplicate de Autoritățile de Management/Organismele Intermediare, în sumă de **115.031 mii lei**, există riscul ca această sumă să rămână în mare parte suportată de la bugetul de stat, deoarece demersurile de recuperare a acestora din fondurile europene nerambursabile nu mai sunt posibile.

Ministerul a efectuat plăți de la bugetul de stat în sumă de **17 mii lei**, reprezentând cheltuieli de executare, fără ca entitatea să dispună măsuri pentru recuperarea acestor cheltuieli suplimentare generate de nepunerea în aplicare a unor sentințe judecătorești rămase definitive.

Audit de
conformitate

Controlul respectării prevederilor legale privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor

Inspectoratul de Stat în Construcții

Performanța activității Inspectoratul de Stat în Construcții în identificarea și stabilirea veniturilor nedeclarate de către persoane fizice/juridice este redusă.

Inspectoratul de Stat în Construcții (ISC) nu a efectuat verificări la obiective de investiții pentru care au fost emise autorizații de construire și nu figurează la inspectorat cu anunț de începere a lucrărilor (situații despre care ISC avea cunoștință ca urmare a obținerii listei autorizațiilor emise de UAT-uri); de altfel, în evidența tehnic-operativă a ISC există un număr mare de autorizații de construire, care nu sunt asociate unui dosar de obiectiv și nu sunt monitorizate, situații în care ISC nu a efectuat demersuri pentru identificarea stadiului respectivelor obiective de investiții;

Există situații în care ISC constată executarea de lucrări fără autorizație de construire, dar fără a aplica vreo sancțiune.

ISC sancționează orice alte încălcări ale prevederilor autorizației de construire, însă nu sancționează una dintre cele mai grave fapte din perspectiva disciplinei în construcții, respectiv construirea fără autorizație (situație în care ISC se limitează la transmiterea unei notificări către UAT).

Au fost identificate deficiențe privind programarea activității de control și inspecție: criteriile de priorizare a controalelor au un caracter general; acțiunile de control au fost incluse în programele de control fără să fie realizată în prealabil o analiză a riscurilor, iar numărul minim de controale care trebuiau incluse în programele de control trimestriale (indicator stabilit prin proceduri interne) a fost foarte mic.

Numărul controalelor efectuate, raportat la numărul obiectivelor de investiții aflate în monitorizarea ISC, a fost redus. De asemenea, numărul controalelor efectuate, raportat la numărul de inspectori în construcții, a fost unul redus (în medie, cinci controale/lună în anul 2018, respectiv șase controale/lună în anul 2019); cel mai mic număr de controale a fost efectuat la nivelul IRC București-Ilfov.

Sancțiunile contravenționale dețin o pondere foarte redusă în totalul controalelor efectuate de ISC, ceea ce conduce la una dintre următoarele concluzii: fie nivelul disciplinei în construcții în România este extrem de ridicat (aspect contrazis de numeroasele cazuri semnalate și dezbaterile publice din societate), fie analiza de risc efectuată de ISC la declanșarea controalelor este deficitară și/sau controalele nu sunt suficient de riguroase.

De asemenea, au fost constatate decalaje semnificative de timp între data constatării faptei și aplicarea sancțiunii contravenționale (uneori, aplicarea sancțiunii s-a realizat la câteva luni după finalizarea controalelor).

În anul 2020, comparativ cu perioada anterioară (2018-2019), s-a constatat că deși numărul de obiective de investiții aflate în monitorizare a crescut, numărul controalelor efectuate s-a redus. Trebuie subliniat și faptul că, de asemenea, numărul inspectorilor în construcții a scăzut.

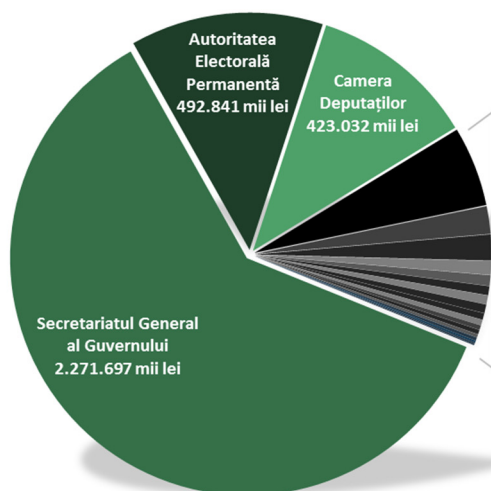
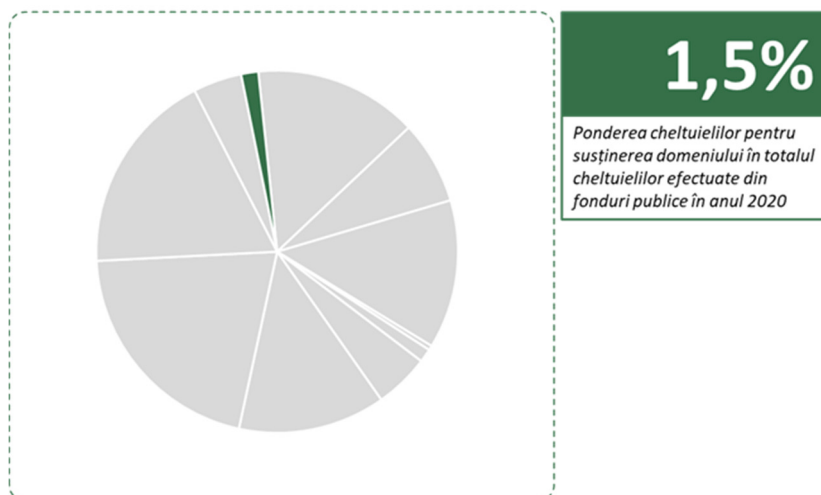
Au fost identificate creanțe din cote și penalități în valoare totală de **2.401 mii lei**, care nu mai pot fi recuperate ca urmare a faptului că nu au fost promovate acțiuni în instanță în termen (firme radiate, drept la acțiune prescris, investitori decedați etc.). În aceste cazuri, în timpul controlului Curții de Conturi a României s-au constituit comisii de cercetare patrimonială. De asemenea, s-au constatat creanțe neîncasate în valoare de **2.172 mii lei** la nivelul IRC București-Ilfov, în cazul cărora instanțele de judecată au pronunțat soluții nefavorabile în perioada 2018-2019, ca urmare a întârzierilor în exercitarea prerogativelor/promovarea acțiunilor în instanță (introducerea de cereri neîntemeiate, debitori radiați anterior introducerii acțiunii, pârâți decedați anterior depunerii acțiunilor în instanță, prescripția dreptului material la acțiune).

Pentru creanțe în sumă de **5.978 mii lei**, stabilite prin hotărâri judecătorești în perioada 2018-2019, demersurile de încasare sau de executare silită a debitorilor s-au realizat cu mari întârzieri față de data luării la cunoștință a sentințelor definitive. De asemenea, s-a constatat transmiterea cu mari întârzieri (în timpul controlului Curții de Conturi a României) a solicitării de preluare de către ANAF a unor debite în valoare de **365 mii lei**, pentru care existau soluții definitive ale instanțelor de judecată din anii 2018-2019.

Denaturarea soldurilor de debitori la data de 31.12.2019 ca urmare a înregistrării eronate în evidența contabilă a entității a unor creanțe în valoare estimată de **23.848 mii lei** (diferență între evidența tehnic-operativă și cea contabilă), constând în cote și penalități cuvenite ISC în baza unor sentințe judecătorești definitive sau pentru care există litigii aflate în diverse stadii de soluționare, pe rolul instanțelor de judecată. De asemenea, s-a constatat lipsa organizării evidenței analitice distincte a debitorilor în litigiu.

AUTORITĂȚI PUBLICE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

 ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ	 CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII	 CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
 SENATUL ROMÂNIEI	 SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI	 CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR
 CAMERA DEPUTAȚILOR	 AGENȚIA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE	 AUTORITATEA PENTRU ADMINISTRAREA ACTIVELOR STATULUI
 CURTEA CONSTITUȚIONALĂ	 AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU RESTITUIREA PROPRIETĂȚILOR	 CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI
 CONSILIUL LEGISLATIV	 OFICIUL REGISTRULUI NAȚIONAL AL INFORMAȚIILOR SECRETE DE STAT	 SECRETARIATUL DE STAT PENTRU RECUNOAȘTEREA MERITELOR LUPTĂTORILOR ÎMPOTRIVA REGIMULUI COMUNIST INSTAURAT ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1945-1989
 CONSILIUL CONCURENȚEI	 AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL	
 AVOCATUL POPORULUI		

Senatul României	204.280 mii lei
Consiliul Concurenței	70.351 mii lei
Administrația Prezidențială	66.141 mii lei
Agenția Națională de Integritate	35.127 mii lei
Curtea Constituțională	27.330 mii lei
Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității	23.116 mii lei
Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților	22.675 mii lei
Avocatul Poporului	22.149 mii lei
Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului	16.741 mii lei
Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor	14.315 mii lei
Consiliul Legislativ	11.633 mii lei
Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat	11.487 mii lei
Consiliul Economic și Social	8.437 mii lei
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	8.230 mii lei
Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal	4.808 mii lei
Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în Perioada 1945-1989	4.096 mii lei
Consiliul de Monitorizare a Implementării Convenției ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități	2.959 mii lei

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Au fost efectuate plăți în sumă totală de **150 mii lei** pentru decontarea cheltuielilor de cazare aferente unui număr de cinci membri din cadrul Colegiului CNSAS, în condițiile în care funcțiile pe care le ocupau nu sunt funcții de demnitate publică, respectiv viceprim-ministru, ministru de stat, ministru și ministru delegat și nici nu sunt funcții asimilate celei de ministru, secretar de stat și subsecretar de stat și funcții asimilate acestora, astfel încât aceștia să poată beneficia în mod legal de aplicarea prevederilor *OUG nr. 101/2011 privind reglementarea condițiilor pentru vânzarea unor imobile, proprietate privată a statului, aflate în administrarea Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, a imobilelor proprietate a Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, pentru reglementarea situației juridice a unor imobile, pentru reglementarea cheltuielilor de cazare în unele situații speciale, precum și pentru modificarea unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare.

A fost identificată o situație în care un membru al Colegiului CNSAS a încheiat în mod nelegal un contract de închiriere a unui spațiu de locuit de la o rudă de gradul I.

Secretariatul General al Guvernului

Au fost efectuate plăți nejustificate în sumă de **158 mii lei** pentru servicii de dezvoltare modul software pentru servere web aplicație SCIM, găzduită pe infrastructura hardware a beneficiarului, în condițiile în care serviciile nu au fost recepționate conform prevederilor legale și clauzelor contractuale.

Au fost efectuate plăți nejustificate în sumă de **1.825 mii lei** pentru servicii media în cadrul unei campanii de informare publică, în condiții de neeligibilitate și de neconformitate cu clauzele contractuale și prevederile *OUG nr. 63/2020 pentru organizarea și desfășurarea unor campanii de informare publică în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea COVID-19*. Astfel, au fost decontate servicii pentru o perioadă neacoperită de contract/act adițional și pentru servicii pentru care nu au fost încheiate contracte sau acte adiționale pentru prelungirea campaniei.

Institutul Național de Statistică

Nu s-a efectuat o fundamentare pe deplin judicioasă a bugetului Institutului Național de Statistică (INS) aferent anului 2020, fiind înregistrată o discrepanță semnificativă între estimările de resurse publice necesare și execuția bugetară.

- Plățile realizate în execuția bugetară a anului 2020 au reprezentat doar **54,02%** din prevederile bugetare inițiale, respectiv **61,05%** din prevederile bugetare finale.

Notificările cu privire la achizițiile publice directe realizate de INS nu au fost transmise trimestrial în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP), astfel nefiind asigurate toate cerințele de transparență impuse de legislația în domeniu.

A fost atribuit un contract de servicii de furnizare de cod acces licențe în valoare de **479,5 mii lei**, printr-o procedură de negociere fără anunț de participare, doar cu furnizorul care deține un drept de exclusivitate al acestor licențe în România, fără a exista certitudinea că nu există și un alt tip de soft care să poată acoperi necesitățile instituției. Procedându-se astfel, prin închirierea de mai mulți ani a licențelor respective, INS este practic într-o stare de dependență față de furnizorul acestora, nefiind asigurate toate condițiile pentru utilizarea economicoasă a fondurilor publice.

Carențe, inadvertențe sau imperfecțiuni ale cadrului legislativ și propuneri de îmbunătățire

S-a constatat faptul că *Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*, republicată, cuprinde inadvertențe la două dintre articolele sale, întrucât nu a fost actualizată în acord cu modificările intervenite în legislația incidentă. Astfel, textul art. 29 alin. (5): „*Membrii Consiliului au dreptul la o indemnizație de ședință, conform dispozițiilor OUG nr. 27/2010 privind modificarea art. II din Legea nr. 203/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată prin Legea nr. 148/2010, respectiv 1% din venitul salarial brut al președintelui agenției. Aceste drepturi se impozitează în condițiile legii.*” face referire la reglementări care fie au avut aplicabilitate doar în anul 2010 (*OUG nr. 27/2010*), fie au fost abrogate în anul 2013 (*OUG nr. 79/2008*). Textul art. 61 „*Amenzile aplicate în temeiul prezentei legi se constituie venit la bugetul de stat*” nu mai este în concordanță cu prevederile art. 8 alin. (4) din *OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor*, cu modificările și completările ulterioare: „*Sumele provenite din amenzile aplicate persoanelor fizice în conformitate cu legislația în vigoare se fac venit integral la bugetele locale ale unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale în care contravenientul își are domiciliul.*”

Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în Perioada 1945-1989

Imperfecțiuni legislative

Analiza corelativă a reglementărilor legale specifice domeniului auditat la SSRML a relevat unele necorelări legislative ale normelor juridice aflate în conexiune cu prevederile *Legii nr. 341/2004*, cu modificările și completările ulterioare. Prin adoptarea *OUG nr. 95/2014* pentru modificarea și completarea acestui act normativ, articolele din *Legea nr. 341/2004* au fost renumerotate, astfel încât facilitățile privind transportul gratuit acordat beneficiarilor legii, prevăzute la art. 5 lit. k): „...12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători” au fost preluate la art. 5 lit. f) din varianta actualizată a *Legii nr. 341/2004*. Ulterior, modificările legislative intervenite prin actele normative care au vizat reducerea numărului de călătorii gratuite pe calea ferată, exemplu *OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare*, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, nu au fost corelate cu modificarea intervenită ca urmare a renumerotării articolelor din *Legea nr. 341/2004*, aceste reglementări au făcut referință la art. 5 lit. k) în loc de art. 5 lit. f) rezultată prin renumerotarea articolelor de lege.

Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor

Imperfecțiuni legislative

Potrivit prevederilor art. 46 alin. (1) și (2) din *Legea nr. 101/2016*, cu modificările și completările ulterioare: „*Membrii Consiliului sunt funcționari publici cu statut special, denumiți consilieri de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice. Aceștia sunt asimilați din punctul de vedere al salarizării funcției publice de consilier de concurență*”.(2) *Președintele Consiliului este asimilat din punctul de vedere al salarizării funcției de președinte al Consiliului Concurenței, iar membrii colegiului sunt asimilați din punctul de vedere al salarizării funcției de vicepreședinte al Consiliului Concurenței*”. În conformitate cu prevederile art. 22 din *Legea nr. 21/1996, a concurenței*, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „*Funcția de președinte al Consiliului Concurenței este asimilată celei de ministru, iar funcțiile de vicepreședinte și consilier de concurență sunt asimilate celei de secretar de stat*” – funcții de demnitate publică.

În anul 2020, art. 46 alin. (1) și alin. (2) din *Legea nr. 101/2016*, cu modificările și completările ulterioare, a fost completat cu alin. (2¹), prin *OUG nr. 114/2020* privind modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 614/13.07.2020 (art. IV, pct. 18), astfel: „*Membrilor Consiliului le sunt aplicabile toate drepturile, beneficiile și obligațiile specifice funcției publice*”.

Această intervenție legislativă introdusă de art. IV, pct. 18 din *OUG nr. 114/2020* necesită lămuriri, în contextul în care din sintagma „toate drepturile.... specifice funcției publice” nu se distinge intenția legiuitorului, respectiv dacă prin textul de lege nou introdus s-au avut în vedere și drepturile salariale, distinct de alte drepturi conexe funcției publice. Lipsa unei precizări exprese referitoare la drepturi salariale creează interpretări multiple, indicând prezența simultană a mai multor sensuri, aspect ce necesită clarificări printr-o normă juridică cu putere de lege.

Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului

Cu privire la abaterile ce se mențin din anii anteriori, care au constat în pierderea unor drepturi de creanță cuvenite AAAS, pentru care prin decizii s-au dispus măsuri constând în stabilirea întinderii prejudiciilor produse instituției (prin neurmărirea recuperării drepturilor ce i se cuveneau instituției) și dispunerea măsurilor de recuperare de la persoanele răspunzătoare, precizăm faptul că, în baza art. 64 din *Legea nr. 94/1991 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, cu modificările și completările ulterioare, republicată, au fost sesizate organele de cercetare penală, pentru neducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse.

Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

La nivelul ANRP, angajamentele bugetare încheiate în cursul anului 2020 nu au fost înregistrate la valoarea corectă în evidența contabilă în afara bilanțului.

Nu au fost înregistrate în evidența contabilă în afara bilanțului creditele de angajament aprobate și creditele de angajament angajate în cursul anului 2020.

Audit de conformitate

Controlul situației, evoluției și al modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și legalitatea realizării veniturilor și a efectuării cheltuielilor

Agencia Națională pentru Romi

Au fost efectuate plăți pentru cheltuieli nejustificate în valoare de **70,9 mii lei**, în cazul indemnizației pentru funcția de președinte, al indemnizației pentru titlul științific de doctor și salariului de bază pentru funcția de consilier juridic.

Au fost angajate cheltuieli din fonduri publice în valoare de **375 mii lei** pentru finanțarea unor lucrări de pietruire a unor drumuri de utilitate publică pentru care entitatea nu avea autorizarea legală.

Audit de conformitate

Controlul privind modul de formare, administrare și utilizare a fondurilor publice în procesul de restituire a proprietăților

Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

A fost emis în mod eronat un titlu de plată aferent primei tranșe de plată a unei despăgubiri acordate în baza *Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947* pentru un beneficiar care la data emiterii titlului de plată era decedat.

ANRP nu a emis titluri de plată pentru moștenitorii cu drept de despăgubire, în condițiile în care plata despăgubirilor acordate în baza *Legii nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrare, reținute*

sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative se efectuează începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare.

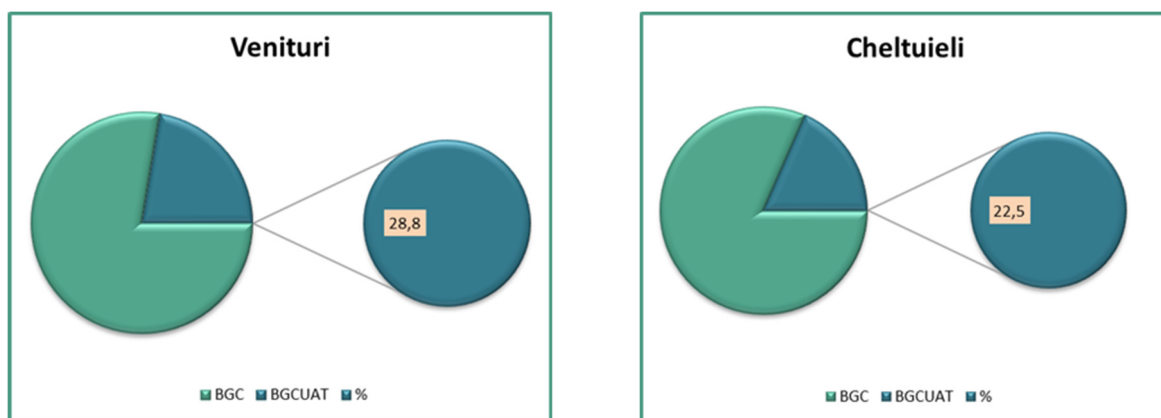
ANALIZĂ ȘI AUDIT

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Construcția bugetară pe anul 2020 a debutat în condiții normale de planificare și prognoză, ulterior fiind ajustată pentru a fi adaptată noului context creat de pandemia de COVID-19.

În anul 2020, veniturile Bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUAT) au reprezentat **28,8%**, iar cheltuielile BGCUAT, **22,5%** din totalul Bugetului general consolidat.

Veniturile și cheltuielile
BGC și BGCUAT (milioane
lei)

	2019	2020	% 2020/2019
Bugetul general consolidat			
Venituri	321.075	322.518	+0,4%
% din PIB	30,3	31,0	
Cheltuieli	369.629	424.435	+14,8%
% din PIB	34,9	40,8	
Bugetul general centralizat al UAT-urilor			
Venituri	81.963	92.855	+13,3%
% din PIB	7,7	8,9	
Cheltuieli	86.602	95.615	+10,4%
% din PIB	8,2	9,2	

Datele sunt preluate de pe site-ul MF, secțiunea Informații execuții bugetare.

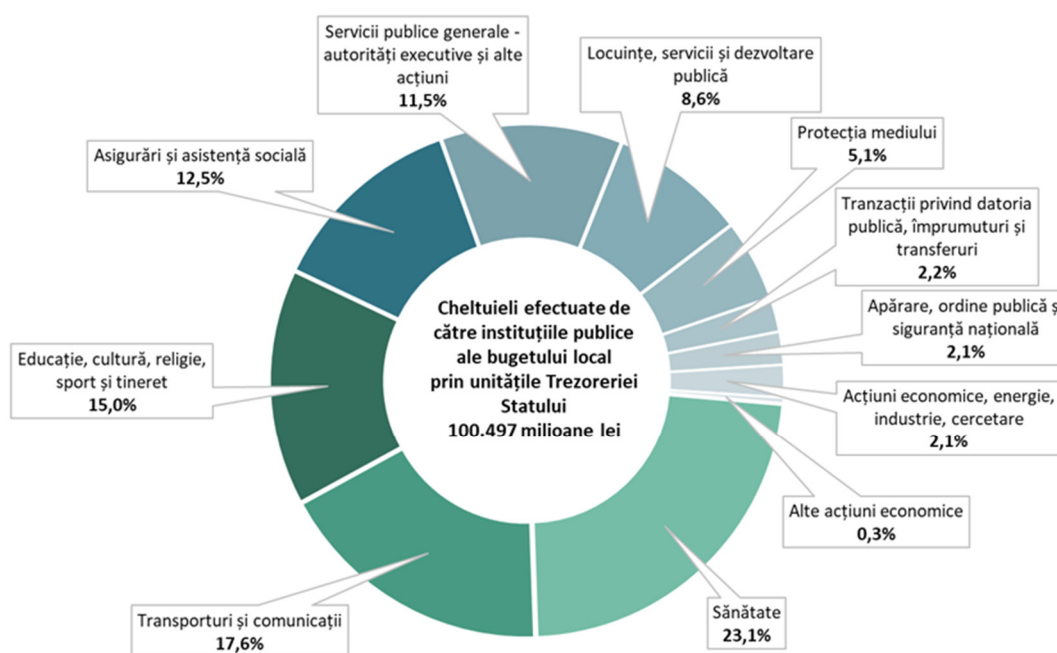
Deși veniturile BGC au marcat o creștere a ponderii în PIB cu **0,7 puncte procentuale** față de anul 2019, aceasta a fost determinată cu precădere de dinamica favorabilă a veniturilor din fonduri europene, în condițiile în care PIB-ul a fost sub nivelul anului 2019, iar veniturile fiscale au avut o evoluție negativă explicată, în principal, de contracția activității economice, restructurarea/reeșalonarea obligațiilor fiscale, precum și de bonificațiile acordate pentru plata la scadență a impozitelor.

Aceeași evoluție a fost înregistrată și la veniturile BGCUAT, respectiv o creștere de **1,2 puncte procentuale**, determinată de dublarea sumelor primite din fonduri externe nerambursabile în anul 2020.

În ceea ce privește cheltuielile, este de remarcat majorarea importantă a cheltuielilor BGC, a căror pondere în PIB a crescut cu **5,9 puncte procentuale** față de anul precedent, în principal datorită măsurilor care au fost avute în vedere pentru combaterea epidemiei de COVID-19, respectiv a sumelor necesare finanțării în regim de urgență a cheltuielilor de gestionare a situației epidemiologice cauzate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, pe de o parte, precum și a măsurilor cu caracter excepțional, în domeniul social și economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei, cauzate de măsurile adoptate pentru limitarea infectării în rândul populației, pe altă parte.

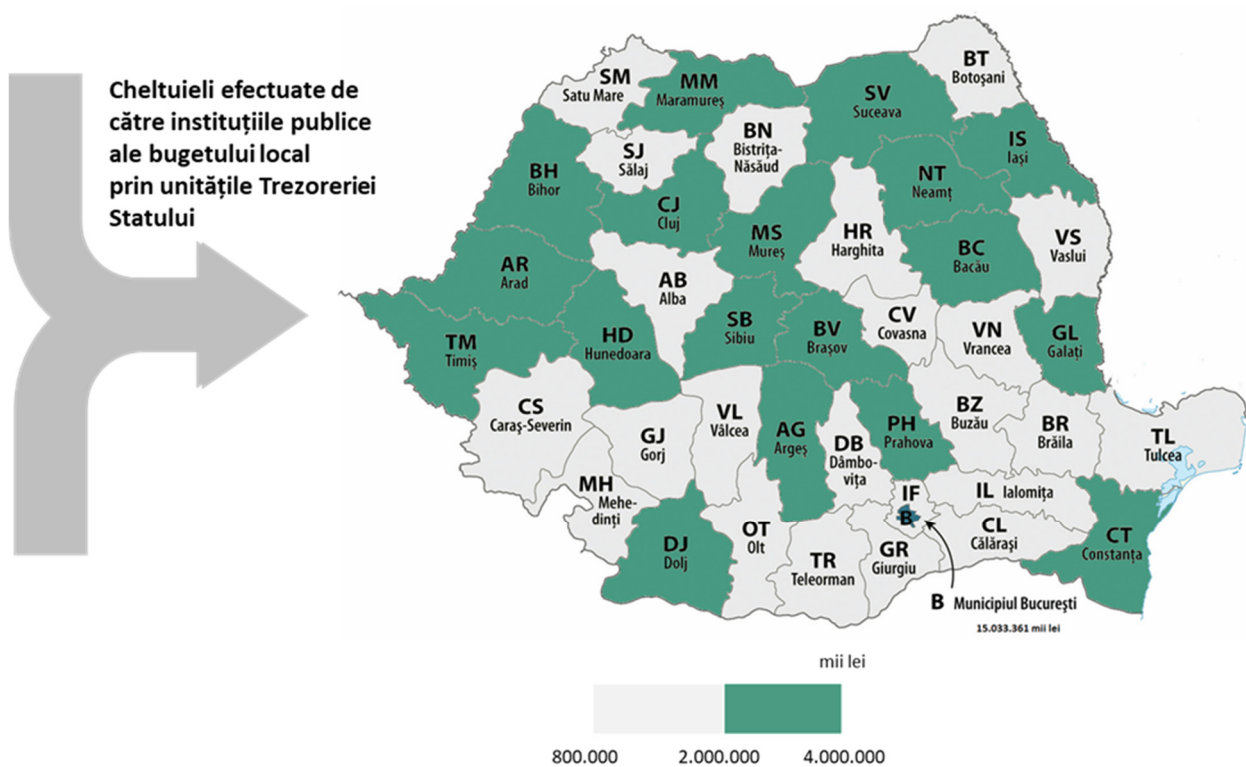
În comparație, cheltuielile BGCUAT au avut o evoluție mai liniară, creșterea lor în PIB fiind doar de **1 punct procentual**, majoritatea măsurilor de contracarare a efectelor pandemiei fiind finanțate de la bugetul de stat.

Cât a cheltuit administrația publică locală pentru fiecare domeniu de interes al comunității locale?

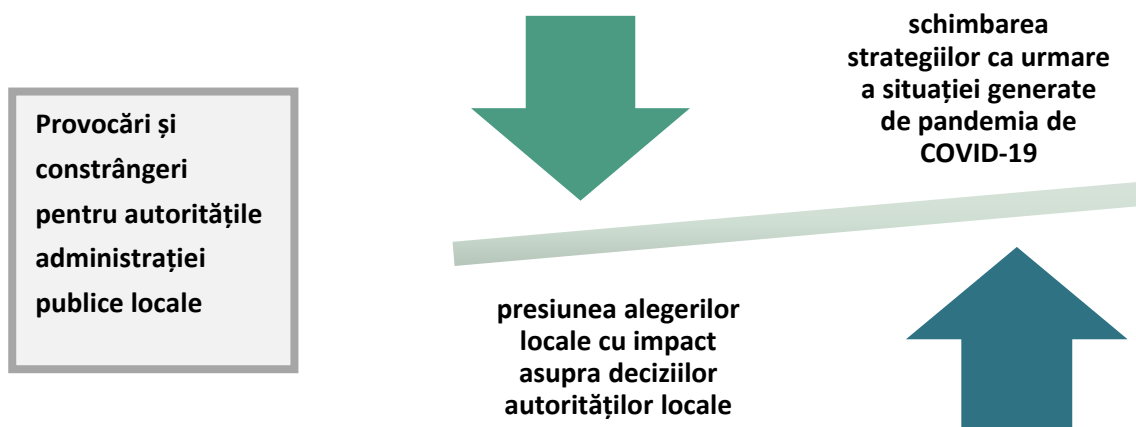

Analiza cheltuielilor efectuate în anul 2020 de către instituțiile publice ale bugetului local prin unitățile Trezoreriei Statului, pe domenii de activitate, a evidențiat faptul că:

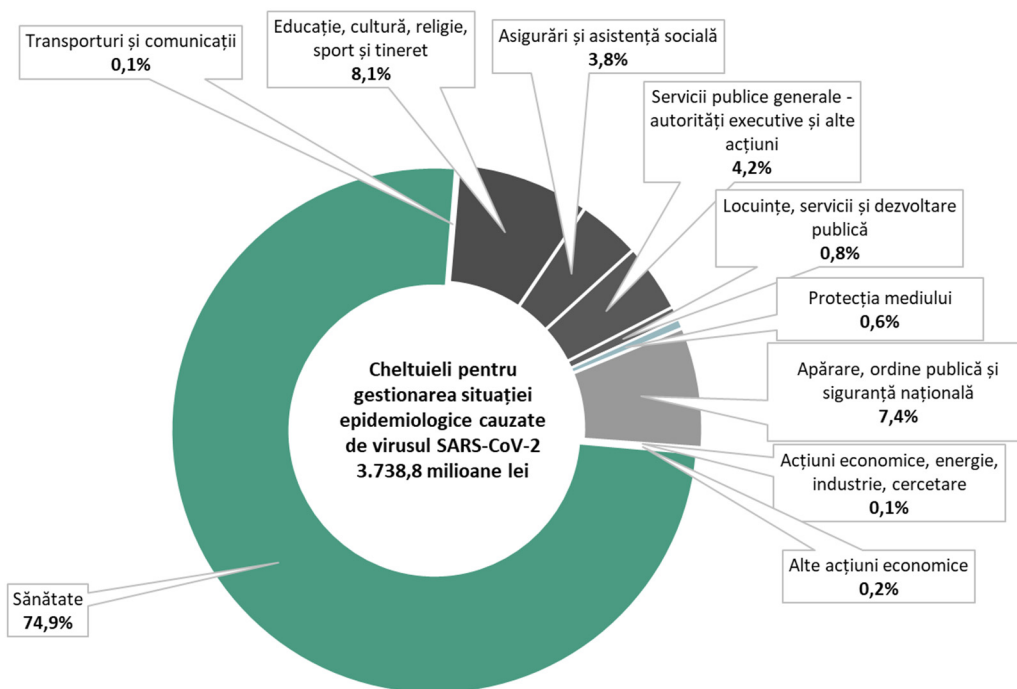
- ⇒ trei domenii de interes local au consumat fonduri publice în procent de **55,7%** din totalul cheltuielilor efectuate de către instituțiile publice ale bugetului local, acestea fiind reprezentate de:
  - Sănătate;
  - Transporturi și comunicații;
  - Educație, cultură, religie, sport și tineret;
- ⇒ două domenii de interes local au consumat fonduri publice în procent de **24%** din totalul cheltuielilor efectuate de către instituțiile publice ale bugetului local, acestea fiind reprezentate de:
  - Asigurări și asistență socială;
  - Servicii publice generale-autorități executive și alte acțiuni;
- ⇒ șapte domenii de interes local au consumat fonduri publice în procent de **20,3%** din totalul cheltuielilor efectuate de către instituțiile publice ale bugetului local, acestea fiind reprezentate de:
  - Locuințe, servicii și dezvoltare locală;
  - Protecția mediului;
  - Tranzacții privind datoria publică, împrumuturi și transferuri;
  - Apărare, ordine publică și siguranță națională;
  - Acțiuni economice, energie, industrie, cercetare;
  - Alte acțiuni economice;
  - Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare.

Anul 2020 a fost un an cu provocări multiple, numeroase schimbări producându-se din cauza situației sanitare globale, generată de pandemia de COVID-19. În plus, acesta a fost și un an electoral, alegerile locale din luna septembrie aducând modificări atât în componența autorităților administrației publice locale, cât și în abordarea politicilor locale.

Cât a cheltuit administrația publică locală pentru fiecare domeniu de interes al comunității locale pentru gestionarea situației epidemiologice cauzate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 în anul 2020?

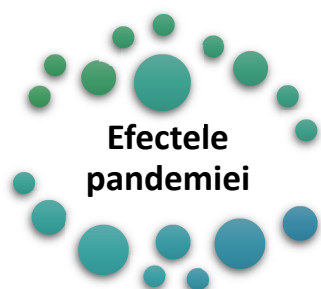
Răspunsul la criza cauzată de virusul SARS-CoV-2, atât din partea factorilor decizionali, cât și din partea structurilor funcționale ale unităților administrativ-teritoriale, a reprezentat o provocare pentru autoritățile locale, fiind necesare capacități și resurse suplimentare, astfel încât deciziile luate să atenueze șocul provocat de coronavirus asupra sănătății publice și situației socio-economice și să asigure în același timp și furnizarea de servicii publice de calitate. Activitățile și metodele de lucru au trebuit adaptate la situațiile nou apărute și la măsurile luate pentru combaterea efectelor acestei pandemii de COVID-19.

Atribuții suplimentare ale autorităților administrației publice locale ca urmare a stării pandemice

- ✓ Stabilirea spațiilor de carantină instituționalizată, încheierea de contracte de închiriere ale acestora în vederea cazării persoanelor care intră pe teritoriul României din zonele afectate de COVID-19 stabilite prin ordin al ministrului sănătății;
- ✓ Asigurarea spațiilor special amenajate, destinate repausului între ture sau gărzi personalului din unitățile sanitare din subordine sau aflate sub coordonare, în vederea prevenirii răspândirii virusului COVID-19 în rândul cadrelor medicale sau al familiilor acestora;
- ✓ Identificarea și ținerea evidenței persoanelor în vârstă de peste 65 de ani, fără susținători sau altă formă de ajutor, și asigurarea sprijinirii acestora în vederea minimalizării expunerii lor în afara locuințelor;
- ✓ Identificarea și ținerea evidenței persoanelor fără adăpost, precum și asigurarea adăpostirii și îngrijirii acestora;
- ✓ Sprijinirea persoanelor vulnerabile care se află în izolare la domiciliu;
- ✓ Asigurarea de spații puse la dispoziție gratuit pentru persoanele carantinate provenite din zonele cu risc epidemiologic pentru o perioadă de 14 zile, pentru limitarea interacțiunii cu alte persoane;
- ✓ Achiziționarea/montarea de dispozitive cu soluții dezinfectante pentru blocurile de locuințe;
- ✓ Dezinfectarea periodică a lifturilor, a casei scârilor și a altor spații comune din condominiile deținute de asociațiile de proprietari;
- ✓ Dezinfectarea spațiilor din domeniul public al unității administrativ-teritoriale (străzi, piețe, parcuri, instituții publice etc.);
- ✓ Asigurarea alocăției de hrană și a indemnizației de cazare pentru personalul din serviciile sociale publice aflat în izolare preventivă la locul de muncă;
- ✓ Angajarea unor specialiști pentru acordarea serviciilor de asistență socială, consiliere psihologică, consiliere juridică;
- ✓ Încheierea de contracte de voluntariat pentru implementarea serviciilor de sprijin acordate persoanelor izolate la domiciliu sau celor care au restricții de deplasare.

În acest sens, prioritară pentru autoritățile administrației publice locale a devenit asigurarea resurselor financiare, materiale și umane care să permită desfășurarea activităților, dar și a instituțiilor locale în condiții de siguranță și securitate impuse de noua conjunctură.

Astfel, resursele au fost direcționate cu precădere către sectorul medical, pentru a face față situației existente la momentul debutului pandemiei, caracterizată prin: lipsa sau insuficiența echipamentelor și a dotărilor, a personalului și a materialelor de igienă și protecție necesare. Totodată, în contextul pandemiei, ca urmare a instituirii stărilor de urgență și de alertă, numeroase activități culturale și sportive planificate au fost amânate, anulate sau mutate în mediul online, iar unele proiecte de investiții au înregistrat întâzieri față de graficele de execuție. În acest sens, pentru a asigura o mai bună și eficientă folosire a fondurilor publice, resursele financiare alocate inițial acestor activități și nefolosite au fost redirecționate către instituțiile din domeniul sanitar și al asistenței sociale.

- presiune pe sistemul sanitar
- schimbarea priorităților
- realocarea fondurilor
- limitarea activităților
- afectarea comunicării
- modificarea sistemului educațional

- investiții în rețeaua sanitară locală
- igienizarea clădirilor, locurilor publice, străzilor și mijloacelor de transport public
- suport special pentru menținerea personalului și a altor servicii de urgență în stare operațională
- stimularea personalului medical
- măsuri de carantinare și de autoizolare la domiciliu
- asistență specială pentru populație, în special pentru grupurile vulnerabile (vârstnici, persoane cu probleme de sănătate, femei însărcinate, părinți singuri care lucrează etc.)
- distribuirea de echipamente necesare derulării procesului de învățământ în sistem online

Sănătate

Finanțarea spitalelor județene de urgență, municipale, orășenești, a centrelor medicale, unităților medico-sociale, dispensarelor de la nivel local și a cabinetelor medicale școlare din cadrul unităților de învățământ preuniversitar a fost asigurată preponderent din venituri proprii ale unităților sanitare, realizate din decontarea serviciilor medicale prestate către pacienți la casele județene de asigurări de sănătate și din subvenții de la bugetul de stat.

12% din bugetul local

88% din venituri proprii și subvenții

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **439.611 mii lei**, din credite interne cu suma de **6.898 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **2.352.814 mii lei**.

Transporturi și comunicații

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru modernizarea, întreținerea și repararea drumurilor, străzilor, trotuarelor, parcarilor din județe, municipii, orașe, comune, precum și alocarea de fonduri publice pentru acordarea de gratuități și diferențe de tarif pentru transportul public urban de călători.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **3.101 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **168 mii lei**.

93% din bugetul local
4% din credite contractate de pe piața bancară internă
3% din venituri proprii și subvenții

Educație, cultură, religie, sport și tineret

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru unitățile de învățământ preuniversitar din municipii, orașe, comune, inclusiv pentru acordarea de burse elevilor, precum și alocarea de fonduri publice pentru instituții publice de spectacole și concerte, activități cultural-religioase și pentru întreținerea de baze sportive și de agrement.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **277.315 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **24.665 mii lei**.

81% din bugetul local
16% din venituri proprii și subvenții
3% din credite contractate de pe piața bancară internă

Asigurări și asistență socială

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru asigurarea asistenței acordate persoanelor în vârstă din centre sociale, pentru asigurarea drepturilor persoanelor cu handicap, acordarea de ajutoare sociale, ajutoare de încălzire și pentru funcționarea cantinelor de ajutor social.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **136.986 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **5.583 mii lei**.

98% din bugetul local
2% din venituri proprii și subvenții

Servicii publice generale, autorități executive și alte acțiuni

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru asigurarea funcționării activităților desfășurate de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, pentru organizarea alegerilor locale, pentru achitarea contribuțiilor autorităților locale la asociațiile în cadrul cărora au calitatea de membru (Asociația Municipiilor din România, Asociația Comunelor din România, Crucea Roșie, alte parteneriate),

100% din bugetul local

precum și pentru constituirea fondului de rezervă bugetară (la dispoziția Consiliului Local, Județean și a Consiliului General al Municipiului București, precum și a sectoarelor Municipiului București).

Cheltuielile efectuate pentru gestionarea situației epidemiologice în anul 2020 au fost finanțate din bugetul local cu suma de **154.812 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **1.305 mii lei**.

Locuințe, servicii și dezvoltare publică

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru asigurarea întreținerii și modernizării iluminatului public din municipii, orașe, comune, a mobilierului stradal, inclusiv a locurilor de joacă pentru copii, pentru asigurarea altor servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării localităților, precum și pentru achitarea contribuțiilor autorităților locale la asociațiile de dezvoltare intercomunitare.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **27.806 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **2.266 mii lei**.

81%	din bugetul local
8%	din venituri proprii și subvenții
8%	din credite contractate de pe piața bancară internă
3%	din credite externe

Protecția mediului

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru asigurarea serviciilor de salubritate din municipii, orașe, comune, pentru întreținerea grădinilor publice, parcurilor, zonelor verzi, inclusiv pentru asigurarea serviciilor de aviotratamente în localități.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **19.729 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **1.628 mii lei**.

92%	din bugetul local
6%	din venituri proprii și subvenții
2%	din credite contractate de pe piața bancară internă și externă

Tranzacții privind datoria publică, împrumuturi și transferuri

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocare de fonduri publice pentru asigurarea rambursării ratelor aferente creditelor contractate și/sau garantate de autoritățile locale, precum și a plății dobânzilor și comisioanelor aferente acestora.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **25.347 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **1.305 mii lei**.

66%	din bugetul local
8%	din venituri proprii și subvenții
26%	din credite externe

Apărare, ordine publică și siguranță națională

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru funcționarea Poliției Locale și Inspectoratelor pentru Situații de Urgență, precum și pentru acordarea de ajutoare pentru daune provocate de calamități naturale și despăgubiri civile.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **270.382 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **4.502 mii lei**.

84% din bugetul local
16% din venituri proprii și subvenții

Ațiuni economice, energie, industrie, cercetare

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocare de fonduri publice pentru acțiuni economice, subvenționarea energiei termice, dezvoltarea entităților de interes local și pentru programe de dezvoltare regională și socială.

Cheltuielile efectuate pentru gestionarea situației epidemiologice cauzate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 în anul 2020 au fost finanțate din bugetul local cu suma de **2.882 mii lei** și cu suma de **27 mii lei** din subvenții de la bugetul de stat.

95% din bugetul local
4% din venituri proprii și subvenții
1% din credite interne și externe contractate de pe piața bancară

Alte acțiuni economice

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru proiecte de dezvoltare multifuncționale, stimularea turismului de la nivel local și derularea proiectelor e-guvernare: sistem integrat pentru emiterea actelor de stare civilă și evenimente de viață „Open data”.

Cheltuielile efectuate pentru gestionarea situației epidemiologice cauzate de răspândirea virusului SARS-CoV-2 în anul 2020 au fost finanțate din bugetul local cu suma de **5.943 mii lei** și cu suma de **284 mii lei** din subvenții de la bugetul de stat.

67% din bugetul local
33% din venituri proprii și subvenții

Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare

Finanțarea acestui domeniu a presupus alocarea de fonduri publice pentru cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii, respectiv pentru îmbunătățiri funciare, irigații, desecări și combaterea eroziunii solului, îndiguiri și regularizări ale cursurilor de apă.

Cheltuielile efectuate în anul 2020 pentru gestionarea situației epidemiologice au fost finanțate din bugetul local cu suma de **31 mii lei** și din subvenții de la bugetul de stat cu suma de **53 mii lei**.

56% din bugetul local
44% din venituri proprii și subvenții

Măsuri cu caracter fiscal în domeniul impozitelor și taxelor locale

Prorogarea termenului de plată a impozitului pe clădiri, a impozitului pe teren și a impozitului pe mijloacele de transport, de la 31 martie inclusiv la 30 iunie inclusiv, precum și a bonificației stabilite de consiliul local

Acordarea de competențe consiliilor locale ca, pe durata stării de urgență, în cazul contribuabililor plătitori de impozit/taxă pe clădiri, să poată adopta hotărâri privind reducerea impozitului anual pe clădiri cu o cotă de până la 50%, pentru clădirile nerezidențiale, aflate în proprietatea persoanelor fizice/juridice, folosite pentru activitatea economică proprie a acestora sau date în folosință printr-un contract de închiriere, comodat sau prin alt tip de contract pentru desfășurarea unor activități economice către alte persoane fizice/juridice, dacă în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență, proprietarii sau utilizatorii clădirilor au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică sau dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri prin care se certifică întreruperea parțială a activității economice

Introducerea de scutiri și reduceri de taxe acordate de consiliul local pentru ocuparea domeniului public, astfel:

- În cazul panourilor de publicitate, plata taxei și a chiriei datorate pentru ocuparea domeniului public se datorează numai pentru panourile decorate, proporțional cu perioada de timp în care respectivele panouri au fost efectiv decorate.
- Scutirea de la plata taxei pentru utilizarea temporară a locurilor publice, de către utilizatorii suprafețelor care au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică sau dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, prin care se certifică întreruperea parțială a activității economice

Competența autorităților administrației publice locale de a adopta, până la data de 2 decembrie 2020, hotărâri de reducere a impozitului pe clădirile nerezidențiale, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice, cu o cotă de până la 50%, pentru acele clădiri folosite pentru activități economice proprii ale acestora

Principala provocare a bugetelor locale în anul 2020 a fost aceea de acoperire a costurilor generate de necesitatea efectuării cheltuielilor urgente și neprevăzute.

- achiziția de echipamente și aparatură medicală, materiale sanitare, medicamente necesare funcționării în condiții optime a unităților sanitare;
- achiziția de materiale de protecție (măști, mănuși, viziere etc.), produse pentru curățenie și dezinfecție, servicii de deratizare, dezinsecție, dezinfecție și tratamente de combatere a virusului SARS CoV-2, obiecte de inventar necesare desfășurării activității instituțiilor în condiții de siguranță;
- plata concediilor medicale emise în contextul pandemiei (spitalizare, izolare, carantine), a indemnizațiilor aferente zilelor libere plătite părinților pentru supravegherea copiilor în vârstă de până la 12 ani, în situația limitării sau suspendării activităților didactice care presupun prezența efectivă a copiilor în unitățile de învățământ și în unitățile de educație timpurie antepreșcolară, unde aceștia sunt înscriși.

Acoperirea acestor costuri a fost realizată în mare măsură din subvențiile primite de la bugetul de stat cu următoarele destinații:

- ⇒ finanțarea sănătății, a aparatului medical și a echipamentelor de comunicații în urgență în sănătate, a investițiilor în sănătate și a programelor în sănătate (**587,9 milioane lei**);
- ⇒ decontarea cheltuielilor cu carantina (**237,7 milioane lei**);
- ⇒ plata indemnizațiilor aferente suspendării temporare a contractelor de activitate sportivă (**2,3 milioane lei**);
- ⇒ plata stimulentei de risc pentru personalul medical din cadrul unităților de învățământ (**2,7 milioane lei**);
- ⇒ plata cheltuielilor cu alocația de hrană și cu indemnizația de cazare pentru personalul din serviciile sociale publice aflat în izolare preventivă la locul de muncă (**3,3 milioane lei**).

Audit financiar și de conformitate la unitățile administrativ-teritoriale

O parte dintre entitățile locale sunt mai puțin preocupate de conformarea la prevederile legale și de implementarea operativă a măsurilor dispuse, fapt evidențiat de neconformitățile constatate la aproape toate obiectivele auditate (fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli; exactitatea și realitatea situațiilor financiare încheiate; controlul intern managerial și auditul public intern; stabilirea, urmărirea și încasarea veniturilor la bugetele locale; calitatea gestiunii economico-financiare și administrarea patrimoniului; achizițiile publice; gestionarea fondurilor alocate pentru protecția mediului etc.).

În concluzie, sunt încă activități desfășurate de entitățile locale, cu riscuri neinventariate și fără controale interne operaționalizate, ce se impun a fi analizate de cei responsabili cu conducerea (autorități deliberative și ordonatori de credite) pentru a da măsura performanței administrării patrimoniului și a calității serviciilor prestate în interesul și beneficiul cetățenilor.

Deși au fost semnalate și cu ocazia auditurilor precedente, Curtea de Conturi reiterează că abaterile și neregulile persistă încă în activitățile de gestionare a resurselor publice în cadrul unităților administrativ-teritoriale și chiar sunt semnificative în unele entități publice supuse auditului.

Deficiențe identificate

Efectuarea de **plăți nelegale la cheltuieli de personal** rezultate din:

- calcularea eronată a majorărilor salariale acordate unor funcționari publici ca urmare a promovării în grad profesional;
- majorarea indemnizațiilor lunare acordate demnitarilor aleși (primar, viceprimar) pentru derularea de proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă, în afara perioadei de implementare a acestora;
- acordarea de indemnizație de hrană, vouchere de vacanță și sume pentru examene medicale oftalmologice și dispozitive de corecție speciale persoanelor cu funcții de demnitate publică – primar și viceprimar;
- acordarea de drepturi salariale lunare unor funcționari publici peste limita maximă prevăzută de lege (indemnizația lunară a viceprimarului);
- acordarea de drepturi salariale neprevăzute de lege: stimulent de risc achitat din bugetul local pentru servicii acordate unor persoane infectate cu noul coronavirus; sume bănești acordate personalului tehnic utilizat pentru organizarea alegerilor locale peste numărul de zile prevăzut de lege; spor pentru activitatea de operare în Registrul Electoral în condițiile în care baza legală de acordare a acestuia a fost abrogată prin *Legea-cadru de salarizare nr. 153/2017*; premii de excelență pentru complexitatea activităților desfășurate; acordarea unei indemnizații pentru membrii comisiilor de evaluare a ofertelor;
- acordarea de majorări salariale membrilor echipelor de implementare a proiectelor finanțate din fonduri europene, în afara termenului de implementare a proiectelor;
- acordarea indemnizației de hrană, în condițiile în care prin art. 9 din *OUG nr. 90/2017* se interzice acordarea acestui venit salarial;
- acordarea indemnizației de hrană pe perioada concediului medical și a concediului de odihnă.

Angajarea și efectuarea unor cheltuieli nejustificate pentru servicii de telefonie mobilă și internet, fără existența autorizărilor legale privind achiziționarea și decontarea acestora, fără documente justificative și fără legătură cu obiectivul și atribuțiile unității administrativ-teritoriale, precum și pentru achiziționarea unor bunuri, în condițiile în care acestea nu au fost recepționate și înregistrate în evidența contabilă și nu au fost identificate ca fiind preluate în gestiune.

Nerespectarea dispozițiilor legale privind efectuarea operațiunilor de plăți prin casieria unității administrativ-teritoriale, nejustificarea în termen și **nerestituirea sumelor în numerar acordate unor angajați pentru diverse cheltuieli.**

Nestabilirea, neevidențierea și neurmărirea încasării unor venituri cuvenite bugetului local, reprezentând impozit și taxă pe clădiri, impozit pe teren, impozit pe mijloace de transport, taxă pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate și taxă pentru utilizarea locurilor publice.

Stabilirea eronată a unor impozite și taxe pe proprietate ca urmare a utilizării unei cote de impozitare necorespunzătoare sau a calculării eronate a bazei de impozitare.

Neurmărirea încasării veniturilor din impozite și taxe locale în termenul legal de prescripție, ceea ce a condus la păgubirea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale verificate.

Nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea taxei speciale de salubritate în conformitate cu prevederile legale.

Nerespectarea prevederilor legale privind modul de stabilire a redevenței în cazul contractelor de concesiune a bunurilor aparținând domeniului public al unității administrativ-teritoriale sau în cazul contractelor de delegare a gestiunii unor servicii publice.

Actualizarea eronată a prețului lucrărilor executate în cadrul obiectivelor de investiții prin acceptarea la plată și decontarea unor cote de cheltuieli mai mari decât cele real datorate, respectiv prin majorarea manoperei și a profitului cuvenite executantului, pentru acoperirea costurilor suplimentare generate de creșterea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pentru domeniul construcțiilor, precum și prin calcularea cotei de cheltuieli indirecte și a profitului asupra valorii unor materiale achiziționate și nepuse în operă.

Acceptarea decontării cheltuielilor de cazare pentru salariați pe perioada delegării lor în altă localitate pentru participarea la programe de formare și perfecționarea profesională, în quantum mai mare decât cel legal aprobat.

Nefuncționarea corespunzătoare a serviciului integrat de gestionare a deșeurilor prin prisma nestabilirii, neurmării corespunzătoare și nerecuperării cheltuielilor avansate din bugetul local corelat cu serviciul prestat de operator și quantumul taxei de salubritate datorate de beneficiarii serviciului prestat.

Efectuarea unor plăți nelegale ca urmare a acceptării la decontare a unor situații de lucrări care conțin:

- lucrări neexecutate sau executate în cantități inferioare cuprinse în situațiile prezentate la decontare;
- elemente de cheltuieli neconforme cu realitatea, constând în materiale care nu au fost regăsite faptic ca fiind puse în operă sau în custodie la executant.

Neefectuarea reevaluării, potrivit reglementărilor legale în vigoare, cel puțin o dată la trei ani, a activelor fixe de natura construcțiilor și terenurilor deținute în patrimoniul unității administrativ-teritoriale.

Neefectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale în anul 2020 (active fixe de natura imobilizărilor corporale și necorporale, creanțe) și nevalorificarea rezultatelor conform legii.

Audit al
performanței

Eficacitatea asocierii în participațiune, a concesiunii și închirierii bunurilor din domeniul public și privat al municipiilor

În anul 2021 s-au desfășurat 42 de acțiuni de audit al performanței, prin care s-a urmărit evaluarea modului de gestionare a activelor patrimoniale ale unităților administrativ-teritoriale în condiții de eficacitate, în conformitate cu strategiile și politicile de dezvoltare ale acestora, cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute de reglementările aplicabile domeniului.

**Cu privire la
asocierile în
participațiune**

Entitățile auditate nu au apelat sau au apelat conjunctural la această formă de asociere, fiind invocate dezavantaje legate de raporturile juridice create, care sunt în defavoarea entităților, și faptul că nu este o modalitate atractivă din punct de vedere al veniturilor obținute față de veniturile obținute din concesiunea unui bun cu aceeași destinație.

Pe de altă parte, raporturile juridice angajate sunt destul de greu de urmărit, fiind nevoie de alocare suplimentară de resurse umane, cel puțin pentru latura umană și tehnică, pentru a urmări eficient activitatea asocierii.

În ceea ce privește contractele analizate, s-a constatat că unele contracte nu cuprind clauze favorabile entității auditate, că nu au fost realizate toate investițiile asumate, că unele beneficii rezultate din asociere sunt ne semnificative în raport cu valoarea bunurilor aduse în participațiune și că au fost identificate cazuri în care asociații nu au transmis date contabile care au stat la baza achitării obligațiilor financiare.

Au fost identificate contracte de asociere în participațiune care nu cuprind clauze specifice acestora, având caracterul unui contract de concesiune, pentru care se încasează doar redevența, sau în alte cazuri nu cuprind clauze referitoare la contribuția părților la eventualele pierderi.

O caracteristică comună acestor contracte este faptul că entitățile auditate nu au întreprins măsuri de monitorizare și evaluare a rezultatelor activității de asociere în participațiune.

Luarea deciziilor pentru încheierea contractelor de asociere în participațiune s-a realizat în lipsa unui regulament și a unor proceduri scrise și formalizate specifice acestei activități.

Contractele de asociere în participațiune nu conțin condiția ca cel puțin unul dintre asociați să aibă calitatea de profesionist pentru a desfășura activitatea economică.

Au fost unele cazuri de modificare a clauzelor contractelor de asociere în participațiune față de contractul aprobat inițial cu privire la obiectul asocierii și repartizarea beneficiilor financiare.

**Cu privire la
concesiuni și
închirieri**

În principiu, la nivel declarativ, prin activitatea de concesiune și închiriere a bunurilor domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale s-a urmărit asigurarea sporirii veniturilor, reducerea costurilor privind întreținerea imobilelor închiriate care a revenit în sarcina chiriașilor, dezvoltarea și/sau inițierea unor noi activități economice care să contribuie la crearea de noi locuri de muncă și, implicit, la sporirea locurilor de muncă existente.

Pe de altă parte, entitățile dispun de active, respectiv de terenuri aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, care nu au fost evaluate și înregistrate în evidența contabilă, nefiind luate astfel în considerare ca potențiale surse de venituri suplimentare din activitățile de concesiune sau închiriere.

Practic, nu se realizează o coordonare a întregii activități de gestionare a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, care să asigure la nivel decizional interconectarea informațiilor și datelor provenite din surse diferite, referitoare la bunurile care pot face obiectul concesiunii sau închirierii.

Având în vedere că nu există o evidență și nu se realizează publicitatea bunurilor din patrimoniul public și privat al entității care pot face obiectul unor posibile concesiuni sau închirieri în folosul entității verificate, există riscul ca bunurile să fie folosite abuziv.

Au existat situații în care inițiativa concesiunii nu a avut la bază efectuarea unui studiu de oportunitate care să cuprindă motivele de ordin economic, financiar, social și de mediu și care să justifice realizarea concesiunii, precum și termenele previzibile pentru realizarea procedurii de concesiune.

Obiectivele stabilite prin contractele aferente acestor activități nu au fost realizate în totalitate, fiind constatate situații în care impactul propus a se realiza asupra comunității a fost redus.

Exploatarea în condiții de eficacitate și în regim de continuitate și permanență a bunurilor proprietate publică și privată care fac obiectul concesiunii nu s-a realizat, în toate cazurile, potrivit obiectivelor stabilite de către concedent, existând cazuri în care suprafețele ocupate/folosite sunt mai mari decât cele înscrise în contractul de concesiune, precum și situații în care destinația inițială nu a fost respectată.

Activitatea unor entități cu privire la concesionarea și închirierea bunurilor din domeniul public și privat nu este acoperită suficient prin proceduri operaționale specifice, existând riscul neîndeplinirii activităților specifice cu privire la monitorizarea și evaluarea activității de concesionare/inchiriere.

Nu au fost efectuate de către entitățile auditate analize asupra rezultatelor obținute din activitățile de concesionare și închiriere a bunurilor din proprietatea unităților administrativ-teritoriale, astfel încât să fie identificate eventuale disfuncționalități asupra modului de derulare a contractelor, a realizării veniturilor și a beneficiilor obținute în raport cu cele planificate a se realiza.

CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Analiza execuției bugetare efectuate asupra fiecărui domeniu de activitate și prezentarea rezultatelor auditului în această manieră se aliniază celor mai noi tendințe și abordări în procesul de audit, proces aflat în plină reformă la nivelul Curții de Conturi a României. Astfel, rezultatele acestei analize creează premisele stabilirii unei trasabilități multianuale a cheltuielilor și se transformă într-un instrument valoros în stabilirea politicilor publice, care va contribui la crearea unui climat de încredere în societatea românească.

Analiza multianuală a datelor furnizate de entitățile din administrația publică va crește gradul de relevanță a concluziilor acțiunilor de audit și a recomandărilor formulate de Curtea de Conturi. Această abordare asigură formularea unor concluzii pertinente asupra realității economice și sociale aferente domeniului auditat.

Din mai multe perspective strategice, portofoliul de audit al Curții de Conturi trebuie orientat atât asupra modului în care sunt cheltuite resursele financiare publice, cât și asupra execuției bugetelor publice la toate nivelurile, oferind astfel un model optim de alocare a fondurilor publice.

O direcție strategică de dezvoltare a portofoliului de audit al Curții de Conturi este aceea de a sprijini elaborarea bugetelor publice printr-o opinie avizată și axată pe auditul și evaluarea performanței execuțiilor bugetare anterioare. Acest deziderat se materializează prin necesitatea instituirii unor audituri ex-ante asupra modului de fundamentare a bugetelor publice. Materializarea acestei direcții strategice e condiționată de modificarea statutului Curții de Conturi, astfel încât să poată fi instituită o practică similară cu cea a altor state europene, cea mai performantă din acest punct de vedere fiind cea a Curții Federale de Conturi a Germaniei.

O altă direcție strategică de dezvoltare a portofoliului de audit al Curții de Conturi este aceea de transformare a Curții de Conturi într-un organism eficace și eficient prin realizarea auditului performanței în domeniile incidente activității sale. Auditul performanței fiecărui domeniu trebuie să acopere întreaga arhitectură instituțională și să urmărească țintele de dezvoltare națională și europeană stabilite prin politicile și strategiile asumate.

Nu în ultimul rând, dezvoltarea portofoliului de audit al Curții de Conturi derivă și din necesitatea de a oferi opinii fundamentate, referitoare la impactul finanțării din fonduri publice a domeniilor de activitate. Aceasta presupune extinderea activității Curții de Conturi prin realizarea de evaluări de performanță și impact, în conformitate cu buna practică europeană.

ISSN 2821-4560

Tipărit la CN "Imprimeria Națională" SA